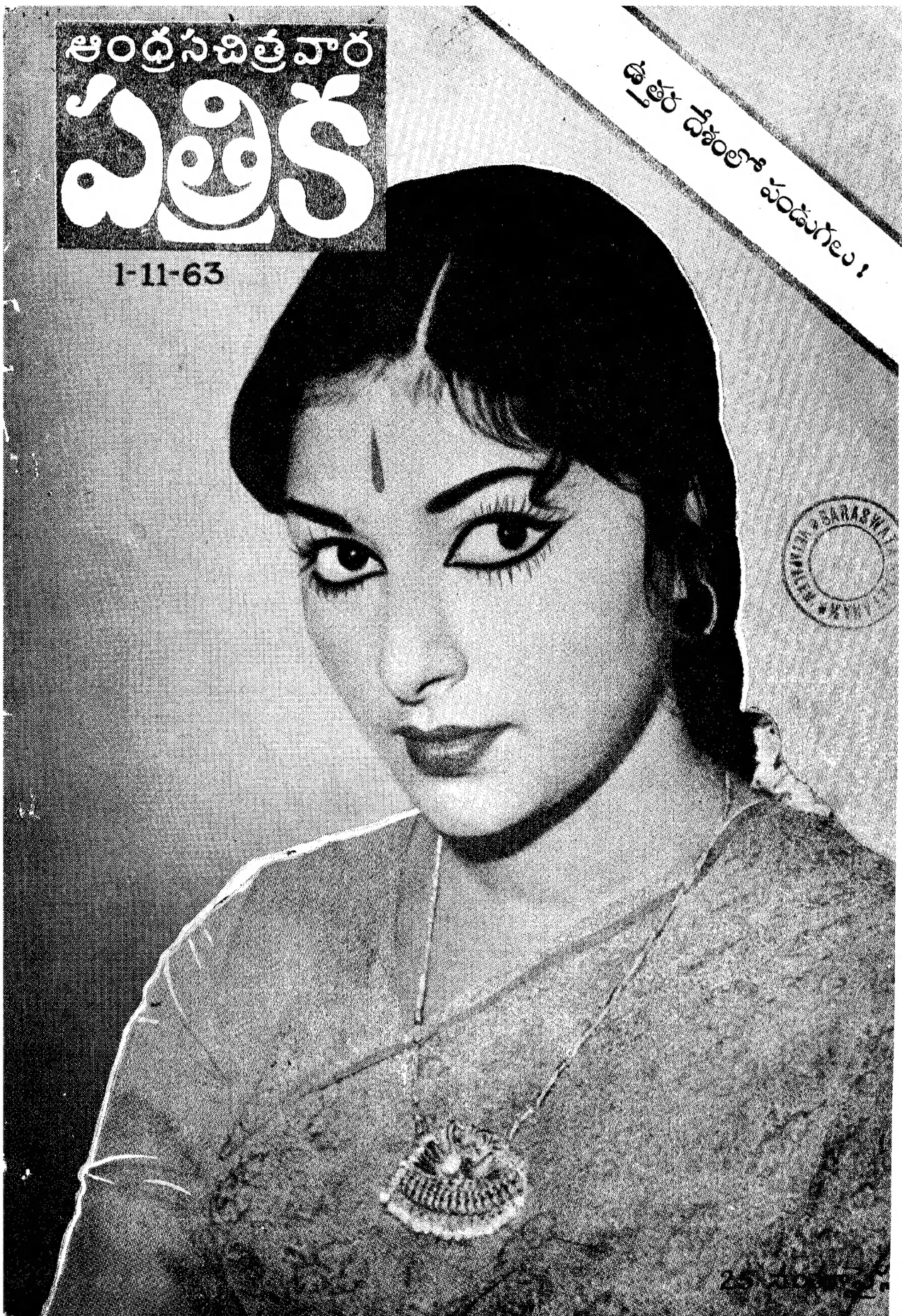
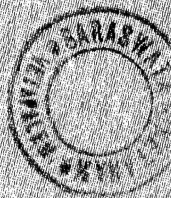

ఆంధ్రసాహిత్యవార
పత్రిక

1-11-63

తొలి దేశంలో పండుగలు!

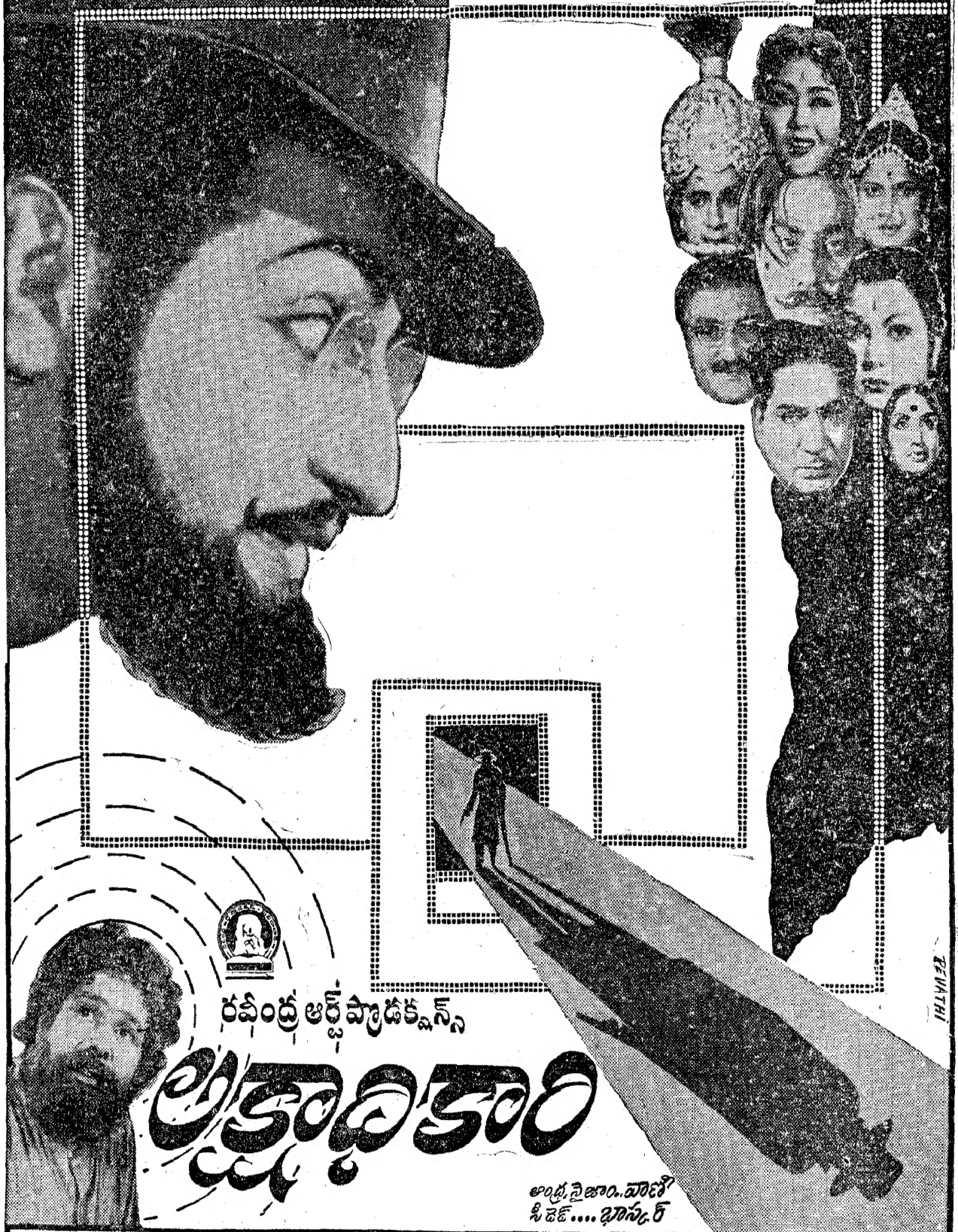

25-11-63

వ ర్ధ మా న న టి రా జ శ్రీ. (ఫొటో: ప్రభాకర్)

Rasika

రవీంద్ర ఆర్ట్ ప్రిజెంట్స్

అక్కాదికారి

అంధ, నైజాం, హుస్సేన్
సీ డిజ్... భిస్మక్

దర్శకత్వం... వి.మధుసూదనరావు

నిర్మాతలు... డి.వి.రెడ్డి.. ఉమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి

మీకు చాలా ఉపయోగం

తేలు కుడితే కిక్కిలో కుంకుడుగింజవప్ప నమలితే బాధ వెంటనే పోతుంది. వికృతీవలాని కువయోగించే ఇలాంటి 200 అద్భుత రహస్యాలు 'చేతివసులు' పుస్తకంలో ఉన్నాయి. అతి చౌకగా మంచిబలానికి, పిప్పివంటి పోటుకి, మొటిమలకు, మూలశంఖకు, శరీరనొప్పలకు, వరాల బలహీనతకు, గుండె బలానికి, వాతాన్ని పోగొట్టేవి, ఇలాంటివన్నీ సులువుగా, స్వంతంగా చేసు కొనే పద్ధతులందున్నాయి. ఇంకా అత్తర్లు, తలనూనెలు, నబ్బు, పొన్న, టూత్ పేస్టు, బిడర్లు మొదలయినవన్నీ చేసే పద్ధతులున్నాయి. 'చేతివసులు' అనే ఈ పుస్తకం చాల ఉపయోగ మైనదిగా ఉన్నదని 3-8-52 ఆంధ్రప్రభ వ్రాసింది. వెల రు. 3-50 పల్లె. పోస్టు ఖర్చులు ఉచితం. ఇవి క్రిందిచోట మాత్రమే దొరుకును. దేశసేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, వ్రాస్తే వి. పి. హమ్మిల్స్ వెంటనే మీకుకూడా ఒక పుస్తకం వంతుడును.

SWASTIK

ఇంకా పొడుగు ఎదగండి

మా మాతన వ్యాయామాలు, ఆహార నియమాక్రమం అనుసరించి ఇతోధికమైన పరిరోగ్యం కూడా చేకూర్చుకొండి. స్త్రీ పురుషులు ఉభయాలకూ అనుకూలమైనది. వివరములు ఉచితంగా పొందవచ్చును.

283, Azad Market (A.P.M.), Delhi-6.

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, చేళ్ళ పాతకపోయి పాదము నేలపై బెట్టు లేక రాళ్ళ తగిలిన తుళ్ళివడు వారు పై పూతగా వాడే 'చేళ్ళలోనూ' మాయంచేయ గల వంటివి. వెల పోస్టు ఖర్చులతో రు. 4-25 ప. పల్లె. కొక్కోకము చిత్రములు గలది. రు. 1-50 దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00 తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రభు అండ్ కో

3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

మనుషులు లాడే స్వేషక్ పలావులు యెన్నారకాలి కక్కారల తో భారతనాగరిక మకు అశందాన్ని చూసి గొప్పిగిస్తుంది.

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ద్రీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బల్యానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
(వైవేల్) ఐమిటెడ్
మద్రాసు-17

శ్రేష్ఠతలో విశిష్టమైన కాఫీ

ఆంధ్రా కాఫీ యిండస్ట్రీ
H.O. గుంటూరు-2.

పిజ్జంట్లు సిహెచ్. టి. కర్కె గ్లె కం., ఇంపాన్ మెంటు రోడు, మచిలీపట్నం.

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

తమ రచనలతో కాక విడిగా స్టాంపులు పంపే వారి రచనలు తిప్పి పంపడం సాధ్యం కాదు. ఈ విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే అవకాశం కూడా లేదని గుర్తించ ప్రార్థన.

చేనేత చీర

"రాశ్మీక్ బ్యూటీ"
గ చీర రు. 8/-
తమే. 2 చీరలు
రు. 15/- 3 చీరలు
రు. 21/- 4 చీరలు
రు. 27/- డింక్స్
క్యాలిటీ రు. 12 బ
2 చీరలు రు. 22 బ
3 లేక 4 చీరలు
కొనువారికి కొత్త నవ

త్యరం డైరీ, ఒక లిట్లు బ్లాజ్ ఉచి
తము. ప్యాకింగ్ పోస్ట్ ఒకూడా ఉచితము.
ROSHAL LAL & SONS,
(D.A.M) Ajmal Khan Road,
New Delhi-5

నీ పాపలే నీ కనుపాపలు
జీవిత భీమాయే వారికి జీవగర్త

ఆంధ్రసాహిత్యవార పత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కుక్కువారం : 1-11-63
కోడక్కున్నాము సం॥ (అధిక) కార్తిక పౌర్ణమి
సంపుటము : 56 సంచిక : 9

స్థాపితము :
1908
ముఖ్య సంపాదకుడు
శివలెంక శంభుప్రసాద్
సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం చందా
వివరాలు

ఇండియా : రూ. 13.00 ఇతర దేశాలు :
హిందూ (Sea Mail) రూ. 20.00.
(విమానం ద్వారా (Air Mail) : బిటన్,
బర్మిన్, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు-
రూ. 114.00. ఆమెరికా రూ. 176.50.
ఆస్ట్రేలియా : 135.00.)

విడ్డీఫలి : 25 న.పై.
సంవత్సర చందా : 13-0-0.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

వ్యవస్థాపక సభి కారక

మనలోమాట

ఈ సంచిక చేస్తున్న సమయంలో
'ఆంధ్రపత్రిక' సంస్థ వ్యవస్థాపకులు కీర్తి
శేషులు, దేశోద్ధారక శ్రీ కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ధర్మపత్ని
శ్రీమతి రామాయమ్మగారు పరమపదించారు.

ఆంధ్రపత్రికవారపత్రిక నిర్వహించిన వలల
పోటీలో వెయ్యిరూపాయలు బహుమతిపొందిన సవలను
గత వారమే ప్రారంభించాము. ఈ పోటీలో ద్వితీయ

బహుమతి రూ. 600 లు
'ఎండమావులు' అనే నవల
మారగొన్నది. దీని
రచయిత శ్రీ హరికిషన్
విజయవాడ వాస్తవ్యులు.
అసలుపేరు బి. యస్.
ఆర్. కృష్ణారావు. సబ్లిక్
నర్స్ కాఫీలో పని
చేస్తున్న పి. యదీవరకు
కథలు, వాటకాలు, "గగన
వంశములు" "పట్టిటి

జల్లు" మున్నగు నవలలు రాశారు.

తృతీయబహుమతి రూ. 400 లు శ్రీమతి
ముప్పాళ రంగనాయకమ్మగారు రచించిన "కూర్చిన
గోడలు" నవల పొందినది. రచయిత్రీ వ్రాసిన
"నాడై రీలో ఒకపేజీ" యిటీవలే పాఠకులు ఇదివారూ,
వీరు విశాఖజిల్లాలో వుంటున్నారు. రచయిత్రీ
ఘోష్ వేదాంతమనుకున్నాముగాని వాణికా
పంపలేదు.

శ్రీ 'హరికిషన్' గారికి, శ్రీమతి ముప్పాళ రంగనాయ
కమ్మగారికి, యీ పోటీలో పాల్గొన్న యితర రచ
యితలకు యీ సందర్భంలో మా హృదయపూర్వక
అభినందనలు అందజేస్తున్నాము.

పచ్చేవారింనుండి ప్రారంభించనున్న
మరొక కొత్త శీర్షికకు సంబంధించిన
చరతున 50వ పేజీలో చేశాము.

లోకంపోకడ

పదైనిమిదో రాజ్యాంగ సవరణ
అనేది వస్తే అది ఇలా ఉండొచ్చు
సయ్యా : "ప్రధానమంత్రి పదవి
తండ్రినించి కూతుళ్లకు రావాలి"
అని.

విషయాను క్రమణిక

కథలు :

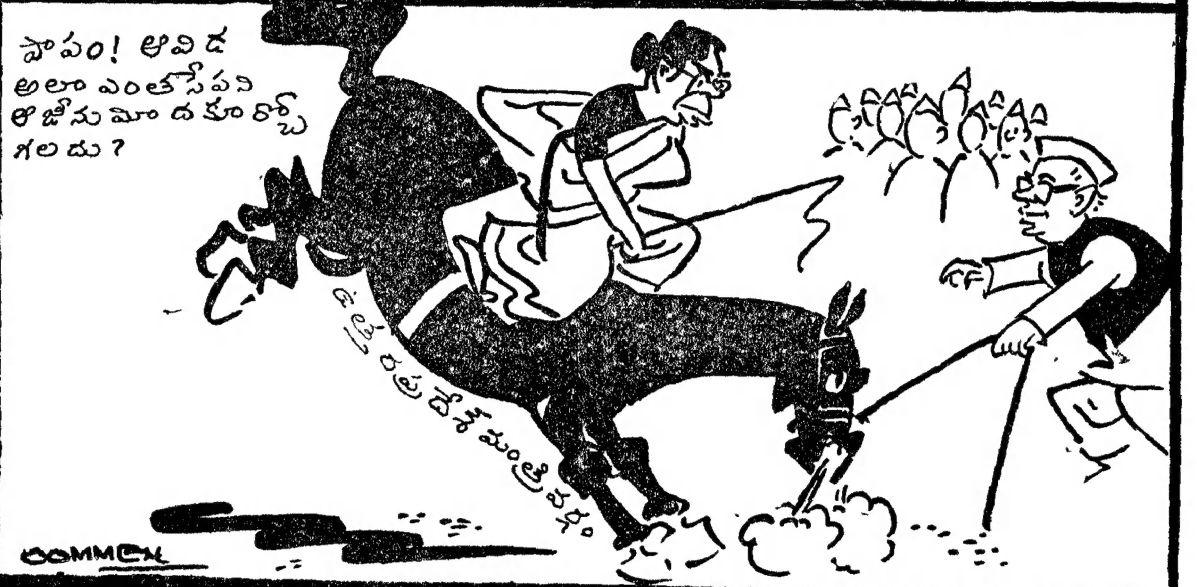
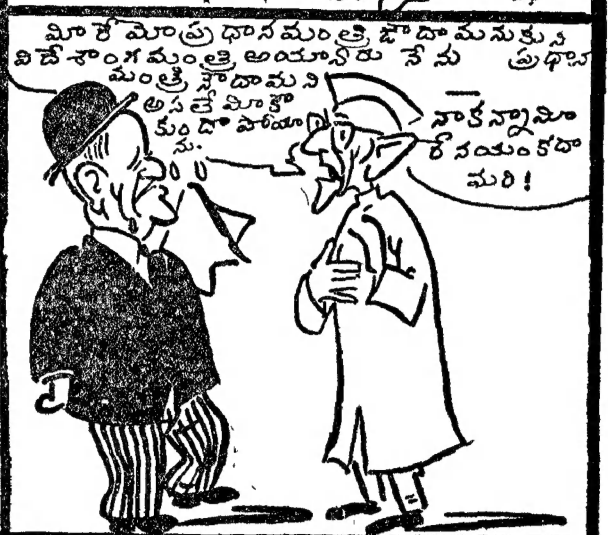
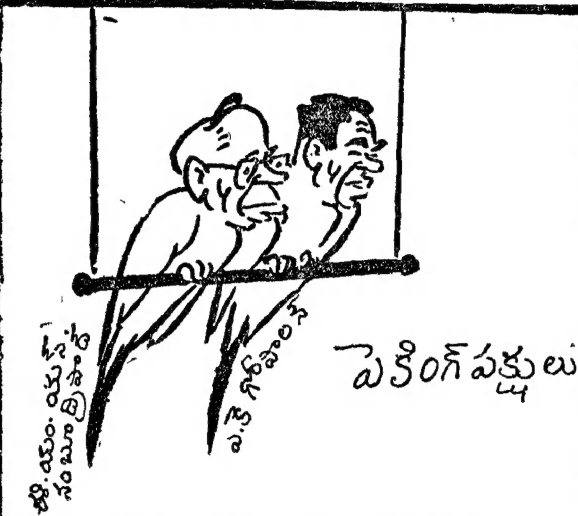
తిరిగివచ్చిన కథ	— 12
వేడి [అనియతక-3]	— 20
వతగతులు	— 26
సీరియల్ కథలు :	
కొలంబా	— 18
మనిషి మిథ్య	— 22
రామచరిత మానస్	— 36
ప్రేమకు పగ్గాలు	— 42

శీర్షికలు, సినీమా :

ఉత్తరాలు — 3,	డిమెన్ కార్నాన్ — 6,
హైదరాబాద్ సినీమా — 8,	ఫిల్మ్ లేఖ — 9.
రాజధాని కబుర్లు — 10,	మనమూ — మన
దేవాస్థి — 11,	వనితారోకం — 16,
వార్తలాలు — 34,	మద్రాస్ సినీమా — 51.

"తీరప్రాంత ప్రజలు మధ్యప్రాంతం లో వున్న హిందీ వాడు అని చివేస్తున్నారు" లో హిందూ ఉద్యమం - బహుశా ఆయన లోకాన్ని తలక్రిందుగా చూస్తున్నారేమో!

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫ్యాషన్లు టీర్జీశేషులు దేశోద్ధారక విశ్వదాత
కళాప్రపూర్ణ శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి
ధర్మపత్ని శ్రీమతి రామాయమ్మగారు 16 వ తేదీ బుధవారం
రాత్రి 10-10 గంటలకు మద్రాసులో శివసాయుజ్యము
పొందారు. వారి వయస్సు 85 సంవత్సరములు.
దేశోద్ధారకుని ధర్మపత్నిగా, ఆదర్శ గృహిణిగా, దానశీలగా
ప్రసిద్ధిపొందిన రామాయమ్మగారి మృతికే సంతాపసూచకంగా
దేశవ్యాప్తంగా ప్రముఖుల సందేశాలు వస్తున్నవి.

హైదరాబాద్ సినిమా

ప్రఖ్యాత నటులు శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ఆంధ్రుల రాజధాని నగరానికి ఏ తుభ ముహూర్తాన వచ్చారో - క్రమేణా ఇక్కడ తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందుతున్నది. శ్రీ అక్కినేని రాక అందుకు వాందీ వాక్యమే పరికింది.

సారథి స్టూడియోస్‌లో ఆరు చిత్రాలు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. ఇటీవలనే రెండవ 'ఫ్లైర్' నిర్మించటంతో నిర్మాతల ఇబ్బందులు కొంతవరకు తొలగిపోయాయి. ఒకేమారు రెండేసి చిత్రాల నిర్మాణం కొనసాగుతున్నది.

ప్రధానంగా అప్పపూర్ణా పిళ్ళర్లువారు మొదట్లో హైదరాబాదులోనే షూటింగ్ జరప నిశ్చయించుటమే రాజధానికి కొత్తదానిని కల్పించింది. నాగేశ్వరరావు స్థిర నివాసం ఇక్కడే ఏర్పాటు చేసుకోవటంతో నిర్మాతలు హైదరాబాదుకే వస్తున్నారు. ఈమధ్య మన మంత్రులు వాగ్దానాలమీద

వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు ఏదో కొత్త 'ఫలిం కంపెనీ' ఉద్భవించటం, దానికి ఒక మంత్రులు ప్రారంభోత్సవం చేయటం, నమయానికి తగ్గట్లు సినిమాలను గురించి తెలిసిందీ, తెలియందీ మాట్లాడటం పరిపాటి అయిపోయింది. మన మంత్రులకు.

మంత్రుల వాగ్దానాలు కొందరు నిర్మాతలతో కొత్త ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తిస్తున్నాయి. వేరొకవైపు మంత్రుల వాగ్దానాలలోని సత్యా సత్యాలను గ్రహించినవారు కూడా లేకపోలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ సినిమా పరిశ్రమకు విశేషంగా చేయూతనిచ్చి, ప్రోత్సహించగలదని చాలా మంది ఆశ్చర్యంతో ఎదురుచూస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం ఈ బాధ్యతను సక్రమంగా నిర్వహించగలిగితే రాజధాని సినీ పరిశ్రమకు భిక్ష పెట్టినట్లే.

అందుకు ముఖ్యంగా రాజధానిలో కనీసం మరో స్టూడియో స్థాపనకు ప్రభుత్వం చేయూత నివ్వాలి. అవకాశం ఉన్నచోట, కొత్త స్టూడియో నిర్మాణానికి ఖాళీ స్థలాన్ని మంజూరు చేయటం, నిర్మాణావకాశాలు విరివిగా కల్పించటం జరగాలి.

ప్రభుత్వంమీద మరో బాధ్యత కూడా ఉంది. మద్రాసునుంచి 'షూటింగ్' నిమిత్తం వస్తున్న నటీ నటులకు, సాంకేతిక నిపుణులకు జీర్ణిగా నివాస సౌకర్యాలులేవు. వచ్చిన వాళ్లంతా, ఏ తాజా మహల్ హోటల్‌లోనో, ఏ బృందావన్‌లోనో ఉండటం జరుగుతున్నది. ముఖ్యంగా నటీ నటులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వాళ్లు బస చేస్తున్న హోటళ్ల చుట్టూ ప్రజలు తండోప తండాలుగా రావటం జరుగుతున్నది. ఇందువల్ల అందరికీ ఇబ్బందిగానే ఉన్నది.

మొన్న ఒక రోజున ఒక నటిని చూడడానికి ఒక హోటల్‌లో జనం విసరీతంగా చేరారు. వాళ్లందరినీ బయటికి పంపించి చేయూత ఆ హోటలు యజమాని సతమత మయ్యాడు.

సాంకేతిక నిపుణులకు కూడా తగు సౌకర్యాలు లేవని ఈ మధ్య ఒక డైరెక్టర్ నాతో అన్నారు. నగరంలోవున్న ముఖ్యమైన హోటళ్లకు సారథి స్టూడియోస్‌కు చాలా దూరం ఉండటంవల్ల కూడా చాలా సమయం రాక పోకలకు వృధా అవుతున్నదట.

ప్రభుత్వమే కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన అవశ్యకతను సాంకేతిక నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. ఆ సౌకర్యాలేవిటో ఎలా ఉండాలో ఒక వాక్యంలోనో, ఒక పేజీలోనో చెప్పేటంత చిన్నవికావు.

ఏమైనా ప్రభుత్వం, మన మంత్రులు చేస్తున్న వాగ్దానాలు వృధా పోకూడదు. మాటలు చేతల రూపంలోకి వచ్చిన రోజునే వాటికి విలువ ఉంటుందని భావిస్తున్నారు.

* ప్రఖ్యాత దర్శకులు శ్రీ ఆదర్శి సుబ్బారావు గారి దర్శకత్వంక్రింద రాజధానిలోని సారథి స్టూడియోస్‌లో బాలూ మూపీస్ వారి 'మూగ మనసులు' చిత్రం షూటింగ్ పూర్తి అయింది.

గత రెండు మూడు నెలలుగా ఈ చిత్రం షూటింగ్ శరవేగంతో కొనసాగింది. ఈ చిత్రం కోసం మద్రాసునుంచి తెలుగు తారాగణం అంతా శరలి వచ్చినట్లుంది.

ఈ చిత్రంలో నటిస్తున్న వారిలో ఒక్క హైదరాబాదులో నివసిస్తున్న శ్రీ అక్కినేని మినహా ఇస్తే అందరూ మద్రాసువారే. సావిత్రి, జమున, సూర్యకాంతం, గుమ్మడి, నర్మదాభం, నాగభూషణం మొదలగువారు ఇందులో నటిస్తున్నారు.

ఎడిటింగ్ మొదలైన మనులన్నీ ప్రారంభమయ్యాయి. ఇటీవలనే కొన్ని సాంకేతిక అవసరాల దృష్ట్యా, రాజమహేంద్రవరం వెళ్లి అక్కడ కొన్ని రోజులపాటు ఉండి వచ్చారు.

నవంబరు నెల మొదటి వారానికల్లా అంతా సిద్దం చేయాలని నిర్మాతలు భావిస్తున్నారు. వెనువెంటనే నెన్నారు అనంతరం కనీసం 'దీపావళి' నాటికల్లా విడుదల చేయించాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

వాణిజ్య ప్రకాశం. ★

వర్తమాన వుటి సరస్వతి

శ్రీ కృష్ణ

లంచాలమయమైన పరిపాలనం కాంగ్రెస్ సీసాలో సామ్యవాదపు సారాత్మిరు!

కొమరాజ్ పథకం అమలు దేశంలో రాజకీయ అస్థిరత్వాన్ని, పరిపాలనలో మాంద్యాన్ని కల్గించింది. కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం ఆలోచనలలోనే రెండు అతి ముఖ్యమైన అంశాలున్నాయి. ప్రధానమంత్రి ధృష్టిలో 'కాంగ్రెస్ వాళ్లు' అనగానే కాంగ్రెస్ దేశానికి 'భేం' లేదనిపిస్తుంది. 'అలాగే కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గానికి 'కాంగ్రెస్ దేశం, దేశమే కాంగ్రెస్' అనే భావన కలుగుతున్నది. అసలీ ఊహ పెద్ద పొరబాటనే విషయాన్ని చాలాకాలం క్రిందటే స్పర్శియం. డా. అంబేద్కర్ రెండవ రౌండ్ టేబిల్ సమావేశంలో కుండబద్దలు కొట్టిపట్లు చెప్పారు. ఆ రోజుల్లో ఈ అభేద సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించింది ఎవరోకాదు సాక్షాత్తు మహాత్మాగాంధీయే! ఈ పూస తప్పుడు అంచనా అని అప్పుడే స్పర్శియం. ఎ. జిన్నా నిరూపించారు కూడా. అంబే ఆ కాంగ్రెస్ ఇంకా ఆ భ్రాంతిలోనే కొట్టుకుంటున్నది.

ఇంక రెండో తప్పుడు అంచనా ఏమిటయ్యా అంటే దేశంకన్నా పార్టీయే గొప్పదనే భావన. కొమరాజ్ పథకం ఆకాంతికి సూచకంగా ఉంది. అసలు కాంగ్రెస్ పార్టీని పటిష్టం చేయటమే ఆ పథకం ఉద్దేశ్యం. ఉత్తర, దక్షిణ భారత దేశాల్లో జరిగిన ఉప ఎన్నికలలో చిత్తైపోవటంతో ఈ ప్రతిపాదన అమరమైంది. ఆ క్షణం ఏదో ఒకటి చెయ్యకపోతే వచ్చే ఎన్నికలలో ఓట బలం దిగజారుటం భార్య మన్న భయం పట్టుకుంది కాంగ్రెస్ కు. దాని ఫలితమే కొమరాజ్ పథకం. అంటే దేశం ఎలా బాగుపడుతుందా అని కాక, కాంగ్రెస్ పదవీకాలం ఎన్నేళ్లు పాడీంచవచ్చా అని ఆలోచిస్తున్నారన్నమాట!

ఎన్నికలలో విజయాన్ని సంపాదించేది సత్పరిపాలనగాని కాంగ్రెస్ కాదు. కేవలం పార్టీని మరొకటి చేసినంతమాత్రాన దేశంలో పరిపాలన బాగుపడదు. పైగా కొమరాజ్ పథకంవల్ల బాగు పంగలి

ఎలా ఉన్నా—పరిపాలనలో మందకాడితనం ఎక్కువైంది. ఉదాహరణకు : కొన్ని వారాలగా ఉత్తర ప్రదేశ్ లో ప్రభుత్వం పోస్టేందంటారా! జమ్మూ కాశ్మీర్ లో అసిస్టిక పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. ఆఖరికి కేంద్రంలోనూ అంతే.

ఈ పథకాల పంగలి ఎలా ఉన్నా ముఖ్యంగా గత రెండేళ్లుగా పరిపాలనలో సర్వ సామాన్య ప్రమాణాలు బాగా పడిపోయాయి. భారత రాజధాని నగరంలో పైసా పడందే పని జరగదు. ఇలా అన్నందమతు చాలామంది కోర్కెపం పస్తుందేమో కూడా మరి! అన్ని రంగాలలోనూ అన్ని స్థాయిలలోనూ లంచ గండితనం విపరీతంగా పాకిపోయింది. ఎటాచ్చి ఈ జాత్యం పట్టంది ఐ. సి. యస్. వాళ్ళనూ మాత్రమే. ఈ ల. గో. తనం ఎంత విపరీతంగా ఉందన్న విషయాన్ని గూర్చి అధికార పక్షంలోని 54 వ పేజీ చూడండి

బ్రిట్ష్ ప్రధానిగా నియుక్తులైన లార్డ్ హోం (ఎడమవైపువారు) అధికమంత్రి శ్రీ రెజినాల్డ్ మూర్డింగ్ తో ముచ్చటలాడుతూ పుండగా తీసిన చిత్రం. ప్రస్తుత విదేశాంగ మంత్రిగావున్న లార్డ్ హోం ఆనుపత్రితో చిత్రీకృతుడుతున్న ప్రధాని శ్రీ మాక్మిల్లెను చూచి బయటికి వస్తున్నారు. —యు. పి. ఐ

నగరంలో బస్సులకు కొత్త నెంబర్లు!

భిక్షుక నివారణ చట్టం, జంట నగరాల్లో అమలుచెయ్యటానికి ఏమి ప్రయత్నాలు జరిగి నాయో అర్థంకావలలేదు. లాలాపేటలో వారి బస్కోసం ఏర్పాటుచేసిన 'మకాములు' సరిపోవన్న మాట నిజమే! ఇంకా కొన్నిచోట్ల కూడా ఇలాంటి సదుపాయాలకోసం కృషి జరుగుతోంది. అన్నీ పూర్తి అయినా కూడా ఈ బిచ్చగాళ్లందరికీ చోటు దొరుకుతుందన్నమాట సంతయాప్తదమే. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈ చట్టం అమలులోకి వస్తే అంటువ్యాధుల బిచ్చగాళ్ల రద్దీ తగ్గుతుందేమోనని ప్రజలు ఆశించటంతో పొరపాటుపడి తేదు. అదే కనిపించలేదు. వాళ్లు ధారాళంగా బజార్లలోనూ, చిన్న చిన్న సందుల్లోనూ తిరుగుటం, వాళ్ల విక్రత సైన్ అరుపులకు, ఇంకా ఇతర భయంకరమైన దృశ్యాలకు బడిపిల్లలు వింతగా వాళ్ల చుట్టూ చేరటం జరుగుతోంది. దీన్ని అరికట్టేవారెవరూ కనిపించటంలేదు. ఇక ఈ చట్టంయొక్క ప్రయోజన మేమిటో అర్థంకాదు. పెద్దపెద్ద బజార్లలో, కార్లలో తిరుగుతూ హెచ్చరికలు మాత్రం చేస్తున్నారు. ఉర్దూ తెలుగుభాషల్లో ఈ హెచ్చరిక బిచ్చగాళ్ల నుద్దేశించి 'ఈ చట్టం అతికమిస్తే శిక్షార్హులగుదురు'. 'ఈ చట్టం ప్రకారం బిచ్చమెత్తటం వేరంగా పరిగణించబడుతుంది.' 'ఇది మానుకుని లాలాపేటలో ఉన్న భిక్షుక గృహానికి తరలి వెళ్లండి', ఈ హెచ్చరికలు బిచ్చగాళ్లు ఎంతవరకు వింటారో, ఏది ఆ సలహా లను పాటిస్తారో తెలీదు. ఇవిగాక బిచ్చగాళ్ల కోరిక లంటూ కొన్ని ఉన్నాయి. అవిటివాళ్లు, ఇతరత్రా పని చెయ్యలేని పికతాంగులు, బిచ్చమెత్తటమే ప్రధాన వృత్తిగా పెట్టుకొన్నారు. దీన్ని వేరంగా పరిగణించటంవలన వాళ్ల వృత్తికి భంగం వచ్చింది. దీనికి స్పష్టపరిచారంగా వాళ్ల పిల్లలకు చదువులు చెప్పించాలని, ఇంకా కొంత ధనరూపంగా సహాయం చెయ్యాలని కోరికలు. ఇవన్నీ ఎంతవరకు సాధ్యమో ప్రభుత్వంవారు యోచించవలసి ఉంటుంది.

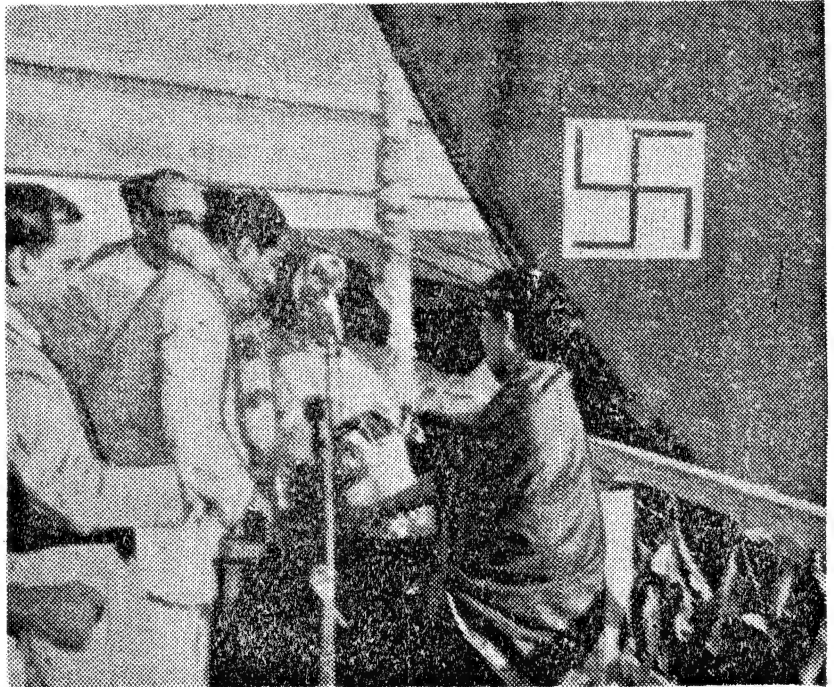
మన ప్రభుత్వాల తీరు తెన్నులు, దృక్పథాలు, వాళ్లు విధిస్తున్న పన్నులు చూస్తుంటే బీదవాళ్లను రాను రాను మరి బీదవాళ్లుగా చేసేయ్యటం, ధనికుల్ని అత్యంత ధనవంతులుగాను చెయ్యటమే అనే విమర్శ ఉండనే ఉంది. ఏమైనప్పటికీ తలకు మించిన పన్నుల భారం వలన అధిక ధరల వలన తక్కువ జీతాలతో కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్న ఉద్యోగస్థుల స్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా తయారవుతోంది. కేవలం పిదులవెంట తిరిగి బిచ్చ మెత్తడమే కాదు, అవసరాలకు నిత్యం అలూ యిలూ సతమతమవుతూ ఉండటం కూడా ఓరిధంగా ఇలాంటి స్థితికి సంబంధించిందే అవుతుంది. ఇలాంటి దారుణ పరిస్థితి ఎంతకాలం కొనసాగుతుందో ఎవ్వరికీ అర్థంకావలలేదు. దీనికి విరుగుడు ఏమన్నా ప్రభుత్వంవారే యోచించి

తక్షణ చర్యలు తీసుకొనకపోతే మరింత ప్రమాదానికి దారితీయక తప్పదు.

ఒట్టి నెంబర్లలోనే మార్పు?

ఆర్. టి. డి. బస్సు అధికారుల యాజమాన్యం గురించి అనేక విమర్శలు బయలుదేరినాయి. వాటికి సమాధానాలు ఏరి కూర్చుకున్నారు. ప్రతి దానికి ఓ విమర్శ, దానికి సమర్థింపు మామూలుగా ఉంటూనే ఉంటాయి. అవన్నీ అట్లా ఉండగా బస్సుల నెంబర్లన్నీ ఆక్టోబరు 15 వ తేదీ నుంచి మార్చేశారు. అన్ని బస్సులకు కొత్త నెంబర్ల యిచ్చేశారు. ఇన్నాళ్లబట్టి ఒక నెంబరుకు అలవాటుపడ్డ జనం ఈ నెంబర్ల మార్పులకు తికమక పడటం సహజం. అయినా ఏ మార్పు వచ్చినా అది అభివృద్ధి సూచించేది లాగా ఉంటే, అందరూ

అందాకా రావాల్సిందేగా! అయితే మధ్యలో ఏ, బి, సి లు రావటంవలన యింత నెంబరు వరకు రావక్కర్లేదు. ఇప్పుడు తెచ్చిన మార్పుల్లో ప్రధానంగా ఒకటవ నెంబరుతో ప్రారంభించటమనేది. ఇది బాగానే ఉంది. ఇంతకుముందు ఒకటవ నెంబరుతో ప్రారంభమయిన బస్సులేనేలేదు. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు నగరాల మధ్య నడుస్తున్న బస్సులు రెండంతస్తులవీ ఉన్నాయి. చిన్న బస్సులూ ఉన్నాయి. వీటికి నెంబర్లు పెద్ద వాటికి 78 ఉన్నాయి, నెంబర్ల మార్పుల తర్వాత కూడా యీ నెంబర్లే వీటికి ఉంచారు. ఇదీ సబబే. అయితే చిన్న నెంబర్ల బస్సులు మాత్రం మార్చేశారు. అదివరకు 7 సి బస్సు (సికింద్రాబాదు స్టేషన్ నుంచి, ముషీరాబాద్ మీదుగా

కేంద్రమంత్రి శ్రీ కె. రఘురామయ్య ఈ నెం 15 వ తేదీన విశాఖపట్నం నౌకా నిర్మాణ కేంద్రంలో "స్టేట్ ఆఫ్ మధ్యప్రదేశ్" అనే కొత్త నౌకకు జలప్రవేశోత్సవం చేశారు.

ఆహ్వానించాల్సిందే! అందరూ హర్షించాల్సిందే! మొదట్లో కొన్ని తాత్కాలికంగా యిబ్బందులు కలిగినా, వాటిని సర్దుబాటు చేసుకునే సహనం, ఓర్పు కూడా అవసరమే! ఈ మార్పులు శుద్ధ అనవసర మయితే, దాన్ని గురించి విమర్శలు రావటం సహజమే!

ఈ బస్సు నెంబర్ల మార్పుల్లో ఈ రెండు రకాలు మిళితమై ఉన్నాయి. ఈ బస్సుల్లో కొన్నింటికి 50, 49 నెంబర్లు కూడా ఉన్నాయి. అనలు నెంబరుకు ఏ, బి, సి లు కూడా తగిలించడం అలవాటే. మొత్తం హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు జంటనగరాల్లో 60 రూట్లకు పైగా బస్సులు నడుస్తూ ఉంటాయి. ఒకటితో ప్రారంభిస్తే

అష్టాదశాక్షర వేళ్లదీ) నెంబరు యీ మార్పు వలన కేవలం ఒకటవ నెంబరుగా తయారయింది. సరే యీ మార్పువలన ఆట్టే యిబ్బంది లేక పోవచ్చు కాని, సికింద్రాబాదు స్టేషన్ నుంచి బయలుదేరే ఇంకో బస్సుకు 7 సి ఈ కొత్త మార్పులు యిచ్చారు. అందువలన అలవాటు చొప్పున 7 సి బస్సుతో సికింద్రాబాదు స్టేషన్ ను దగ్గర కూర్చుంటే సరాసరి నెహ్రూ నగర్ వెళ్లిపోవచ్చు. ఇదేవిధంగా అదివరకు రాణిగంజి నుంచి బయలుదేరే చిన్న బస్సు నెంబరు 7 బి. అది ముషీరాబాదు నుంచి రెసిడెన్సీదాకా వెళ్లుతుంది. యిప్పుడు యీ నెంబర్ల మార్పుతో అది రెండయి 49 వ పేజీ మాడండి

మనమూ-మనదేహస్థితి

ఆంధ్రకార్యక్రమము

ఆంధ్రము అంటే ప్రేగు. ప్రేగులో జరిగే కార్యక్రమములలో అయిదు భాగాలు ఉన్నవి (1) యాంతికము, (2) స్పందనము, (3) ఈ రెంటి ఫలితంగా జరిగే జీర్ణకార్యము, (4) జీర్ణమైన భోజన పదార్థముతో 'సార' భాగపు ఆహారణము (Absorption) (5) కిట్ట భాగపు విసర్జనము.

(1) ఈసాఫెగ్స్ తోనూ, జరరాశయంతోనూ ఉండే తరంగ చలనమే (Peristolysis) చిన్న ప్రేగులోనూ జరుగుతుంది. కాని ఆ తరంగ చలనానికి ఈ తరంగ చలనానికి, కొంత భేదం ఉన్నది. సాధారణంగా చిన్న ప్రేగులో తరంగ, చలనము దువోడినం చివర ఆరంభించి, కొన్ని సెంటి మీటర్లు మాత్రమే సాగుతుంది. కాని నక్కుతుగా రెక్టం వరకు ఏక దాటగా ఈ తరంగ చలనము సాగవచ్చును. ఈ తరంగ చలనం వేగము వివిధ ప్రదేశములలో వివిధ సమయములలో మారవచ్చును. తరంగ చలనం, ఏ ప్రదేశంలో వైవా ఆరంభించి అధోముఖంగా క్రిందికి పోతుంది. కాని కొన్ని పరిస్థితులలో, అధోముఖంగా గానూ ఊర్ధ్వముఖంగానూ కూడా తరంగ చలనం ఆరంభిస్తుంది. అప్పుడు కడుపులో పొర్లు ఏర్పడుతుంది. చురుకు చురుకుగా పోలు పుడుతుంది. ఈ తరంగ చలనం అతివేగం చివర వరకు జరిగినప్పుడు శబ్దంతో అపాన వాయువు వెళ్తుంది. గోడ ద్వారము మూసుకుని ఉంటే, గాలి బలవంతంగా బయటికి పోయి శబ్దం మరీ అధికంగా ఉంటుంది. జీర్ణకోశం కండర నిర్మితమై సంకోచ వ్యాకోచ శక్తిగల దీర్ఘమైన నాళముగదా! దాని గోడలో కండరముల మధ్య, సింపతెటెక్ నరము కూడలు (Plexuses) చాలా ఉన్నవి. ఇందులో ఏ కూడలి ఉద్రిక్తమైతే అక్కడ నుంచి తరంగ చలనం ఆరంభ మవుతుంది. ఎంతగా ఉద్రిక్తమైతే అంతవేగంతో తరంగ చలనం సాగిపోతుంది. ఉద్రేక సమయాలలోనూ, ప్రేగు ఇన్ ఫ్లెం అయినప్పుడూ, అతి వేగంగా ప్రేగులో తరంగ చలనం సాగిపోతుంది.

కండరం ఎప్పుడూ వదులుగా ఉండదు. ఏదీ తీగలాగా అది -కొద్దిగా బిగుతుగా ఉంటుంది. ఈ బిగుతును 'టోన్' (Tone) అంటారు. టోన్ అభివృద్ధి చేసేది 'టోనిక్'. 'టోనిక్' అన్న మాట బలం వల్లే ప్రతి మందుకూ పర్యాయ నామమైపోయింది. ప్రేగులలో కండరముల టోన్ వల్ల రబ్బరు గొట్టం గోడ లాగా ప్రేగు గోడ ప్రత్యేకంగా ఒకచోట సాగిపోదు. ప్రేగు గోడలో కండరములు, వాత గ్రస్తములై నల్లములై నప్పుడు, ఎప్పుడూ బిగుతుగానే ఉంటుంది. కొన్ని రోగ పరిస్థితులలో ఈ కండరములు వాత గ్రస్తములై వాయువుతో బెల్లావలాగా ఉబ్బిపోతవి. ఈ టోన్ లేకపోతే జీర్ణకోశంలో ప్రవేశించిన

భోజన పదార్థములు ముందుకు సాగి పోవడం జరగదు. తరంగ చలనం ఈ 'టోన్' మీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. టోన్ ఎంత అధికంగా ఉంటే జీర్ణ నాళంలో ఉన్న పదార్థం మీద వత్తిడి అంత అధికంగా ఉండి అది ముందుకు నెట్టి బడుతుంది.

చిన్న ప్రేగులో, నిడుపు వసతిలోనూ చుట్టు వసతిలోనూ కూడా కండరములున్నవి గదా? ఈ గుండ్రని కండరములు సంకోచించినప్పుడూ, వాటి తరువాత ఉన్న కండరములు వ్యాకోచించి ముందుకు సాగి పదార్థానికి ఏడము కల్పిస్తవి. ఒక్కొక్కప్పుడు ఈ సంకోచము అత్యధికమై, ఆంధ్రనాళద్వారము చిన్నదై పోవచ్చు, అసలు మూసుకునే పోవచ్చును. ఈ స్థితిని దుస్సంకోచము అంటారు. ఈ స్థితి చిన్న ప్రేగు రెండవ భాగమైన ఇలియం లోనూ పెద్ద ప్రేగులోనూ ఎక్కువగా తలస్థించవచ్చును. ఈ దుస్సంకోచము తరుచు తలస్థిస్తూ ఉంటే ఆ ప్రదేశంలో ఉండే మ్యూకస్ పార భాగమునలిగి చిట్టి అక్కడ అల్పర్లు ఏర్పడవచ్చును. ఈ రోగస్థితిని రీజయన్ లో ఇలియే టెన్ (Regional ileitis) అంటారు. "ఇలియంలో ఒక ప్రదేశంలో ఏర్పడే ఇన్ ఫ్లమేషన్" అని ఈ మాటకర్తము. దీనిని మొదటి సారిగా క్రోన్ (Crohn) అనే శాస్త్రజ్ఞుడు నిరూపించేడు. ఆ సంగతి తరవాత వివరిస్తాను. పెద్ద ప్రేగు చివర భాగంలోనూ రెక్టంలోనూ ఈ టోన్ తగ్గిపోతే మలబద్ధకం యేర్పడుతుంది.

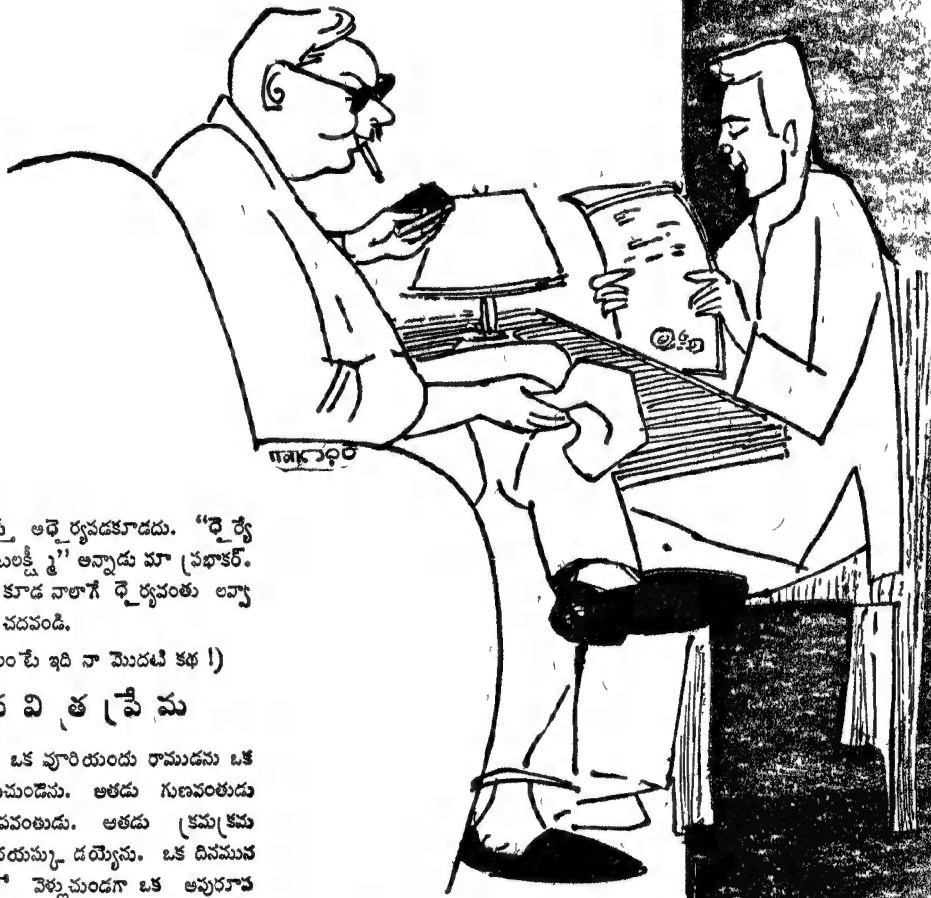
తరంగచలనం, శక్తిని ఉత్పత్తి చేస్తుంది. శక్తిని ఉత్పత్తి చేసేవి యంత్రములని. శరీరంలో శక్తిని ఉత్పత్తి చేసేవి, ప్రయోగించేవి అయిన క్రియా కలాపములను యాంత్రక్రియలు (Mechanical Processes) అంటారు.

జీర్ణకోశపు కండరములు, అనిచ్ఛాధీన కండరములు. వాటి సంకోచ వ్యాకోచములు మన స్వాధీనంలో ఉండవు. ఈ కండరము లన్నింటిలోనూ స్వచ్ఛంద నరాశయపు శాఖలు వలె లాగా ఉన్నవి. ఈ నరముల వలన "మయోటిక్ ఫ్లాక్స్" అంటారు "మయోన్" (Myos) అంటే కండరము. (మసీల్ అన్న ఇంగ్లీషు మాటకు సమానమైన ఆయుర్వేద నామము. "మేశి" కండరము, అంటే టెండను) కాని అనిచ్ఛాధీన కండరములకు టెండను ఉండవు. అందుకని కండరములనే వాడుతున్నాను. "ఎంటర" అంటే ప్రేగు. ప్రేగులో ఉండే కండరములలో ఉండే నరముల వలె గనక దీనికా పేరు వచ్చింది. ఈ రకములలో కొన్ని ఊర్ధ్వగామి నరములు (Atterent nerves) ఇవి ముఖ్యంగా ప్రేగులయొక్క మ్యూకస్ పార నుండి, ప్రేగుల గోడనుండి అనుభూతులను

భూతుల ననుసరించి మెదడు, ప్రేగులలో కండరములు సంకోచించాలో వ్యాకోచించాలో నిర్ణయించి ఆ ఆదేశములను ఆధోగామి నరముల (Autrent) ద్వారా ఆయా కండరములకు అందిస్తుంది. ఇదే విధంగా గ్రంధులు అధికంగా పుష్పించినాలో, అల్పంగా పుష్పించినాలో, అసలు పుష్పించినారాదో నిర్ణయించి ఆధోగామి నరముల ద్వారా మెదడు ఆ ఆదేశాన్ని పంపుతుంది. అంటే జీర్ణకోశపు కండరములలో ఉన్న ఈ నరములవల (Plexus) మెదడు ఆదేశములనుసరించి ప్రవర్తిస్తుందన్న మాట! ఈ నరజాలము, కేవలం మెదడుకు లోంగి ఉండేదే కాదు. రాష్ట్ర పాలకులయిన గవర్నర్లకు కొంత స్వయం నిర్ణయ శక్తి ఉన్నట్లే నీటికి కొంత స్వతంత్రము ఉన్నది. చక్రవర్తి దుర్బలుడైనప్పుడు సామంతరాజులు విజృంభించి స్వతంత్రంగా ప్రవర్తించినట్లు మెదడు, దాని ననుసరించిన మనస్సు, దుర్బరమయిన ఉద్రేకాపాతికి గురి అయినప్పుడు, ఈ ఆంధ్ర నరజాలము నకూ మెదడుకూ సమన్వయము లేకుండా పోవచ్చును. ఆంధ్ర నరజాలము, ఆంధ్ర కండరములను అతిగా ప్రేరేపించవచ్చును. అసలు ప్రేరేపించకనే పోవచ్చును. ఈ నరజాలమే ఆహారపు గతికి ఆహార పదార్థములు కలవడానికి జీర్ణరస స్పందనానికి కారణం. ఆంధ్ర నరజాలములో న్యూరానులూ, ఉంటుంది. సింపతెటెక్ నరములూ ఉంటుంది. పేరా సింపతెటెక్ నరములూ ఉంటుంది. (పూర్వ వ్యాసములు చూడండి). ఇందులో పేరా సింపతెటెక్ నరములు, ఆంధ్ర కండరములు 'టోను'ను చలనమును అధికం చేస్తవి. అయితే ఈ నరములే ఆంధ్రములలో ఉండే "స్పింక్టర్లు" (ఉంగర వంటి కండర నిర్మితి) వ్యాకోచం చేస్తవి. ప్రేగు సంకోచించినప్పుడు, వాటిలో ఉన్న పదార్థములలో వాయువు ముందుకు పోయి పోయి, చులా శయపు బహిష్కారముగూడా బయటికి పోవాలి. ప్రేగులో కండరములలో బాటు ఆస్పింక్టర్లు, సంకోచిస్తే, ప్రేగు ఉబ్బి పగిలిపోవచ్చు. ఈ పేరా సింపతెటెక్ ప్రభావములవల్లనే ఈసాఫెగ్స్ సంకోచించినప్పుడు, కార్దియల్ స్పింక్టరు, తెరుచుకుని ఆహారం జీరారాశయంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. జరరాశయపు కండరములు సంకోచించినప్పుడు పైలోరన్ స్పింక్టరు తెరుచుకుంటుంది. ఆంధ్రము సంకోచించినప్పుడు చిన్న ప్రేగు పెద్ద ప్రేగుతో చేరే చోట ఉండే ఇలియో సీకల్ వల్ల, (దీనిని తరవాత వివరిస్తాను) తెరుచుకుంటున్నది. ఒకే నరముల ప్రభావంతో పరస్పర విరుద్ధములయిన ఈ కార్యములను సాధించజేసే సృష్టి శక్తి ప్రభావం అద్భుతమైనది.

సింపతెటెక్ నరములు, స్పింక్టర్లను సాధారణ 48 వ పేజీ చూడండి

తిరిగి వచ్చిన కథ

తొలిగి వచ్చేస్తే అదైర్వవడకూడదు. “దైర్వ సాహసే! వెంకటలక్ష్మీ” అన్నాడు మా ప్రభాకర్. అందుకని మీరు కూడ వాలాగే దైర్వవంతు అవ్వాలంటే ఈ కథ చదవండి.

(నిజం చెప్పాలంటే ఇది నా మొదటి కథ!)

* ప వి త ప్రే మ

అనగా అనగా ఒక పూరియందు రాముడను ఒక పోలీసు ఉండునుండెను. అతడు గుణవంతుడు మరియు రూపవంతుడు. అతడు క్రమక్రమముగా యుక్తవయస్కుడయ్యెను. ఒక దినమున రాముడు సిద్దితో వెళ్లుచుండగా ఒక అపురూప పాండర్యవతిని చూసెను. చూచిన తదవుగా మోహించెను. అంతట అతడు ఆమెను వెంట దీని వారి గృహము తెలుసుకొనెను. ఆమె పేరు సీతాదేవి అనియు, ధనవంతుల కుమార్తె అనియు సమాచారమును సేకరించెను.

రాముడు ఇంటికిపోయి, నిద్రావారములు మాని ఆమెగురించి అలోచించసాగెను. అతని మోహ సుంతయును వెల్లడిచేయుటయు ప్రేమలేఖ వ్రాసి, మరునాడు అదేవేళకు సిద్దితో, ఎదురయి, ఎవరును భయము గమనించకుండునటుల చూపి, ‘ఆకమ్మను ఆకొమ్మకు’ అందజేసెను. ఆమె ఘోరము. అచ్చెరువోదవనూ, అతనిని చూసి సిగ్గుపడి కుంచించుకు పోయి లేఖను గైకొని పేగుముగా వెడలిపోయెను. వారిరువురి మధ్య ప్రేమ దినధన క్రవర్థ మాళమ్మ.

నివరికి ఒకరిని నీడి మరియొకరు అటుకలేవంత వరకు వచ్చినది.

క్రమముగా వారి దివ్యయము ఆమె శల్మిత్రుడు లకు తెలిసి—వారు కలుసుకొనుటకు విటలేకుండా కట్టుదిట్టములు చేసిరి. రాముడు ప్రణామములకు తెగించి, రహస్యముగా వారి గృహము ప్రవేశించి ఆమెను కలుసుకొనెను. అతడే ఆమె జీవిత వర్తకముగా భావించినది, కావున సీతాదేవి అతనితో వచ్చివేసినది. ఇరువురు నుమహారామను చూచు కొని గుడిలో వర్తకముని నమక్షమున దంపతులైనారు. *

ఇంత రహస్యరమైన ప్రణయగాథ నిర్వాక్షిణ్యముగా ప్రతిక నుంచి నేను పంపిన మర్నాడే తిరిగి వచ్చేసిందీ. అయినా నేను నిరుత్సాహ పడలేదు. కానీ ఆ కథని ఏం చెప్పాలో తోచలేదు.

‘తంభ’

ఇంతలో—మా ఎదురింటాయన కథలు రాస్తాడన్న సంగతి గుర్తుకొచ్చింది. ఆయన అసలు పేరు వాకు గుర్తులేదు. కానీ అందరూ ఆయన్ని 'హత్యశ్రీ' అని పిలుస్తారు. అదే ఆయన కలం పేరు కూడాను. ఆయన్ని చూడగానే చిన్నపిల్లలంతా ఎందుకో జడుసుకుంటారు. కానీ నేను మాత్రం ఏమీ భయపడలేదు. వలకరింపుగా చిరునవ్వు నవ్వాను.

ఆయన నన్ను లోపలికి రమ్మని తీసుకువెళ్లారు. ఆ గదిలో బేళ్ళకి బేళ్ళ డిటెక్ట్ నవలలు వడి ఉన్నాయి. అన్నీ ఆయన రాసినవే! అదా రైలు రీల్ ఎక్కడ చూసినా ఆయన వున్నాడే! ప్రజలు ఆయనంటే వడి చిన్నరుట! వాళ్ళు ఎందుకు చచ్చారో అది పాత్యో, ఆత్మహత్యో తెలుసుకోడానికి ఆయన బయల్దేరి, అందంతా మరొక వున్నకంగా రాసినట్టే. అదీ సంగతి.

"ఏమిటిలా వచ్చావ్?" అనడిగారు ఆయన వాళ్ళల్లోకి తిప్పగా చూస్తూ.

నేను ముందు కొంచెం సిగ్గుపడి, తర్వాత చెప్పాను "నే నీ కథ రాసా" వని.

"వేరీ గుడ్!" అని ఆయన సిగరెట్ కేసి తీసి శుభ్రంగా జేబు రుమాలతో తుడిచి వాకు ఆర్ చేసారు. నేను వద్దంటూనే తీసుకుని, సిగరెట్ వెలిగించి కేక్స్ తిరిగి ఇచ్చేస్తాను. ఆయన దాన్ని ముట్టుకోకుండా, జాగ్రత్తగా జేబు రుమాలతో పట్టుకుని, వా వేలి ముద్రలు సంపాదించగలిగినందుకు సంబరపడిపోయాను.

అదే మంచి సమయ మనుకుని నేను రాసిన (తిరిగి వచ్చిన) కథ చదివి విప్పించాను. అంతావి—ఆయన "అందుకే తిరిగి వచ్చేసింది" అన్నారు. నేను చెప్పకుండానే అది తిరిగి వచ్చిందని ఆయనకి ఎలా తెలిసింది అని నేను ఆశ్చర్యపోయాను.

దానికి సమాధానంగా "నువ్వు చెప్పిపోయ్! చూడూ! ఆ కవరుమీద పోస్టు ముద్ర లున్నాయి. తర్వాతాస్త్ర దృష్టి పరిశీలని పరిశీలిస్తే అది తిరిగివచ్చినదే బవుండాలి" అన్నారు "హత్యశ్రీ" గారు.

ఆయన అఖండ మేధాశక్తికి నేను మళ్ళీ ఆశ్చర్యపోయాను. వారిచ్చిన సిగరెట్టు చివరి దమ్ము లాగి పడేసాను. ఆ సిగరెట్ పీకని ఆయన భద్రంగా కాగితంలో పొట్లంకట్టి జేబులో పెట్టుకున్నారు.

"ఇంతకీ నన్నేం చెయ్యమంటారు?" అనడిగాను కథని చేతిలో పెట్టుకుని.

"నువ్వేం చేసినా కనుక్కోగలను" అన్నా రాయన గంభీరంగా.

"అందుకే—అసలు మీరు చెప్పినట్టు—హత్య చేసి పట్టుబడకుండా వుండినట్టు—తిరిగిరాని, తిరుగులేని కథని రాసి నేనూ మీలాగే (మీ అంత కాదనుకోండి) గొప్పనార్వొయిపోదామని ఉంది" అని పనిగాను.

"అదీ! అలా దొర్లకి రా! చూడు కథలో ముఖ్యంగా ఏదైనా పాత్యో, దోపిడియో, దొంగ తనమో, మరేదోతనమో జరగాలి. ఆ నేరం పీరో సిద్ధకి రావాలి. కథ కొత్తగా ఉండాలంటే అతనే డిటెక్ట్ అయితే బాగుంటుంది. పీరోయిన్ బాచులలోగా అటని పెక్రటరీ! చివరికి దొంగ తోరుకుతాడు." అని వాకు మంత్రోపదేశం చేసారు.

'హత్యశ్రీ' గారు. ఆయనకి అమాంతం సాక్షింగ నమస్కారం చేసాను. కానీ ఆయన కాలివేళ్ళ ముద్రలు తీసుకుంటున్నానేమోనని అనుమానం వచ్చి "వెళ్ళరా" అన్నారు.

వచ్చి, కథ మార్చి రాశాను.

* హత్య ప్రేమ

అది అమావాస్య రాత్రి. చిమ్మ చీకటి. అప్పుడే వాన వచ్చి వెలిసింది. అయినా అకాశం ఇంకా గర్జిస్తోంది. దానికి శృతి పట్టినట్టు కీచరాళ్ళు అరుస్తున్నాయి. దూరంగా ఎక్కడో కుక్క వికృతంగా విలపించింది. పొరుగుమని ఏదో గాలికి రోడ్డుకి అటూయటూ ఉన్న పిద్దు చెట్లు పెనుభూతాల్లా ఉర్రూతల టాగుతున్నాయి.

దూరంగా నమ్మాన్న కారు రైట్లు కాంతిలో—అప్పుడే అడిసిన తారు రోడ్డు నల్ల త్రామలా మెరిసిపోతోంది. కారు ఒకచోట ఆగింది. అందులోంచి—పొడుగుపాటి ఓనర్ కట్, నల్ల టోపీ ధరించిన ఒక వ్యక్తి చేతిలో బ్యాగ్ లైట్ సహాయంతో రోడ్డంతా కలియచూసాడు. రోడ్డు మీద ఎవ్వరూ లేరని నిర్ధారణ చేసుకుని—కారు

"మీరాకు ఇప్పుడే లేకపోతే ఇంకో హోటల్ కు పోయి తినండి అంటే" హోటలు యజమాని కనురుకున్నాడు.

"అడపాతడపాలంటే చేస్తున్నారెండి" అనతల వ్యక్తి తడుముకోకుండా సమాధానం చెప్పాడు.

ఊహించడం (ఫతవూర్)

లోంచి ఏదో బరువైనది దింపి రోడ్డు వక్కన పడేసి, కారు స్థిరమై చేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

తెల్లవారేసరికి పోలీసులు పాత్యానేరం క్రింద 'రావ్' అనబడే ఒక ప్రయివేట్ డిక్టీవీని అరెస్టు చేశారు. కానీ అతను జీవలోంచి దూకి పారిపోయాడు.

ఆ మర్నాడు రాత్రి, అదే సమయానికి, అదే రోడ్డుమీద, అదే ప్రదేశంలో—మరో కారాగింది. అందులోంచి ఎవరో నల్ల ముసుగు ధరించిన ఒక వ్యక్తి దిగి, బ్యాగ్ లైట్ తో ఆ ప్రదేశాన్ని పరిశోధించడం మొదలుపెట్టాడు. అతనికి ఆ ప్రాంతాల్లో ఏదో దొరికింది. దాన్ని అతడు శుభ్రంగా కాగితంలో పొట్లం కట్టుకుని కారెక్కాడు. కారు తారు రోడ్డుమీద పాదరసంతా ప్రవహించి రెండు నిమిషాల్లో కనుమరుగై పోయింది..

రావ్—తన అవధాన పరిశోధనలయంలో కాగితపు పొట్లాన్ని విప్పి చూసాడు. అది, ఎవరిదో తెల్ల వెంట్రుక. సుమారు నాలుగు అంగుళాలు ఉంది. సగం వెలిసింది. మిగిలిన సగం ఎర్రగా ఉంది. అదేరకం బావన కూడా వేల్చింది. దాన్ని

బట్టి ఎవరో నేరినన జాబ్బుగల వ్యక్తి ఈ పాత్య చేసాడని, ఆ పాతకుడు జాబ్బు వల్లబడటానికి ఏదో తెల్లం రాస్తున్నాడని తెలుసుకోడానికి రావోకి అట్టేసేపు పట్టలేదు.

ఉత్సాహంగా "జానీ" అని పిల్చాడు తన అంద మైన పెక్రటరీని. కానీ, జానకి రాలేదు. ఇంతలో ఎక్కడినుండో ఒక కాగితపు ఉండ వచ్చినదింది. విప్పి చూసాడు రావ్.

"ఈ నేరం నుంచి తప్పించుకోలేవు. పోలీసులు నువ్వే హత్యచేసి వసుకుంటున్నారు. ఇంకా ఇందులో జోక్యం కలుగజేసుకుంటే నీ ప్రాణానికే కాక, నీ ప్రాణ సమానమైన నీ పెక్రటరీ జానకి ప్రాణానికి కూడా మోసం వస్తుంది. జాగ్రత్త!"

రావ్ ఈ బెదిరింపుకి చిర్రువ్వు నవ్వుకున్నాడు అతను జీవితంలో అటువంటిది చాలా చూసాడు. అందుకే మళ్ళీ తన పనిలో నిమగ్నుడై, ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు—"నగం వెలిసిన జాబ్బు ఎవరికి ఉండా?" అని. చీవలో బటా నీలు అమ్మేవాడికి జాబ్బు సగం వెలిసింది. కానీ వాడిహత్య చేసి ఉండడు. దియ్యడానికి బండ్లైన కారణం, చేసే అవకాశం కూడా లేవు. ఇకపోతే—'రాజ్' అని తునిలో దొంగ వ్యాపారంచేసే ఒక హోటల్ యజమానికి జాబ్బు సగం వెలిసింది. అవును. 'రాజ్' సంగతి 'రావ్' కి బాగా తెలుసు. అసలు తనకి జానకితో పరిచయం తునిలోనే జరిగింది. అప్పటి కావే ఒక హోటల్లో 'రిసెప్షన్ డిప్టీ' గా పనిచేస్తూండేది. ఆ హోటల్ యజమానే రాజ్. జానకిని ఆ నరకకూసం నుంచి తప్పించి, తనదానిగా చేసుకోడానికి రావ్ చాలా, ధైర్యపాపాసాలు ప్రదర్శించవలసి వచ్చింది. అందుకే ఆ ముతావాళ్ళు రావ్ మీద సగం బూనారు. ఈవిధంగా అప్రయత్నంగా అపూర్వ మైన పూర్వగాధ గుర్తుకొచ్చిందతనికి.

బహుశా ఆ ముతావాళ్ళే కక్ష పాధించడానికి ఏదో హత్యచేసి ఆ నేరం 'రావ్' మీదకి వచ్చేటట్లు తగిన సాక్ష్యాలు కల్పించిఉంటారు. అంతే! రావ్ వెంటనే తన ఆలోచనలకి స్పష్టమైన మారు వేషంలో జీవే మేసుకొని తుని బయల్దేరాడు.

రావ్ ఆ హోటల్ చేరుకునేసరికి సరిగ్గా అర్ధ రాత్రయింది. హోటల్లో భూమిక్రింద కట్ట బడిన గోడొప్పులోకి ప్రవేశించాడు. అక్కడ ఆ ముతా నాయకుడు అనుచరులతో తానా హత్య ఎంత సుశుప్తగా, సునాయాసంగా చేసినది చెప్పాడు. ఎదురుగా స్తంభానికి జానకి కట్టబడి ఉంది. రావ్ జేబులో ఉన్న చిన్న 'టేప్ రికార్డర్' తీసి ఆ సంభాషణ అంతా వాళ్ళకి తెలియకుండా రికార్డు చేశాడు.

ఇంతలో రావ్ ని పట్టుకోడానికి వచ్చిన పోలీసులు అంతా విని అసలు నేరస్థులని పట్టుకుపోయారు.. రావ్, జానకి హాయిగా పెళ్ళి చేసుకుని హానిమూవ్ కి కాళ్ళిరు వెళ్ళిపోయారు. *

కానీ ఈ కథ కూడా నేను పోస్ట్ చేసి ఇంటికి వచ్చేసరికి వత్రిక మంచి తిరిగివచ్చి ఇంట్లో ఉంది నాకు మతి పోయింది. "ఏం చెయ్యాలా?" అని ఆలోచించి మా ఇంటి వెనక ఇంట్లో ఉన్న కలధు రాసే ఆసాపి 'వెరక్రీ' గారి దగ్గరికి వెళ్ళాను.

ఈనో

'ఫ్రూట్ సాల్ట్'

ఆహారపు
గడవిదిలకు
అత్యుత్తమ
విరుగుడు

త్వరితంగా దుజిండుట లేదా పుష్టికరమైన ఆహారమును అమితంగా దుజిండుటవల్ల కడుపు ఉబ్బరం కలుగుతుంది. చాలా కాలంవరకు బాదించకుండా వుండే శీఘ్ర నివారణ కోసం, తక్షణం— పడలించే ఈనో 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' పేవించండి! ఈనో యొక్క అపమాన అద్భుత-నిరోధక చర్య మీ కడుపులోని వాయువును త్వరలో సరితూకంగా చక్కబరచి మీ జీర్ణవక్రతీవి కుదురు పరచును. ఈనో మిమ్ములను యధాస్థితిలో ఆరోగ్యంగా వుండుతుంది.

ENI/P2/63 TL R

వేమి వెళ్లేసరికి ఆయన వారి పెరట్లో నల్ల చెడ్డ కట్టుకుని అనవసారు దగ్గర కత్తిసామ. సాధకం చేస్తున్నారు. వాకేసి తిరిగి నమస్కారం అందుకొని మళ్ళీ సాధకంలో నిమగ్నులైపోయారు. పాట్లుగా, బావుగా, అమాన్తస్త్రాల ఉంటూ రాయను దానికి తోడు బుర్రమీసం వెనకనించి దొంగ బాచాడులా తొంగిచూస్తూంటుంది వారి ముఖం. కంతమీద సింధూరం బొట్టు, వెళ్ళో ఆంజనేయులు బిళ్ళ, అవేకాక దండకీ అవేవో తాయెత్తులు— మొత్తం అన్నీ కలిసి బలే గమ్మత్తుగా కనిపించారు. వేమి ఆయన్ని చూస్తూ అలాగే ఉండిపోయావో అరగంటనేవు.

తరవాత ఆయన చమటలు కక్కుకుంటూ వచ్చి గబగబా బాడం పాలు తాగేసారు. కాస్తేవు స్తమిలవద్దాక “ఏమిటి నంగతి?” అని అడిగారు. “వేమి కూడా కథ రాసా” అన్నాను ముక్తనరిగా. “ఏమిటి, నాకు పోటీ బయల్లేరా? ఐతే సరే! కానుక! బస్సీమే లేక కుస్తీమే పవార్!!” అంటూ ఆయన తోడలు బాడుకుంటూ ఒంటి కాలిమీద లేచిపోయారు థాలెంజ్ చేస్తూ. నాకు ముందు కొంచెం భయం వేసినా, నర్సుకుని “అది కాదు గురువుగారూ! ఈ కథని మీకు చూపించి మీ సలహాతో మార్పులు చెయ్యాలి” అని అనలు విషయం చెప్పాను.

వెంటనే ఆయన శాంతించారు. “సరే, వేమి బస్సీలు తీస్తూంటాను, నువ్వు చదివి విసిపించు” అన్నారు. అని ఆయన బస్సీలు తియ్యడం మొదలు పెట్టారు. వేమి రాసిన (తిరిగి వచ్చిన) కథ చదివి విసిపించడం పూర్తయ్యేసరికి ఆయన బోలెడు బస్సీలు తీసారు. తీసి, — కథ చాలా చప్పుగా ఉందన్నారు. “వీరరసం లేదు, దొంగలు, హత్యలు, తుపాకీలు వీరరసంలోకి జమరావు” అన్నారు. “అనలు వీరరసం రావాలంటే కథ రాసేముందు కనీసం రెండోదలు గుంటేలేవా తియ్యాలి” అని కూడా అన్నారు ‘వీరశ్రీ’ గారు.

“అహ!!” అన్నాను అశ్రుర్యంతో. “అహ అంటే లాభంలేదు, తియ్యి” అన్నారు. హాస్యం అడుతున్నారేమో అనుకుని “పొండి మీరు భలేవారే!!” అన్నాను అదౌలా.

“అదేం లాభంలేదు. తీస్తేవా లేకపోతే” అని దగ్గరికి రాబోయారు. వరుసగా సాతిక గుంటలు కాబోలు తీసేసి చలిగిం పడిపోయాను. “ఇలా ఐతే లాభంలేదు. మంచి కథలు రాయాలంటే తగిన బలం కావాలి. బాదంపాలు తాగు” అని సుమారు ఒక శేరు పాలు ఇచ్చారు. చప్పినట్లు తాగాను. కొంచెం వికారంగా అన్పించింది. అయినా అది పైకి కన్పించనియకుండా దాచేసి—నల్ల మాలిన ఆనందం పొందినట్లు అభినయించాను.

దాస్తే ‘వీరశ్రీ’ గారు ప్రవస్తులై కథలో అడుగుడు వీరరసం పోషించి, దాని పక్కనే శృంగా రాన్ని ఎలా పోషించాలో, పెంపొందించాలో తెలియ వేశారు తమ మీసాలు మెలివేస్తూ. దాని ప్రకారం కథని మళ్ళీ మార్చి రాసాను.

చీర ప్రేమ

వీటిగట్టున వెన్నెల పుచ్చపువ్వులా వెల్లివిరిసింది. అదే వెన్నెల ఏటిలోని వీటిమీద పడి వెండి పెంకుల్లాగ తళుకు తళుకుమని ప్రకాశిస్తోంది. అదే అదే వెన్నెల దింతలోపుకాడ ఉన్న పెద్ద దింతలోని దూరదానికి ప్రయత్నించి, చెట్టుకింద నంతా పిడచేసి వదిలింది. ఆ చీకట్లోకి వచ్చి కూచుంది. సీతాలు రాములు కోసం.

సీతానికి రాములు మాడ అంటే పెణం. అడు లేనిదే తను బతుకేమీ. అందుకే అంత రేతిరిలో కూడ అడికోసం లగ్నముంటూ అంత దూరం వచ్చింది. తీరా చూస్తే మాడ పెద్ద చింతకాడ లేదు. సీతాలు గుండెలు జల్లుతుంది. వెనక్కి తిరిగి ఎల్లిపోవడానికి కూడ ధైర్యం చాలలేదు ఎలాగో గొంతు విప్పి “మానా” అనరిచింది.

చెల్లుమీద ఏదో కదలింది. సీతాలు పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. పైనుంచి ఏదో దభిమని పడినట్లుయింది. “మావోయ్” అని ఒక్క పిచ్చికేక వేసింది సీతాలు. చెల్లుమీద దూకిన రాములు “ఏటే అంత భయం. నానేలే” అని భయపడిన సీతాల్ని దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. సీతాలు ఇంకా భయంతో ముక్కుతూనే ఉంది. ఇంక హఠాదానికి వీల్లేకుండా ఇంకా దగ్గరికి తీసుకున్నాడు రాములు.

“నువ్వు రాపోలే నాను భయమే నచ్చిపోదును మానా” అంది సీతాలు. “ఎల్లల్లే నాను బతి కుండగా నిన్ను పావనం” అన్నాడు రాములు అమె కళ్ళలోకి ఆశా చూస్తూ.

ఆ చూపులు తట్టుకోలేక పోయింది. సీతాలు. అయినా ఇంకా అలాగే చూస్తున్నాడు రాములు.

“ఏటి మానా ! అలా చూస్తూ అలా కూచిబడులు నన్ను నంపికూడదూ” అంది సిగ్గుతో సీతాలు అందమైన పెదాలను అడ్డు జంకలు తీపుతూ. రాములు దృష్టి దొడవల్ల ల్లాంటి సీతాలు పెదాలుమీదికి పోయింది. గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

ఇంతలో సీతాలు కాలి నవ్వునుంచి ఏదో తరచరా పికే వెల్లిపోయినట్లుయింది. “అమ్మో” అనరిచింది సీతాలు ఎగిరి గంతేసి. రాములు వెంటనే వెల్లి పొరిపోతున్న కోడె త్రాడమని ఒడుపుగా తోక వట్టుకుని గిరిగర త్రిప్పి మెలేకాడు. అది మొండి రైర్వానికి సీతాలు అక్కర్యపోయి వోరు తెరుచుకుని ఉండిపోయింది. సీతాలు తన వక్క మంటే ఇంతకంటే సాహసాలు చెయ్యగలదు రాములు అందుకే “నువ్వు నా చెంతనుంటే ఇదో తెక్కటే!” అన్నాడు రాములు సీతాలు నడుంచుట్టు చెయ్యి వేసి దగ్గరనా లాక్కుంటూ.

ఎక్కడో అడుగుల తప్పుడు వినిపించింది. కాస్తేసటికి ఇంకా దగ్గరగా—అడుగుల తాలూకు ఎండిన ఆకులు వలిగిన చప్పుడు వినిపించింది. సీతానికి ఏదో అనుమానం వచ్చింది. తను పాలెంలో బయల్దేరి వచ్చేటప్పుడు ఎవరో చూసి వెంటదీచినట్టు అనిపించింది. బహుశా నాయుడు మనుమలే అయివుంటారు. నాయుడు అంటే పాలెంలో అందరికీ హడలు. నాయుడు సీతాలు మీద కన్నాడు. కానీ సీతాలు రాములు మాకే

మనసిద్ధింది. ఇదే నాయుడికి మాత్రం సీతాలు మీద మోజు తీరలేదు.

ఇంతలో ఎవరో ఇద్దరు బలమైన మడుమలు రాములమీద ఇరుసుకు వడ్డారు. నాయుడు వచ్చి సీతాలు చెయ్యి వట్టుకుని ఈడ్చుకుపోతున్నాడు. సీతాలు విస్మయంగా “మానా” అనరిచింది. అంతే! రాములు చెయ్యి వినుగుల బలంతో ఒకట్టే ఒక గుడ్డు గుడ్డాడు. వాడు వేలికి కూలి పోయాడు. వాడి చేతిలో ఉన్న బాణాకర తీసు కుని విజృంభించాడు రాములు. ఒక్క అంగతో సీతాల్ని లాక్కుపోతున్న నాయుడి బుర్రమీద బలంగా బాణాకరతో ఒక్క దెబ్బ వేశాడు. నాయుడు బుర్ర పగిలి స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. నాయుడి మనుమలు జెడిపోయి చెదిరిపోయారు.

గాలివాన వెలిసినట్లుయింది. సీతాలు లతలాగ రాముల్ని చుట్టుకుపోయింది. “మానా” అని వెక్కి వెక్కి ఏడిచింది. రాములు గుండెల్లో తల దాచు కుంటూ. “ఊరుకేయే నానుండగా ఏకేటి భయం” అన్నాడు రాములు సీతాలు తల నిము రుతూ.

“మానా మనం ఇక్కడ ఉండొద్దు. వట్టుం పారిపోదాం” అంది సీతాలు భయంతో.

“ఎల్లల్లే న్. నువ్వు వాకామంటే ఇలాటి నాయుళ్ళు వందమంది వచ్చినా ఇంతే” అని వేలని కరుచుకుని పడిపోయివున్న నాయుడికేసి చూస్తూ— సీతాలు భుజంమీద చెయ్యి వేసుకుని పాలెంకేసి వెల్లిపోయాడు. *

ఇంత భయానక, వీర, శృంగార రసాలతో కూడిన కథ—తిరిగి వందదానికి ప్రింపులు జత పర్చకపోయినా తిరిగి వచ్చేసింది. ఆ కథని వట్టు కుని మా వక్కింటల్లో ఉన్న ‘రక్తక్రీ’ గారి దగ్గ రికి వెళ్లాను. ఆయన అతి వాస్తవిక విజ్ఞనకవి. పెద్ద ఇల్లు ఉన్నా కూడా పెరల్లో ఒక పిక వేయించుకుని అందులో ఉంటున్నాడు. రోజూ కాయకన్నం చెయ్యడం ఆయనకే హాబీ. అంద కోసం గోతులు తప్పి మళ్ళీ పూడ్చేస్తూ ఉంటారు. లేకపోతే ఒక పీర వట్టుకుని రోడ్డుకి అటూ యిటూ పైదు కాలువలు తప్పతారు. కానీ

అమధ్య ఎవరో వీరిని వందగ మామూలు ఇవ్వా రుట. అందుకని — అన్నట్టుంచి అవని మానేసి గోతులే తప్పకున్నారు. వే వెళ్లగానే నన్ను పిక లోకి తీసుకువెళ్లారు.

నంపుంలో పేరుకుపోయిన కుళ్ళలా పికలో నేలమీద దుమ్ము పేరుకుపోయి ఉంది. నంపుంలో పిక దురాచారాలకి మల్లే బోల్డంత బూజు పట్టి ఉంది. ఒక గోడకి ఎర్రరంగు, ఇంకో గోడకి మరో రంగు వేసిఉన్నాయి. నంపుంలో వీడ— గొప్ప, విద్య—అవిద్య, యజమాని—నాకరు, నాయకుడు— ప్రజలు లాంటి తారతమ్యాలు జ్ఞానకం వచ్చాయి అని చూడగానే. వాటిమధ్య ఆశాజ్యోతుల్లా గోడకి ఒక మత్తి మరొక కొడ వలి వెళ్ళాడుతున్నాయి.

ఆయన కావాలని, చిరిగిపోయిన చొక్కా వేసు కుని, వార్నియర్ సిగరెట్ కాల్చుకుంటూ వచ్చి “ఏమిటిలా వచ్చావ్ ఏమి ఖబరు తెచ్చావ్” అన్నారు అన్నారు.

“ఇదే ఖద” అని చెప్పి, చదివి వినిపించాను. ఆయన దీర్ఘంగా ఆలోచించి సిగరెట్ ఒక్క దమ్ములో కాల్చి పారేశారు. “నంపుంలో ఉన్న దుర్మార్గాన్ని కూడా ఇలాగే కాల్చిపారేయాలి” అన్నారు గడ్డంలో “అవన” వి ఒప్పుకున్నాను వేసు గడ్డంలోనే.

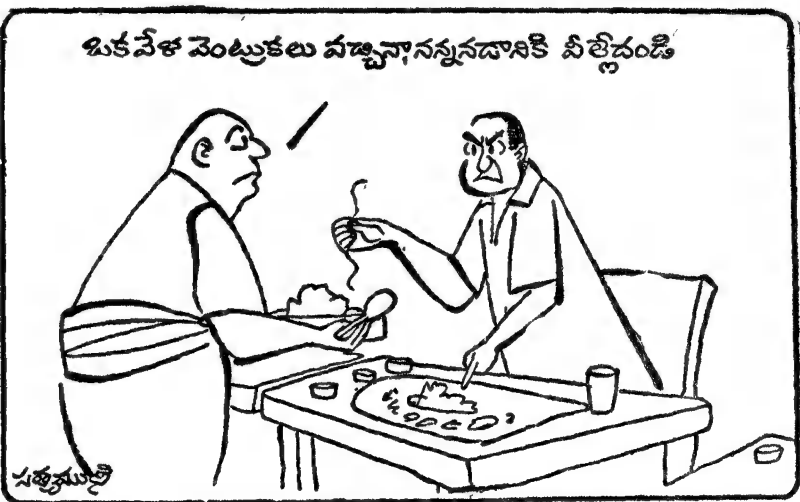
“తిండికోసమే చైనావాడికి ఈ తిప్పలు కావల్సివదల్లా వాడి పూరగాయకు కప్పలు” అన్నాడు వడ్డంలో.

“అవును నుంచినాడు వాడు వాడూ మనవాడే చైనావాడు” అన్నామైనా వడ్డంలోనే.

“మరయితే ఖద యిలా రాసేవే ? మీ సరి సరి కాగే, బుళకే బుళకేమని పింగే వేడి రక్తాన్ని శృంగారంలో కలపకు విజ్ఞనంతో మేకవించి లోక కల్పాణం చెయ్యే. చెయ్యే” అని నాకు ఉపదేశించారు.

వలితంగా కథ మార్చి మళ్ళీ రాసాను.

*** వి ప్ర వ ప్రే ము**
ప్రపంచంలో జరిగే అన్యాయాలకి సాక్ష్యం 40 వ పేజీ చూడండి

ఉత్తర భారత్ లోని ముఖ్యమైన పండుగలు!

ఎం. సుగుణ

పండుగ పట్టిందంటే చాలా ఆనందం పొందాలి. రోజులు తెక్కిస్తుంటారు. పండుగ ఎప్పుడొస్తుందో అని, అన్నిభాషలవారూ ఎదురుచూస్తారు కదా! కాని, ఆ జరిపే తీరే వేరుగా ఉంటాయి. వారి ఆచారాన్ని అనుసరించి. మనకి ముఖ్య పండుగ సంక్రాంతి తరువాత దీపావళి, దసరా, ఉగాది మొదలగునవి. ఉత్తర భారత్ ముఖ్యమైన పండుగలు వాలగు. దసరా, దీపావళి, హోళి, రక్తబంధన్. ఈ రక్తబంధన్ అన్నది మన భావనా పౌర్ణమి. పండుగలు ఎలా జరుపుతారో రాస్తాను. ముందుగా దసరా పండుగ.

దసరా పండుగ మనలాగా బొమ్మలకొలుపు పేరంటం ఉండదు. అనలు ఇళ్ళలో అట్టు చూసేమే ఉండదు. పైన కొంతమంది ఏ (సాంతాని) కా (సాంతంవారు (కోనీ) చందాలు వేసుకొనే ఏలాగనా సరే "రామ్ లీల" ఏర్పాటు చేస్తారు. రామ్ లీలా అంటే రామాయణ గాథనే వేదికమీద ప్రదర్శిస్తూ రన్మమాట. ఢిల్లీలో ఈ రామ్ లీలా కోసమని రామ్ లీలా మైదాన్ అనే పెద్ద మైదానం ఉంది. అక్కడ 'రామ్ లీల' వి సుమారు లక్ష మంది ప్రజలూ చూస్తారేమో! ఈ రామ్ లీలాకి

చాలా ధనం వ్యయం చేస్తారు. మొదటిరోజు విష్ణుభక్తరూప మొదలుకొని రామలక్ష్మణులు విద్య నభ్యసించటం నీలా వరిగి మం అన్ని రోజు రామాయణకథ వంతట్టు టూకీగా దసరా పది రోజులా వేస్తారు. ఇది పెద్దపెద్దవి ఉంటాయి. చిన్నచిన్నవైతే మనుష్యులే నేషి లేసుకుని ఆడతారు. కొన్ని మన లోలుబొమ్మలాగడిస్తారు. అఖిరోజున రావణాసురుడ్ని చంపుతారు. ఆరోజు రావణాసురుని బొమ్మలాగ పెద్దది పది తలలు అని పెట్టి చేసి లోపలంతా మందుగుండు సామాను పెట్టారు. అఖిరికి రావణాసురుడి దహనము అన్నమాట. రావణాసురుడ్ని కాల్యూనే పెద్ద శబ్దంతోనూ వంచరంగులతో వింత కాంతులు వెదజల్లుతూ పేల్చింది. ఇది చూసేందుకు ప్రజల విరగడన్నారు. ఇది ముఖ్యం.

ఇంక దీపావళి, దీనికి దివాళి అంటారు. మన లాగే బాణాసంచా కాలుస్తారు. ఆరోజు బజారులో కెళ్ళే బాగుంటుంది. ఢిల్లీలో కరోల్ బాగ్ లో అజమల్ ఖాన్ రోడ్డు అని ఉంది. ఆ రోడ్లంతా బజారే ఆరోజుకి, రకరకాల బొమ్మలు అమ్ముతారు. మిఠాయికొట్టు ఆరోజు చూసేతీరాలి. మనం

బొమ్మలకొలుపుకి అంతస్తులు పేర్చి బొమ్మలలా పెద్దమో అలాగే అంతస్తులు వేసి రకరకాల మిఠాయి వివిధ రంగులతో పేర్చి అమ్ముతారు. ఇంక వాళ్ళ వనితలం మనకి ఆరోజు ఆర్థ మవుతుంది. బర్ఫీ మొదలగు స్వీట్లతో పెద్ద మేడలు, గడియారపు స్తంభాలు (క్లాక్ టవర్స్) అని రకరకాలు చేసి పై అంతస్తులలో పెట్టి లోపలో జల్లు వెలిగిస్తారు. రసగుల్లా తయారు చేస్తారే ఆ పాల విరుగుని "చేనా" అంటారు. ఆ చేనాతో అన్ని రకాల ఫలలు, కాయగురలు బర్ఫీతో కూడా చేస్తారు. ఒక సంవత్సరం అయితే, ఆ చేనాతో వచ్చని జీడివండు క్రింద జీడి పేక్క ఒక ఒక బొమ్మనే పండు కూడా చేసి మధ్యకి తరిగి ఉంచారు. పైన తొక్కిలాగ ఆకువచ్చ రంగు లోపల వచ్చరంగులతో పండు, నల్లని రంగులతో గింజలు, ఎంతో అందంగా తయారు చేసేరు.

అది చూస్తున్నంతసేపూ మిఠాయి అనే మాట మరచిపోయాము. అలాగే యావీలు పళ్ళు, అలాబుకారా పళ్ళు ఎన్నో రకాలు రంగులువేసి చూడ ముచ్చటగా, అందర్నీ ఆకర్షించి కొనే టట్టు చేస్తాయి మిఠాయి దుకాణాలు. ఇవి కాగా పంచదార పాకంపట్టి, చిన్న పింగులు, గడియారపు స్తంభాలు, తిన్న చిలుకలు, జంతువులూ తయారుచేసి తోపుడు బళ్ళమీద కుప్పలుపాసి అమ్ముతారు. సువ్వులపప్పుతో రేపడి, (మన ప్రక్క తెల్లమో, పంచదారో వేసి పాకం పట్టిన జీళ్ళు అంటామే అవి) కుప్పలు కుప్పలుగా పోసి, సువ్వుల పప్పు దంపి పంచదార కలిపి పల్లెగా రేకులా చేస్తారు. అవి వోట్స్ చేసుకుంటే కరిగి పోతాయి.

ఇవన్నీ ఆరోజు ప్రత్యేకంగా అమ్ముతారు. అందరూ ఇవన్నీ తలో కాస్త కొనుక్కుని ప్లేహీ టులక్, బంధువులకి అన్ని రకాలూ వర్ణించిందా పేర్చి అందరికీ పంచుతారు. వీటితోపాటు జాన్నల పేలాలు కూడా కొంతమంది పంచుతారు. మిఠాయి లన్నీ రకాని కొక్కటి చంపున వేసి శీర్ష తెక్కును అమ్ముతారు.... ప్రమిదలు రకరకాలు, చిన్న గుడి గోవురంలాగు కుండతో చేసి రంగువేసి దాన్నిండా దీపాలు పెట్టుకునేందుకు ప్రమిదలు అమర్చుతారు. ఆరోజు ఇత్తడిపాత్ర సామాను కూడా చాలా అమ్ముతారు. కొంతమంది ఏదో ఇత్తడిపాత్ర కొంటారు. సాయంత్రం లక్ష్మీపూజ చేసుకుంటారు. వెండి రూపాయ నాణేలు సంచిలో పోసి దాచుకుని ప్రతి ఏటా ఆ నాణేలు కూడా పూజిస్తారు కొందరు. ఇంకా బాణాసంచా (మందగుండు సామాను) అమ్మే దుకాణాలు ఆరోజు ప్రత్యేకాలంకరణలు. అందరూ బజార్లో తిరిగి ఇంట్లో దీపాలు పెట్టుకుని పటాకీలు కల్లు కుంటారు. ఢిల్లీలో బజార్లన్నీ బాగా దీపంతో అలంకరిస్తారు. ఈ మిఠాయి దుకాణాలయితే చాలా

"ఏదీ... బావగారూ! ఆఖరిసారిగా ఒక్కసారి నవ్వుండి చూద్దాం!!"

వనితావాణి

రకరకాల విస్మయము

“వనితాలోకానికి రకరకాల విస్మయం రుచులు చూపిన భూమాదేవిగారికి వా అభివందనములు. కాని ఒక సందేహం. వంచదార కరువు అయిన ఈ రోజుల్లో తియ్య బిస్కెట్లకన్నా ఉన్న బిస్కెట్లు చేసుకోటం మేలనిపిస్తుంది.”

రాళ్లబండి ఇందిర (నరసరావుపేట)

పంజాబీల పరిణయం

నాల్గు ఉత్తరములు చదివాను వారి ఉద్దేశ్యాన్ని బట్టి రెండవతేగ ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు. మరి రచయితగారు ఏ తేగ సుద్దేశించి వ్రాసినారో వారికే తెలియాలి. మనకు పంజాబీలు అంటే సహజంగా గొడ్డాల, మీసాలు ఉన్నవారే ఎక్కువ కనిస్తారు. వారినే మనం, పంజాబీలుగా భావిస్తాం. అది ధృష్టిలో నుంచుకొనే ఆ ఉత్తరం (27-9-63 పత్రికలోనున్న) వ్రాయటం జరిగింది. అంతేకాని రచయితగారిని విర్రు చేయటం వా ఉద్దేశంకాదు. నా విమర్శ సహేతుకం కావచ్చుదు దానిని ఉపసంహరించుకొంటున్నాను.

టి. రామంజ్జీ (పాల్వెళ్ళ)

జీవితచరిత్ర

శ్రీమతి సుచేతా కృపలానిగారిని పరిచయము చేసి వారి జీవిత చరిత్ర తెలిసినందుకు చాల సంతోషం. మహిళలో మొదటి ముఖ్యమంత్రి వదలి పొందినందుకు భారతీయ మహిళలకు ఎంతో గర్వకారణం. వీరిని పరిచయం చేసినందుకు వా అభివందనలు. ఇక ముందు కూడ పనితాలోకంలో ఇటువంటి మహిళల చరిత్రలను వ్రచు రించవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

పోలెట్టి సత్యవతిదేవి (విశాఖపట్నం)

బొమ్మల మచ్చ

బొమ్మ పెట్టుకొనే చోట మచ్చయగుచున్నదని ఒక పోదరి శ్రీరంగరాజుల వ్రాసిరి.

నాకు తోచిన ఒక చిట్కా వైద్యము వ్రాస్తున్నాను. ఈ విషయం అనుభవజ్ఞులయిన కొందరు చెప్పగా విన్నాను.

భావనాలు (బెండ విత్తనములు మారి ఇంకా ఉన్నవిగా ఉండును) వాటిని పుల్ల మట్టిగో నానబెట్టి (సగం 4, 5 గం) ఎవ మెత్తబడిన వెంటనే మెత్తగా రుద్ది ఆ లేహ్యమును మచ్చ ఇవ్వ చోట వ్రాసుకున్న వారం, ఎల్లోజలలో గుణము కన్పించును. రెండు రోజుల కొకమారు ఈ లేహ్యము యారు చేసుకొని రోజూ వ్రాసుకోవచ్చును. ఇది దురదలకు, ఏ విధమైన మచ్చల కైనను పనికి వచ్చును.

మా పద్మావతి సోదరి వా ఈ సంహాస తప్పక పాటిస్తారుని తలుస్తాను.

కుమారి పారుపూడి ఇందిర (కాకినాడ)

ఉంటాయి. మిత్రులు పేర్లు మనకే ఎన్నో తెలియనివి, గమ్యతయినవి ఉంటాయి. కొన్ని తమాషా పేర్లు రాస్తేనూ, “చవ్ చవ్”, “ఓస్ మలాయి”, “దిల్ బహర్”, బాదీష్, “అమ్మలీ” (ఇది మనం చేసుకునే బహంగిరు) “నిహాన్ హాలా” ఇలా ఎన్నో ఉన్నాయి. వందగ ఇంట్లోనే కాక బయట కూడా జరుపుతారన్నమాట.

మార్చి వెలలో ముందరి హాళి.... ‘హాళికా పుర్ణిమి’. ఈ వందగ ముందరగా వదిలి వదిలిన రోజుల ముందరించి, ఇటుక, ఇసుక మొదలగు బాధుగిచ్చే లాటిలలోని కూలిలు డప్పులు పెట్టుకుని వాయిస్తూ గెంతుకుంటారు. డప్పులు లేక పోతే ఏ వల్లెంకే వాయిస్తూ లాటిలలో వెళ్తుంటారు. ఆ వాయిద్యాల వింటుంటే ‘ఆ హాళి వస్తోంది’ అనుకుంటాము. ఈ వందగ రెండు రోజులు జరుపుకుంటారు. ఒకరోజు రాత్రి మనం భోగిమంట వేసినట్లు వేసి (దానికి లోడి అంటారు.) కర్రలన్నీ పేర్చి నీళ్లుజల్లి కొంతమంది వజతలు పూజచేస్తారు. ఆ తరువాత మంట పెట్టారు. మొదటిరోజున రంగు, గుండలు ఎర్రపు, ఆకు వచ్చు, వీటితో అబ్రకం (మైకా) కొంచెం కలుపుతారు. ఈ గుండల్ని గులాల్ అంటారు. అందరూ చేతితో ఈ రంగు, గులాల్ పెట్టుకుని స్నేహితుల ఇళ్లకీ, బంధువుల ఇళ్లకీ వెళ్లి ప్రతివారూ ఒకరి కొకరు ఈ రంగు ముఖానికి తలకే పూసుకుని బట్టలకి కూడా పూసి ఒకరి కొకరు కాగిలించుకుని ఈ భుజంమీద, ఆ భుజంమీద తల ఒకపారి అనిస్తారు. మగవారు, స్త్రీలు, పేరుపేరుగా గుంపులు గుంపులుగా బయటదేరి అందరికీ వెళ్లి రంగులు పూసుకుంటారు. అందరికీనూ అట్టే అంతా కలిసి డోల వాయిస్తూ అందరూ పాడుతుంటే ఒక్కొక్కరే కాళ్లకి గజ్జ కట్టి నృత్యం చేస్తారు. మనకే నృత్యం రాకుండానా సరే ఎలాగో నాలుగు కుప్పగెంతులైనా వేసేయ్యాలి, ఈ పాలులూ, నృత్యాలూ కూడా స్త్రీలు, పురుషులూ పేరు పేరు బృందాలుగా ఆడుతారు. ఆరోజుపై అసేరని గాని కార్మికుడు అని గాని భేదం ఉండదు. అందరూ తమ తమ అంతస్తులు మరచి వోయగా కులాసాగా ఆడుకుంటారు. ఈ రంగులు పూసుకోటం మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట రెండు గంటల వరకే ఆడతారు. ఆ తరువాత స్నానాలు చేసేస్తారు. స్నానం చేసేక ఎవరూ ఆడరు.

రెండవరోజు రంగునీళ్లు పిచికార్ల తోనూ, వెంటు రోస్తూ చేతికందిన దాంతో వెత్తిమించి ఒకరి కొకరు దిమ్మరించుకోటమే. ఇందులో ఎంత హాస్యం అని ఆడుకుంటారంటే చెప్పాలో మూడేసి అసేరగ్ల మెడలో వేయటం బిందెతో చిక్కిని రంగు నీళ్లు వెత్తిమించి దిమ్మరించటం. ఇంక చూసుకోండి ఆ రూపులు ఎలాగుంటాయో! ఎవరైనా కాస్త లేతరంగుల్లో కనిపించేరంటే వాళ్ల పని అయిందన్నమాటే. అందరూ కలిసి వాళ్ల పని పట్టారు. ఈ రంగునీళ్లు ముందురోజు రాత్రి పెద్ద ద్రమ్మలోనూ వాటిలో కలిపి ఉంచుకుంటారు. పిచికార్లతో ముఖంమీద నూటిగా కొట్టారు. అప్పుడు ఒళ్లు అప్పజెప్పి పూసుకోడం కన్నా చేసేదే లేదు. ఈ వందగలో కూడా మిత్ర

యలు ఇచ్చుకుంటారు. ఇలాంటి వందగంటే పిల్లలకి ఒకటే వందగి. ఎరుపు, నీలం, ఆకువచ్చు వేరేదువండు రంగు మొదలగు రంగులన్నీ తెచ్చి నీళ్లలో కలపటం (పక్కంటి రమేష్ కంటే వేసే ఎక్కువ కలిపేను తెలు). ఈసారి వాడి పని పట్టేయ్యాలి. రంగులో ముంచేయ్యాలి.” అంటూ ఉత్సాహంతో ఉరకలు మేస్తుంటారు పిల్లలు.

కొంతమంది పిల్లలు కలిసి ఒక భారీ పర్చుని, జననమర్థం ఉన్న వీధిలో గిరవాటేసి ప్రక్కగా నక్కి దాక్కుంటారు. పర్చు చూడగానే ఎవరి కేనా ఆశోదా! వెంగి పర్చు తీయబోయేసరికి కుర్రజల్లంతా అతనిమట్టు మూగి — ‘ఏయ్! పర్చు దొరికితే తీసుకుంటావా? ఆశీ కాని హాళికే చందా ఇయ్య’ మని దండెత్తుతారు. ఆ పెద్దమనిషి ముందు తెల్లబోయినా పిల్లల యుక్తికి మెచ్చి వాళ్ల చేతిలో ఏదో పెట్టి నవ్వు కుంటూ ముందుకి అడుగు వేస్తాడు. మళ్లీ నాటకం మొదలు ఇలా సంపాదిస్తారు వీధిలోని పిల్లలు. ఈ రంగులు జల్లు కోటమే హాళి నరదగా ఉంటుంది. రూపులు మాత్రం అబ్బ! ముఖమూ, తిల, బట్టలూ ఎక్కడా ఒక రంగుని చెప్పడానికి పిలువేసన్ని రంగులు. ముఖం విందా రంగులతో నిండటం నోట్స్ చలువరున తెల్లగా మెరుస్తూ ఉంటే కళ్లు కూడా మెరుస్తూ ఉంటాయి. చిన్నపాత లైతే తండ్రిని కూడా పోలిక పట్టలేదు. సరికదా, భయంతో ఆరున్నకటి అలాపిస్తారు.

మా నాన్నగారు బట్టల మిల్లలో పని చేస్తున్నారు. ఆ మిల్లలో ఒకరోజు హాళి ఆడతారు. ఎన్నివేల మంది కార్మికులుంటే అన్నివేల మంది అసేరగ్లందరికీ రాస్తారు. అంటే ఏవిభాగంకీ ఆ విభాగం ఆడతారమకండి. ఒక అసేరరు ఒక విభాగాని తెల్ల ఒక బల్లముందు నిలబడతారు. బల్లమీద రంగు, గుండ ఉంచుతారు. ఆ విభాగం లోని పనివారంతా ఒక్కొక్కరే పచ్చి అసేరరు కింత రంగు పూసి మెడలో పూలమాం వేసి కాగ లించుకుని నోట్ ఏదేనా తీసి పెట్టారు. అలాగే అసేరరు కూడా ప్రతి వారికీ రంగు పూసి కాగ లించుకుంటారు. ఇలా అన్ని విభాగాలలోకీ అందరూ వెళ్లి తమ స్నేహితులన్నీ పెంపించి దించుకుంటారు.

ఇంక రక్షాబంధనో, ఇది ముఖ్యంగా లోబుట్టు పులు జరుపుకుంటారు. అక్క చెల్లెళ్లు అన్న దమ్ముల్ని తమ రక్ష కోరుతూ అప్పదమ్ముల చేతికి రక్షాబంధనో కడతారు. అప్పదమ్ములు అక్క చెల్లెళ్లకి ఏమేనా కానుక ఇస్తారు. ఇలా స్నేహితులు కూడా స్నేహితివృద్ధికి ఒకరి కొకరు కట్టుకుని మిత్రులు యిస్తారు. ఈ రక్షాబంధనోలు బజార్లో రకరకాల పువ్వులు, లతలు, అవి చెమ్మలతో రంగురంగులలో అమ్ముతారు. ఈ రక్షాబంధనోకి సాధారణంగా పుట్టింట కెత్తారు స్త్రీలు అనందోత్సాహంతో ఘోక్తులు విసురుకుంటూ రక్ష కోరుతారు. ఈ వందగలన్నీ పూడయ్యాన్ని ఆనందపరుస్తాయి.

కొలంబా

ప్రాస్మర్క మెరిమె

జరిగిన కథ

కర్నల్ థామస్ నెవిల్, కుమార్తె లిడీయా కార్నికా వెదుతూ లెఫ్ట్ నెంటు ఆర్మీ దెల్లా రెబ్బియాని కలుస్తారు. ఆర్మీ తండ్రి హత్య చెయ్యబడ్డది మిస్ లిడీయా తెలుసుకుంటుంది. ఆర్మీ చెల్లెలు కొంటా తమ తండ్రిని బారిచి అనే స్వక్తి చంపింపాసి, అందువలన వగ తీర్చుకొన్నాని ప్రేరేపిస్తుంది. ఆర్మీకి వగ అంటే ఇష్టంలేదు కాని గ్రామాధికారి రాయ బారాలు కూడా బారిచిని నిర్దోషి అని రుజువు చెయ్యలేకపోతాయి. రాయబార ప్రయత్నాలు విఫలం అవుతాయి. కర్నల్ గారు, మిస్ లిడీయా మరొక ఊరినుంచి ఆర్మీ స్వగ్రామం పీయత్ర నెరాకి రావోతారు. కొంటా బారిచిని మీద ఆర్మీ అంటన్ కు అనుమానం ఎక్కువయ్యే ప్రయత్నాలు చేస్తుంది. ఆర్మీ కర్నల్ కు తీసుకు వచ్చేందుకు బయల్దేర్చుడు.

18

తనమాట సరిగ్గా వినని పరివారాన్ని తెప్పించుకున్న ఆర్మీ ముంగికి సాగిపోయాడు. అప్పటికి అతనిలో తన శత్రువులు ఎదురవుతారేమో

అన్న భయంకన్నా మిస్ నెవిల్ ని కలవవచ్చుననే సంతోషమే ఎక్కువగా ఉంది.

“ఈ బారిచిని మూలంగా బాన్సీయాకి వెళ్ళి వలసి వస్తోంది” అనుకున్నాడు. “నే నెండుకని మిస్ నెవిల్ తో పాటే వెళ్ళలేదు? ఈ బాన్సీయా బదులు బరెజ్జా పూటలని చూడటానికే పోతే?” అతనికి చప్పున తన చిన్నప్పటి సంగతులు జ్ఞాపకానికి వచ్చాయి. ఆ ప్రదేశంలోని చక్కటి దృశ్యాలు గుర్తుకి వచ్చాయి. ఒక పచ్చని ‘మాయ తివాసీ’ ఎక్కి అక్కడి ఫెస్ట్ నల్ వృక్షాల క్రిందకి వెళ్ళినట్లు అనిపించింది. పచ్చగా మెరుస్తున్న పచ్చికమీద, చుట్టూ ఉన్న నీలం పువ్వులు నవ్వుతున్న కళ్ళలాగ కనిపిస్తూ ఉంటే, మిస్ లిడీయా తన దగ్గరే కూచుని ఉంది. టోపీ తీసివేసింది. ఆమె బంగారు రంగు జుట్టు ఎండలో ఉజ్వలంగా మెరిసిపోతోంది. నిర్మలమయిన ఆమె కంటి నీలి రంగు ఆకాశం రంగుని మించి ఉంది. చెక్కిరి చేలిమిదికి ఆన్చి, తను వణకే గంతుకతో చెప్పే ‘ప్రేమవాక్కులు’ వింటోంది. తను అజాబియో వదిలి వెళ్ళిన ముందు రోజు ధరించిన మస్లీన్ దుస్తులు వేసు కుని ఉంది. ఆమె చిన్న పాదానికి ఒక నల్లని సాటిన్ స్లిప్పర్ తొడిగి ఉంది. ఈ పాదాన్ని ముద్దు పెట్టు కుంటేనే చాలు అనుకున్నాడు ఆర్మీ. కాని మిస్ లిడీయా ఒక చేతికి ‘గ్లౌస్’ వేసుకోలేదేమో, ఆ చేతితోనే ఒక పువ్వు కోసం అందుకోపోయింది. ఆర్మీ ఆ పువ్వు కోసం ఆమె చేతికి ఇచ్చాడు. ఇప్పుడు

ఒప్పుడు అమె చేతిని బిట్టుకున్నాడు. ముందు చేతిలోని పువ్వుని, తర్వాత అమె చేతిని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. ఆమె వారింబలేదు..... ఈ ఆలోచనలు, పూవాలు అతని తలలో మెదులుతున్నంత పేస్తూ ధ్యాన దారి మీదలేక, అతని ప్రయాణానికి కొంత అంతరాయం కలిగింది. కాని గుర్రం మేగం తగ్గించలేదు. తన పూవా రోకంలో మరొకసారి మిస్ లిడీయా తెల్లటి చెయ్యి ముద్దు పెట్టుకున్నా ననుకున్నాడు కాని నిజానికి తనికే తెలియకుండానే గుర్రం తలని దుంబిస్తున్నానని గ్రహించాడు! అది కూడా హఠాత్తుగా అగిపోయింది. చిలివా దారికి అడ్డంగా నుంచుని కళ్ళెం వట్టుకుంది.

“ఇలా ఎక్కడికి ఆర్మీ అంటన్?” అంది.
“మీ శత్రువులు దగ్గరే ఉన్నారు తెలుసా?”
“వా శత్రువులా?” అని అరిచాడు ఆర్మీ.
అంత చక్కని కంటి భంగపాటు వచ్చినందుకు “ఎక్కడ?”

“అర్లాం దుచ్చియో ఇక్కడే ఉన్నాడు. మిమ్మల్ని వెంటాడుతున్నాడు. వెనక్కి తిరిగిపోండి.”

“నన్ను వెంటాడుతున్నాడా? చూశావా?”
“అవును ఆర్మీ అంటన్. పొదల్లే వదుకుని ఉండగా ఇలా వెళ్ళాడు. అన్ని నైపులా తన దూర దర్శినితో పరిశీలనగా చూస్తున్నాడు.”

“ఏమి నైపు వెళ్ళాడు?”
“అటే. మీరు వెళ్ళే నైపు.”
“నుంచిదే. నీకు రుణపడి ఉన్నాను.”
“ఆర్మీ అంటన్! మా మామయ్యని వెంట పెట్టుకోరేమిటి? ఇప్పటికే చాలా ప్రమాదం! అతను వెంటవస్తే మంచిది.”

“భయపడకు చిలివా. మీ మామయ్య కావలా అవసరం ఉండదులే!”

“మీ ముందు వెళ్ళమంటారా?”
“వద్దులే ఎటో చేప్పు చాలా!”
ఆర్మీ ఆ చిన్నపిల్ల చెప్పిన వైపు గుర్రాన్ని తోలుకుంటూ పోయాడు.

తన గుర్రం చెవి కోసిన వాడిని శిక్షించవచ్చున కదా అని సంతోషించాడు ముందు. కాని, వెళ్ళిన కొద్దీ, తను గ్రామాధికారికి మాట ఇచ్చిన సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. మిస్ నెవిల్ ని అనుకున్నప్పుడు కలుసుకోలేక పోతానేమో అనే దిగులు వట్టు కుంది. అర్లాం దుచ్చియోని కలుసుకొనక పోవ టమే మంచిదేమో అనుకున్నాడు. ఇంతలో తన తండ్రి మరణం, తన గుర్రానికి జరిగిన అవచారం, బారిచిని బెదిరింపు మళ్ళీ కోపం తెప్పించాయి. శత్రువుని వెతికి వట్టుకుని పోరాడాలని నిశ్చయించు కున్నాడు. ఈ విధంగా తనలో తనే సంఘర్షణ పడుతూ ముందుకి సాగిపోయాడు. అయితే, కొద్దిగా జాగ్రత్త పడ్డాడు. పొదలని, కంచలని పరీక్షగా చూస్తూ వెళ్ళాడు. కొన్ని సార్లు అగిపోయి, అనుమానం కలిగించిన శబ్దాలను జాగ్రత్తగా విన్నాడు. చిలివాని పదిలిన పది నిముషాల తర్వాత బాగా పల్లంగా దిగిపోతున్న చోటు అంచు వద్దకి వచ్చాడు. అక్కడ పొదలలో చాలా భాగం అంతకు ముందే తగల పెట్టబడినట్లు కనిపించింది. ఇది చూడటానికి ఎలా ఉన్నా దొంగతనంగా ఎవరయినా దాక్కుని మీద పడేందుకు వీలు లేకుండా ఉంది.

ప్రతిక్షణమూ తుపాకి గుండు వచ్చి తన రొమ్ము లోనుంచి దూసుకుపోవచ్చునని ఎదురుచూసే ఆర్మీకి ఇదొక చక్కటి ప్రదేశమే అనిపించింది.

మాడిపోయిన ఆ బయలులో అవతలి చిన్న పోలూ కనిపించాయి. వీటిచుట్టూ రాళ్ళతో గోడలు కట్టి ఉన్నాయి. పోలూకి గోడ వెయ్యటం కార్మికాదేశం వారికి అలవాటు. ఈ పోలూ మధ్యనుంచే బాట పెద్ద పెద్ద చెట్లు బాటలమీద గుబురుగా ఎదిగి దూరంంచి చూడటానికి అడవిలాగ కనిపించింది.

వేల మరీ గడ్డుగా ఉండటంచేత ఆర్వో గుర్రం దిగి, కళ్ళేం చేత పట్టుకుని వాలుగా కిందకి దిగు తున్న ఆ చరియమీదుగా నడిచి వెళ్ళాడు. కొంచెం ముందుకు పోయాడో లేదో పొలం ప్రకారం వెనకనుంచి ఒక మనిషి తలకాయ, తుపాకి కనిపించాయి. తుపాకి మోగింది. ఆర్వో కూడా ఆత్మ రక్షణకి సిద్ధం అయ్యాడు. ఆ క్షణంలో ఆర్వోలో చెలరేగిన అవేశం కేవలం ఒక రైల్వే శాలిలోను మరణాన్ని ఎదుర్కొనే ముందు కలిగిన అవేశమే.

“ఛీ, దొంగ!” అని అరిచాడు.....మళ్ళీ అదే మాట అన్నాడో లేదో అర్థంకాదు. తుపాకి పేలింది. అంతేకాక, మరొకవోటునుంచి అంతరాకా కనిపించని మరొక తుపాకి వలకడం ప్రారంభించింది. ఈ తుపాకి కాల్చే వ్యక్తి కూడా ఒక గోడ వెనకనే దాక్కుని ఉన్నాడు. రెండు తుపాకి గుళ్ళూ లక్ష్యాన్ని పొందించాయి. అర్థంకాదు. కుడి చేతిని దూసుకుంటూ వెళ్ళింది. రెండవది రొమ్ముకి తగిలింది. కాని అక్కడ తగిలించుకున్న బాకు అడ్డం ఉండటంవల్ల చిన్న గాయం మాత్రం వడింది. ఆర్వో ఎడం చెయ్యి వడిపోయింది. కాని అతను వెంటనే లేచి ఒక చేత్తోనే తుపాకి పట్టుకుని అర్థంకాదు. మీదకి కాల్చాడు. అర్థంకాదు. చివరకి తల అంతకుముందే గోడమీద కనిపించి మాయం అయింది. ఆర్వో ఎడం వైపుకి తిరిగి పోగ కనిపించటంచేత తన రెండవ శత్రువు అక్కడే ఉండవచ్చునని గ్రహించి అటు కూడా తుపాకి పేల్చాడు. ఆ క్షణంలోనే ఆ మనిషి కూడా కనిపించి, తుపాకి పేలిన మరుక్షణం అదృష్టవశాత్తూ. ఈ చివరి ప్రేలుడు తర్వాత ఆ ప్రదేశాన్ని నిశ్శబ్దం అనరించింది. ఆర్వో తుపాకి గొట్టం పోగ వెన్ను దిగా ఆకాశంలోకి లేచి మాయమయి పోతోంది. గోడ వెనక నంచలంపే కనిపించలేదు. దెబ్బ తగిలిన చేతి బాధ లేకపోతే ఇదంతా తను కన్న ఒక కల అనుకోవచ్చు అనిపించింది అతనికి.

శీఘ్రంగా లేచి ఒక పాద చాటుగా దాక్కున్నాడు. అక్కడ త్వరగా తన తుపాకితో కొత్త ముందు గుండు కూర్చాడు. ఎడం చెయ్యి బాధ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఏదో పెద్ద బాంం ఎత్తి నట్లు ఉంది. తన ప్రత్యర్థులు ఏరి? అతనికి అర్థం కాలేదు. పారిపోయాడా? లేక గాయ పడ్డాడా? రెండింటిలో ఏది జరిగినా తను గమనించి ఉండే వాడేదా? ఏదో ఒక రకమయిన సంవ అనం కనిపించేది. పోనీ భవపోయాడా? లేక తను ముందుకువస్తే కాలుద్దామని పొంచి చూస్తున్నారా? ఏ నిశ్చయానికి రాలేక ఒక చెట్టు మొదలు వెనక చేరి దాని రక్షణ దొరికినందువల్ల లేచి సుంచున్నాడు. ఒక వేలు తుపాకి ట్రెగర్ మీదనే ఉంచి తన శత్రువు కనిపించిన గోడ వంక జాగ్రత్తగా చూశాడు. ఒక క్షణం ఒక శతాబ్దంగా తోచింది అతనికి.

కొంత సేపటికి అతని వెనకవైపు ఒక అరుపు వినిపించింది. ఇంతలో ఒక కుక్క అక్కడికి వరు

గత్తు కుంటూ వచ్చి అగిపోయింది. అతనిముందు తోక అడిస్తూ సుంచుంది. అది ఎవరోకాదు, బ్రుస్కో! అంటే దాని యజమాని కూడా అక్కడికి రావోతున్నాడన్నమాట. అప్పుడు ఆ దొంగ రాకని ఎదురు చూసినట్లు ఆర్వో ఎంత నిజాయితీ కలిగిన వ్యక్తి రాకని ఎదురుచూసి ఉండడు. కుక్క ముట్టిపైకి ఎత్తి జాగ్రత్తగా వాన చూసి కొంచెం కలవరపాటు ప్రకటించింది.

ఒకసారి గుర్రును, తోక ముడిచి పాదల లోలి ఇటూ, అటూ పరిగెత్తింది. కాని ఆర్వోని మాత్రం ఒక కంట కనిపెడుతూనే ఉంది. ఇలా కొంత దూరంగా అవతలికి వెళ్ళి చివరికి ఆర్వో దిగివచ్చిన ఎత్తు ప్రదేశం అంచు చేరుకుంది. అక్కడ ఒక మనిషి ఎదురయ్యాడు. చరియ బాగా వాలుగా ఉన్నప్పటికీ చకచక దిగాడు.

“ఇక్కడ బ్రాందో!” అని కేక వేశాడు ఆర్వో. వీలయినంత గట్టిగా.

“హీ! ఆర్వో అంటన్! గాయం అయిందా!” అని అడిగాడు బ్రాందో లచ్చియో దగ్గరికి వస్తూ. వంటిమీదనా, కలుకా, చేతికా?”

“చేతికే”

~~~~~

“ఇది పిక్నిక్ కు చాలా అనువైన చోట డీ” ఓ పెద్దమనిషి వర్ణిస్తున్నాడు.

“అవునువును! లేకపోతే ఇన్ని వేల దో మలి క్క డెలా వుంటాయి” అని ఇంకోవ్యక్తి అర్థోక్తిగా అందుకున్నాడు.

రఘునాథం (రాకవల్లి)

~~~~~

“చేతికి వాళ్ళ సంగతేమిటి?”

“దెబ్బ తగిలించుకుంటున్నాను”

కుక్కని వెంట పెట్టుకుని బ్రాందోలాచ్చియో గోడ దగ్గరగా వెళ్ళి అతవలకి తొంగి చూశాడు. తలమీద టోపీ తీసి.

“అర్థంకాదు. అధిసందనలు” అన్నాడు. ఆర్వో వైపు తిరిగి, “అదుగో, ఆ మనిషి పని పట్టారు” అన్నాడు.

“బతికే ఉన్నాడా?” అని అడిగాడు ఆర్వో.

“ఓహో! ఏదో లెండి. మీ తుపాకి గుండు కంటన్ వడిందే అని బాధ పడుతూ ఉండి ఉంటాడు. అహో! ఏమి గురి! ఏమి తుపాకి! ఎంత చిల్ల వడింది! అనలేమిటి చెప్పు అర్నో అంటన్—ఇక్కడికి వస్తూ ఉంటే పునో! పునో మని చప్పుడు విన్నాను. తర్వాత ధనో! ధనో! పని వినిపించింది. అదుగో, ఇంగ్లీష్ తుపాకి వలకుతోంది అన్నాను. బాగా వలకింది.....కాని బ్రుస్కో ఏమిటంటుంది?”

కుక్క తన్ని రెండవ ప్రకారం దగ్గరికి తీసుకు పోయింది. “క్షమించండి!” అని అరిచాడు బ్రాందోలాచ్చియో విన్నయంతో. “జోడు దెబ్బ! తక్కువలేదు! అహో! మందుమీద పొడుపు చేస్తు

న్నారా? దెబ్బ కొక మనిషిని కొట్టారా?”
“ఏమి లేమిటి?” అని అడిగాడు ఆర్వో.
“వేశాకోళం కట్టి పెట్టుండి లెవేవంటో! పిట్ట వేలకి రాలింది. దాన్ని ఏరి తీసుకు రావాలంటారు! మంచి విందే మీ కిహా!”

ఎడ్వర్డేట్ బారిచిని సంగతి అలోచిస్తున్నాను. ఆయనకి వారసు లేరు?”

“ఏమిటి విన్నంటేలో కూడా చచ్చిపోయాడా”

“పూర్తిగా చచ్చిపోయాడు. అందరూ చిరాయువులుగా ఉండుగా! (కార్మికాలో వాపు సందర్భంలో వాడే దానికి తెలుగు—అ.) వచ్చి వినంటేలోని చూడండి. మోకాళ్ళమీద, గోడకి అనుకుని ఉన్నాడు. ఏదో పోతున్నాడు అన్నట్లుంది. సీసపు నిద్రా? పానం!” (తుపాకి గుండు పీసంతో చేస్తారు—అ.)

ఆర్వో భయ విమర్శలడయినట్లు తం తిప్పి వేసి, “చచ్చిపోయాడని గట్టిగా చెప్పగలరా?” అని అడిగాడు.

“మీ పని ఏమయ్యే? కార్వో లాగుంది. ఎప్పుడూ జూజీ కాల్యలేదా ఏమిటి? చూడండి! అప్పుడ.....రొమ్ములోనుంచి, గుండెని దూసుకు పోయింది. విచిత్రయోనికి వాటర్స్లో దూసుకు పోయినట్లు.....రెండు కాల్యులకి ఇద్దరు మనుష్యులు! అన్న తమ్ములు! మూడో గుండుతో తండ్రిని వంటించేసేవారా.....అంత పని జరుగుతుంది ఏమి దెబ్బ అర్నో అంటన్!..... పోలీసులని ఎదిరించే వాడు నా కంటే మొనగాడు రాని అన్నానే!”

మాట్లాడుతూనే బందిపోటు ఆర్వో చెయ్యి పరీక్షిస్తూ, కత్తితో అతని కోటు చెయ్యి చీల్చి, గాయం చూసి, “ఇదేమీ ఫరవాలేదు” అన్నాడు. “ఈ కోటు నింక కొలంబాగారు బాగు చెయ్యూరి సినే! అలా! ఇదేమిటి? మీ రొమ్ముకి దెబ్బ తగిలిందేమిటి? ఫరవాలేదుగా? అంత ప్రమాదంలేదు.... ఏదీ మీ వేళ్ళ పరీక్షించండి.....ఈ వేలు కొరికితే తెలుస్తోందా?.....అంతగా లేదా?..... ప్రమాదం లేదు..... మీ రుమాలు ఇప్పుడీ! మీ కోటు బాగా వెడిపోయింది. అయినా ఈ అలంకరణ అంతా దేనికి?.....మాతో రండి! ఒక గ్లాసు వైన్ పుచ్చుకోవచ్చు.....అనలు మీ వెంట ఎప్పుడూ కొంచెం ఉంచుకోరా?.....” హఠాత్తుగా ఈ వాగ్దారకి కట్టి పెట్టి, “జోడు దెబ్బ! ఇద్దరూ చచ్చారు!... మన మిత్రుడు అంటాడు.....జోడు దెబ్బ! అబ్బా చినినాది మరీ తాళేలు నడక!”

ఆర్వో సమాధానం చెప్పలేదు. మృత్యుముఖంతో ఉన్నవానివలె పారిపోయాడు. వణుకుతున్నాడు.

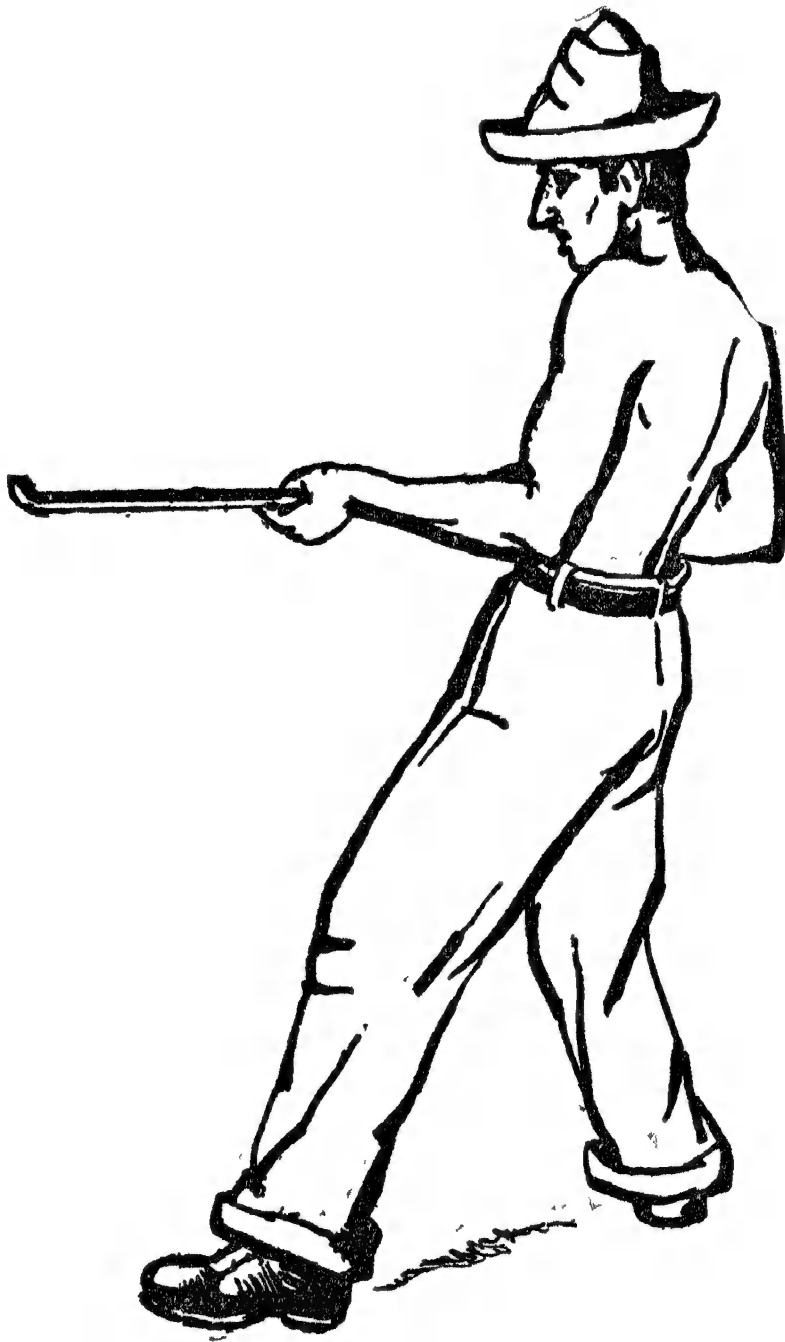
“చిలీ” అని అరిచాడు గోడ అవతలికి చూస్తూ. “ఊ!” అని ఆమె గోడదాటి వచ్చేందుకు మోయ పడ్డాడు. ఆమె అర్థంకాదు. శవం చూసి ‘క్రాన్’ సంజ్ఞ చేసింది.

“సువ్వేనా, మామయ్య?” అని అడిగింది. బెదురుగా.

“నేనా? అంతకంటేనా! కాదు. ఇది ఆర్వో గారి పని. ఏదీ ఆయన్ని అధిసందించు!”

“కొలంబాగారు సంతోషిస్తారు” అంది చిలినా.

“మీకు గాయం అయిందంటే చాలా బాధ పడతారు!”

ఒకదాని కొకటి అడ్డగావడి ఫర్నే
స్లో నిప్పు అరిపోకూడదు.

అవి మరి దగ్గరగా వడిలే అంతవీ జరుగుతుంది.
మరి వదులుగా వడిలే తోవల కొలి మక్కువయ్యి
వేడి తగ్గుతుంది. అప్పుడు మరికొంచెం నరులు
వెయ్యాలి. ఇంతలో కాలం, నరులు కూడా దండ
గయినట్లే.

మీకు ఈమని బాగా అలవాటుయితే ఫర్నేన్
తలుపు చీటికి మాటికి తెలుస్తూ ఉండరు. ఇలా
చేస్తే వేడి వ్యర్థం అవుతుంది. అంటే పని
అధికం అవుతుందన్నమాట.

బెన్ చాలా కష్టపడి పనిచేసేవాడు. అతని
దుస్తులు చూస్తేనే తెలుస్తుంది, ఒక జత
రబ్బరు బూట్లు—నిప్పులమీద కాలు వేస్తే ప్రమా
దము ఏమీ జరుగకుండా—చిరిగిపోయిన టోపీ ఒకటి
(దీని అంచుని క్రిందికి తిప్పి ఉంచుతాడు. దీనివల్ల
అతని మెదడు మాడిపోకుండా, కనుబొమలు కొలి
పోకుండా ఉంటాయి.)

అయినా ఫయర్ మెన్ కి నక్కాలంటూ ఉండవు.
కాళ్ళమీద జాట్లు కూడా సాధారణంగా ఉండదు.
కళ్ళ నిర్జీవంగా, ఎండిపోయి ఉంటాయి. వేడికి
వాటిలో నీరంతా ఇగిరిపోతుంది. బెన్ కళ్ళంతే.

బెన్ నిజంగా, ఆదర్శంగా తీసుకోవలసిన
ఫయర్ మాన్ అనవచ్చు. అతనికి ఈ వృత్తి సహ
జంగా వచ్చిందా అనిపిస్తుంది. ఎంతకాలంగా ఈమని
చేస్తున్నాడో అసలు! యుద్ధ కాలంలో గవి మూసేసి
నప్పుడు బెన్ వరిపొలాలలో పనిచేశాడు—చచ్చుపని
అనేవాడు. గవిలో తిరిగి పని మొదలయినప్పుడు
అక్కడ కొరింకులలో మొదటి ఫయర్ మాన్
అయ్యాడు బెన్. అందరూ అతన్ని తమ 'షిఫ్ట్'
లోనే కావాలనేవారు. బెన్ పనిచేస్తూ ఉంటే
మంటలు ఎప్పుడూ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత కలిగి
ఉండేవి. అంటే, అవిరివీడనం ఉధృతంగా ఉండే
దన్నమాట—దీనివల్లనే కదా డ్రెడ్జి పని బాగా
జరిగేది.

అది మా అదృష్టం. బెన్ మా షిఫ్ట్ కి వచ్చాడు.
ఎంతో కష్టపడి పనిచేసేవాడు, కాని సరదాగానూ
ఉండేవాడు. కాని, ఎందుకో కాని ఎప్పుడూ అతని
అసహస్యంలో అతనే 'దెబ్బ' తినేవాడు. కంచర
గాడిదకి ఉచ్చంత పెంకితనం, దురుసుతనం
ఉండేది అతనికి.

కొన్ని సమయాలలో 'డ్యూటీ' మీద లేన
ప్పుడు విసుగుపట్టి ఎవరిమీదనో పడేవాడు—పడి
తను బాధపడేవాడు. దానితో నలుగురూ, తిడుతూ

డ్రెడ్జి బాయిలర్ ముందును సరం, సహనం-ఒక సాధువుకి ఉన్న
చుంటే సరకంలో మంటలు సహనం.
ముందు నుంచున్నట్లే; ఫయిర్ బెన్ సంగతి అంతే! రోజంతా
మాన్ కి ఇలా అనిపిస్తుంది. కాని, ఫర్నేస్ (కొలిమి) ముందు నుంచుం
అది అతనిపని. చాలా కష్టంతో టాడు. వాన రానివ్వండి, ఎండ
కూడినపని ఫయిర్ మాన్ గా ఉండ కావనివ్వండి. ఫర్నేస్ లోకి కట్టెలు
టం మాటలు కాదు. ఎంతో అను వెయ్యటమే అతనిపని. దానికి
భవం కావాలి. అన్నిటికన్నా అవ కొంచెం 'గురి' అవసరం కట్టెలు

సు ప్ర సి ధ్ధ ఆ సి యా క థ ల లో మూ డ వ ది ర చ న: అ చి న్ పం జ బ న్ (మ ల యా)

కూర్చునేవాడు. కాని, పనిచేసేప్పుడు, ఫర్వేస్ ముందు, మాత్రం బెన్ జోలికి పోయేవారు కాదు ఎవరూ.

వాకు జ్ఞాపకం, ఒకసారి బెన్ పనిచేసుకుంటూ ఉండగా ఏడిపించపోయాడు ఒకడు. చకచక కట్టెలు కొలిమిలో వేస్తూనే బెన్ నిప్పు సవరించే కట్టి తీసుకొని వాడిమీదికి తిరిగాడు. నవ్వుతూ తరిమి వేశాడు.

బెన్ బలంగా ఉండేవాడు. అలాగని అడవారిని ఆకర్షించే రూపం కాదు. అందుకనే పెళ్లిచేసుకోలే దనుకుంటాను. సంవత్సరాల తరబడి ఈపనిచేసి వికృతంగా మారిపోయాడు. అదీకాక 'మలే' (మల యాలో చైనా భారత జాతుల వారు కాక అసలు ఆ ప్రాంతానికి చెందిన జాతివారిని 'మలే' అంటారు. టుంకూ అబ్దుల్ రహమాన్ మలే!) కాబట్టి 'ధాయ్' 'అంత బాగా మాట్లాడలేదు కాని, దక్షిణ థాయ్ లాండ్ ప్రాంతాలలో గనులలో పని చేసేవారికి మలే భాష ఏదో కొంత వచ్చు. అందు కని బెన్ కి కొంచెం పొూడా ఏర్పడింది. ఏదయినా వినాదాలు వస్తే మలే భాష వాడినప్పుడు బెన్ తో వాదించి గెలిచేవారెవరు ? ఛ! వాడి వాగుడు వేగం ఏ వాగుకీ ఉండదు !

దెడ్డికి నీరు చాలా అవసరం. 30 మంది కలిసి పనిచేసే ఒక ప్లెన్ట్ కి రెండు బకెట్లు అవసరం. కాని, ఫయిర్ మెన్ కి ఇంకా ఎక్కువ అవ సరం ఉంటుంది. వారు విపరీతంగా చెమరుస్తా లాయను ! ఒక ప్లెన్ట్ లో ఇద్దరు ఫయిర్ మెన్ కి రెండు బకెట్ నీరు కావాలి. చాలా నీరు వాడే స్త్రీలు వీళ్ళు.

రంజాన్ వచ్చింది. ముస్లింలు ఉపవాసం చేసే కాలం ఇది. పొద్దు పొడిచినప్పటినుంచి గ్రుంకే దాకా ఏదీ గొంతుక దిగరాదు. చివరికి ఉమ్మి కూడా మింగకూడదు. ఇటువంటివి 40 రోజులు ఉంటాయి. అందుకనే ప్రతిదినం చీకటి వడిన తర్వాత బెన్ ఇష్టం వచ్చినట్లు తిని తాగేవాడు— మర్నాడు చేయబోయే ఉపవాసానికి, ఆ కొలిమి ముందర.

దురదృష్టవశాత్తూ అతన్ని రంజాన్ లో పగటి ప్లెన్ట్ లకే వేశారు. అతను ఏడిపించినవారు పగ తీర్చుకునేందుకు చేసిన పని ఇది.

అతని ఎదురుగా వారింజలు వలిచి గుటుకలు వేస్తూ తినేవారము. పెద్ద పెద్ద మంచుగడ్డల తీసుకువచ్చి అతని ఎదురుగా బకెట్ లలో వడవేసి వారము. మెల్లిగా త్రాగుతూ, చప్పరిస్తూ, వంటి మీద, ముఖంమీద చల్లుకుంటూ అతన్ని కప్పించే వారము.

ఒక 'ఏడూషకుడు' కప్పులో నీరుపోసి, బెన్ దగ్గ రికి నడిచివెళ్లి అతను చెమటలు కక్కుతూ చాకిరి చేస్తూఉంటే, నెమ్మదిగా తాగేవాడు. ఉపవాసం మానుకుంటాడని మా ఆశ. అంతపని చేస్తే పెద్ద తమాషా జరిగినట్లు వూహించేవారము.

హఠాత్తుగా ఒకరోజు, మరి అతి చేసేశామను కున్నాము. బెన్ చూస్తే జాలివేసింది. అతన్నే త్రాగమన్నాము, వేడుకొన్నాము. రోజు విడిచి రోజు

రాజకీయ వార్తల విషయం లోనే గాక సాహిత్యం విష యంలో కూడా మన పత్రికలు ఆసియా దేశాన్ని అశ్రద్ధ చేస్తున్నాయనే ఆరోపణ లేక పోలేదు! పాశ్చాత్య సాహిత్యం తెలిసినంతగా మనకీ మన ఖండంలోనే వెలువడిన, వెలు వడుతున్న సాహిత్యం గురించి తెలియదు. ఈ లోటును కొంత వరకు తీర్చేందుకే సుప్రసిద్ధ ఆసియా రచయితల కథలు కొన్ని వరుసగా ప్రచురిస్తున్నాము. ములయాకి చెందిన యీ కథ యీ శీర్షికలో కలో మూడవది. ఒక్కొక్క వారం ఒక్కొక్క దేశానికి సంబంధించిన కథ ప్రచురిస్తాము.

శిక్ష ఏమి టనుకున్నాము. మేము చూడనట్లు నటిస్తాములే. అవతలికి వెళ్లిపోయేవారము. అక్కడే వదలి వెళ్లిన నీరు తాగుతాడేమో అనుకునేవారము. అతను బకెట్ ను సమీపించాడు. దానివంక చూశాడు అందుకున్నాడు. మేము వూపిరి బిగబట్టాము. కాని బెన్ కొంచెం తీసి వంటిమీద చల్లుకున్నాడు, అంతే. తర్వాత పని కొనసాగించాడు.

విజం చెప్పాలంటే, బెన్ శ్రేయస్సే కాదు మమ్మల్ని ఈపని చేయించింది, మా సంగతి కూడా ఆలోచించుకున్నాము. బెన్ అలసిపోయి క్రింద పడితే

—ఎవరయినా పడిపోవలసిందే కదా! — కొలిమి చూసుకునేవా రెవరు ? వేడి తగ్గి దెడ్డి వేగం తగ్గు తుంది. మా ప్లెన్ట్ కి చెడ్డపేరు రావటమే కాదు. మా ఫోర్ మాన్ మామీద విరుచుకుపడడా ? పోనీ బెన్ కి రాత్రి ప్లెన్ట్ వేయస్తే ? పానం, రాత్రయితే బెన్ కావలసినంత తిని తాగవచ్చుకదా !

కాని, కొందరు వీల్లేదన్నారు. బెన్ అక్కడే ఉండిపోయాడు.

మేము నిరాశతో తిరిగి వచ్చేశాము. బెన్ కి మేము అతని పక్షం తీసుకున్నామని తెలిదు. అప్ప టికే బెన్ మీద జాలి వేసింది మాకు. కొలిమి ఏమయితే వేమిటి, అనుకున్నాము. అతను ఈవి ధంగా నీరు, అహారం లేకుండా చెమటోడ్చటం ఏమిటి ? అనుకున్నాము. పెద్ద చిక్కు వచ్చి పడింది, అనిపించింది.

మర్నాడు బెన్ ఏడుపు మొహంతో తయారయ్యాడు, రాత్రంతా మెక్కినా ఈ వాలకం ఏమిటో అర్థంకాలేదు. ఏదో కలత చెందిన వాడిలాగ ఉన్నాడు. అతన్ని చూస్తే జాలి కలిగింది. మాకు ఉపవాసం లేదుకాని బెన్ చూస్తే మాకూ అహారం సహించలేదు. మా ప్లెన్ట్ లోనే ఒక రక మయిన నిప్పుహా అవరించింది. విపరీతంగా ఆలో చించసాగాము. మా స్నేహితుడికి సాయపడటం ఎలా ?

ఎవరికో ఒక మంచి వూహ కలిగింది. కావలసి నంత పని చేశాముకదా, ఫర్వేస్ తగ్గిపోతే మట్టుకు మునిగిపోయిం దేమిటి ? బెన్ ని ఏటికుండులో దిగమంటాము. త్రాగరాదు కాని నీటిలో పోయిగా కూర్చుని ఏకాంతి తీసుకోరాదని ఎక్కువంది ? 'బలే!' అన్నాము. బెన్ అయోసుయంగా చూశాడు మూవైపు. ఇదంతా ఏమిటి అనుకున్నాడు కాలోలు.

వెళ్లి బెన్ తో చెప్పాము. కాని, మతాభిమానం కల బెన్ వచ్చుకోలేదు. బలవంతాన తీసుకుపోయి ఏటికుండులో వడవేశాము.

మేము తిరిగి కొలిమి దగ్గరికి వచ్చేసి కట్టెలు లోపలికి వెయ్యటానికి ఉద్యుక్తు లయ్యాము. మొదటిది పైకి ఎత్తామో లేదో బెన్ ఏటిలో పుంచి పైకి ఉరికి ఎర్రగా కాలిన ఇనుకట్టి పట్టు కుని మూవైపు వచ్చాడు. ఏచైక్కింది అను కున్నాము. చిందర వందర అయ్యాము. బెన్ గట్టిగా నవ్వి కట్టి అవతలికి విసిరి తన పని మొదలుపెట్టాడు.

అయోసుయంగా చూడటం మానంతు అయింది. బెన్ పనిచేసే వేగం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. కట్టెలు గురి తప్పకుండా విసురుతున్నాడు.

"నాని బావుంది !" అన్నాడు. "ఇప్పుడంతా బావుంది !" అని అరిచాడు. అబ్బాయ్ ! రంజాన్ అయిపోయేదాకా కొలిమి పాట పాడిందనుకో !! ★

మనవిషయము

ఆవిష్కరణ

2

వేళకి పోస్టుమాన్ రాకపోతే చిరాకు పడేవాళ్ళలో జానకిరామయ్య ముఖ్యులు.

ఆయనకి రెండు రోజుల్లో అసలేం తోచడం లేదు. పోస్టుమాన్ తీసుకురాబోయే ఉత్తరాలొచ్చినా బాపుండు, కాసేపు చదువుకుని మళ్ళా జవాబు రాయడంలో కొంతకాలం ఖర్చవుతుంది గదా అని ఆయన అభిప్రాయం. పోనీ, తిన్నగా పోస్టాఫీసుకే వెళ్లి ఉత్తరాలు తీసుకోద్దామా అంటే వోపిక చాలడం లేదు దానికి తగ్గట్టు బయట ఎండ నిప్పులు కక్కుతోంది.

పెద్ద వయస్సు. ఈ దీపం మరింతెన్నాళ్ళో వెలిగదు. దీపం వెలిగిన యిన్ని సంవత్సరాలలో ఎంత చరిత్ర! ఎన్ని అనుభవాలు! గడచినదంతా కలతా, నడిచి వచ్చిన బాటలా ఉంది ఆయనకి.

జానకిరామయ్యగారు పేలవంగా నవ్వారు.

సుఖం కానీ తీసుకొచ్చింది. వాస్తవ పరాకాశా వ్యవధం గమనించి ఆమెకూడా నవ్వుతూ...

“కానీ వాస్తవ! తీసుకొచ్చి రెండు నిమిషాలయింది.”

సుఖం మాటతో జానకిరామయ్యగారు తెప్ప రిల్లారు. కానీ తీసుకుంటూ అడిగారు.

“ఇంకా పోస్టుమాన్ రాతే దేమిటమ్మా?”

అయితే సమాధానం చెప్పకుండానే వెళ్లిపోయింది.

కానీ ముగింది వీధి అరుగుమీదికి వచ్చి విలబద్ధా రాయశ. అక్కడ నిలబడి వీధివైపు ఆశగా చూడటం మొదలుపెట్టారు.

నిరంజనం ఉత్తరం రానీ పదిరోజులు దాటింది.

“చూడారో బ్రతుకుతూన్న కొడుక్కి తండ్రి కనిపిస్తాడటయ్యా” అంటూడు కోటయ్య వంతులు. వంతులు పిచ్చి కాబోలే—ఎంత చూడారో ఉన్నా నిరంజనం తన కొడుకే. వాడిమీద నమ్మకం ఇంకా చావలేదు. తండ్రిని మరిచిపోయేంత ధూర్జకుడు కాదు నిరంజనం.

నిరంజనం బాటోపురుషుడు. అతన్ని మంచి చాలామంది యీర్ష్యపడటం కూడా కద్దు. ఒక మామాయి ది. ఎ నిరంజనం ఇంత అధ్వన్నంతు దవుతాడు జానకిరామయ్యగారుకూడా అనుకోలేదు.

అపిల్ల నిరంజనాన్ని ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్నదంటే — దాంట్ అశ్చర్యపడక్కర్లేదు.

నిరంజనం హుందాగా, అందంగా ఉంటాడు. తన పెంపకంలో గూడా అతనికి ఏ లోటూ రానివ్వలేదు. అతనికి ఒక్క దురభ్యాసమూ లేదు. అమాటకొస్తే అతను అందరిలాటవాడూ కాదు. బుద్ధిగా చదువుకున్నాడు. అందరిలోనూ అవు ననిపించుకున్నాడు.

అలాంటి నిరంజనం రేణుకని ఆకర్షించాడంటే అర్థం లేకపోలేదు. అలానే తన సర్వస్వంగా ఎంచుకున్నదంటే ఆశ్చర్యపడక్కర్లేదు.

రేణుక, లక్ష్మదీకారుల ఇంటోళ్ళుట్టింది. బంగారు బుయ్యారోళ్ళ పసితనం గడిపింది. అస్త్ర విషయంలో నిరంజనం రేణుక కంటే తక్కువ వాడే కావచ్చు. అంతమాత్రాన ఆమెకి తగనివాడు మాత్రం కానే కాదు.

నిరంజనం మనసు అమృతంలాంటిది. అతని హృదయం నిష్కల్మషమైనది. నిరంజనం రేణుకని ప్రేమించాడని తెలిగానే జనం పెడర్థాలు తీశారు. ఎన్నో వాటూ అన్నారు. ఆ మాటలు జానకిరామయ్యగారి వరకూ వచ్చిన మాట వాస్తవం.

అయితేనేం? కొడుకువట్ల, అతని నిర్ణయాలమీద ఆయనకి గురీ, గౌరవమూ అప్పుడూ, ఇప్పుడూ, ఎప్పుడూ ఉంటాయి.

వాళ్ళ పెళ్ళి విధివిధానంగా జరిగింది. నిరంజనాన్ని అల్లునిగా స్వీకరించడానికి రేణుక తండ్రి ఏ అభ్యంతరమూ పెట్టలేదు. పైగా ఈవాడు నిరంజనం చేత ఆయన పాగాకు వ్యాపారం పెట్టించాడు. గుంటూరులో కూతురూ, అల్లుడు ఉండేందుకు ఇంద్రభవనంలాటి ఇల్లు కట్టించేరు. వ్యాపారం నిరంజనం చేతిలో పెట్టి తాను నిశ్చింతగా వల్లెటూళ్ళ కాలం గడుపుతున్నాడు.

నిరంజనంపట్ల ఆయనకున్న గౌరవం విశ్వ సాని కిది చక్కటి నిదర్శనం కాదా?

ఎవరెన్ని అనుకుంటేనేం—వాళ్ళ మధ్య ఇంత వరకూ వివిధమైన పాఠపాఠాలూ రాలేదు. రావు గూడాను.

జానకిరామయ్యగారు అరుగు దిగి రోడ్డుమీదికి వచ్చారు. పోస్టుమాన్ కోసం వీధి చివర వరకూ చూపు నిలిచారు. పోస్టుమాన్ అలస్యం చేస్తున్న కొద్దీ ఆయనకు విసుగు కలుగుతోంది. పోస్టుల్ దిపార్టుమెంటు యావత్తునీ రోటన్ తిట్టిపోస్తున్నాడు. తండ్రి అవస్థ గమనించిన సుఖం నర్తకూ అవును.

“వాస్తే పోస్టుమాన్ ఎలాగో వస్తాడు గానీ, నువ్వెందుకు వాస్తా రోడ్డుమీద ఎండలో నుంచోడం? తోపలికిరా.”

ఆయన కిష్టంలేకపోయినా రోపలికొచ్చి కూర్చోక తప్పిందికాదు. కూర్చున్నారన్నమాటే గని ధ్యాసంతా పోస్టుమాన్ మీదనే ఉంది.

‘ఈపాటికి చచ్చి ప్రాంతాలకి వచ్చిఉంటాడు. రత్నంగారికి ఉత్తరాలిస్తాడు. ఆతర్వాత పోస్టులోకి వెళ్లాల్సి. అక్కడ స్టాడెంట్లు మరి గడుగ్గాయిలు. వచ్చిన ఉత్తరాలన్నీ సవ్యంగా తీసుకోడం వాళ్ళకి చాతకాదు. ఆ మునలి పోస్టుమాన్ని వానా అన స్టలూ పెడతారు. దానికితోడు ఈ మణియూర్లల్ల బట్టాడా ఒకటి, పాపం, ఆ పోస్టుమాన్ బెదిరిపోతుంటాడు మరి. ఎవరికో వచ్చిన మణి యార్లర్ని మరెవడో తీసుకోడంలాటి ఘోరాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఎలా సవర్ణుకోస్తున్నాడో ఇన్ని అవాంతరాలని. ఎండ—ఈ ఎండలో అంత వయస్సుతో తన ద్యూటీని సక్రమంగా చేసుకుపోవడం తంకుమించిన పనే. దారోహదాదితో తనకొచ్చిన ఉత్తరాలని కాస్తా దారిలో ఎక్కడయినా పారేస్తే? ఛ... ఇంత సర్వీసున్న వాడు అంత అజాగ్రత్తగా ఎందుకుంటాడనట? లోగడ రెండు మూడు తడవలు, తన మనసు ఆగక ఉత్తరాల కోసం తరచి తరచి అడుగులే అతను బాధపడి అన్నాడు. “వాస్తే నే నివ్వనా వంతులుగారూ!” అని. కాని తన ఆదుర్దా కాస్త గమనించివుంటే—?

ఇవ్వాళ ఎలాగైనా ఉత్తరం వచ్చి ఉంటుంది. నిరంజనమై నా రాయాలి—లేదా—రెండు రోజుల క్రితం కాకివాడ వెళ్ళిన చిన్నకొడుకు శంకరమై నా రాయాలి. తప్పదు. ఏదో ఒక ఉత్తరం తప్పని సరిగా రావాలి. ఇవ్వాళ గనక ఇద్దరోళ్ళి ఏ ఒక్కరి సుందైనా ఉత్తరం రాకపోతే గట్టిగా నాలుగు చివాట్లు పెట్టి జాబు రాయాలి.

బైట పెక్కిలు బెల్లు వినిపించడంతో జానకి రామయ్యగారు ఉలిక్కిపడి లేచారు. గజగజా వీధి లోకి వెళ్ళిపోయారు. పక్కంటోళ్ల ఉత్తరాలిస్తూన్న పోస్టుమాన్ “మీకు ఒక ఉత్తరం ఒక ఎం. ఓ. ఉన్నాయండి వంతులుగారూ” అన్నాడు నవ్వుతూ.

జానకిరామయ్యగారికి ఉత్సాహం కలిగింది.

“అమ్మాయ్ సుఖిలా! వా పెన్ను ఇలా పల్చా

అల్లి " ఈనాటికి నీది నువ్వేం అక్కడ
మంచువి.

సుశీల వెన్ను తినుకొచ్చి యిచ్చింది. అనరికి
పోస్ట్ మాన్ తనింటికి రానే వచ్చాడు.

వచ్చిన పోస్ట్ మాన్ వీధి అరుగుమీద తిన్న
వేసి, వింపిదిగా ఉత్తరాల కట్ట విప్పాడు. దాన్లోంచి
ఒక ఉత్తరం లాగి జానకిరామయ్యగార్ని ఇచ్చాడు.
అతర్వాత మణియార్దరు ఫిరము అందించాడు.

జానకిరామయ్యగారు గబగబా ఉత్తరం దడవడం
పూర్తిచేసి, ఆ ఉత్తరాన్ని సుశీల కిస్తా.

"దివ్యవైద్యుని రాకాడు. క్షుణ్ణంగా చూడండి.
ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు పాగుతున్నాయట" అన్నారు.
తర్వాత మణియార్దరు ఫిరంమీద వంతకం
చేస్తా.

"అమ్మా పోస్ట్ మాన్ కి చిక్కటి మజ్జిగ
ఉంటే వ్రా. పాపం ఎండలో వడి తిరగా
లాయే" అన్నారు.

ఏళ్లై రూపాయిలు విరంజనం వంపాడు.
'తమ్ముడు కాకినాడ వెడుతున్నాడని రాకాడు.
ఉద్యోగం దొరికిన తరువాత వాకు తెలియజేయండి.

నీ తర్వాత చూడండి. నీరయ్య
నైద్య నికరాలు చాలా వాళ్ళుంటాయి. నీరయ్య
మీరిక్కడికి వస్తే మంచిది. ఆలోచించండి
విరంజనరావు అని రాశాడు.

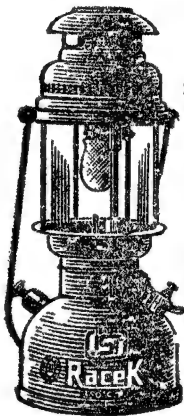
నీ రూపాయి పోస్ట్ మాన్ చేతిలో ఉంచారు
జానకిరామయ్య. సుశీల తెచ్చిన మజ్జిగ అలా
కిన్నా.

"పాపం యింత ఎండలో తిరగడం కష్టమే
మరి."

"తుప్పుకుందాండి. దుబ్బాలో అన్న తరువాత

ORIGINAL
Racek
REGD

హై పవర్
లాంతరులు
350 కాండ్ల పవర్
ఈ రంగంలో
డివిజన్
ఒక కాండ్ల
15 1384
(కా)
నైజా: 2
ఫ్యాంక్షన్ మాడ్యూ
ఫన్నుది

రా సెక్ ఇండస్ట్రిస్ ప్రైవేట్ లి..
ఇంజనీరింగ్ లాబరేటరీస్, హైదరాబాద్-2.

ఎస్. రా సెక్స్ & కం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్-2
ఫోన్: 2008 హైదరాబాద్-2

మనిషి - మిథ్య

ద్యూటీ" అన్నాడు పోస్ట్మాన్ మజ్జిగ తాగుతూ.
మరో రెండు నిమిషాలు తన పనిత్రమైన
ద్యూటీ గురించి మాట్లాడి, ఉత్తరాల కట్టు కట్టు
కుని "ఉంటానండి వెంటులుగారూ!" అన్నాడు
పిథి అరుగు దిగుతూ.

"మంచిది" అన్నాడు జానకిరామయ్య.
అప్పటిగ్గాని జానకిరామయ్యగారికి పోస్ట్మాన్
గురించి అరుద్దా తగ్గిందికాదు. రేపు యీ నమ
యానికిగని పోస్ట్మాన్ మళ్ళీ గుర్తుకురాడు
పడక కుర్చీలో నడుంవార్చి మళ్ళా ఓమాలు
యిద్దరు కొడుకులూ రాసిన విషయాలు జాగ్ర
త్తగా చదివారు. అప్పటికప్పుడే నిరంజనానికి
ఉత్తరం రావేరు. దబ్బు ముట్టినట్టు, పిలు
దొరికితే తప్పకుండా గుంటూరు వచ్చి నాలుగు
రోజులపాటు ఉంటానని.

బాగా చల్లవద్ద తర్వాత అలా బజారునైపు
వెళ్ళాలనిపించింది.

మరింత పీరిచారు.
"పెద్దాడు పంపిన పైకాబ్బి పిచ్చికారికి జమ
కట్టి వాస్తానమ్మా. పాపం నోరు తెరుచుకు
అడగలేక నానా యిల్లుండి వదులున్నా దతను. మరి
వెళ్ళివచ్చేదా?"

"వాళ్ళప్పుడు మాత్రం తప్పకుండా వెళ్ళాలి
పట్నా నాన్నా! ఇంట్లో నిండుకున్నాయి. ఏమేమి
కావాలి రాపిచ్చానగదా?"

"అలాగే."
ఆయన పిడిలోకి వచ్చారు. ఆలోచిస్తూ
నడక ప్రారంభించారు. వయస్సు ముందుకుమీరింది.
జనవత్తాలు డిగిలేతున్నాయి. ఇంట్లోంచి
కదిలి బయటికి రావడం మంటేనే భయం
వేస్తోంది. బయటకొచ్చి, కాస్త అలా బజారు
మొహం చూడకపోతే బొత్తిగా వోచి చావడాయే
ఎంతమేమి అయింటి నాలుగ్గడం మధ్యా కూర్చుని
గోళ్ళ గిల్లకొవడం?

చిన్నతనం జ్ఞాపకానికి వచ్చింది. గతం ఎప్పుడూ
అందంగానే ఉంటుంది. నిజమేమో. లేకపోతే
అప్పటి ఆనందం, హాయి యిప్పుడేమి? ఎక్క
డికి వెళ్ళిపోయాయి?

ఆరోజుల్లో జీవితంవెల్లు యిన్ని ప్రశ్నలు,
యిన్ని ఆలోచనలూ ఉండేవి కావు. చదువుకోడం,
ప్లేహతుల్లో వచ్చుతూ హాయిగా తిరిగేయడం,
ఈ రెండే ముఖ్యమైన వ్యావకాలు.

చిన్నప్పుడు అందరూ తనని 'అగ్గిపిడుగు' అని
పిలుస్తుండేవారు. ధైర్యసాహసాల్లో తనకి పెట్టింది
పేరు. వయస్సుకు మించిన అంగశైలి, ఎం, బలం
తన సొత్తు. అందర్లనూ చలాకీగా, కంటికి
'వదురు' గా కనిపించేవారు. దేన్నీ బాతరు చేసే
వారు కావేకాదు.

ఒకసారి-తన కప్పుడు పడవోరేళ్ళ వయ
స్సుంటుండేమో. కుర్రాళ్ళందరూ కలసి చెడుగుడు
అడటానికి 'పర' లోకి వెళ్ళారు. కాస్తేపు అడు
కున్న తరువాత, చింతచెట్టికి చింతకాయలు
కొనుకోడం మొదలెట్టారు.

ఆ ప్రాంతాల్లోనే మహా వికృతంగా ఉండే
పిచ్చివాడొకడు తిరుగుతూ ఉండేవాడు. వాడిని
చూచి పిల్లవాళ్ళే కాదు, పెద్దవాళ్ళ కూడా వంట
దిగా ఉంటే గణగణ లాడేవారు. అప్పుడప్పుడూ

ఆ పిచ్చాడు పిల్లల వెంటబడి తరిమేసేవాడు. దొరికితే
కొట్టేవాడు కూడాను.

చింతకాయలు కొనుక్కుంటున్న సమయంలో
ఆ పిచ్చాడు అటు రావడం జరిగింది. అల్లంలే
దురారాన వాడిని చూడగానే పిల్లలందరూ బల్లి
పిల్లల్లా కొమ్మలకి అంటుకునిపోయి గణగణ వణికి
పోతున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు, ఆ పిచ్చాడు
తిన్నగా వచ్చి ఆ చెట్టుకిందనే టిక్కు వేశాడు.
పిల్లలకి పై ప్రాణాలు పైనే ఎగిరిపోయాయి.
వాడు చెట్టుకింద కూచుని పిచ్చిగా నవ్వుతూ
గుడ్డపేలికల్ని యివ్వడం వచ్చినట్టు చించుతూ,
మధ్య మధ్య ఏదో వాగేస్తూ, కేకలుపెడుతూ నానా
భీభత్సమూ చేసేస్తున్నాడు.

వాడు చేస్తున్న యీ హంగామాతో మరింత
భయపడిపోయారు. పిల్లలు. తేలుకుట్టిన దొంగల్లా
గవ్వేవేగా కొమ్మల్నే అంటిపెట్టుకుని కూర్చు
న్నారు.

వాడివాలకం చూస్తుంటే వాడు అంతలో
కదిలే మానవలు కనుపించడంలేదు. పోనీ, చెట్టు
దిగి పారిపోదామా అంటే, వాళ్ళల్లో ఎవడో
ఒకడు ఆ పిచ్చాడి చేతిలో పడక తప్పదు. ఈ స్థితిలో
జానకిరామయ్య అనబడే పడవోరేళ్ళ కుర్రాడు
చిన్న ఉపాయం ఆలోచించేడు.

తనక్కడే గబగబా చెట్టు దిగాడు. పిచ్చాడికి
కాస్త అవతలగా నిలబడి, నడుంకి చేతులు అనింది
వాడివంక గుడ్డరిమి చూశాడు. పిచ్చాడు తనని
చూస్తూ పిచ్చిగా నవ్వేడు. అల గొక్కున్నాడు.
గుడ్డపేలికలు తలమీద తలంబ్రాలులా వేసుకుని
మురిసిపోతున్నాడు.

"ఏయ్ ... నువ్వక్కడుంచి లే" అన్నాడు తను.

"...."

"నీకే వెళ్ళిపో యిక్కడుంచి."

ఈ మాటతో పిచ్చాడు లేచి నిలబడ్డాడు.
తనవైపు కళ్ళెర్రజేసి చూశాడు. చెట్టుపైనున్న
పిల్లలకి చెమట పడుతుంది. తర్వాత ఏమవుతుందో
ని కన్నార్పకుండా చూస్తున్నాడు.

వాళ్ళందరూ చెట్టు దిగి యిక్కడికి వెళ్ళాలంటే
యీ పిచ్చాడు యిక్కడుంచి కదలాలి. వాడు
కదలాలంటే తన వాడ్ని కప్పించాలి.

"నీదేవోయ్ చెప్తాంటు కదలే." మళ్ళా
పిచ్చాడిని రెచ్చగొట్టాడు. వాడు కదిలాడు. తన
వైపు నడిచాడు. తనూ కదిలాడు. వాడు తనను
అనుసరిస్తున్నాడు. కొంతదూరం యిద్దరూ అలా
నడిచిన తర్వాత, తన కాలికి బుద్ధి చెప్పింది.

ఆ పిచ్చాడిని ముప్పైమూడు చెరువుల పిళ్ళ
తాగించిన తర్వాత, తాపీగా తన యింటివైపు దారి
తీశాడు. ఇంటిదగ్గర తనకోసం చాలామంది ఎదురు
చూస్తున్నారు. ఎవరో అన్నారు గూడా.

"నువ్వు అగ్గిపిడుగువేరా జానీ!"

ఆ రాత్రి అమ్మ తనకి దిప్పి తిసింది.

జానకిరామయ్యగారు నవ్వుకున్నారు. ఆ వయ
స్సుకి అలాటి కార్యం 'సాహసమే' మరి. చాలా
మంది భయపడిన ఆ మహాత్కార్యాన్ని తాను సక్ర
మంగా ముగించారు. అందర్లనూ అపుననిపించు
కున్నారు.

చిన్నప్పట్టుంచీ తాను అలా పెరిగారు. ఇప్పుడు?
ఈ జీవితమంతా సాహసాలతో మునిగిపోతే
ఎంత బావుండునూ తన పిచ్చిగాని యిప్పుడి
జీవితమే ఒకానొక ఎద్దుంచర్. కాకపోతే-సంసార

ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు

Patty's పార్టీస్

మిల్కాయలు మరచిపోవద్దు

పిల్లలకెంతో ఇష్టము
పార్టీస్
మిల్క్ టాపి

కడూరి,
పార్టీ కన్వెన్షన్ లిమిటెడ్. మద్రాసు

JWT/PRS-2287

మనే యీ మహాసాగరాన్ని యాది, తనే ఆధార మైన తన పిల్లల్ని ప్రయోజకుల్ని చెయ్యడం తమాషా? కాదుగదా.

చచ్చి స్వర్గాన ఉన్న భార్య—తనని ఒంటరి చేసిన లగాయితూ యీ జీవితం మరింత 'ఇరుకు' గా తయారయ్యింది. అన్ని విషయాల్లోనూ చేదోడు వాడోడుగా ఉండి, జీవితంలో తీసివేసిన ప్రసాదించిన భార్య లేని ఈ సంసారం ఏ లోటూ రాసికుండా, గుట్టుగా ఇంతవరకూ తీసుకురావడం 'ఘనత' కాదా?

పిచ్చాడి బారినండి బయటపడటం చిన్నప్పటి ఎడ్వంచరైతే, మనిషిగా తన ధర్మాన్ని, విధిని నిర్వహించడం సినరైన ఎడ్వంచరై!

జానకిరామయ్యగారి చెప్పుకి రాయి తగిలింది. తూలి పడబోయి తమాయించుకుని నిలబడ్డారు. అప్పటిగ్గాని తనక్కడ ఉన్నది గుర్తుకురాలేదు. పిచ్చికారి పిచ్చు దాటి వంద గజాలు దూరం వచ్చే శారు.

నవ్వుకున్నా రాయన. మళ్లా వెనక్కు నడి శారు.

వయస్సు పెరుగుతున్నకొద్దీ మతిమరుపు పెరుగుతోంది. బడిపంతులు ఉద్యోగం. బడిపంతులైనవారికి జ్ఞాపకశక్తి ఖచ్చితంగా ఉండి ఉండాలి. అది ఎలా ముఖ్యమైన అవసరం. లేకపోతే పిల్లల్లో, వాళ్ల అలి తెలివి ప్రభుల్లో నిర్దుక్తుపడడం చాలా కష్టం. అన్నేళ్ల సర్వీసులోనూ లోనూ ఒక్కనాడు గూడా లోను చెడ్డ పేరు తెచ్చుకోలేదు. 'జానకిరామయ్య మాస్టారే మాస్టారు. పాఠాలు చెబితే ఆయనే చెప్పాలి' అని అటు విద్యార్థులూ, ఇటు తోటి మాస్టర్లూ అనేవారు. ఆ రోజుల్లో తన ప్రజ్ఞకి తనే గర్వపడేవారు.

అలాంటి పేరెన్నికగన్న జానకిరామయ్య మాస్టారికి 'మతిమరుపు అనే జాడ్యం వచ్చేసిందోయ్' అని ఎవరైనా అనుకుంటే ఎవరో ఎందుకు? యిప్పటి తనను చూస్తుంటే తనకే అనిపిస్తుందలా ఛీ ఎంత అవమానం.

జానకిరామయ్యగారు సిగ్గుపడ్డారు. కాస్త బాధ కూడా అనిపించింది.

ఈ సోషల్లో యింకా ఎన్ని బంపీనతలు, ఎన్ని జాడ్యాలూ అనుభవించాలో గదా? జీవిత పర్యంతం ఏదొస్తూ లేకుండా వోయిగా బ్రతికేందుకు అవసరమైన శక్తి, ఆరోగ్యమూ దేవుడు ప్రసాదించకూడదా?

తన వెనకాల వచ్చే శారు, హారను మోగించింది. ఉత్కిపిందే పక్కకి తప్పుకున్నారు. శారులో కూర్చున్న ఆసామి-తనవైపు హేళనగా చూశాడు. తన అజాగ్రత్తకి వచ్చుకున్నా రాయన.

తను వెళ్లవలసిన పిచ్చికారు కొట్టుకి మళ్లా ఓ పది అడుగులు (అటువైపు) దూరంగా నిలిచి ఉన్నట్టు గ్రహించి—ఈమూలు కాస్త బిగ్గరగా నవ్వుకున్నా రాయన. ఇంకా ఏమీ ఆలోచించకుండానే గబగబా కొట్టికి వెళ్లి పిచ్చికారిని పలుకరించేశారు. పిచ్చికారు కొట్టు కుర్రాడేత, మాస్టారు కూర్చునేందుకు స్థూలు వేయించాడు.

మాస్టారు జేబులోంచి డబ్బు తీసి యిస్తూ, "ప్రస్తుతాని కిది జను వేసుకోండి. మిగతాది మళ్లా ఓ వారం పది రోజుల్లో సర్దుతాను. ఓరేనా?"

"ఓలేవారండి! మీదగ్గర డబ్బెక్కడ పోతుందండి—అలాగే కానివ్వండి."

"ఇప్పుడు ఎంత తమాషా జరిగిందో చూశారా? ఇంటిదగ్గర్నుంచి తిన్నగా మీ పిచ్చుకి బయలుదేరానా? ఏదో ఆలోచిస్తూ పిచ్చు దాటి వెళ్లిపోయాను. అక్కడ తెప్పరిల్లి మళ్లీ మీ పిచ్చుకి బయలుదేరి మళ్లీ వప్పులో కాలు వేశాను" అన్నారు నిండుగా నవ్వుతో.

పిచ్చికారు నవ్వేడు.

"పెద్దవాళ్లయి పోతున్నారు గదండి మరి."

"ఇప్పుడు నవ్వవడైనా జాగ్రత్తగా గమనించి ఉంటే పాపం యీ పెద్దమనిషికి మున్నీ మధ్యనే మతి చెదిరిపోయింది కావాల్సిందేమిటా చింతించేవాడేను. ఏవంటారు?"

"అలా అని ఎవరనుకుంటారేండి?"

"అవా మాటవరనకి చెప్తున్నాను. లేకపోతే మీ కొట్టుముందు తప్పాడు మేమిటి చెప్పండి."

పిచ్చికారు మొహమాటంగా నవ్వేడు.

కాసేపు ఏవో విషయాలు మాట్లాడుకున్నా రిద్దరూ. రాను రాను పిచ్చులో రద్దీ ఎక్కువపడడం గమనించి, "వాస్తానంటూ లేబీ నిలబడ్డారు జానకిరామయ్యగారు. అప్పటిగ్గాని పిచ్చికారి మొహంలో ఆనందం మెరిసింది కాదు.

జానకిరామయ్యగారు మెట్టు దిగుతూ "నా మాటల్లో అతని జేరం ఏమైనా పొడయ్యిందో ఏమో. మరి కాదు — వ్యాపారమా! బాతాఖానీ క్లబ్బా?" అని వచ్చుకున్నారు.

ఈమధ్య కనిపించే ప్రతివాళ్లలోనూ అధి

కంగా మాటాడేయటం ఒకటి అలవాటయింది. ఇది కొత్త అలంకారం కాబోలు.

రోడ్డుమీది కొచ్చిన తరువాత కోటయ్య పంతులు గుర్తు కొచ్చేడు. అతన్ని కలుసుకుని నాలుగు రోజులవుతుంది. ఈరోజునా వెళ్లి పలుకరించి వస్తే బావుంటుందనుకుని పంతులింటి వైపు నడకని మళ్లించారు.

పంతులింటి కొచ్చేసరికి, ఆ యింటోనుండి చిన్నపైజా గలాటా బయటకు వినిపిస్తూంది. పిడిలోనే నిలబడిపోయారు జానకిరామయ్య.

"అవున్నానా! అది అవుదాంట్లో తప్పు ముంది?" ఇది కోటయ్య పంతులి కొడుకు గొంతు.

"ఏమిట్రా ఏ ఉద్దేశ్యం?"

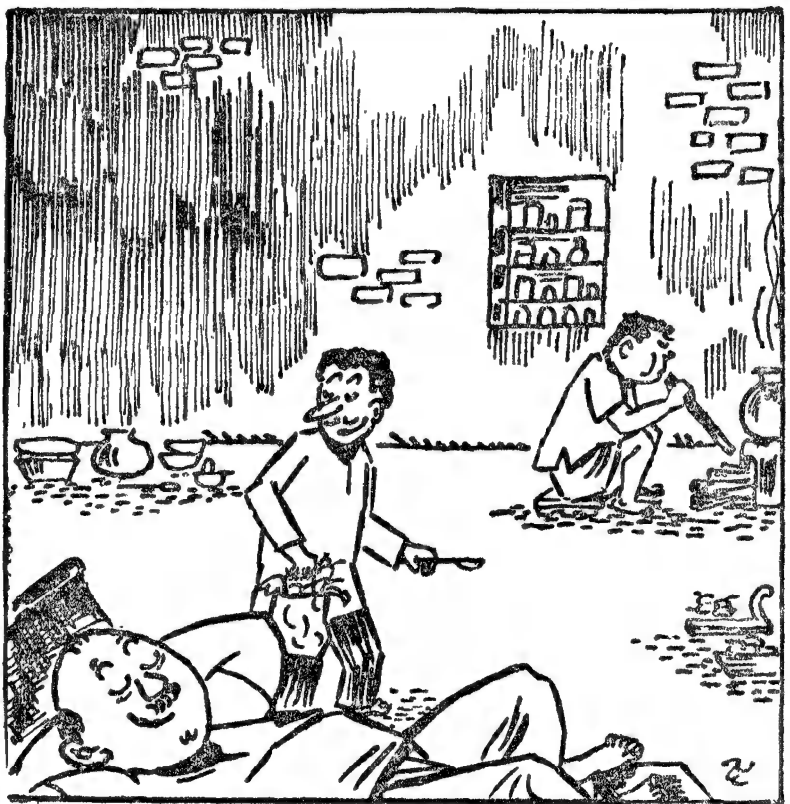
"కాఫీ తాగాలనిపించినప్పుడు, కాఫీ తాగాలని అడగటానికి పికు అభిమానమైతే, నువ్వడగబడి కాఫీ యివ్వడానికి దానికి మాత్రం అభిమానం కాదా?"

"దీన్నో అడిగే దేముందిరా పొయంతం ఫలానా వేళకి కాఫీ కావాలి వస్తుందని అమ్మకి తెలిదా?" పంతులు అన్నారు.

"ఇది మరి బాగుంది. టైం ప్రకారం అమ్మి అమర్చిపెట్టేందుకు యీ ఇంట్లో వనిమనుషులెవ్వరూ లేరు. ఈ ఇంటిడి చాకిరీ వా ఒక్కదాని వెల్లిమీద వేసుకుని పతమత మైపోతున్నానబాబూ" అన్నది పంతులి కోడలు.

"చాల్సే, వోరుమానుకుని అవతలికెళ్లు. అంతా సీవల్లో జరుగుతుందనలు." కొడుకు కురుకున్నాడు. "అవును తప్పంతా నాడే. పాపిష్టిదాన్ని."

47 వ పేజీ చూడండి

"అల్లుళ్ళు మీరిద్దరూ వచ్చాక హోయనిపించింద్రా నా ప్రాణానికి...!!"

వక్రగతులు డి.వి.రావు

(గత సంపత్తి తరువాయి)

“అనేక తెగలుగా కనిపించారు విద్యార్థులు వా కంటికి. కేవలం తమ పెద్దల ఆనందం కోసమే వదిలేవారా. వా పూర్వపు చాయలను కలిగి కాలేజీ జీవితంలోని ‘మజా’ అనుభవిస్తున్నామని భ్రమించే వారు. లెక్కరర్లు చెప్పేది సరిగా తలకెక్కుక భవిష్యత్తునుపుతుందోన్న గాభరాతో ఘడియ ఘడియకు తెలియని చెప్పించుకోవానికి లెక్కరర్లు వద్దకు, తెలివైన వారనిపించుకోనే విద్యార్థుల వద్దకు పరుగులెత్తి వానా పైరాన పడేవారా. నేను ఫలానా పట్టాకుతో ముప్పై వ్యాసాలు కంఠపాఠం చేశానండీ, మరొక దానిలో అయిదు సంవత్సరం ప్రాజెక్టు పాల్గొనేవాను. క్లాసు పుస్తకంబారా” అని పీరియర్ విద్యార్థులను అడిగేవారు— ఇలా ఎన్నోరకాలుగా ఉండేవారు.

“వీరందరికంటే విచిత్రమైన తెగకు చెందిన మరి కొందరుండేవారు. వారు ‘అతి తెలివిమంతులు’ లెక్కరర్లు మేధాకీర్తిని మెలిపెట్టడం వారి ధ్యేయం. పుస్తకాలలో ఏ మూలం నుండో వెదికి తీసి ‘మాస్టర్’గా! వారం రోజుల నుండి కుస్తీ పడుతున్నా ఈ లెక్క తెగడంలేదండీ. సరేక్షలో వస్తుండేమోనని భయంగా ఉంది. కాస్త చేసి పెడితే ధైర్యం వస్తుంది’ అంటూ ఏవో లెక్కలు ఇచ్చేవారు అంతే! ఆ రోజు పీరియడ్లో జరి

గేది మున్ను. పాపం. లెక్కరర్లు పీరియడ్ అంతా దాన్ని పాఠించడానికి తంటాలు పడేవారు. తెలివైన వారైతే ప్రారంభించకుండానే తరువాత తమ గదికి రమ్మనో, ఆలోచించి మరుసటి పీరియడ్లో చెబుతామనో తప్పించుకోనేవారు అయితే ఎవరెవరైతే ఆ లెక్కలు ఇచ్చేవారో వారే పీరియడ్ ముగిసే సమయంలో లేక తరువాత పీరియడ్లోనో ‘చూడండి, ఈ విధంగా చేస్తే ఆన్సరు వస్తోందిగావి, వద్దతి సరియైనదో కాదో అని అనుమానం అంటూ తమ వోల్టేజీ చూపేవారు. వాళ్లను ప్రశంసించక తప్పేది కాదు లెక్కరర్లకు.

“ఆ విధంగా లెక్కరర్లు తెలివి తేటలతో చెలగాటా లాడడం ద్వారా వారికి ఒరిగినదేమిటో తెలియదు. కాలం వృధా అయ్యేది. లెక్కరర్లయిన పిపానికి అన్ని పుస్తకాలలోను ఇచ్చే వేలాది సమస్యలను పాఠించి ఎవరైనా అడుగుతారని ముక్కున పెట్టుకొని ఉండడం ఏ లెక్కరర్లకు సాధ్యంకాని పని. క్రింది తరగతి అవడం వలన క్రొత్తగా ఉద్యోగంలో ప్రవేశించిన వారిని మన క్లాసుకు వేసేవారేమో, ఇటువంటి బాణాం లాకి డిక్కి అట్టుకోలేక పోయేవారు. పాపం వారిని చూస్తే జాలి కలిగేది.

“తీరా ఫలితాలు తెలిసిన తరువాత క్లాసులో తమ అతి తెలివిన ప్రదర్శించిన ప్రబుద్ధులంతా ‘దేంకొంతో వెలిచితారేమో’ అనుకుంటే ము

రిదరిపోయారో ఎక్కడా కనిపించలేదు. కొంత రివి సంబర్హ కూడ కనిపించకుండా పోయానా అటువంటి వారిని చూచి నవ్వుకోవలసి వచ్చింది.”

కొంచెం అగాడు రాంబాబు అప్పటి క్లాసులు వాకళ్లమందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. రాంబాబు వర్సింది చెప్పిన దృశ్యాలను తిలకించిన ప్రేక్షకులతో నేనూ ఒకడిని. కొందరు విద్యార్థుల తల్లిలు చూచి నేనూ వికాకు పడేవాడిని.

“తన ఉనికి కూడా తెలియకుండా క్లాసుకు మస్తా పోయే విద్యార్థి ఒకడు కాలేజీ అంతకు ప్రథముడిగా ఉత్తీర్ణుడయ్యాడు. అతనే మీరు.” ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాను.

“అదేమింది! మిగిలిన వారంతా పరీక్షలు పరిగా రాయక ఆ స్థానాన్ని వాకు అంటగట్టారు. దానిలో ప్రత్యేకించి వా గొప్పలనం లేదు.” అప్పాను నేను ఏమివాలో తెలియక.

“నేనూ పరిగా ఆ సమాధానాన్నే పూహించాను. మీ దగ్గరనుండి. ఆ విధంగా ఆకర్షించారు నన్ను మీరు. అప్పటి నుండి మీ పురోగతిని గమనిస్తూ వచ్చాను. చక్కచక్క భవిష్యత్తులోకి నడిచారు నేను పూహించినది. కాంక్షించినది అదే. ఈ ‘ప్రాజెక్టు’కు అధికారిగా నియమించ బడినట్టు ముందుగానే తెలిసింది. అమ్మి యున్న యుగాల తరువాత కలుసు కుంటున్న అనుభూతి కలిగింది. అందుకనే మీరు నన్ను గుర్తుపట్టలేక పోయా రని తెలిసేసరికి కోపం పట్టలేక పోయాను. వానా మాటలు అని వాక్రొధాన్ని వెలిగొక్కాను. ఆ మాటలు తలనుకొంటే ఇప్పుడు నవ్వు వస్తోంది.”

అనకట్టు నిర్మాణానికి బాగా అనువుగా ఉన ప్థలం సమీపాని కొచ్చింది. మేము సమస్తన్న దిక్కుకు కుడివైపు రాంబాబు కుటీరం ఉన్న గుట్ట ఉంది. ఎడమ దిక్కుగా దానికి రెండు ఫర్లాం గురి దూరంలో చిన్న పర్వత శ్రేణి దూరాన ఉన్న కొండలలో కలుస్తోంది. నేను అటు చూడడం గమనించి రాంబాబు అన్నాడు.

“మీ అనకట్టు కట్టడానికి ఇది భేష్సైన ప్థలం. భూమాత ఇక్కడ అనకు తాను నిర్మించు కున్న రూపాన్ని సహాయంగా తీసుకొని దూరాన ఉన్న ఆ పర్వత శ్రేణిని ఈ గుట్టను కలుపుతూ అనకట్టు కట్టారంటే దానికి వెనుకవైపు పల్లెం లాగ చుట్టూర గట్టుతో ఒక లోయలా ఏర్పడు తుంది. వర్షముతువుతో వృధాగా ప్రవహించే నీటిని అందుతో విలసదేసి అవసర సమయంలో వ్యవసాయానికి వాడవచ్చు”

అతని సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి విస్తుపోయాను. అంతలో దూరంనుండి ‘వాన్నారు, వాన్నారు’ అని అరుస్తూ అప్పుడే విచ్చిన పువ్వుల్లా ముస్తా బయి ఇంపుమించు ఏడు సంవత్సరాల అబ్బాయి, అయిదేళ్ల అమ్మాయి పరుగెత్తవచ్చి రాంబాబును చుట్టేరారు. ఇద్దరికీ చెరికొక చేయిని అందిస్తూ.

“వీల్లిద్దరూ మా కుటీరానికి మణిదీపాలు, వాసు, రేఖ.” అన్నాడు రాంబాబు.

“ఎవరు వాన్నారా?” అనడిగారు చిలుక పలుకుతో ఇద్దరూ.

“మామయ్య. మన ఇంటిముందు పెద్ద తెరువును తయారు చేస్తారు ఆయన. రోజో

మనం వడవలలో వీకారు పోవచ్చు" రాంబాబు కుమారానం చెప్పాడు.

"నమస్తే మామయ్యగారూ" అన్నారు పిల్లలిద్దరూ చిన్నారి చేతులను జోడిస్తూ. ఇద్దరి భుజాలను అరచేతితో నిమిరులూ అవ్వాను.

"బడికి వెళ్లి బాగా చదువుకుంటున్నారా?"

ఒకేసారి ఇద్దరూ అన్నారు,

"బడిలేదుగా! అమ్మే మాస్టరు. వాన్నాడు పెద్ద మాస్టరు."

రాంబాబుతో అనంతమైన పరిణామం కలిగిందని గ్రహించాను.

"మామయ్యగారూ. ఇక్కడ వీళ్లు లేవుగా పెద్ద చెరువులో కట్టిస్తే అందులోకి నీళ్లేల్లా వస్తాయి?" వాను అడిగాడు.

రాంబాబే సమాధానం చెప్పాడు.

"నాన్నలూ, ఆ చెలువులో నేను కాగితపు పడవలు వేసి ఆడుకుంటాను" అంది రేఖ కళ్లును తిప్పుతూ.

"వీకారుకు పడవలలా వస్తాయి?" వాను ప్రశ్ని.

"కట్టిస్తాను." రాంబాబు.

"ఇక్కడ, ఏమీ లేవుగా. ఎలా కడతారు?"

"అన్నీ వస్తాయి. ఇక్కడ నుంచి వూరు తయారవుతుంది."

"నేను ఈడడం వేర్చుకుంటాను నాన్నారూ"

"అలాగే."

"ఆ చెలువులో మొసళ్లుంటాయా నాన్నలూ?" విచ్చీరిన నేత్రాలతో మొఖం పైకెత్తి అడిగింది రేఖ.

"ఉండవు."

"ఏంపాపా భయమానీకు మొసళ్ళంటే?" వేసడిగాను.

"కాడంకి. మలేమో మొసలి చాల చెడ్డ జంతువు. కోతిని మోసం చేసింది మొసలి—కోతి కథలో."

"నువ్వెప్పుడైతే మొసలిని చూశావా పాపా?"

"లేదండీ. నేను ఇంకొంచెం పెద్ద దాన్నయిన తలవాత బాన్నాలు జాకి తీసుకెళ్ళి చూపిస్తాంటే"

"అన్నీ కోతిని చూశావా?"

"ఓ, బోలెడు పొట్టు. మా ఇంటికి అప్పుడప్పుడు వస్తుంటాయి."

కొంచెం ఆగి మళ్ళీ అంది రేఖ.

మామయ్యగారూ, మలేమో అమ్మ అంటుంది గదా, మనిషీ కోతి ఒకటేనట. తప్పుకదండీ. మనిషికి తోకలేదుగా?"

నవ్వుతూ బుగ్గలు విమిరి "పెద్ద దాని వయ్యాక తెలుసుకురదూగానలే" అన్నాను.

విసుగు తెచ్చుకోకుండా వసివెల్లం ప్రశ్నలకు ఓపికతో సరియైన సమాధానాలు చెప్పడాన్ని మించిన సుశిక్షణలేదు. అయితే అలా చెప్పకలిగే తల్లిదండ్రులే అరుదు. బిడ్డలు తల్లిదండ్రుల సంస్కృతికి ప్రతిబింబాలు. వాను, రేఖలు అటువంటి అరుదైన తల్లిదండ్రుల బిడ్డలే ననిపించారు. రాంబాబు గత చరిత్ర తెలుసుకోవాల్సిన ఉత్కంఠ మరింత అధికమయింది.

అప్పటికి రాంబాబు కుటీరానికి చేరుకున్నాం. అక్కడక్కడ గులకరాళ్లు పైబడి వచ్చటి గడ్డితో విండిన చిన్న గుడ్డు అడ్డి పైనుండి

దగ్గరలో మాలవలె తాలూకు గుడిపెలు కనిపిస్తున్నాయి.

సుమారు పావు ఎకరం స్థలంలో చూడ ముచ్చటగా నిర్మింపబడింది రాంబాబు కుటీరం. చుట్టూ వెదురు బద్దలతో కట్టబడిన కంచె. వెనువెంటనే రెండు అడుగుల వెడల్పు వచ్చటి రెమ్మలతో దట్టంగా పెరిగిన ఏవో మొక్కలు వచ్చటి ప్రవారీ గోడను కల్పించాయి. పైన వేసు కున్న లతలతో ద్వారం ఆకారంలో నిర్మింపబడిన మల్లె వందిరి అవ్వనిస్తూ మా ముందు నిలచింది. వరిసరాల వర్గంలో కలసిపోతూ అకువచ్చరంగు వేయబడిన వెదురు బొంగుల గేటును తీసుకొని వానూ, రేఖా లోనికి వరుగెత్తారు. గేటువద్ద నుండి సుమారు నలభై అడుగుల దూరంలో పూర్వపు గురుకుల వాసాలను జ్ఞప్తికి తెస్తూ రెల్లుగడ్డి కప్పుతోనున్న కుటీరం కానవచ్చింది. అక్కడకు చేరుకోవే బాటకుర్రుచక్కలా అరటి చెల్లు పహరా సిపాయీలలా నిలాలాయి. మిగిలిన స్థలం చదరంగం గదులలా విభజింపబడి గులాబీలు, మందారాలతో నిండి ఉంది.

"నరోజా, అతిథులొచ్చారు." అని కేక పెట్టాడు రాంబాబు ఇంటిల్ల ప్రవేశించినదే తడవుగా.

బయటకు వర్ణశాలలా కనిపించినా లోప నేలంతా రంగుల సేమెంటుతో సున్నగా గచ్చుచేయ బడి ఉంది. పై దూరాలు కనిపించకుండా చెక్కలతో నీలింగు. గోడలకు ప్రకృతి వర్ణ విశ్రాంతిగా తగిలింది ఉన్నాయి. లావుపాటి బొప్పి కంకులు నవారు పట్టెలతో కూర్చోడానికి పిలుగా కుర్చీలలా కట్టబడి ఉన్నాయి. రాంబాబు మాటలు మొదలుపెట్టాడు.

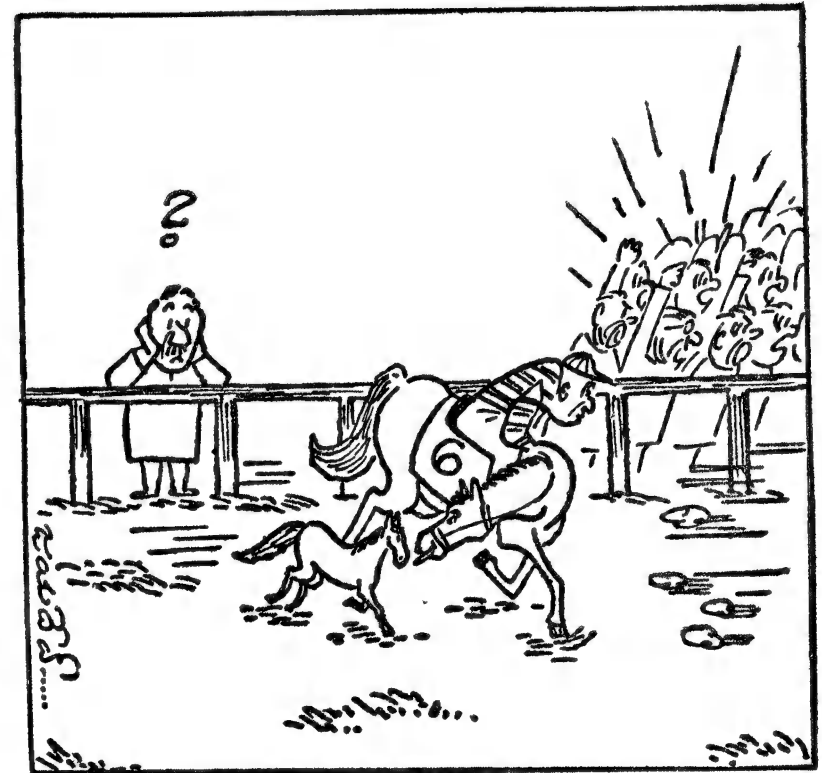
"ఈ ప్రదేశం నన్ను ఆకర్షించడానికి మొఖ్య కారణం ఇక్కడోక దాని కనిపించడం ఈ ఎత్తయిన ప్రదేశంలో, రాళ్లలో ఈ దాని ఎప్పుడు ఎవరి చేత త్రవ్వబడిందో తెలియదు. అంతకు మించిన అద్భుతం అందులో జలపడడం. ఏదో అంతర్ ప్రవాహం సరిగా ఈ స్థలంగుండా పోతూండి ఉండాలి. ఇంటి విర్యాదావికమవుగా ఈ ప్రదేశం కూడ చదునుగానే ఉండడంవల్ల ఇక్కడకు చేరాను. ఇక్కడ మాకొచ్చిన లోటాకటే. అది ఎలక్ట్రిసిటీ. వాచేషం చూసి విజ్ఞానం ప్రసాదించే పౌర్యాలంటే గౌరవం లేదనుకోవోకండి. ఈ గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చినా నేను పూరికి కొద్దిగా దూరంగా ఉన్నానని ఈ ఇంటికి చేరుడం నిరాకరింప బడింది. మీరు ఇక్కడ 'డాస్' కట్టడంలో ఆ లోటుకూడా తీరుతుందని అశాగా ఉంది."

కొంగుతో భుజాను విండుగా కప్పుకొని నుదుట పెద్ద కుంకుమబొట్టుతో పాతికేళ్ల పెబడ్డ ప్రి 'టే'ను రెండు చేతులతోను పట్టుకొని మేమున్నగదిలో ప్రవేశించింది. వీర కుప్పెళ్ళను చెరికవైపు పట్టుకొని వాను, రేఖ వెంట వచ్చారు.

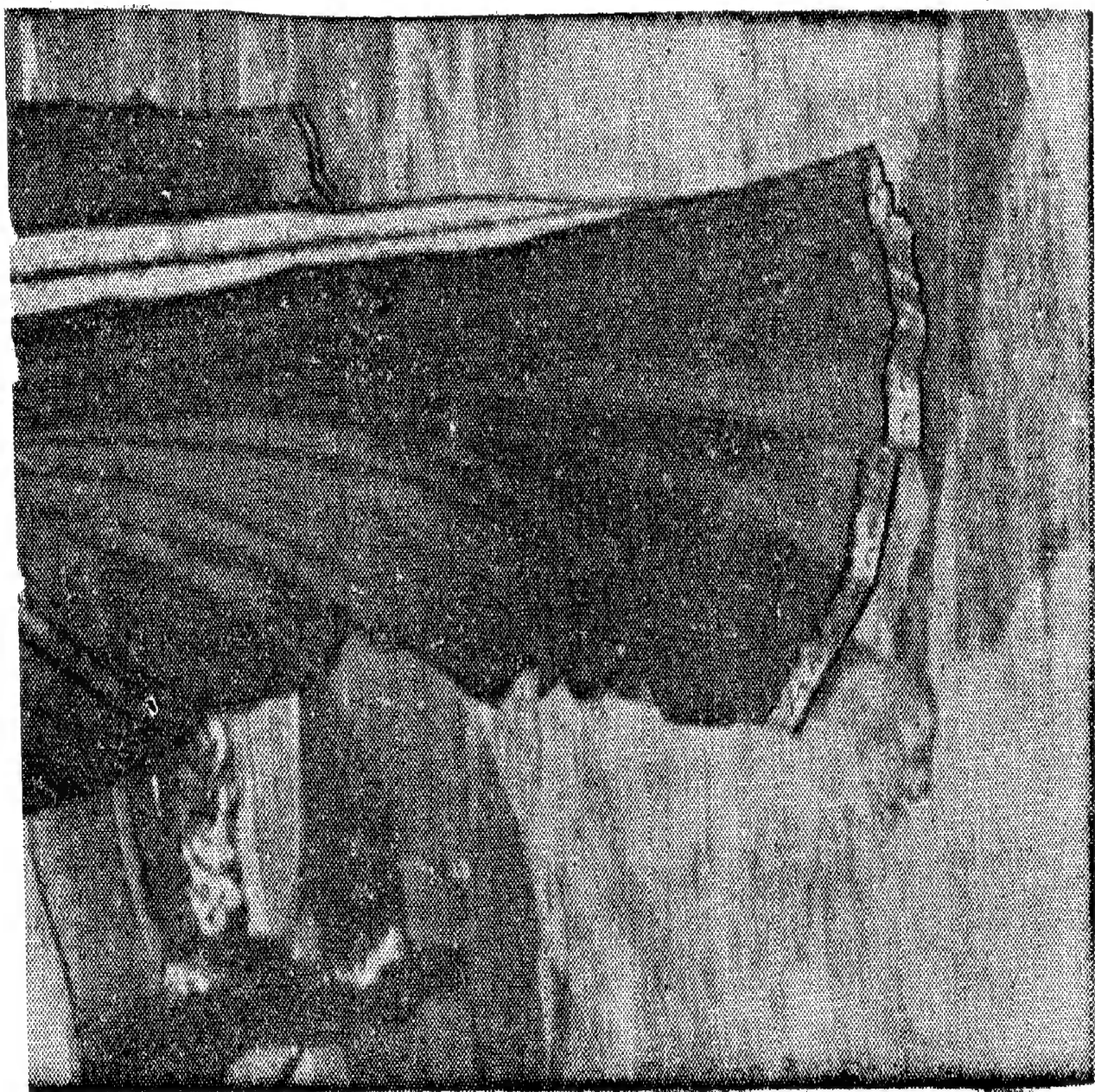
"మా శ్రీమతి, నరోజ్" పరిచయం చేశాడు రాంబాబు.

టేను కుర్చీల మధ్యగా ఉన్న బల్బపై ఉంచి నమస్కారం చేసింది. అవిడ. ప్రతి సమస్కారం చేసాను. మూడు పెద్ద గ్లాసులూ, రెండు చిన్న గ్లాసులూ వారింజ రసంతో నింపబడి ఉన్నాయి టేబిల్.

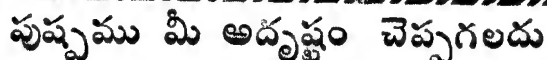
"నరోజా, ఈయనవరో తెలుసా? వాలాగే 30 వ పేజీ చూడండి

శివ రత్నాల తా
పొందామిదా పాపిరి

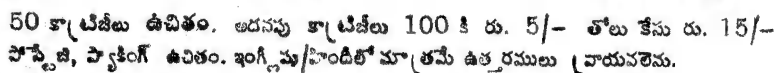
12 మానవులలోను పీయూక్కు ఆధిష్టము, లాభావస్థములు, జీతం మార్గము, పి వ్యవసాయంలో మిక్కు జయుము కలుగునో, ఉద్యోగం వేయించే మందిచెడ్డలు, మార్పులు, అలగోగ్యము, యము, పరదేశీయులను, తీర్చి యాశ్రయం, వివాహము, (నీ సుఖము, నంతాము, నిధినిక్షేపములు, లాభం, ఆకస్మాద్రవ్యలాభము: మొదలగువానిని గురించి వ్యష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు.1.25వ. పై. లకు మాత్రము ఏ. పి. గా వంపగలము. (ఏ. పి. ఛార్జీలు వ్రాయేకం). దుష్ట గ్రామములేనా ఉన్నయెడల కాంక్షియు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరముల మా పూచీపై నవంపగలము. మేము పంపిన భోగ్యు మిక్కు కృష్ణిగా లేనివిడల పై క్షము వాపను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించండి. ఆ డను ఇంగ్లీషులో వాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

ఇండియాలో మొదటిది. 50 నెకండ్లలో 50 షాట్లు. సరి కొత్త
మోడల్. యు.ఎస్.ఎ. 50 షాట్లు దృఢపెన వీసలు. రిజిస్టరు.

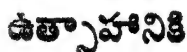
అటల హోదా, ద్రామాలు, ఫిలిం స్టూడియో
లకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది. తేలికైనది
బ్యాంకు ఉద్యోగులు, బ్రాక్ డ్రైవర్లు పాకె
ట్ లో తీసుకొని వెళ్ళుటకు అనువైనది. ఆత్మరక్షణకు ఉత్తమ సాధనం.

మాడల్	షాట్లు	ధర
యు. ఎస్. ఎ.	50	రు. 25/-
వస్సా (VASSA)	50	రు. 20/-

VASSA WATCH CO., 163, (AS), Bhuleshwar, Bombay-2.

The Advtg. Agency

హంషాదుకు

કારણ!

ರಾಗ್‌ವಾನ್

ఈ పుష్టికరమైన ఆహార పానీయమును
మీరుకూడా పుచ్చుకొని యెల్లప్పుడు
ఉత్సాహంగా వుండండి !!

ఫెడ్ కెమికల్ వర్కుస్,
పి. బి. 71, మైసూరు-4

27 వ పేజీ తరువాయి

జీవితం ప్రేమకాని దేశాని దాని పక్కలలో
ఒకరు. మేమి భావి భారత పౌరులను తయారు
చేస్తుంటే, అయిన బీదనోల్ని వ్యవస్థామలం
చేసి దేశాన్ని ముద్దించే పథకాల నిర్మాణానికి
అధిపత్యం వహిస్తున్నారు.

పూర్వపు అతిథియోక్తులు ఇంకా అలాగే ఉన్నాయి. అందరూ గృహస్థులేని రవం. (తాగం. చిన్న గృహస్థులు వాసు, రేఖలు తీసుకున్నారు. ఒక కుక్కరే వదలజే ఒదిగి కూర్చుంది. రాంబాబే ఏవో మాటలు కానిచ్చాడు. కొంతసేపు ముచ్చటట అనంతరం బయటపడ్డం.

రాజాజు కుటిరం ఉన్న గుట్టకు అవల
నైపు అంతా ఎగుడుదిగుడు వేల గ్రామంలోని
పాఠశాలకు పశువులను తోలుకొచ్చి వచ్చితో
నిండిన ఆ స్థలంలో మేపుతుంటారు. అటు
నడుసుండగా గ్రామానికి తిరిగి పోతూన్న పశు
వుల మంద ఎదురైంది మూకు.

“దండాలిండి బాబయ్యా.” అన్నాడు రాంబా
బును చూచి వకుల కావర్జు.

“నదువుకి తగిన వయసులో ఉన్న కుర్రాళ్ళు నందరన్న, న్వయంగా వెళ్ళి, నవ్వుపెట్టి, మూలలుతో చేర్చించానని మా అమ్మల్ని వాళ్ళందరుకు నేనంటే చాల అభిమానం మా కుటీరానికి దగ్గరగా తోడుగా ఉన్నది ఈ పల్లెటూరులే. నూరికి దూరంగా అనేక సదుపాయాలు సరిగా లేక ఒంటరిగా ఉన్న మాకు చీకూ చింతా లేక గడిచి పోతోందంటే వాళ్ళు నవాయమే కారణం” అన్నాడు రాంబాబు వాళ్ళు దురం కాగానే.

మారుడు పూర్తిగా కిందికి దిగిపోయి
పచ్చిమాన ఆకాశం అరణ్యవర్ణం వచ్చింది.
దూరాన కొండలలో పైరంథమైన యేటి
చారలు మెలికలు తిరిగిన కొండ చిలువలా
కనిపిస్తున్నాయి. మమూరు అరమైలు వడవి
పచ్చిలో కూంబడ్డాయి. రాంబాబు తన పూర్వ
గాఢమైన పైరంథించాడు.

అల్లి దండ్రుండు లేకలేక కలిగిన ఏకైక
 మంథానం రాంబాబు. తర్వాతరంగం బాల్కన్ మండి
 రోటనేది ఎరుగక అతిగరాబంగా పెరిగిడు.
 అంద్రీ కొన్నాళ్ళపాటు మునిషివర్ హాస్పిటల్లో
 మనిషే తరువాత స్వంత ప్రాక్టీసు పెట్టిన
 ఎల్. ఎన్. పి. డాక్టరు. జమిందారు ఫామిలీలో
 నడువగలిగే పాటి సంపాదన లేకపోయినా నలు
 గురిలో ఉన్నవారిలా కనబడడానికి తగిన రాబడి
 ఉండేది. అల్లి దండ్రుండు రాగాబు పెంపుతో
 అదినుండివిద్యయొక్క ధ్యేయం ఏమిటో ఎరుగలేక
 పోయాడు. రాంబాబు. హైస్కూలు విద్యా
 భ్యాసం గడచి కోలేజీలో చేరడం ఏదో మండగ
 మేకువడం అయింది. రాంబాబుకు. యువరంగం
 భరో అదే స్థితిలో నున్న ఆదర్శిల్లను చూపి
 నపుడు మనసులో కలిగే అవ్యక్తమనభూతులు.
 అతన్ని విద్యార్థిబులవైపు ఆకర్షించ చేశాయి.
 అయితే ఆ అనుభూతుల అర్థాలు తెలుసుకోలేని
 పరిణతి చెందని వయస్సే. స్వంత ఇంట్లో పోదరి
 ప్రేమ అంటే ఏమిటో ఎరుగని పృథ్వయ్య.

తంతురంగుల చిరం రెవరెండ్ తమకు దూరం దూరంగా, గుంపులుగుంపులుగా నడయాడే విద్యార్థిను లనుచూస్తే వింతగా కనిపించి ఏమైనా చిలిపి పనులు చేసి వాళ్ళను కప్పించాలనిపించేది. తనకు మద్దతు నిచ్చే విద్యార్థులు ఇంకా కొందరు కలియగా బాళ్ళకు నాయకుడే అయ్యాడు.

ఇంటరు చివరలో జరిగిన సంఘటన రాంబాబు గిరిగా తిప్పి ఓ కొత్తదాట కెదురుగా అపింది. ఆ బాటను పడగానే జీవితం మరోక రంగు చాల్చింది. తన జీవితానికి ధ్యేయం ఏమిటో ఎప్పుడు ఆలోచన జరుగనందున చేతికి అందు బాటులో నున్న బి. ఎ.లో చేరాడు, ఇంటరు కాగానే. బి. ఎ.లో కూడ జీవితం ఓ మార్గాన పడి వడపడం తప్ప ఆ ధ్యేయం ఏమిటో అప్పట్లం గానే ఉండిపోయింది. ఓ అమ్మాయి తన జీవితంలో ప్రవేశించి తను బి. ఎ. పాసయినప్పుడు 'ఐ. ఎ. ఎస్.' అని చెప్పేవరకు.

ఇంటరు చివరలో అలవడ్డ జీవితంవల్ల పరిశీలనా దృష్టి, నిమగ్ననా దృష్టి అలానే నిలచిపోయాయి అతనిలో. బి. ఎ.లో తన పాఠ్య గ్రంథాలే కాక ప్రఖ్యాత రచయితల రచనల వెన్నిటినో చదివాడు. అనేక జీవిత పత్యాల తెలిసి జీవితంవల్ల విశాల దృక్పథం ఏర్పడింది. అంతే కాక ఒకప్పుడు అందరను ఆకర్షించాలనే ప్రయత్నంలో ప్రారంభించిన 'టెన్నిస్' ఆటను కూడ బాగా అభివృద్ధి పరచుకొని ప్రావీణ్యం సంపాదించాడు. బి. ఎ. మొదటి సంవత్సరం కాగానే తనతో సమంగా టెన్నిస్ ఆడగలిగే వాళ్ళు కాలేజీలో ఎవరూ లేకపోవడంవల్ల ఆ పట్టణంలో అందెవేసిన ఆటగాళ్ళు అడే టాన్ హాల్ టెన్నిస్ కబ్బులో చేరాడు.

టాన్ హాల్ క్లబ్బులో చేరిన కొన్నిమాసాలు అనంతరం ఓ సాయంత్రం టెన్నిస్ సెక్రటరీ రాంబాబును పిలిచి ఆ అమ్మాయిని తనకు, తనను ఆ అమ్మాయికి పరిచయం చేశాడు.

"ఈమె మిస్ ఇందిర. రిటైర్డ్ పాకేర్లు జడ్జి గారి అమ్మాయి. ఈ మధ్యనే మనవూరు వచ్చి స్థిరపడ్డారు."

(ప్రాణం, రక్తం పోసుకొన్న దంతపు శిల్పం తన ఎదుట సాక్షాత్కరించి నెట్టైంది రాంబాబుకు. పరిమళాలు వెదజల్లతూ విరజిల్లిన పువ్వు వ్యాసంలో ప్రవేశించిన అనుభూతి కలిగింది. ఏకైక మిటివల్లు 'నమస్తే' అన్న శబ్దం రాగా తన ప్రతి నమస్కారం చేసాడు.

ఇందిరకు అప్పటికే టెన్నిస్ లో కొంత ప్రవేశం ఉంది. ఆ పూరు రాగానే తండ్రి ప్రోద్బలంతో దానిని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి టాన్ హాల్ క్లబ్బులో చేరింది. మెళకువలన్నీ బాగా తెలిసిన జానీయర్ మెంబరవడం వలన అవసరమైన అభ్యాసం లభిస్తుందని ఇందిరకు తగు శిక్షణ పొందాలనిపించిగా రాంబాబును కోరాడు టెన్నిస్ సెక్రటరీ.

ఇందిర సాన్నిధ్యంలో రాంబాబు మనసు దూది స్థింజరా తేలికై ఎక్స్ విహించేది. ఈ ముగ్ధ మోహన సుకుమారికి టెన్నిస్ మిటి అనుకొనే వాడు. ముఖ్యంగా మొదటి రోజుల్లో ఇందిర 'సర్వీస్' చేస్తున్నప్పుడు, ఒక చేతితో బంతిని పైకి ఎవరి రెండవ చేతితో బలాన్లంతా కూడ గట్టుకొని దానిని కొట్టే భంగిమ ప్రసాదించే

పరమాత్మమృంది కోలుకొనేటప్పటికి ఆ ఇంటి తనకు దగ్గరగా ఎక్కడో పడేది.

"హూ! మిస్టర్ రావ్. ఇలా అయితే ఎక్కు టెన్నిస్ వచ్చినట్టే. మరోకప్పుడున్నానా చూడు మంటాను సెక్రటరీ" అని ఫిర్యాదు చేసేది ఇందిర.

కాని కొద్ది రోజులకే ఇందిర సరిగా అడలేక పోయినా సరే తన ప్రావీణ్యంతో ప్రతి బంతిని ట్రేప్ క్యాట్టి ఆటలో ఆపకీని పోషించేవాడు రాంబాబు.

"అయ్యావో పారి. మీకు చాల ఎక్కువైతే స్తున్నట్టున్నాను. నాతో ఎక్కువసేపు ఆడవద్దు. బాగా అడేవాళ్ళతో మీరు కొంతసేపు ఆడుకోండి." అనేది ఇందిర.

"మరేం ఫరవాలేదులేండి. నేనేమీ వింటుందో ఛాంపియన్ వడంలేడు" అనేవాడు రాంబాబు. టెన్నిస్ వేర్వదం ప్రారంభించిన కొన్ని రోజుల తరువాత రాంబాబు అడిగాడు ఇందిరను.

"మమ్మల్ని కాలేజీలో ఎక్కడా చూడడం లేదు. వచ్చే సంవత్సరం చేరుతారా ?

=====

ఒకాయన ఇంకొకరిని అడిగాడు 'రోజుకు ఎన్నిసార్లు గడ్డం గీస్తావ్ ?

'ఓ నలభైసార్లు'

'సీ కేమన్నా పిచ్చెక్కిందా

వం'? అవతలి వ్యక్తి అదిరిపో

యాడు.

'లేదండీ! నావృత్తి అది' ఇవ

తల వ్యక్తి తా నీ గా ఇచ్చిన

సమాధానం.

మంగయ్య (మార్కాపురం)

=====

"లేదండీ, ఒక సంవత్సరం క్రితం పరకు కాన్వెంటులో చదివి మెట్రిక్ పాసుయాను. తరువాత నాన్నగారే అపించేసారు. అడవిల్లలకు, ముఖ్యంగా ఉద్యోగాలకు పోనివాళ్ళకు ఇప్పటి కాలేజీ చదువులు ఏవిధంగానూ ఉపయోగపడవని నాన్నగారి అభిప్రాయం. కొద్ది రోజులలో ఆయన ఎలాగూ రిటైర్ చేసుకున్నారు కాబట్టి నా విద్యాభ్యాసం బాధ్యత ఆయనే వెల్తిచేసుకుంటానని చెప్పి నన్ను కాలేజీలో చేర్చియలేదు. రిటైర్మెంట్ పేదన నాకు చదువు చెప్పడం ద్వారా ఆయనకు కాలక్షేపం జరుగుతోంది. మనసుకు పోయి గొలిపే విద్య నాకు లభిస్తోంది. నాన్నగారి విద్యావిధానం అద్భుతం. ఒక్కొక్క పాఠ్యాభాగాన్ని పరిచయం చేసి కొవ్వాళ్ళు నన్ను పరిశీలిస్తారు. అసక్తి చూపుతున్నట్టు అనిపిస్తే ఆ విషయం లోటులన్నీ క్లుప్తంగా గ్రహించేటట్టు చేస్తారు. లేకపోతే పూర్తిగా వదిలివేస్తారు. ఈ అధివారం మీరు మా ఇంటికి ఎందుకు రాకూడదూ, నాన్నగారిని పరిచయం చేస్తాను."

ఆ అధివారం రాంబాబు ఇందిర ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఉత్సాహంతో పరిచయం చేసింది ఇందిర

రాంబాబును తన తండ్రికి. కాని మాటలలో ఆయనకు తనంటే ఏదో ముభావము గోచరించింది రాంబాబుకు. ఇందిరకు ఆయన ఇస్తున్న శిక్షణ గురించి తప్ప మరేమీ మాటాడలేకపోయాడు. తరువాత ఇందిర ఇంటికి వెళ్ళాలన్న కోరిక కలుగలేదు.

ఇందిర రాంబాబు పూదయానికి క్రొత్త నంచలనాన్ని తీసుకొచ్చింది. యావహారంలో అమ్మాయిలను చూచినపుడు కలిగిన అవ్వకాను భూతుల అర్థాలు ఇప్పుడు స్పష్టమౌతూ వచ్చాయి. రోజులు దొర్లుతుండగా విశ్వము చలాకీగా మనలకు మెరుపులేగలా దర్శనమిచ్చే ఇందిర పూదయంతా అనరించింది.

బి. ఎ. పరీక్షా ఫలితాలు తెలిసిన రోజున తన అనందాన్ని ముందు ఎవరితో పంచుకోవాలో తెలియలేదు రాంబాబుకు. వెంటనే ఇందిర ఇంటికి పరుగెత్తాడు. యూనివర్సిటీ అంతకు, ఇంగ్లీషు భాషలో రెండ తరగతి లభించే చాల కొద్దిమందిలో తనొకడయ్యాడు.

రాంబాబును చూడగానే పూదయపూర్వకాభి నందనలు తెలిపి "తరువాత ఏం చేస్తారు ?" అని ప్రశ్నించింది; ఇందిర. నిజానికి ఆ ఆలోచనే అంతవరకు రాలేదు రాంబాబుకు.

"మాతన వంధాలో చదువు వేర్వకుంటూ దేశ పోకడలన్నీ ఆకలిపు చేసుకుంటున్నారా! ఏం చేస్తే బాగుంటుందో మీరే చెప్పండి." అన్నాడు రాంబాబు.

"ఐ. ఎ. ఎస్. కు వెళ్ళండి"

అజ్ఞాపిస్తున్నట్టుగా వినిపించాయి ఆ మాటలు. ఆ మాటలలో ఎన్నో అర్థాలు గోచరించాయి. ఇందిర తన సార్వత్రి అని అనుకున్నపుడల్లా కనుల ముందు విలచే అంతస్థల అంతరాలు తొలగిపోవడానికి దివ్యమైన మోహన అది. ఇందిర పూదయాతరాళంతో మెదులుతున్న పరుని యోగ్యత లలో అదొకటేమో !

"తప్పకుండా పాటిస్తాను మీ పలహాసు. ఎమ్. ఎ. చదివితే దానికి చాల సహాయ కారిగా ఉంటుంది. ఇప్పుడే అప్లికేషన్ పడేస్తాను" అని వూహలతో మరో లోకంలో హింసస్తూ ఇంటికి చేరిన రాంబాబు తనకు ఎదురైన దృశ్యమై చూసి కొద్యభావిపోయాడు.

గుండె జబ్బుతో ఆకస్మికంగా మరణించాడు తండ్రి.

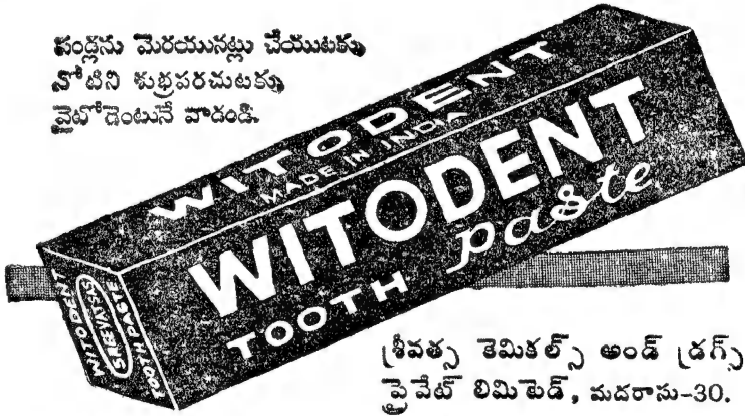
తేలికగా ఎగిరే గుండెకు మణుగులకొద్దీ జరుపును కట్టినట్టైంది. కలలు కూడ ఒక రూపానికి చేరుకోకుండానే బాధ్యతలు వెల్తిన పడ్డాయి. కృంగిపో అలోచనలకు దూరం కావడానికి పూరితోనే ఉన్న ఒక బాంక్ లో గుమాస్తాగా చేరాడు. విలయివపుడల్లా ఇందిర స్వయంగా వచ్చి రాంబాబు మనసును తేలిక పరచడానికి ప్రయత్నించేది. వెలల అనంతరం రాంబాబు తిరిగి టెన్నిస్ రేకెట్ ను ముట్టాడంటే దానికి ఇందిరే కారణం.

సంవత్సరం గడిచేసరికి ఇందిర కట్టె కట్టె కట్టుతో తనకు కలిగిన అభూతామృంది వాచవరకు కోలుకున్నాడు రాంబాబు. అంతేకాక ఒకరోజున తన

1-11-63 ఆంధ్రపత్రికారవంశిక 31

మహిళల పొదుపు రక్షణ నిధికి మదుపు పురుషుల శక్తి దేశానికి రక్షణ నిధి

కుండ్లను మెరయునట్లు చేయుటకు
నోటిని కుట్రపరచుటకు
వైటోడెంటునే వాడండి.

శ్రీవత్స తెమికల్స్ అండ్ డ్రగ్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మదరాసు-30.

NAVIN

కీళ్ళ నొప్పిని పోగొట్టుకోండి ఇదుగో అమృతాంజనము

శ్రమనం కలిగించే 10 రకాల బాధలు చేరి ఉండడంచేత అమృతాంజన్ అమోమమైన శ్రమ వివారిణి. అతివాతాకుగా ఉపయోగించు కోవచ్చు కాటట్టి ఒక సీసా నెలల కరచిది వస్తుంది. 70 ఏళ్లు కీర్తిపొందిన వచ్చుకమైన ఇంటిమండు. అమృతాంజన్ కండం నొప్పు లను, బెయిను, కలనొప్పి, గుండె బయిలు ఇతర నొప్పులు బయిలు బాధలనుకూడా అమోమమైనది. వంసార తావ్రయాలు బాతావరణపు మార్పుల నొప్పులు, బయిలు ఇతర బాధలు, కలిగిస్తాయి, అవసరానికి అనువుగా ఒక అమృతాంజన్ సీసా ఉంచండి.

అమృతాంజన్ 10 రకాల
బాధలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ క్రొత్తగా అభివృద్ధి చేసినది.
సీసా 'అలూ' క్యాప్ తో నీలుచేసి ఉంచండి.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్.

మద్రాసు - కొండాలు + కలకత్తా - ఢిల్లీ

PRINT-118-2210

వక్రగతులు

కలలకు తిరిగి జీవనం కూడా పోసింది ఇందిర.
ఐ. ఎ. ఎస్. భూమిలు పడిన రోజున వార్తా పత్రిక
కూర్ ఎన్నికైన వారి పేర్లన్నీటూ చూపిస్తూ.

“మిస్టర్ రామ్, ఈ పేర్లలో మీ పేరును
ఎప్పుడు చూపిస్తారు?” అని అడిగింది.

వెంటనే ఐ. ఎ. ఎస్.కు సంబంధించిన వివరా
లన్నీ తెప్పించి దానిలో మనసు లగ్నంచేసి మరుసటి
సంవత్సరం పరీక్షకు హాజరయ్యాడు. కాని ఎదు
రైన ఫలితం చాల కృంగింది. కొద్ది మార్కు
లతో ఇంటర్మీడియట్ లో పాస్ అయింది. సంగతి తెలి
సిన ఇందిర అమితమైన విచారం వ్యక్తం
చేస్తూ అంది.

“మిస్టర్ రామ్, నేను చాలా పాఠశాలలు
చేశాను. ఈ విషయంలో నాన్నగారు ఎంత
సహాయం చేయగలిగి ఉంటేదో పూర్తిగా నాకు
పోయాను. ఈ సారి మీరు వెగ్గడం భాయల.
ఈ రోజే మీ సంగతి నాన్నగారికి తెలియజేస్తాను.
అయిన అప్పు సహాయం చేస్తారు.”

అశించిన దాదాపు ఆధిక్యమైన సహాయం
అందించింది రాంబాబుకు ఇందిర తండ్రి దగ్గర
నుండి. తనకు గడచిన సుమారు అరువది మంతు
లలోను విశేషసభవాన్ని ఉద్దించుకొని జీవితపు
సంజా పీకల్లు ముసురుకుంటున్నా అలపట
చాయలు లేని వ్యక్తి అయిన. తను అర్జించిన
విజ్ఞానంతో ఉపాంతో ఎన్నో మాత్రవ మార్గా
లను నిర్మించారాయన. జీవితంలో అడుగు పెడు
తున్న కొందరు యువతీ యువకులనెరి వాల్చి
ఆ మార్గాలను ప్రయోగించి వాటిని వారికి అంద
జేయాలని ఆయన ధ్యేయం. మొదట ఇందిర
అభించిన దాయనకు. ఇందిరతో ప్రయోగం ఒక
కొరికి చేరకుండానే ఇందిర పట్టుతో రాంబాబు
వైపు కూడ దృష్టిని సారించార్చి వచ్చినది. అయితే
అది ఆయనకు ఏవిధమైన అటంకాన్ని ఆశా
భంగాన్ని కలిగించలేదు. ఇందిర ప్రయోగంలో
ఒక శ్రేణి చెందితే రాంబాబు పూర్తి వైవిధ్యంతో
మరొక శ్రేణి చెందాడు. ఆయన ఉత్సాహం
యినుమడించింది. రాంబాబులో నిద్రామై
ఉన్న నేక భావాలను వెలికితీసి ఒక విలక్షణమైన
వ్యక్తిత్వం ఏర్పడేట్లు చేశాడు ఆయన తన సహా
చర్యలో.

తిరిగి ఐ. ఎ. ఎస్. పరీక్షలు రాసినపుడు
ఏ విధమైన వెర్తిభావం కలుగజేసిగా పరిపూర్ణ
సంతృప్తితో ఈ సారి వెగ్గడంలో పంశయం
లేదనుకున్నాడు రాంబాబు. భవిష్యత్తుని గూర్చిన
కలు ముందెన్నడూ లేనంత దట్టంగా ముసిరాయి.
మంచి మార్గాతో చిల్లర బాధ్యతలు కాక అతి
ముఖ్యమైన బాధ్యతలుండే ఉద్యోగం లభిస్తుంది.
తను నిర్వహించే ప్రతి బాధ్యత తన ధీశక్తికి
మరింత పదునుబెట్టి తన వ్యక్తి గౌరవాన్ని ఇసుమ
డించ చేస్తుంది. చూపయం విల్పే అక్కరించే
విగ్రహస్థిత్వాలకే కలిగి ఉన్నాడు. తను భవిష్యత్తు
లో దూకుకు పోవడం తథ్యం. ఇందిర తోడు
అభిస్తే తన జీవితం ఇంకా శోభిస్తుంది. ఈ విష
యంలో ఇందిర మనసు తెలుసుకొనే ప్రయత్నం
ఎన్నడూ చేయలేకపోయా డంతవరకు. దానికి
ఇందిర జన్మించిన కుటుంబ సంస్కారం తనతో

మృగ్యమై ఆర్థరణ అడ్డొచ్చాయి. ఇందీరను ఒక సాధారణ వ్యక్తి భార్యగా వూహించి తనమీదు దురాశ వదలేను. నిరంతరం ఓహూహం, ఓహూనం, హిందర్యం ప్రవహించి ఇందీర ముందు వలెవల బొకొండ నిలచే వ్యక్తిత్వం గల పురుషులు బహు కొద్దిమంది ఉంటారని అతని భావం.

మూలంగా చూస్తే తనకు కలుగుతూన్న వ్యక్తిత్వం ఇందీరవల్లనే మంచబడింది. ఆ వ్యక్తిని ఇందీరతో అర్పిస్తే దానికి మించిన భాగ్యమేముంది? ఇందీరకు మటుకు తన జీవితం రాణించడానికి ఇంతకు మించిన అర్హతలు గల వరుడు ఎక్కడ లభిస్తాడు ?

ఇటురూప్యకు పిలుపు లందిన రోజున అదే తనని తరుణంగా భావించి తన మనసులోనే మాటను వెల్లడి చేయడానికి అమితోత్సాహంతో ఇందీర ఇంటికి బయలుదేరాడు రాంబాబు.

ఇందీరే తలుపు తెరచింది. తలుపు తెరుస్తూనే 'హా' రావో, నువ్వు నమయంతో ఇక్కడకు వస్తే ఎంతో బాగుండునని ఇప్పుడే అనుకుంటు న్నాను. నీకో తీయటి వార్త చెప్పబోతున్నాను" అంది నట్టేనే అనందంతో.

"నేనూ నీకో శుభవార్త చెబుదామనే వచ్చాను" అన్నాడు రాంబాబు.

"హూ, వేను చెప్పబోడో దానిముందు నీ వార్తైనా దానినాం అనాల్సిందే. ఉండు, ఇప్పుడే వస్తాను." అని రోపలకు పరుగెత్తింది.

జేనో చేతులతో పిచ్చువెనుక దాచి చిరునాగ వుతో మెల్లగా అడుగులు వేసుకుంటూ రాంబాబు దగ్గరకు వచ్చి అంది.

"చేయి వాను"

గుండెలు దడదడలాడాయి రాంబాబుకు. అందరూగూ చేయి అనంతలానే లేచింది. తను దాచి తెచ్చిన ముత్తపును రాంబాబు చేతిలో ఉంచుతూ

"ఇప్పుడు చెప్పు" అంది ఇందీర.

దానిని చూడగానే తోకమంతా తన కనుల ముందు తల క్రిందులై నట్టయింది. రాంబాబుకు. ఇందీర పెండ్లి శుభలేఖ అది !

ఇందీర చెప్పుకు పోయింది.

"ఎవరో తెలుసా ఎరున ? ఎవరో కాదు బావో! ఇంతవరకు అమెరికాలో డ్యూటీలో చేశారు. నిన్ననే బొంబాయి చేరినట్టు వైరు వచ్చింది. కొద్ది రోజుల క్రితమే నాన్నగారు అడిగారు నా ఉద్దేశం ఏమిటని. ఏమీ తెలియనట్టు క్రొత్తగా అలా అడగడం ఎంతో సిగ్గునించింది. బావ ఎంత చిలిపి వాడని ! అందగాడు కూడాను. అభ్యంతరం ఎలా ఉంటుంది ? చిన్నప్పటినుండి అనుకున్నదేగా ! రేపిక్కడకు చేరుకుంటారు. నాకో మాంచి అన్నర్యు దొంకాడని నిన్ను పరిచయం చేస్తాను."

అక్కడ నిలువలేక గిర్రున వెనుక్కు తిరిగి వచ్చేవాను.

గ్లాజం ఆ పూరితో ఉండ మనసు నిరాకరిం చింది. తల్లికేదో చెప్పి వాలా రోజులపాటు ఏవో ఊర్లు తిరిగాడు. అక్కడక్కడ స్థిరపడ్డ చాల మంది స్నేహితులను సందర్శించాడు. ఆవారోచి తంగా వచ్చినట్లై స్నేహితుడిని చూచి కొందరు విస్తుపోయారు. కొందరు సంతోషంతో ఆహ్వానించారు. కాని తుఫానులో ముక్కలయిన నావలా

ఉన్న తన మనస్థితి ఎవరికి చెప్పుకోలేకపోయాడు. చివరికి ఆకాంతిలో నిండిన మనసులోనే తనమేమ మాయ ఉంటున్న ఆ గ్రామానికి చేరుకున్నాడు.

ఉదయం నోటిలో పెండుం పుల్లతో పీడి అరుగు మీద నిలబడి పల్ల తోముకుంటూండగా ఎదురింటి గుమ్మంముందు ముగ్గులు పెడుతూ పరికిణి ఓడీలతో ఉన్న ఓ అమ్మాయి కనిపించింది రాంబాబుకు. పొడవాటి చాలుబడ చివర నేలను జీరాడుతుండగా, వంగుని, అప్పుడప్పుడు కొన్ని చుక్కలను ఒక కాంతి తుడిచేస్తూ కొన్ని గీతలు వేసి కొంతనేపు ఆలోచిస్తూ, ఏదో క్రొత్త ముగ్గు వేయడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. పల్లెటూర్లలో అందమైన అడవిల్ల లుంటారనిపించింది రాంబాబుకు.

మొహం కడగడానికి తను నీళ్ళు తెచ్చుకోవడం మరచిపోయినట్టు గ్రహించి మేనమామ కూతురు పడేళ్ళ పార్శ్వికోపం 'పారూ' అని కేకపెట్టాడు వెనుక్కు తిరిగి. 'మమ్మన్నా' అన్న జవాబుతో పార్శ్వి పరుగున బయటకు వచ్చింది. నీళ్ళ కావాలని చెప్పబోయి ఇటు చూసేసరికి ఎదుటి గుమ్మం ముందు ఎవరూలేరు. అసంపూర్తిగా వదిలి వేయ బడ్డ, ముగ్గు, కొంత సున్నం నేలమీద ఒలిగి

"బంధువుల్ని వాదూలకోన లం చాలా కష్టంగావుంటుంది కదూ!" బంధుప్రీతిగల ఓ పెద్ద మనిషి ప్రశ్న.

'కష్టమా! బాబోయ్ దుస్సా ధ్యం' బంధుభీతిగల మరో పెద్ద మనిషి సమాధానం.

రంగారావు (పుదాప)

పోగా వ్రక్కనేపడి ముగ్గులో నిండిన కొబ్బరి చిప్పి కనిపించాయి.

తను పెట్టిన గాపుకేతతో, ఇంటి వాసాల నంటుతూ నిలబడ్డ తనను చూసి బెదిరి రోపలకు సారిపోయి ఉంటుందనుకున్నాడు.

"వేను రోపలకు పోయి మొహం కడుక్కుంటాను గానీ, నీవు ఆ ఇంటికి వెళ్ళి, ఆ అమ్మాయి ఎవరో, ముగ్గులు పెట్టుకోమని చెప్పు." అని పార్శ్వి అటుపరిరుగెత్తగా తను రోపలకు నడిచాడు.

తరువాత పార్శ్వి చెప్పింది.

"ఆ అమ్మాయి సరోజక్కయ్య బావా. సరో జక్క ఎంత తెలివైనదో తెలుసా ? మా పూర్వం ఉన్న ఎనిమిది క్లాసులూ చక్కచక్క చదివే ఘన్నన పాసయిపోయింది. ఇక్కడ చదవడానికి క్లాసులు లేనందువల్ల రెండు మూడేళ్ళమంది పూరికనే ఉంది. బోలేడు పుస్తకాలు చదువుతుంటుంది. నాకు ఎన్నో కథలూ ఇంకా బోలేడు సంగతులు చెబుతుంది."

కొన్ని దినాలు ఆ గ్రామ పరిసరాలు చూస్తూ గడవిన పీదప కొంత మనశ్శాంతి చిక్కి పోగొట్టు కున్నదేదో తిరిగి లభించిన అనుభూతి కలిగింది రాంబాబుకు. ఒక రోజున తన మనస్థితి గాడు.

"ఇక్కడ నేను చేయగలిగిన ఉద్యోగం ఏదైనా ఉందా" అని.

"నీ పిల్లలకో కలెక్షనలో కావాలని ఏదో ఇప్పుడే డ్యూటీ. మే లోమే పిక" అన్నాడాయన.

మొలై చెప్పుకుండా క్లుప్తంగా "ఇంట రూప్యకు వెళ్ళలేదు మామయ్యా" అని జవాబు చెప్పాడు రాంబాబు.

"హూనీ, నీ భవిష్యత్తుని తంచుకొని వేము మురిసి పోతుంటే ఇద్రూ నీవు చేస్తున్నది. మీ అమ్మ చూస్తూ ఎలా వూరుకుంది ? ఆవిడకు తెలుసా నీవు చేసిన ఘనకార్యం ?"

"జరిగిపోయిన దానికేమిటిగాని, మీ వూరు నాకు చాల బాగుంది. ఇక్కడే ఉండిపోదామను కుంటున్నాను. నాకు ఉద్యోగమేమీ చూడకపోతే మీ ఇంట్లోనే ఉండిపోతాను" అని తృప్తిచేశాడు. రాంబాబు.

రాంబాబు మనసు మార్పుదానికి మేనమామ చేసిన ప్రయత్నాలేనే ఫలించలేదు. అప్పుడే ఉన్నత విశకాలగా మార్పుచెందుతున్న ఆ పూరి బడిలో పంతులు పనిరచ్చ చేత ఉద్యోగం కనిపించలేదు ఆ పల్లెటూర్లో.

ఆ విధంగా రాంబాబు బడిపంతులు అయ్యాడు.

మరి రెండు సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత సరోజికో వివాహం జరిగింది. అదే పాతకాలతో పుధ్యమ తరగతులకు పాఠాలు చేప్పే సరోజి మాష్టర్లు కుమార్తె సరోజ.

అతి ప్రశాంతంగా జీవనం గడిపే వారి ఆరు దైని పల్లెటూర్లలో ఒకటి. జమీందార్ల బెడలు, మునుబు కరణాల మధ్య కక్షలు, మూలాల, వైరాలు వగైరాలు ఆ గ్రామ ప్రజలకు అట్టే అనుభవంలేదు. అందువల్ల రాంబాబు ఉత్త బడిపంతులుగా ఉండిపోక అనే విధాల ఆ గ్రామానికి సమాయకాని కాబోగాడు. తన నివాసం అక్కడ ప్రారంభం కాగానే సమయాంశంలో ప్రజలకు కావసిన అవసరాలేవో ప్రజలందరు గుర్తించేటట్టు చేసి ఆ గ్రామంలో నూతన చైతన్యాన్ని తీసుకు వచ్చాడు. సమాజాభివృద్ధి పథకాలన్నీ ఆ గ్రామంలో నిర్వహించ బడ్డాయి. తరచుగా సుంతులు వాళ్ళను నీళ్ళను వెంట బెట్టుకొని వచ్చి ఆ గ్రామాన్ని చూపడం కద్దు. వేను వెళ్ళిన ఆన రట్ట మయం కూడ ప్రథమంగా ప్రభుత్వం గృహిష్టకి తెచ్చింది రాంబాబే.

ఎవరో చూస్తూ రాంబాబు తన కథనం ముగించాడు.

"ఇందీరను కలుసుకోవడం ఎప్పుడైనా తలపిస్తుంది" అని అడగాంపించింది. ప్రశ్న వేయడానికి ముందుగానే నా మనసులో భావాన్ని పసి గట్టి రాంబాబు చెప్పాడు.

"ఇందీరను కలుసుకోవాలన్న కోరిక చాలసార్లు ఉడయించింది తరువాత. ఇందీర విషయంలో సమాధానపడడం చాల బేరికగానే జరిగింది. భగవంతుడు ప్రసాదించిన దేవత సరోజ. ఇందీర విషయంలో అశాభంగం కలిగిన మాట నిజమే అయినా ఇందీర వచ్చు మోసం చేసింది అన్న భావం నాకెప్పుడూ కలగలేదు. ఇందీర అంతరంగాన్ని ప్రసాదించి నీ మాత్రం ప్రయత్నించినా విష

యం ముందే తెలిసింది. కాని దాకు అదిస్తున్న దేమిటంటే, అటువంటి విషయమేదో ఉంటుందని వా అనుమానించి, ఆ విషయం వెళ్ళి దిద్దితే ఆ విషయం విరాళకు లోనియే గెల్గం లేక వా అది అయిపోయి క్షమించుకు రుక బాయిదా అని వా అంటు వేసింది. అందువల్ల ఈ విషయంలో ఎక్కడైనా మోసం అన్నది జరిగితే అది మనసే తనమ మోసం చేసుకుంది."

"ఇందిర పృథ్వీ అతి నిర్మలమైనది. అమాయకమైనది. సూటిగా ఆలోచించడం తప్ప వాటికి మలుపులుంటాయని తెలియదు. అటు వంటి కోరిక వారో ఉద్భవించే అవకాశం ఉందని కూడ తలచి ఉండదు. బహుశా ఇందిర తండ్రి ఆ అవకాశాన్ని పసిగట్టి మొదట మేము కలసి నిపుడు వా పట్ల కనవరచిన ముఖాన ద్వారా ఆ విషయంలో ఆశలు రగులుకోవద్దని మానించి ఉంటారు. అంత సున్నితమైన నూచనను గ్రహించే శక్తి ఆ వయస్సులో ఉన్న పృథ్వీకి ఉండడం కష్టం. ఇందిర ప్రకృతి ఆయనకు బాగా తెలిసి ఉన్నదే. అందువల్ల ఇందిరను పాపు రించ వలసిన అవసరం ఆయనకు ఎప్పుడూ రాలేదు. కాగా ఇందిర పృథ్వీని ఏ కారణానైనా అలా ప్రాంతమైనదేమోనన్న పం య నివాచించుకో దా కి ముహూర్తం నిర్ణయించే వం ఇందిరనే

వక్రగతులు

అడిగి చూసారు. ఆయన అంచనా తప్పలేదు. వా పట్ల అయిదు అంశాల తరువాత కలిగిన సుహృద్భావాన్ని బట్టి, ఇందిర ఏ కారణానైనా వాపై మొగ్గు చూపిస్తే ఆయనకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం ఉండి ఉండేది కాదనే వా నమ్మకం.

"దేవు అకస్మికంగా అంతర్రాజ్యం కావడానికి కారణం ఇందిర తండ్రి ఒక్కరే గ్రహించిఉంటారు. ఇందిర ఇప్పటికీ కూడ అసలుకారణం గ్రహించి ఉండదు. తండ్రి కూడ చెప్పిఉండదు. అది ముడి వన్ను పోదరునిగానే భావించి ఉంటుంది. తనకు వివాహం కాబోతోందని, తనూ ఒక పెద్ద దానిగా అవ బోతోందని తెలిసిన వెంటనే వాపట్ల తనకున్న భావాన్ని ఒక్కసారిగా వ్యక్తం చేసి ఉంటుంది. దురదృష్ట వశాత్తు వాటిని స్వీకరించే స్థితిలో నేను ఉండలేదు. ఇందిర ఎప్పుడు వా స్మృతి లోకి వచ్చినా ఆఖరురోజు నేను విడచి వచ్చిన ఇందిరే గుర్తుకు వస్తుంది. ఆ రోజు చూసిన అపవ్యయత, చనువు, అధికారతే పడేదే మన మలో మెదులుతాయి.

"ఇందిరను చూడటాన్ని ప్రగాఢమైన కోరిక అప్పుడప్పుడు కలుగుతున్న వెళ్ళలేక పోతున్నందుకు కారణం ఒకే ఒకటి. పోయినసారి ఏ స్థితిలో

చూసినో అదే ఇందిర వా ముందు ప్రత్యక్షమవు తుంది. అదే అపవ్యయత, అదే చనువు, అదే అధికారతే ఐ. ఎ. ఎన్. ఇంటర్వ్యూకు ఎందుకు వెళ్ళలేదని ప్రశ్నిస్తుంది. భవిష్యత్తుని పర్య వాశనం చేసుకున్నానని దురపిల్లుతుంది. ఇంటర్వ్యూకు ఎందుకు వెళ్ళలేకపోయానో విషయం చెప్పే శక్తి వారో లేదు. నిజాన్ని కప్పిపుచ్చి కల్పిబాల్ల కారణాలతో ఇందిరను సంతృప్తి పరచే వేర్లుగాని మోసం చేయాలన్న కోరికగాని లేవు."

ఇద్దరం లేదా. వెన్నెల రాత్రిపు. చంద్రుని మెత్తని కాంతితో ఆ పరిసరాల్ని వెండిమాలా చేయబడి వట్టున్నాయి.

ఆ గ్రామంలో పెన వైచుకుపోయిన అతని జీవితం, ఆ గ్రామం పట్ల అతనికిన్న అనురాగం తెలియవచ్చిన తరువాత ఎప్పుడైనా ఆ గ్రామాన్ని వదిలి పట్టణాల వైపు పోదామన్న కోరిక కలి గిందా? అని అడుగుదామన్న ప్రశ్న రోజువారీ అలాగి పోయింది.

రాంబాబు ఇంటిని సమీపిస్తూండగా కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం అక్కడ ఏర్పడ బోయే కృత్రిమ సరస్సు, అదే వెన్నెల కాంతితో అందు లోని చిరు కెరటాలు వెడజిల్లే తళతళలా రీతిగా కనుల ముందు మెదిలాయి.

గ్రహస్థితి

మిథునంలో రాహువు, తులలో మార్క బుధులు, వృశ్చికంలో కుజ శుక్రులు, ధన స్సులో కేతువు, మకరంలో శని, మీనంలో గురువు, మేష వృషభ మిథున కలుకాలలో చంద్రుడు.

1-11-1963 శుక్రవారము మొదలు

7-11-1963 గురువారము వరకు

మేషం :

(అశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

కార్యభారం పెరుగుతుంది. ఇతరుల వలన ఇంతకు ముందున్న చిక్కులు తీరిపోతవి. కుటుం బంలో శుభ సంతోష మోచనలు తెలుస్తవి. విశేషంగా ఖర్చులు తగిలే సమయం. మాలలో తొందరను తగ్గించుకోవటం అవసరం. ఆరోగ్యం తగ్గుతుంది. వివరం తెలియకుండా వస్తువుల మీద దండగ ఖర్చులు చేస్తారు. వ్యవహారాలు శ్రమగా ఉన్నా సవ్యమార్గంలో పూర్తి అవుతవి. బంధువుల నుంచి, స్నేహితులనుంచి నిష్కరాలు రాగల సూచనలున్నవి. ముందు ముందు మీ పను లకు ఒక నిర్ణయం జరుగతగిన సమయం. ఈ సమయంలో ఇతరుల సలహాలను ఆలోచించి అనుసరించటం అవసరం. 2, 4 తేదీలలో వీరాస్థుల వృద్ధి సూచనలు, వ్యవహార జయము.

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

స్వశక్తి బాగుంటుంది. స్వేచ్ఛగా అభివృద్ధికి పోగలుగుతారు. డబ్బు కొద్దికొద్దిగా పొదుపు చేసి ఒకేసారి వినియోగించ గలుగుతారు. వ్యాపారం వంటి వృత్తులలో అభివృద్ధి కలుగుతుంది. వ్యవహార రంగంలో రాజీ మార్గంలో పోవటం నుంచిది. కుటుంబంలో సాధారణమైన మనస్స సూచనలు కనుపిస్తవి. క్రొత్త మనుష్యులతో పరిచయం లభిస్తుంది. అనేక సందర్భాలలో వెదుక బోయిన లీగే కాటికి తగిలినట్లుగా పనులు కలపవచ్చు. నిల్లల నిమిత్తం శ్రమ పడవలసి వస్తుంది. భాగ్యులలో కలిసి చేయుపనులు

ఈ వారము ధరలు

మిర్చిధర క్రమంగా పెరుగుతుంది. ప్రత్తిధర ముందు మందీ, వారం రెండవ భాగంలో తేజీ, బెల్లంధర కొద్దిగా తగ్గు తుంది. వేరుశనగపప్పు ధర తగ్గుతుంది. శనగల ధరలో మందీ సూచనలున్నవి.

పెద్దగా ఫలింపవు. మిమ్ములను గౌరవించినట్లే నటిస్తూ చాలున అవకారం చేయటానికి ప్రయత్నించేవారుంటారు. ప్రయాణాలు లాభించవు.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ఎడటివారి సమాధానం వచ్చేవరకూ మీ అభిప్రాయం గుప్తంగా ఉంచుకోవటం అవసరం. ఈ సమయంలో మీరు ఇతరులకు చేసే సహాయం రాజీంచదు. శారీరకంగా శ్రమపడ వలసిన పనులను తగ్గించుకోవటం అవసరం. ఆదాయం మామూలుగా ఉంటుంది. ఇతరుల వద్దనుంచి రావలసిన ధనం వస్తుంది. పై అధికారులను మెప్పించటం చాలా కష్టం. మిత్రుల వద్ద నుంచి లాభ వార్తలు తెలుస్తవి. ఈ వారంలో తరచుగా మనస్సు చికాకు పడుతు ఉంటుంది. అయితే తగినంత కారణం మాత్రం ఉండదు.

మధ్య మధ్య అటంకాలను విడుదలచేసి
స్థితికి రాగలుగుతారు. మాటలలో మిశ్రమ
కార్యం గడుపుకొనేవారుంటారు. 5, 6 తేదీ
లలో అకస్మాత్తుగా దేహబాధలు వస్తువులు
పోవుట.

కర్మాటకం :

(పునర్యను 4 పా, పువ్యని, అశ్వేష.)

శాస్త్ర విషయాలలో చాలా మంచి కాలం.
వీ సందర్భంలో ఎవరితో కలసినా ఆదరాభిమానాలు
లభిస్తవి. పేరు ప్రతిష్టలు పొందగలుగుతారు.
ఎప్పటికప్పుడు ఏదో ఒక క్రొత్త ప్రయత్నంలో
ఉంటూ ఉంటారు. ప్రస్తుతం ఒకరిని నమ్ము
కొనటం మంచిదికాదు. మనశ్శాంతి లభిస్తుంది.
కుటుంబ కార్యములలో బాధ్యతలను ఇతరుల
పైన వదిలి నెమ్మదిగా ఉండగలరు. ఖర్చులు
పెరగటం వల్ల కలిగే ఆందోళన మాత్రం ఉం
టుంది. తాము చేసిన పాపపాట్లను మాత్రం
మిమీద రుద్దటానికి ప్రయత్నించేవారుంటారు.
జాగ్రత్త.

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

మొత్తం మీద గ్రహబలం బాగున్నది. వలకు
బడి, ప్రతిష్ట లభిస్తవి. సహవాస దోషం వల్ల
ఇతరుల పాపపాట్ల మీకు వర్తించగల సూచన
లున్నవి. ధైర్యంతో వ్యవహార జయం పొంద
గలుగుతారు. బంధువుల వల్ల ఖర్చులు పెరుగు
తవి. వృత్తిలో ఎదురుపడే కఠిన సమస్యలు
మీ బుద్ధి బలంతో చురుకుగా పరిష్కరించుకో
గలుగుతారు. ప్రస్తుతం విశేషంగా ఫలితం
మాడకుండా మీ ధర్మమును నెరవేర్చు కొనటం
అవసరం. ధనవ్యయం, శ్రమ భరించవలసి
ఉంటుంది. అధికారుల మన్నన లభిస్తుంది.
పుణ్యకార్యాలు జరుగుతవి. శిరస్సుకు సంబంధిం
చిన అవయవాలలో బాధ కలుగుతుంది. ప్రయా
ణాలకు అటంకాలు.

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, శుక్ర, చిత్త 1, 2 పా.)

ప్రస్తుతం దూర దృష్టితో యోచించే
అవకాశం ఉండదు. మీ శక్తికి అసాధ్యమని
తోస్తున్నా ప్రయత్నం మానలేక పోతారు. చేతికి
అందనున్న ఫలితం వేసుకకు పోతుంది. బంధు
విరోధం సూచిస్తుంది. దూరపు ప్రయాణాలు
చేస్తారు. పడమర దిశనుంచి శుభ వార్తలు
తెలుస్తవి. వ్యవహార రంగంలో ఇంతకు ముందు
కన్నా అభివృద్ధి, ఉత్సాహం తెలుస్తవి. అయితే
తరచుగా విసుగు, పనుల యందు విరక్తి కను
పిస్తు ఉంటవి. అనవసరపు ప్రశ్నలతో మిమ్ము
లను విసిగించే వారుంటారు. కుటుంబంలో మీరు
తలపెట్టిన ప్రయత్నాలు చాలా విధంగా
సాగుతు ఉంటవి. 3, 4 తేదీలలో ధనలాభం,
అధికారుల వలన సహాయం.

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ,
1, 2, 3 పాదాలు)

“గట్టిగా మాట్లాడితే గడుసరి, చల్లగా మాట్లా
డితే అసమర్థుడు” అన్నట్లుగా ఉంటుంది. మిమ్ము
లను గురించి ఇతరుల భావంతో. ఆదాయము, ఆరో
గ్యము బాగుంటవి. అయితే ప్రతి ఫుట్టులోను
ముందు జాగ్రత్త తీసుకొనటంతో మనస్సుకు పని
సరిపోతుంది. శుభకార్యాలు జరిగిపోతవి. ఒకటి,
రెండు సమయాల్లో వృత్తిలో అభ్యంతరాలు, ఇత
రులవల్ల మోసం జరుగుతుందేమో ననే భయము
కలుగుతవి. కుటుంబంలోనివారి ఆరోగ్యం ఇంతకు
ముందుకన్నా బాగుంటుంది. మీ పనులు, మీ వ్యవహా
రాలు మీకు భారంగా తోచే సమయంలో ఇతరులు
కూడా మీ సహాయం కోరుతారు. జాగ్రత్తగా
ఉండండి.

వృశ్చికం :

(విశాఖ 4-5 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ.)

వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీకు వివిధమైన కొరత
ఉండదు. ప్రత్యేకంగా క్రొత్త వ్యవహారాలలో
ముందుకు వెళ్లటానికి సాధ్యం కాకపోవచ్చు. స్థిరా
స్థులు కొనే ప్రయత్నాలు అనుకూలమైనవి. బంధు
మిత్రుల శుభ ప్రయోజనాలలో పాల్గొంటారు.
వృత్తి ఉద్యోగాలలో అభివృద్ధికి అటంకాలు కలిగే
సమయం. ప్రస్తుతం ప్రయాణ సన్నాహాలు
చేస్తారు. అనుకూల సూచనలు తక్కువ. ఆదాయం
సాధారణంగా ఉంటుంది. బంధువులను గురించిన
వార్తలు అసంతృప్తికరంగా తెలుస్తవి. రక్త
దోషం, రోమము పిటివల్ల ఆరోగ్యం రోపిస్తుంది.
స్వయంగా నిర్వహించుకొనగల శక్తి సామర్థ్యం
లున్నా సలహా సంప్రదింపుల నిమిత్తం ఎదురు
మాడవలసి ఉంటుంది. 5, 6 తేదీలలో కార్యభంగము,
నష్టం నష్టము.

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

తరచు సందేహాలు వస్తూ ఉంటవి. అడంబరం
మాత్రం అధికం. వృత్తిలోను, వ్యవహార విషయాల
లోను ఒకవిధంగా పూర్తి చేయగలిగిగమనే సంతృప్తి
కలుగుదు. ధైర్యానుగ్రహంవల్ల కష్ట సమస్యలు
మాత్రం ఉండవు. మంచివారితో పరిచయం లభి
స్తుంది. కుటుంబ కార్యకలాపాలు సుఖంగా జరుగు
తవి. మమస్సు నిబ్బరంగాను, ఉత్సాహంగాను
ఉంటుంది. ఈ సమయంలో దేనికది చిన్న ఖర్చు
గానే కనుపించినా మొత్తం అన్నీ చేరి మీ శక్తిని
మించిపోయే అవకాశం లున్నవి. సంఘ కార్యాలలో
పేరు ప్రఖ్యాతులు పెరుగుతవి. ప్రయాణ సూచన
లున్నవి. ఇతరులవద్ద నుంచి రావలసిన ధనం అంత
సులువుగా రాదు. పాకరులతో సౌమ్యంగా ప్రస
రించవలసిన సమయం. 2, 3 తేదీలలో ధనలాభం,
గౌరవం, దేహ శ్రమ.

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణ,
ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

మఖము, సంతోషము లభించే సమయం.
ఆదాయము వృద్ధి అవుతుంది. మీ కార్యకలాపముల
యందు మీకు శ్రద్ధ అవసరం. అధికారులతో
సంబంధించిన లావాదేవీలతో అలస్యము. అశ్రద్ధ
పనికిరాదు. మాట మృదుత్వంతోనే ఫలితం పొంద
గలుగుతారు. ఈ సమయంలో కొన్ని పనులు
కుంటున్నడినట్లు కనుపిస్తవి. కాని, అందువల్ల
తరువాత మీకే అనుకూలనత కలుగుతుంది.
కుటుంబంలో ఇంతకుముందుకన్నా బాగుంటుంది.
దుబారా తగ్గుతుంది. క్షేమారోగ్యములు లభిస్తవి.
వృత్తి, వ్యాపారాలలో గొప్పగొప్ప అవకాశాలు రాను
న్నట్లు కనుపించినా ప్రతిబంధకాలు వస్తూ
ఉంటవి. సంఘంలో గౌరవప్రదమైన సమయం.
క్రమక్రమంగా ఆదాయం పెరుగుతుంది. స్నేహి
తుల సహాయం లభిస్తుంది.

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం,
పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ఈవారం మీకు అన్నివిధాలా ఉత్తమంగా
ఉంటుంది. స్వామివారిలో గౌరవం, ఘనత లభి
లభిస్తవి. మనోధైర్యం బాగుంటుంది కోర్కె కేసే
లలో ధనము, గౌరవము కూడా లభించగల అవకా
శాలున్నవి. వృత్తిలో అకస్మాత్తుగా ధనం లభించే
అవకాశం లున్నవి. మధ్యలో ఒకానొక సమయంలో
నాతదోషంవల్ల శాధనడతారు. అయితే వెంటనే
నివర్తి అవుతుంది. క్రొత్తవారితో కలసి వ్యాపారం
చేయటం, భారీగా ధనం వినియోగించి క్రొత్త
సంస్థల ఆరంభించటం మొదలయిన వాటికి అను
కూలనయిన కాలం. మీ ఆలోచనలకు రూపం
నిర్మడుతుంది. దక్షిణ, పశ్చిమ దిశలకు ప్రయాణం
చేయవలసి రావచ్చు. విలువగల వస్తు వాహనాలను
కొనగలుగుతారు. 3, 4 తేదీలలో అధికారుల
స్నేహం, దైవకార్యాలు.

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శతభి.)

కుటుంబంలో క్షేమ లాభాలు బాగుంటవి. భాగ్య
వృద్ధి, బంధువులవల్ల గౌరవము, సంఘంలో
ఉత్తమ స్థానం పొందగలుగుతారు. మీరు ఎవరిపై
అసమర్థులుగా భావించారో వారివల్లనే కార్యసాధి
సాదగలుగుతారు. వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీ యుక్తితో
కూడిన మాటలు, పనులు ఎదురు గెలిగొగల అవకా
శాలున్నవి. జాగ్రత్తగా ఉండండి. ప్రస్తుతం
వ్యవహార కార్యాలు కాని, ఇతరత్రా విరోధులను
గురించిన ప్రసంగాలు కాని అనుకూలంగాను,
సౌమ్యంగాను కనుపించవు. వృత్తిలో పెద్దగా
చెప్పుకోదగిన మార్పులు ఏమీ ఉండవు. బంధువుల
వద్దనుంచి శుభవార్తలు తెలుస్తవి. 5, 6 తేదీలలో
మానసికంగా ఆశాంతి, వృద్ధ కార్యభారం.

రామ మదిత మూసేసి

3

శివుడు పారి తికి రామ
మహిమను గురించి
ఉ ప దే శిం చు ట

“ఓ భరద్వాజా ! శివభక్తిలేనివారు వ్యవస్థను దైవనూ రామచంద్రుని సంతోషపెట్టజాలరు. శివకేశవులకు భేదము లేదని తెలిసినవాడవు కాబట్టి ప్రారంభమున నీకు ఆ కైలాసపతి కథ క్లుప్తముగ వివరించి చెప్పితిని. ఇక రఘుపతి రమణీయగాధ వినిపించెద సావధానుడవై ఆలకింతువుగాక” అని యాజ్ఞానలక్ష్మ్య మహర్షి భరద్వాజమునికి రామచరిత్ర చెప్పి వారంభించెను.

“సిద్ధ తివోధన జోగి జన
సుర కిన్నర ముని బృంద,
బనహి తహాః సుకృతి
నకల నీవహి శివసుఖకంద.”

దేవతలు, సిద్ధులు యోగులు, మునులు, కిన్నరులు నిత్యము సేవించుచుండ ఆనంద ధాముడగు విశ్వనాథుడు కైలాసగిరిపై వివసించుచుండెను. కామారికి విముఖులైనవారు కలయందైనా కైలాసమున నివసించజాలరు. ఆ పర్వత ప్రదేశమున ఎల్లకాలములందు పచ్చగనుండు మృరిచెట్లకంటి కలదు. చల్లని ఆ పటవృక్ష ఛాయతో విశ్వనాథుడప్పుడుప్పుడు విశ్రమించు చుండునని వేదములు చెప్పుచున్నవి.

ఒకనాటి సమయమున చంద్రవంశి వియర్థంగ— విదియ చంద్రుడు జటాజూటమున శోభించుచుండ, శరత్కాల చంద్రుని ధిక్కరించు ముఖకాంతితో వ్యాఘ్రాజనముపై విశ్రమించియుండెను. ఆ రమణీయ ప్రదేశము హరుని పృథ్వీమునకు ఆహ్లాదము గొల్పుచుండెను. ఇదియే మంచి తరుణముని భావించి జగన్మాత పార్వతి తంద్రహాని చెంత జేరి మృదుమధుర బాక్కుల వరమేళు నిట్లు ప్రశ్నించెను—

“ఓ జగదీశ ! నరకజ్ఞానము నీవు నన్ను కరుణించి, లోకోత్తర పురుషుడగు శ్రీరాముని లీలా రహస్యములను వెల్లడించి, నా అజ్ఞానమును పోగొట్టవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాను.

స్వామీ ! ముందు జన్మతో నే నొకప్పుడు శ్రీరాముని దివ్య ప్రభావమును దర్శించి యుంటిని, కానీ అతని భర్తలకు మహిమకు గల వ్యత్యాసము నేటికిని గ్రహించలేకున్నాను. వేదములయందు వర్ణించబడిన రాముడు, సాక్షత రాముడు ఒకరేనా ! ఒకరే యైనచో భార్య వియోగదుఃఖముచే అట్లు ఎందులకు వరితాప మొందును !

వాదా ! నిర్గుణ బ్రహ్మ పగుణరూపముతో అవతరించుటకు కారణమేమి? అట్లు అవతార మెత్తిన ప్రభువు భార్యయు వివాహదులను వివరముగ వివగించుచున్నాను. తదుపరి వారు వనవాస మొందుకు చేయవలసి వచ్చెను ! రామణ సంహార మెట్లు జరిగెను. పట్టాభిషేకము పిమ్మట స్వామి సాక్షతవాసులతో కలసి చేసిన వైకుంఠ యాత్ర మున్నగు లీలను, భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య

జిమ్మియును రామకథా తత్త్వ ప్రభావమును నివరముగ బోధించి వస్తునుగ్రహించ వేడు చున్నాను.” అని ప్రసన్నవదనయైన పార్వతి వరమేళుని ప్రార్థించెను.

రామకథాక్రమణ కుతూహల యగు పార్వతి ప్రశ్న అలకించి హరుని పృథ్వీయును హర్షిత మయ్యెను. తత్తణమే తృటికాలములోపల రాముని దివ్యచరిత్రంతయు కామారి కన్నులకు గోచర మయ్యెను. రామకథాస్మరణచే పశుపతి శరీరము పరమానందముచే పులకరించిపోయెను. అంతట నీమిలితనేత్రుడై రాముని కొద్ది సేపు ధ్యానించిన పిమ్మట పరమేశుడు పవిత్రముగు రామకథను పార్వతి కిట్లు చెప్పి వారంభించెను.

“ఓ అపర్ణా ! లోకోపకారార్థమై నీవు మంచి ప్రశ్న వేసితివి. గంగ వంటి పవిత్రముగు రామ కథను వినదలచిన నీవు ధన్యురాలవు. దేవీ ! రామ మాహాత్మ్యమును గురించి నీ కింకనూ సందేహము తీరనట్లున్నది. ఇచ్చట నీ కొక్క విషయము స్పష్టము చేయదలచు చున్నాను. అది యేమన— చక్కగ గ్రహించిన తర్వాతనే ఇది సర్వము కాదు త్రాడు అన్న సంగతి విదితమగును. అవివరముగ, ఆత్మజ్ఞానము పొందిన పిమ్మట శంకా సందేహము లన్నియు వాటంతటవే వైదొలగి పోగలవు. వేదములో వర్ణించబడిన రాముడు — దశరథరాముడు ఒకరేనా యని విచికిత్సకులోనై తివి. శుభులకు, యతులకు, ఆత్మజ్ఞానమునకు దూరులగు అజ్ఞానులు మాత్రమే యిట్లు శంకించెదరు. సత్యసత్యములు చక్కగ తెలిసిన విజ్ఞాని వివిధముగ వ్రాసించజాలరు.

“భవానీ ! పరమాత్ముని పగుణ నిర్గుణ రూపములకు భేదములేదు. రూపనామక్రియారహితుడైన పరబ్రహ్మ తన భక్తుల ప్రీత్యర్థము అవతారము ధరించుచున్నాడు. అతి శీతలముచే జలము ఘనీభవించి మంచుగడ్డగా మారుచున్నట్లు సూక్ష్మముగు పరమ తత్త్వము ఒకప్పుడు స్థూల రూపమును పొందుచుండును. అందుచే తుద జ్ఞాన స్వరూపముగు ఆ పరమ తత్త్వము మాయా మోహ ద్వంద్వములకు అతీతమైనదిగా భావించవలెను. కావున, నచ్చిదానంద స్వరూపుడగు శ్రీరాముడు మాయామోహములకు అతీతుడైన జ్ఞాన స్వరూపుడేగానీ వేరొండు గాదు.

కేవలము జ్ఞానస్వరూపముగు ఆ పరమాత్మ తత్త్వమే ఈ జగత్ సృష్టికి మూల కారణము. దానికి ముక్కు చెవులు కన్నులు వాలుక పాదములు లేకున్ననూ, అది చూడగలదు. వినగలదు, అనుభవించగలదు. దాని మహిమ సూక్ష్మము, దాని వ్యాపారములు లౌకికములు.

ఆ పరమాత్మయే దశరథరాముడై అవతరించెను. నర్వాంతర్యామి, చరాచరములకు నాథుడగు ఆ శ్రీరామ చంద్రుడే నాకు ఆరాధ్యుడు. అట్టి మహితాత్ముని గురించి నీవు శంకించడము విచారకరము.

“పార్వతి ! మానవ సర్వోపరము వంటి పవిత్ర మగు రామ కథను మొదట పక్షి రాజ గరుత్మంతుడు కాకభుతుండి వద్ద వినియుండెను. దానినే నీకు వివరించి చెప్పుచున్నాను. సావధానచిత్తమై అలకించవలసినది” అని బోధించి పరమశివుడు జగన్మాతకు రామకథాక్రమం దిట్లు వర్ణించి చెప్పెను.

“హ—భూ—దేవ—బ్రాహ్మణులకు దుర్గమం

జంబ బాధ లెక్కునైనప్పుడు, ధర్మము నశించి అధర్మము మిక్కుటమై పాపములు పెరిగినప్పుడు భగవంతుడు భూభార విపరణార్థమై అవతరించు ననుట విదితమే కదా ? రామావతారమునకు ఇదియే ముఖ్య హేతువు. కానీ శ్రీరాముని జననమున కనేక యితర కారణములు కూడ కలవు. అందులో ఒకటి రెండు జన్మలను గురించి విశదీకరించెదను.

రామావతారమునకు

కారణములు

జయ విజయాలని ఇద్దరు ద్వారపాలకులు వైకుంఠ మునం దుండిరి. వారు శ్రీమన్నారాయణ మూర్తికి అత్యంత ప్రేమపాటలు. వనకన నందుల శాపముచే వారిద్దరు దైత్య వంశమున హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపులై జన్మించిరి. వారిరువురు అజేయులై వేల్పులను వేధించుచుండ భగవంతుడు వరాహ స్వరూపతారము లెత్తి వారిని సంహరించెను. భగవంతుని చేతిలో వంచత్య మభ్యుపమా మూడు జన్మముల వరకూ రాక్షసులుగా పుట్టుచుందురని మునులు శపించి యున్నందున వారికి ముక్తి కలుగలేదు. అందుచే తిరిగి వారు రావణ కుంభకర్ణులై జన్మించిరి. వారి కొరకై పారి పునః భూమిపై అవతరించవలసి వచ్చెను. ఆ కల్పమున అదితి కశ్యపులు కౌశత్యాదశరథులుగా జన్మించిరి. వారి గర్భమున రాముడై అవతరించి దేవుడు లోకరక్షణ చేసెను.

“మరొక కల్పమున జలంధరుడను రాక్షసుడు దోర్బలుడై దేవతల రాజ్యము హరించెను. శైలజా! ఆ జలంధరుని నేను కూడ ఓడించలేక యుంటిని. ఆ దైత్యుని అర్ధాంగి మహా వతివ్రత యగుటచే వానికి చావులేకుండెను. అప్పుడు గత్యంతరములేక పారి తన మాయోపాయముచే ఆమె పాతివ్రత్యము మును భంగపరచి వాని మరణమునకు తోడ్పడెను. ఈ నంగతి తెలుసుకున్నవిడట అతని భార్య భగవంతుని మానవశరీరము ధరించి భార్య వియోగ మనుభవింపుమని శపించెను. ఆమె శాపము కూడ రామావతారమునకు కారణ మయ్యెను. ఆ జలంధరుడే రావణుడుగా అవతరించెను.

నారదుని శాపము

ప్రార్థి! అదియేగాక నారదుని శాపమువలన కూడ భగవంతుడు అవతారము దాల్చవలసి వచ్చెను.”

అని శివుడు చెప్పగా విని శాంకరి ఆశ్చర్య పడెను. విష్ణుభక్తుడగు నారదుడు వరమ జ్ఞాని గదా! అత డెట్లు దేవుని శపించెనని భవాని శంకించుట జూచి భవుడిట్లు నుడివెను.

“ఉమా! జ్ఞానులు సైతం భగవన్మాయకు లోబడి ఆతని ఇచ్చినసారము వర్తించుచుందురు. అందుల కుదాహరణగా నారదు డెట్లు వివేకము కోల్పోయినది వివరించుచున్నాను వినుము.

హిమవత్పర్వత ప్రాంతమందు గంగానది యొడ్డున ఒక ఋష్యాశ్రమముండెను. ఒకప్పుడు నారదుడు దాని రామణీయకతకు ముగ్ధుడై లోక సంహారము వాలించి, అచటనే భగవద్భావము చేయుచుండెను. సురవర్గాని తనస్సకు భయపడి ఇంద్రుడు నారదుని దీక్ష భంగపరచి తానెవడని మనస్సుని పంపెను.

అంతట కాముడు రంభాద్యవృరనలను, వనం తాది అనుచర బృందమును వెంట విడుకొని వచ్చి నారదుని మనసు వలంపజేయుట కెంతయో ప్రయత్నించి చూచెను. కానీ నిష్ఫలమగునగున నారదుడు అనంగుని ఆకర్షణకు లోనుగాక నిశ్చలడై యుండెను. అంతట మనోభవుడు తన పరాజయము స్వీకరించి, నారదుని వద్ద క్షమాభిక్ష వేడుకొని దేవలోకమునకు తిరోగమించెను.

ఒకప్పుడు త్రిలోకనంపారి నారదుడు కైలాసమున కేగియుండి అచట శంకరునితో నేను కాముని పరాభవించితి నని ప్రగల్భము లాడెను. శివుడది విని “నారదా! వాతో ప్రసాదించినట్లు ఈ విషయము నారాయణునితో మాత్రము చెప్పకుము. దీనిని గోప్యముగా నుంచుకొనుట శ్రేయస్కరము” అని హిత వాసంగెను.

హరుని హితోక్తులు నారదుని చెవి కెక్కిలేదు. అతడు క్షీరసాగరమందు శయించియున్న శ్రీమన్నారాయణుని దర్శించి అతనితో భావజని పరాభవించితిని గర్వోక్తు లాడెను. భగవంతుడు నారదుని నిగ్రహకేసి ప్రశంసించి అన్నటికీ అతనిని పంపివేసెను. నారదు డక్కడనుండి పోయిన వెంటనే నారాయణమూర్తి మాయానటని బిలిచి నారదుని అపాంకారమునకు తగిన శాస్త్ర జేసి రమ్మని అడేరించి పంపెను.

వెంటనే మాయానటి నారదుడు పోవుచున్న మార్గములో ఒక సుందరమైన నగరమును

ఇద్దరు పరిచితాల సంభాషణ:

“నేను మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూసినట్లు జ్ఞాపకం?”

“చూసేవుంటారు! నీ నక్కశరకు చాలాసార్లు వచ్చాలెండి”

రాజేశ్వరరావు (రామచంద్రవరం)

సృజించెను. సకల వైభవములచే ఆ నగరము భూలోక వైకుంఠమువలె భాసించెను. ఆ పట్టణపు రాజుసేరు శిలనిధి. శిలనిధి కుమార్తె విశ్వమోహిని స్వయంవరము జరుగుచుండెను.

జగన్మోహనకరమైన ఆ స్వయంవరోత్సవము చూడదలంచి నారదుడు రాజభవనమునకు వెళ్ళెను. శిలనిధి సురమానికి స్వాగత సత్కారములు చేసి తన కన్యకను రావించి పరిచయము చేసెను. విశ్వమోహిని రూప లావణ్యములకు మునీశ్వరుని కన్నులకు మిరుమిట్లు గొలిపెను. ఆ చిన్నదాని చక్కదనము చూచిన నారదుని నిగ్రహము వీరై మోహాగ్ని మయ్యెను. ఎట్లయిననూ ఆ మోహ వాంగిని వివాహమాడి తరించవలెనని మునివరుని మనస్సు కొటకొట లాడెను. తుదకు నారదుడు ఆ మచ్చకంటి చక్కదనమునకు చిక్కుపడి ఆమెను వివాహమాడుటకు కృతనిశ్చయు డాయెను.

నారదుడు పరిపరివిధముల ఆలోచించసాగెను. స్వయంవరమునకు ముహూర్తము సమీపించుచుండెను. జప తపములు చేసి కార్యము సాధించుటకు వ్యవధిలేదు. బైరాగి వేషముతో స్వయంవరమునకు వెళ్ళిన ఫలితము లభింపద. ఆ తొందరలో భారదునికి ఏమి చేయుటకు దిక్కు తోచలేదు.

భగవంతు డొక్కడే ఇట్టి వివేకహయముతో

నన్నాడుకొనగలడని యోచించి తుదకు నారదుడు నారాయణుని వృంధించెను. అతడు తంబుర మీటి నడచి తడవుగా నారాయణుడు ముని ముందర వచ్చి నిలబడెను. నారదుడంతట కేలుగీరించి, శిలము వంచి, దీనవదనుడై స్వామిని వంబోధించి — ఓ దేవా! నేనా విశ్వమోహినిని మోహించితిని. ఆ చిగురుబోడిని చేపట్టి సుఖింపకున్న నా జప తపము లన్నియూ వ్యర్థమగును. కాబట్టి ప్రస్తుతము వే నా చిన్నదాని కన్నులకు మన్నధుని వలె కన్నడవలెను. ఆమె నా రూపుకు ముగ్ధురాలై నా పెడతో వరమాల వేసి నన్ను వరించవలెను. అందుకుగాను స్వయంవర సమయములో నీ రూపు వాకు ప్రసాదించి వాకు సహాయపడవలెను” అని విధేయుడై వేడుకొనెను.

“అహ! నారదమునులవారు బహు చిక్కగా మాయకు లోబడి యున్నారు” అని తలంచి ముసి ముసిగా నవ్వుకొనుచు నారదా! ఏకు మేలు కలుగుగాక యని దీనించి హరి అంతర్ధానమై పోయెను.

అమీడట నారదుడు సంతోషముతో పరుగు లిడుచూ స్వయంవర మంటనములోనికి ప్రవేశించి రాజకుమారుల మధ్య రీతిగా కూర్చొనెను. విశ్వమోహిని నన్నే వరించగలడని ధీమాతో ఉండెను. కానీ భగవంతుని లీలలు అతని కవగతము కాలేదు.

దేవుని మాయచే నారదుడు రాజస్వల కన్నులకు ముని వలెను, రాజకుమార్తె చూపుటకు కోతి వలెను, తన దృష్టి కతడు విష్ణువు వలెను కన్పట్టసాగెను. అజ్ఞానవశుడై అతడు తనవంటి చక్కనివానిని విశ్వమోహిని తప్పక వరించగలడని ఉప్పొంగుచుండెను.

శివుని అనుచరు లిద్దరు ఆ సభకు బ్రాహ్మణ వేషమున వచ్చియుండిరి. వారికి మాత్రం నారదుని లోగుట్టు తెలిసియుండెను. వారిద్దరు ‘అహ! నారదులవారి ‘పారి’ రూప మెంత అందముగా నున్న’ దని తరిహాసోక్తు లాడుకొనుచుండిరి.

రాజకన్య విశ్వమోహిని వరమాల చేబట్టుకొని రాజసభలోనికి వచ్చెను. ఆమె నారదుని వైపు కన్నెత్తి కూడ చూడలేదు. ఆ వచ్చినవారి మధ్య ఒక రాజకుమారుని రూపుతో వచ్చి ఒక ప్రక్కగా కూర్చొనియున్న శ్రీమన్నారాయణుని గళసీమను ఆమె తన వరమాలచే అలంకరింప జేసెను. తక్కువమే అందరు చూచుచుండ నారాయణుడు విశ్వమోహినిని తనవెంట బెట్టుకొని అచటి నుండి వెడలిపోయెను.

బ్రాహ్మణ వేషములో నున్న శివుని సేవకు లిద్దరు నారదునివైపు జూచి పకపక నవ్వుచూ ‘నారదస్వామి! నీ ముఖము కాస్త అద్దములో చూచుకొనుము’ అని ఎగతాళిచేసి అక్కడనుండి కాలికి బుద్ధిచెప్పిరి. నారదుడు తన ముఖమును జలములో చూచుకొని భిన్నుడయ్యెను. తనను పరిపాసింది పరుగెత్తిపోయిన శివసేవకులను తూలనాడి వారిని రాక్షసులుగా పుట్టుదురురు గాక యని శపించెను.

తనకు జరిగిన పరాభవమునకు మునీశ్వరుడు ఉగ్రుడై మండిపడుచు పరుగెత్తిపోయి శ్రీమన్నారాయణుని సమీపించి అతని నిట్లు తూల

నాడెను—“ఓ దేవుడా ! నీవు వట్టి మోసగానివి, ఈర్ష్యవరుడవు. స్వార్థచింత గలవానివి. నము ద్రము మధించినపుడే నీ మోసము ప్రపంచమునకు తెలిసిపోయెను. పాపమా శివునికి విష మిప్పించి లక్ష్యిని, కౌస్తుభము మున్నగు మంచి మంచి వస్తువులను కాజేసివి. నీవంటి కపటి, కుటిలుడు మరొక్కడు లేడు. ఈనాడు నా కన్నుల్లో గూడ కారముజల్లి విశ్వమోహినిని హరించితివి. ఇదిగో ! యే రాజకుమారుని వేషముతో నన్ను వంచించితివో ఆ రూపముతో నీవు భూలోకమున పుట్టుము, నాకు విశ్వమోహినిని దహి నీకుండ చేసినందులకు నీవు నైతం భార్య వియోగ మనుభవించువు గాక, నాకు కోటిరూప మిచ్చి ఎరాభవించినందులకు ఆ కోతులనే నీవు ఆశ్రయించెదవుగాక” అని సుర మౌని కోపముతో శపించెను.

నారదుని ఆగ్రహవేషము చూచి నారాయణుడు చిన్నగ మందహాసము చేసెను. హరి దరహాసవద నహ తిలకించగనే ఇంతవరకు మౌనిని ఆవరించి యున్న మాయ తొలగిపోయెను. మాయా వశుడై మూఢునివలె భంగవంతుని దూషించి నందుకు నారదుడు వశ్యాత్వావము జెంది హరి పాదమాలపై బడి ప్రాయశిత్త మిప్పించుమని ప్రార్థింపడెను.

హరి దయాక్రృపృథయుడై నారదుని అవలో కించి ఇట్లనెను—“మునివరా ! అంతయూ నా సంతక ల్యాసపారమే జరిగినది. ఇందుకు నీవు చింతించ వని లేదు. నీ మేలుకొరకే ఇట్లు జరుగవలెనని నేను కోరియుంటిని. నీవు నదాశివుని నూటొక్కమారు జపించుము. అదియే నీకు మనశ్శాంతి ప్రసాదించ గలదు. ఎవనికి శంకరుని దయ లభించునో వానికి నేను వశ్యుడని విశ్వసించుము” అని ఆశ్వసించి నారాయణుడు రాజకుమారుని రూపము వీడి నిజ రూపము బొందెను.

ఇవిదముగ నారాయణుడు నెరుడుగా అవత రించుటకు, నా సేవకులిద్దరు రాహు కుంభకర్పణై పుట్టుటకు నారదుని శాపము కూడ కారణ మయ్యెనని శర్వుడు శర్వాణికి విశదీకరించెను.

మ ను చ రి త్ర

స్వయంభువు మనువు అతని భార్య శతరూప మానవ జాతికి మూల పురుషులు. వారికి ఉత్తార పాదుడు ప్రాయ ప్రతుడు ఇరువురు కుమారులు, దేవహూరియను కుమార్తె ఒకతె ఉండెను. దేవహూతికి కర్ణమునికి జనించిన వాడే కపిలుడు. అతడు సాంఖ్య శాస్త్రమును రచించి లోక పిద్ధి నొందెను.

వృద్ధాప్యము వహించినగానే పెద్ద కుమారుని రాజ్యాభిషిక్తుని జేసి శతరూప స్వయంభువులు అన్యులకై నైమిశారణ్య ప్రాంత మందున్న గోమతి తీర్థమునకు చనిరి.

ఆ వృద్ధ దంపతులు నిద్రాహారములు మాని, రేయింబవళ్ళనక, ద్వాదశకృదీ మంత్రము జపించుచూ కొన్నివేల సంవత్సరములు హోర తపస్సు చేసిరి. భక్త వరాధీనుడగు భగవంతుడు ఆ పుణ్య దంపతుల తపస్సుకు మెచ్చి వారల యెదుట సాక్షాత్కరించెను. స్వయంభువు, శత రూప దేవదేవుని దివ్య మంగళ స్వరూపమును అనివీర చూచుచుండిరి. ఆ జగన్మోహనుని దివ్య

రూపమును నింత చూచిననూ వారి తృప్తి నేత్రములకు ట్పిల్లి లేకుండెను.

జాల మార్య ప్రభావస్పృభును మణిమయ మకుటము, కర్మకుండములు, ఉరమున వర మాల, నీలవీరద శరీరకాంతి, పీతాంబర ధారియ్యే వామ భాగమున మహాలక్ష్మి హస్తధ్యయమున శంఖ చక్రగదా వద్దములు శోభిల్లుచుండ, కోటి మన్మథుల ధిక్కరించు మనోజ్ఞ—మూర్తి శ్రీమన్నారాయణుని సుందర రూపమును ఆ దంప తులు తన్మయులై చూచిరి. తదుపరి వారు నేత్రముల ఆనంద భాష్పములు రాల్చుచుండ పులకిత శరీరులై శ్రీమవాసుని చరణ ద్వయ ముపై వ్రాలి ఇట్లు ప్రార్థించిరి—

“ఓ భక్తకల్ప ద్రుమా ! జగద్ధాంధవా ! కృపా సాగరా ! తమ దివ్య దర్శనముచే మా తపస్సు ఫలించి జన్మతరించెను. ఓ దీనబంధూ ! మాకొక కోరిక కలదు, చెప్పుటకు నోరాడకున్నది, అయి ననూ నిజము దాచలేకన్నాము. అది యేమన— మాకు తమవంటి కుమారుడు ఒకడు కలుగ ఎలెనని నిశ్చిలి మక్కువగా నున్నది. మా మనవి మన్నించి మామక్కువ తీర్చవలసినది” అని వారు వేడుకొనిరి.

=====

రాము : ఏ రా, పత్రిక

తియ్యగానే వారఫలాలు చూసు కుంటున్నావా?

మోహన్ : నానికాదురా; మన స్నేహితు లెవరికైనా ‘ధన లాభం’అని రాశారేమో, పదో, ఏవో అప్పుడుగుదామని...

కె. రాంగారావు.

=====

భగవంతుడు వారి నిండు వృద్ధయమునకు కడుంగడు సంతసించి—

“మహాత్ములారా ! అటులనే మీ కోరిక సిద్ధించ గలదు. ప్రస్తుతము మీరు ఇంద్రపురికి వెళ్లి అక్కడ కొద్ది కాలము సుఖించుడు. కాలాంతర మున అయోధ్యలో వేసే మీ గర్భమున అవతరించె దను.” అని వారిని అనుగ్రహించెను.

“భరద్వాజా ! ఇవిదముగ భవుడు భవానికి చెప్పిన కథా పుత్తాంతము పితరీగించితిని. రామావతారమునకు గల మరొక కారణము గూడ విశదీకరించెద శ్రద్ధాళుడవై ఆకర్ణించ వలసినదని యాజ్ఞ వల్క్యుడు వచించెను.

ప్రతాపభానుని కథ

“కేకయ దేశాధీశుడగు సత్యకేతునకు ప్రతాప భానుడు అరిమర్దనుడను ఇర్వురు పుత్రులొండీరి. జ్యేష్ఠుడగు ప్రతాపభానునికి వట్టముగట్టి సత్య కేతుడు తపమునకై వనములకు వెళ్లెను. గుణధాముడగు అరిమర్దనుడు అన్నకు అన్ని విధ ముల సహాయ వడుచుండెను. రాజనీతి విశారదు డగు మంత్రి ధర్మరుచి వారికి మంత్రాంగము చేయుచుండెను. ప్రతాపభానుడు దిగ్విజయము చేసి ఏకపథత్రాధి సత్యము వహించి రాజ్య సేలెను.

ఒక దినము ప్రతాప భూపతి అశ్వరూఢుడై వేట నిమిత్తము వింధ్యాటవికి వెళ్లెను. అట్లు నవాంశరమున వివిధ మృగములను వేటాడు చున్న సృళి ఒకచోట పెద్ద వందిని చూచి దానిని చంపుటకు ఉద్యమించెను. గుర్రపు డెక్కల ధ్వని విని ఆ వరాహము వ్రేలు తప్పించు కొని అడవిన బడి వరుగులీసెను. ఆ వంది నెట్ల యినా సాధించవలెనని రాజా దానిని వెంబడించెను. తుదకా వరాహము గొప్ప కీకారణ్య ప్రాంతము ప్రవేశించి అచ్చట ఒక్క కొండ గుహలో దూరి అదృశ్యమయ్యెను.

దూరాగతుడైన రాజా అప్పటికే అలసిపోయి, దాహముగొని, దారి దప్పియుండెను. మార్గము దప్పి, ఏకాకియై, అడవిలో దిక్కు తెలియక ఇటూ అటూ తిరుగుచున్న ప్రతాపభానునికి అక్కడ ఒక ఋష్యశ్ర ముందుట గోచరించెను. బ్రతుకు జీవుడా ! ఇక్కడెవ్వరో మహాత్ములు నివసించుచున్నట్లున్నది ! అని సంతోషముతో రాజా ఆశ్రమములోనికి పోయెను.

ఇంతకు పూర్వము ప్రతాప భానుడు దిగ్విజయ యాత్ర సాగించినపుడు అతనిచేతిలో ఓడి పోయి రాజ్యము పోగొట్టుకున్న ఒకానొక రాజా కవలముని వేషముతో అక్కడ ఆశ్రమములో కాలము గడపుచుండెను. ఆ కుహనా ముని ప్రతాప భానుని గుర్తుపట్టెను. అయితే ప్రతాపునికి మాత్రం అతడు ప్రవచ్చిన వేషముతో నున్న శత్రురాజును సంగతి తెలియరాకుండెను.

ముని ప్రతాపభానుని అత్యాదరముతో లోనికి అహ్వానించి, చల్లని పానీయాదులతో సత్కరించి, తియ్యని వలుకులతో “అయ్యా ! మీరెవరో మహారాజవలె కన్నట్టుచున్నారు. ఇప్పటికే చీకటి పడి రాత్రి కావచ్చినది. ఈ కారణవల్ల రాత్రి పూట ప్రయాణించుట అపాయకరము. పూర్తిగా అలసియున్నట్లున్న మీరు రాత్రికి మా యాశ్రమ ములో విశ్రమించి ఉదయముననే మీ నిజ నివా సమునకు వయనము కావచ్చును.” అని అభ్యర్థించెను.

రాజా ముని సత్కారమునకు ముగ్ధుడై “మహాత్మా ! నేను ప్రతాప భాను భూమిశుభి మంత్రిని. వేటకై వచ్చి దారితప్పి అలసితిని.” అని రాజా తన నిజనామమును మరుగు పరచిమాట్లాడెను.

రాత్రి చాలసేపు వరకు వారిద్దరి మధ్య సంభాషణ జరిగెను. మూలల సందర్భమున కవల యొగి రాజుతో — యోగదృష్టిచే సర్వము గ్రహించితి వనియూ, నీవు కేకయదేశాధీశుని నైన ప్రతాప భానుడనియు విశదీకరించెను.

సత్కారము, సంభాషణ నరలి, మూలల తీరు మున్నగునవి చూచి ప్రతాపునికి మునిపై శ్రద్ధా భక్తి కలిగెను. ఇతడెవరో అసమాన్యుడైన సిద్ధపురుషుడుగా యుండనోవునని రాజా విశ్వ సించెను.

అంతట రాజా దొంగసాధువు యెదుట ముకు లిత హస్తుడై— “మహాత్మా ! మీరెవరో మహా పురుషులుగా నాకు తోచుచున్నది. స్వామీ ! నాపై కరుణించి నేను అజేయుడనై నూరు కల్పముల వరకు యావత్ప్రపంచమును యేలు నట్లు నాకు వరమిచ్చి కృతార్థుని చేయవలసి వది.” అని అర్చించెను.

ప్రతాపాదు య మాయకు లోబడెను గ్రహించి పిడు మేదారియగు శత్రురాజుట్లవెను—

“రాజా ! ఈ ముల్కోకములలో వాకు దుర్లభ మైన దేదియూలేదు. నీవు వా దానుడని నమ్మి నీ కోరిక సిద్ధించునట్లు వరమిచ్చుచున్నాను. ఇది అత్యంత రహస్యముగాబట్టి ఈ సంగతి ఇతరులకు తెలిసిన చోవికరము. రాజా ! ఇందులో నీవు ఇంకొక్క విషయము గుర్తించుకొన వలసియున్నది. అదియేమన— ఒక్క బ్రాహ్మణ శక్తి తప్ప ఆ హరిహర బ్రహ్మదులు కూడ వా వరము విష్ణులము చేయజాలరు. కాబట్టి నీవు ఈ వాటి నుండి భూసురోత్తముల కోపము నకు గురి కాకుండా మెలగవలసి యుండును.” అని పెరివిచ్చెను.

భూపాలుడు ముని విధించిన తుది వియ మమున కత్యంత వికలుడై ఇల్లు ప్రాగ్గేయ పడెను— “స్వామీ ! మీరను గ్రహించి వర ప్రదానము చేసినందుకు వేనత్యంత కృతజ్ఞుడను. కానీ మీరు మడివినట్లు బ్రాహ్మణులను యెంత కాలమని ప్రవన్నులను చేయగలవా యను నందే హము నన్ను కలత జెల్పుచున్నది. ఇందుకేదే వా ఉపాయమున్న తమరే పెరివిచ్చి నన్నుద్ధరింప వలసివది.”

“రాజా ! అందుకు మార్గాంతరములేక జోలేదు. నే చెప్పినట్లు చేసిన యెడల భూసురులు నీయెడల నర్పదా సుముఖులై యుండగలరు. నేను మీ ఇంట నుండి వెంటలు చేసెదను. వాచే వండిన వెంటకములు తినినయెడల బ్రాహ్మ ణులు మీ కవశ్యము వశ్యులగుదురు. అయితే నేను ప్రకటముగ రాచనగరుకు వచ్చి యుండు టకు వలను వడదు. ఇందుకు నైలమొక ఉపాయము ఆలోచించితిని. నేను వాతపోబలముచే మీ పురోహితుని బంధించి తెచ్చి ఇక్కడ ఉంచె దను. నేను అతని వేషముతో వచ్చి మీ ఇంట ఒక నంవత్సరకాలముండగలను. మీరు నిత్యము బ్రాహ్మణ సంకర్షణ చేయుచుండ వలసివది.” అని దొంగసాధువు చెప్పగా విని రాజా సంతోషించి అతనిని వలవిడమూల ప్రస్తుతించెను. ఆ పైన ముని రాజా నవలోకించి “రాజా ! అర్హ రాత్రి కావచ్చుచున్నది. ఇకనీవు వెళ్లి శయనిం చుము. రేపు ఉడయాత్పూర్వమే విన్ను నీ గుర్రముతో నహా వా తపళ్ళకిచే రాచనగరు చేర్పించెదను.” అని చెప్పెను. అంతట రాజా హానికి ముమ్మారు పొన్నాంగవడి అతని వద్ద పెంపు పుచ్చుకొని వెళ్లి వెండుకొనెను. మేను వాల్చినదే తడవుగా రాజాకు గాఢనిద్ర వట్టెను.

రాజాకు విద్రవట్టుగనే కాలకేతుడు రాక్షసుడు దొంగ సాధువు వద్దకు వచ్చెను. ఈ కాల కేతుడే వందివలె నటించి ప్రతాపభానుని ఇంత దూరము నచ్చునట్లు చేసి పిమ్మట అదృశ్యుడై యుండినది.

ఈ కాలకేతునికి మార్గరు పుత్రులు వది మంది సోదరులు ఉండిరి. వారు బలదర్శము లతో కూడిన వరమ దుర్మార్గులు. ఆ దుష్టులు నిత్యము వేల్పులను వేధించుచున్నందున వారిని ప్రతాపభానుడు వధించి యుండెను. ఆ పైన కాలకేతుడు ప్రతాపభానునిపై వగ తీర్పుకొనుటకై కపట మునితో చేతులు కలిపి కుట్రలు బిన్నును.

కపట ముని సోకల్యముగా జరిగినదంతయు విని కాలకేతుడిట్లవెను. “రాజా ! అలన్యం అమృతం విషం. శత్రు నాశనమునకు వాగు చేయుట మంచిదికాదు. శత్రువంశమును మలభముగా క్షయింప జేయుటకు నీవు వన్నిన వన్నా గము బాగనే యున్నది. అందుకింత వ్యవధి కావలెనా ! నేను నాల్గు దినములలో శత్రువును మట్టుపెట్టి వచ్చెదను. నీవు నిశ్చింతగా యుండుము. అంతయు నేను చూసుకొనెదను.”

అని చెప్పి కాలకేతుడు ప్రతాపభానుడు నిద్రించుచున్న చోటికి వచ్చెను. అతడు తన మాయా బలముచే నిద్రించుచున్న రాజాను అతని గుర్రమును తీసుకపోయి రాజాంతఃపురములో యెవరికి తెలియకుండునట్లు వదలి పెట్టెను. పిమ్మట రాజా పురోహితుని దొంగిలించి అతని స్థానములో కాలకేతుడే పురోహితునివలె నటించ సాగెను.

మరుదినము కపటముని పెరివిచ్చి యుండిన ప్రకారము రాజా లక్ష బ్రాహ్మణులకు సమారాధన చేయుటకై సర్వము సిద్ధము చేయుచెను. వేళకు భూసురోత్తము లందరు భోజనమునకై వంక్రులు దీరి కూర్చుండిరి.

పురోహితుని ఆదేశ ప్రకారము వివిధ మాంస సాదులతో వండిన వెంటకము లన్నియు వడ్డించ బడెను. బ్రాహ్మణులు భుజించుటకు సారంభించుచుండ, ఇంతలో కాలకేతుని పూర్వ సంతక

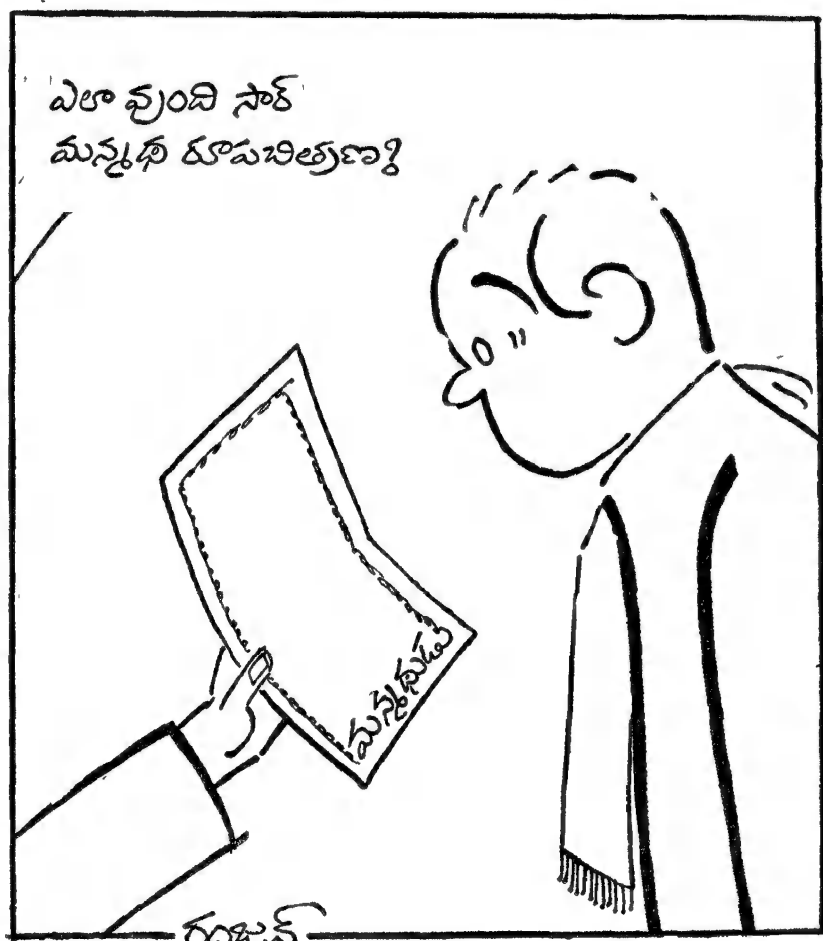
ప్రకారము పై నుండి “ఓ భూసురులారా ! ఆ వదార్థములు ముట్టుకోవలదు. మీకు వడ్డించ బడిన వెలదాడు లందు బ్రాహ్మణ మాంసము కలువ బడి యున్నది.” అని ఆకాశవాణి ధ్వనించెను.

ఈ మాటలు చెవిన బడగనే తటాలున బ్రాహ్మణులు విస్తళ్ళ వదలి, దిగ్గున పైకి లేచి, కోపాద్రిక్తులై రాజానుద్దేశించి—

“ఓరీ రాజాధమా ! నతి సుత బంధు సమేతముగ నీ వంశము ఒక్క నంవత్సరములోపు నిర్మంశమై రాక్షసులమున ఉద్ధవించుగాక,” అని దారుణముగ శపించిరి. ఇంతలో “రాజాను శపించుట పాపము, అతడు నిరవరాధి, మీరు పాపబడితిరి” అని ఆకాశవాణి పలికెను.

ఇక గతించిన దానికి వగవి లాభము లేదు. బ్రాహ్మణ కావము బ్రహ్మకై వా అనుభవించి తీరవలసివది. ఇక దానికి తిరుగు లేదని విచారిం చుచూ బ్రాహ్మణులు ఎచ్చటి వారచ్చటకు వెళ్లి పోయిరి.

అనంతరము ధూర్జుడగు కపటముని ప్రతాప భానునికి వంబంధించిన వివత్తు వార్తను చిటికె లతో నలుదెనలకు తెలియజేసెను. నలునైపుల నుండి శత్రురాజులు దండెత్తివచ్చి ప్రతాప భానుని వగరమును సైరముగ ముట్టడించిరి. ఆ యుద్ధములో ప్రతాపభానుని వంశమంతయు నశించి అంతరించెను. (నశీవం)

వలకదానికి మార్కులు అలాశంకి నేరగా వచ్చాడు. అతడు రాకముందే కోళ్ళు లే 'వెళ్ళా రోకో' అన్నాయి. ఆ తరువాత ప్యార్లర్ పెచ్చెన వచ్చడంగా కూసింది.

కూలిలంతా మామూలు తేనెటీగల్లాగ వనిలోకి బయల్దేరారు. రాము అందరిలాగే మామూలు కూలి. ప్యార్లర్లో వనిచేస్తూ రెక్కల కన్నం

తిరిగిచ్చిన కథ

15 వ పేజీ తరువాయి

పొడ బ్రతికే కన్నుటివి. అతని అకయాల, అవే శాలు, మునిసిపాలిటీవాళ్ళు రొడ్డువక్క చేసి వదిలేసిన కంకరగుట్టలా చెదిరిపోయినా, వంస్సారం, సహ్యాదులా, -వేళ్ళకి పెద్దమనుషు లిచ్చిన పెద్ద

రోగల్లా నిలిచిపోయాయి.

అతను అవ్యాయంగా డబ్బు సంపాదించక పోయినా, కష్టాలన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కొని నిలబడే సాహసం సంపాదించాడు. ఇదిగాక వలగుర్ని అక్కర్లించే రూపం, వలగురిచేత జాననిమకువే నేర్పు ఉన్నవాడు. మనుష్యు లందరూ ఒకటేనని, అందరిలోనూ 'ఎర్ర' రక్తమే ప్రవహిస్తోందని,

RATNAM'S N-OIL

(వై పూతకు మూతమే)

అంగవరముల బలహీనత చెంది, చిన్నదైనా చివర తిరిగి యధావ్రకారం అయిపూర్తి, స్థావరమనుభవించుటకు 50 సెం|| ప్రఖ్యాతి గలది. 1 సీసా రూ. 10/- ల 2. పి. 1-50. కావలసినవారు ఎదాన్నూ వంపేడు ఇందులో స్పెషల్ రక. అర్జంటు గుణమునకూ. 25-00 లు 2. పి. రూ. 2-00.

డాక్టర్ రత్నం సన్స్, Estd 1904)

మలకపేట బిల్డింగ్, అజంపూరా మార్కెట్ వద్ద, ప్రాదరాబాద్ -24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

నాకాన్

నేటినుండి ఉబ్బనపు వ్యాధితో బాధపడ నవసరం. లేదు ఈ వ్యాధి నిర్మూలనకుగాన 30 సెం||ల వరిశోధనా ఫలితంగా లభ్యపరచుకొనబడి, పరమహంస క్రియలగు మూలికలతో తయారైన ఆయుర్వేద జ్ఞానం. ఎంత మొండి వ్యాధితైనను తక్షణమే బాధ నివారించజేయుటయేగాక కొంతకాలమే సేవించిన తిరిగి చూపెట్టుదు.

8 డా. రు. 3-75. పోస్టేజీ ప్రత్యేకం. ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్, విజయవాడ-2

కాంట్రా సెన్

(గర్భనిరోధిని)

36 మాత్రలు తినిన 6 నెలలు వరకు గర్భము రాదు.

అపాయము లేనిది.

ధర పోస్టేజీతో రూ. 8-60 న ప్రై

మందుల సెపులో అడగండి.

తయారు: రెస్పెక్టేబుల్ డి. డి. కె. కె. - 13.

విజయవాడ:

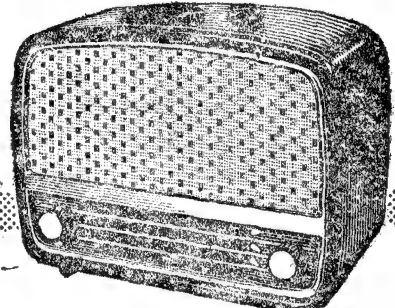
N. గోపాలరావు & కంపెనీ పార్కు రోడ్డు, విజయవాడ-1.

శ్రీ. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి "మేల్ మాయిల్ మందు" నల్లరంగు, ఎర్రరంగు పొడలు, దిగులు, గజి, మరియు చెట్టినీగు వ్యాపించి సంగుంచే విర్రుడు విసుగు పుట్టించు రణములు మొదలగు దీర్ఘకాల చర్మరోగములను ఉత్తమ నివారిణి వివరములకు

సిద్ధ డాక్టర్ శ్రీ. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్స్ 5/22, మేల్ మాయిల్, (P. O.) N. A. Dt.

మర్ఫీ రేడియో

మోడలు టీయూ 0298 5-వాల్వలు. అల్-వేవ్. 3-బ్యాండు. ఎస్/డిసి. మరియు: మోడలు టీయూ 0299 4 వాల్వలు. ట్రైబ్యాటర్ (ధర బ్యాటరీ మినహాయించి) ధర: అతిల భారత (మహారాష్ట్ర కాక) రూ. 220.00 కేవలం ఎక్స్-నెజా డ్యూటీతో కలుపుకొని నేల్సుటాక్సు తదితర స్థానిక సమ్ములు అదనం.

murphy radio మర్ఫీ రేడియో మీ గృహానికి అనుభావిస్తుంది!

NAS 33163

గుండె చిల్లలను మీరు పేపిచేయడం మీ దగ్గు త్వరితంగా పోవును పెప్సోను తప్పించి, హాప్సిని వివారితో తర్వాత జరుపుకొని అందరి కనుకర అవిరుంత అపొడించండి, అవి గొంతు హాప్సి, రొమ్ము తడిశేను, రక్తం లేక అజాబముగలిగితే ప్రేమ అను భంపును. పెప్సో రక్తం వివారము గలిగించి ప్రేమలను విహ్వలించును.

ఇందులో హానికర ఓషధులు లేవు పిల్లలకు మరకంకా అవ్వవచ్చును. రొమ్ము పడిశేములు గొంతు నొప్పి, పడిశేము, అతిక్లేమము జలుబులు దగులను త్వరితంగా వివారించును మందుల వ్యాపారులందరివద్ద అమ్ముబడివున్నవి. పి. ఇ. పుల్ పార్క్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

సోల్ విజయవాడ: చాదా & కంపెనీ, 86, వై పచ్చనాయకపేటి, మద్రాసు-3.

అఖరికి నల్లని చంపినా అదే రక్తం వస్తుందని అతని నమ్మకం. అందుకే అతనే వాళ్ళ స్వేచ్ఛరి కార్మిక సంఘానికి నాయకుడు.

ఇలా ఉండగా—అవసరం లీరాక, అంతవరకూ “పెళ్ళి చేసుకుంటానన్న అమ్మాయిని “నువ్వవరు?” అనడిగిన కాలేజీ అబ్బాయిలాగ ఆ స్వేచ్ఛరి మేనేజ్ మెంట్ వాళ్ళు—రావలసిన బోనస్ ఇమ్మని అడిగిన కూలీని ‘రిటైన్ మెంట్’ చేరుతో పనిలోంచి తీసేశారు. ఆ సమస్యని ఎదుర్కోడానికి ఒకటే మార్గం. సమ్మె చేస్తామని నోటిసిచ్చి చూపారు. కాని లాభం లేకపోయింది.

మాటలతో లాభంలేక కూలీలంతా సమ్మె ప్రారంభించారు. సమ్మె ముమ్మరంగా సాగుతోంది. రాము ముందుండి సారథ్యం వహిస్తున్నాడు స్వేచ్ఛరి యజమాని పెద్ద కారులో వచ్చి కూలీలని చిన్నచూపు చూసి లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు దిక్కులేని ముప్పివాళ్ళ మీదికి అల్వేషియన్ కుక్కలని వదిలిపెట్టి జమీందారులా—స్వేచ్ఛరి యజమాని, తాను వీల్చి పిచ్చిచెయ్యగా మిగిలిన శత్రులలాంటి ఆ కార్మికుల మీదికి దున్నుప్రీతు ల్లాంటి రౌడీలని ఉపేక్షిస్తాడు.

రాముకి తలమీద పెద్ద గాయం తగిలి పడేసి గానీ—గుంపులో ఒక కొంగ తుపాకీ దెబ్బ తిన గానీ మిగిలిన కొంగలు పారిపోయినట్టు మిగిలిన కూలీలు చెల్లాచెయ్యై పోయారు.

రాము మాత్రం దిక్కులేకుండా అక్కడే వున్నాడన్న పడివున్నాడు. ఇంతలో ఒక చిన్న కారులో యజమాని కూతురు సీతాక్షి అక్కడకు వచ్చి, జరిగిన దారుణం చూసి, తన తండ్రి చేసిన పనికి చాలా సెగ్గ పడింది. దెబ్బ తగిలి పడివున్న ఉన్న రాము దగ్గరికి వచ్చి పవర్యలు చేసింది. నీళ్ళ కలవని పాలులా అరుడైన ఆమె సహృదయూనికి జోహార్లర్పించాడు రాము. పబ్లిక్ స్కూల్లో ఉన్న లాభాల్ వచ్చే వ్యాపారంతా అంతగంటే అరుడైన అతని సంస్కారానికి అంజలి ఘటించింది సీతాక్షి. వారిద్దరిమధ్య అనురాగం అంకురించింది. దూరంగా ఉన్న తాడిచెట్టు వక్కనే ఉన్న ఈలచెట్టు ప్రకృతికి విరుద్ధంగా కలిసి ఉర్రూతలూగాయి. అంశుల తేడా విస్మరించి వారిద్దరూ అదర్భప్రాయంగా దంపతులయ్యారు. సమ్మెార్గుడు సన్మానం చేయించుకోడానికి సారా దుకాణం ఎత్తేసిన అప్పస్వమిలా స్వేచ్ఛరి యజమాని మనస్సు మారే మంచివా డలయ్యాడు. మరో ప్రపంచంలోలా కూలీలంతా సుఖజీవనం సాగించారు. *

ఇంత విస్మయకరమైన గాధ (గాధ కాదు ఇది—బీద ప్రజల బాధ) వేసు నా అగ్రస్థు రాయక పోయినా తిరిగి వచ్చేసింది. వేవే రాసినని వత్రిక వాళ్ళకి ఎలా చెలిసిందో మరి కవరు కూడా చింపి చూడలేదు వాళ్ళు.

అయినా వేసు నిరుత్సాహ పడలేదు. ఇంతలో మా పక్క. వాటూలో ఉన్న ‘భారత్’కి పోటీ కథర్లో ప్రైజా వచ్చిందని తెలిసి ఆయన దగ్గరికి పట్టుకెళ్ళానని నా కథని.

వేసు వెళ్ళేసరికి అతను పడక కుర్చీలో పడుకుని వూహలోకంలో ఉన్నాడు. ఉన్నట్టుండి అతని

కళ్ళంట నీళ్ళ కారడం ప్రారంభించాయి. భారంగా లేచి కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు.

“బ్రతుకు ముళ్ళబుట దేవుడు, అందరూ తనని జ్ఞాపకం ఉంచుకోడానికి అందరికీ రకరకాల కష్టాలు కలిగిస్తూ ఉంటాడు” అన్నాడు భారత్ పృథ్వీ విదారకంగా.

అవుననిపించింది నాకు.

“కష్టంలో ఉన్నవాడికి సానుభూతి చూపించడమే మానవత్వం” అన్నాడు భారత్ భారంగా.

కాబోలనుకున్నాను.

అంతే! ఆయన నా కథ చదవలేదు. ‘కథ’ అంటే ఎలా ఉండాలో ఆయనే చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

“ఒక పాత్రని సృష్టించి, అనేక కష్టాలు కల్పించి—ఆ పాత్రకి పాత్రకుం సానుభూతి కలుగ చెయ్యాలి. కథ చివరిదాకా బలమైన పెంటమెంటు

రావు, లంచ్ టైములో టిఫిన్ కారియర్ తెరిచి, “ఫీ! పెరుగూ అన్నం!” అన్నాడు. మర్రాధూ అలాగే అన్నాడు. మూడవ రోజు బాగా విసుగుగా “మల్లీ పెరుగూ అన్నం!” అన్నాడు. నాలుగవనాడు “ఇవాళ కూడా..” అంటూ వుంటే పక్కనే కూర్చున్న రాజు, “నీ కంత్ ఇష్టం లేకపోతే మీ ఆవిడతో పెరుగూ అన్నం పెట్టియివ్వద్దను!” అన్నాడు.

“ఆవిడెవరు? నాకు పెళ్ళి కాలేదు. నేనే వంటకూడా,” అన్నాడు రావు.

కె. వి. ఎస్. (వీరం)

ఉండాలి. కథ అంతంలో పాత్రకుం సానుభూతి పొందిన పాత్ర వచ్చిపోవాలి” అని మంత్రోపదేశం చేసాడు.

వేసు ఇంటికొచ్చి కథని మార్చి రాసాను.

* భార ప్రేమ

కల్తె రాఫీసులో లోవర్ డివిజన్ క్లర్క్. రామారావు తన పాత పైకితో మేసుకుని అసీసు నుంచి అరింటికి తిరిగి వస్తూన్నాడు ఇంటికి. దారిలో బజార్లో అగి తన భార్య సీతకి ఇష్టమైన మల్లెపువ్వులు కొనుక్కుని మల్లీ పైకి త్తెచ్చాడు. పైకితో చక్రం గిరిగిర ముందుకు తిరుగుతోంది. రామారావు మనసులో కాలచక్రం వెనక్కి తిరిగింది.

రామారావు పుట్టినప్పుడే తల్లిని పోగొట్టు కున్నాడు. కాని, అందరూ ‘పొట్టని పెట్టుకున్నాడం’ బారు. మరో అల్లెళ్ళకి తండ్రి కూడా

పోయాడు. అప్పట్నుంచి రామారావు మేనమామ గారిట్లో పెరిగాడు. మేనమామకి అప్పట్లో పిల్లలు లేదు. కాబట్టి రామారావుకి ఐదేళ్ళవాడయ్యేవరకు గారబంగానే పెరిగాడు.

తరవాత మేనమామకి లేకలేక ఒక కూతురు పుట్టింది. అప్పట్నుంచి రామారావు నిర్లక్ష్యం చెయ్యబడ్డాడు. సీతని అపూర్వంగా పెంచాడు మేనమామ.

రామారావు అదే ఇంట్లో మరో పదేళ్ళు దిక్కు లేనివాడిలా పెరిగాడు. అదే వయస్సులో రామారావు మూలపై నల్లో వస్తుగా వచ్చాడు. కాని మేనమామ పై చదువులు చదివించలేదు. విద్య గుమాస్తా ఉద్యోగం చూపించి తన దారి తనని చూసుకోమన్నాడు.

మేనమామ ఇంట్లో తనకి స్థానంలేకపోయినా, సీత వృద్ధులలో రామారావుకే స్థానం ఉంది. సీత బావనే పెళ్ళి చేసుకుంటాలని పట్టు పట్టింది మేనమామ వీల్లేదన్నాడు. సీత సుఖపడాలంటే ఎవరైనా ధనవంతుల అబ్బాయిని పెళ్ళిచేసుకోవా అన్నాడు.

అవును. నిజమే. సీత సుఖపడాలి. తను ప్రేమించినవారి సుఖాన్ని కోరినప్పుడే అది నిజమైన ప్రేమ తను సీతని సుఖపెట్టలేకపోవచ్చు అందుకనే రామారావు సీతని మర్చిపోడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని సీత తల్లిదండ్రుల్ని సంఘాన్ని ఎదిరించి వచ్చి రామారావు బావనే శరణు కోరింది.

సీతా రామారావులు ఒక ఇంటవారయ్యారు. రామారావు సీతని సుఖపెట్టడానికి నకం ప్రయత్నాలు ఆరంభించాడు. పొయంత్రం ప్రయత్నం చెప్పి కొంత డబ్బు అదనంగా సంపాదిస్తున్నాడు. ప్రయత్నంగా బిట్టె ప్పెయ్యడం. ప్రమాదవో కూడా సంపాదించాడు. అరోజే ప్రమాదవో కాళితం వచ్చింది.

అరోజు వర్షదినం. పరిగ్గా క్రిందటి పంప త్వరం అదేరోజున సీతని తను వివాహం చేసు కున్నాడు. ఇంటికి వెళ్ళగానే ప్రమాదవో సంగతి చెప్పి ఆమె కిష్టమైన మల్లెపువ్వులు ఇస్తే ఎంత సంతోషిస్తుందో అందుకనే రామారావు పైకితో వేగం పెచ్చించాడు.

రామారావు తన అనంద తన్నయల్వాండుండి తేరుకునేలా ఎదురుగా ఒక లారీ శరవేగంతో వచ్చేసింది. రామారావు పాత పైకితో బ్రేక్ పడ లేదు. నాలు సారా క్రైపులో డబ్బు లారీ క్రైపులో బ్రేక్ వెయ్యలేదు. వర్షపానం—రామారావు మరిక లేడు. సీత కుంకుమ చెరిగిపోయింది. మల్లె పువ్వులు రామారావుతోపాటే లారీ చక్రాల క్రింద నలిగిపోయాయి. ప్రమాదవో కాళితం రోడ్డు మీద గాలిలో ఎగిరిపోయింది. *

ఇంత భారమైన ప్రాణైక్, వేసు కవరమీద—నా ఎడదనే రాయడం మూలాన నాకే తిరిగి వచ్చే సింది. నామీద నాకే జాలివేసింది.

ఏమైతే అయిందని, ఈ కథంన్నీ కలిపి కథగా వంపిస్తున్నాను.

ఇది తిరిగి పంపేస్తే— అమ్మాయి చేసుకుంటానని, నామీద ఒత్తెన్నని కూడా రాసాను. ఏ కా తుందో మరి!!!

మమ్మక్క

వరాజీ

జరిగిన కథ

47

మరేమీ భాస్కరానికి భాస్కరాన్ని మరేమీకు వరివయం చేస్తుంది, వద్దావతి. భాస్కరం నవతి తల్లి జాని కమ్మగారు అతన్ని కన్నబిడ్డ కంటే ఎక్కువగా ప్రేమిస్తుంది. భాస్కరానికి, కూతురు వసంతకూ ఒకేసారి వివాహం చేయాలని ఆమె ఆరాట పడు తుంది. తల్లిలికంగా భాస్కరాన్ని పెళ్లిచూపుటకు బలవంతంగా ఒప్పించి తీసుకెళ్తుంది. పెళ్లి కూతురు సురేఖ అని తెలియగానే భాస్కరం మన మ్మలో కల్లోం చెలరేగుతుంది. సురేఖ దొడ్డమ్మ అయిన ధనమ్మకూ మాత్రం భాస్కరంలో అప్పి మంచి గుణాలే కనిపించిపోగా నా భాస్కరాన్ని తన అల్లుడుగా చేసుకోవాలని పట్టుదల పెరుగుతుంది. భాస్కరం వద్దావతిని ప్రేమించడం నిజమా, కాదా అనే సందేహం కూడా సురేఖకి కలుగుతుంది. ధనమ్మకు దూరపు బంధువు ముకుందరావును వసంతకు ఇచ్చేటట్లు కూడా అప్పడే ఏర్పాటు జరుగుతుంది. తను సురేఖను వద్దంట్లే ధనమ్మ తన కూతురుకే ముకుందరావును ఇచ్చి చేస్తానంటోంది. వెళ్లి తిరిగిందంటే తన మూలంగా చెడిపోతుందని భాస్కరం; ముకుందరావుని వివాహం చేసుకుందామని కల్లో గూడా అనుకోని సురేఖకు తను భాస్కరాన్ని వద్దంట్లే ధనమ్మ తనను ముకుందరావు కిచ్చి చేస్తుందేమో అన్న భయంతో మరేమీ ఎటు కూడా దరకపోతారు. చివరకి భాస్కరం తన పెళ్లి ఏదాని వాయిదా వేస్తాడు. ఇంతలో తుపానివర్సిటీ తెలుస్తారు. సురేఖ, వద్దా యిద్దరూ ఎం. ఏ లో చేరారు. భాస్కరం కూడా పె నలియర్ ఫూర్ని చేయటానికి వస్తాడు. సురేఖ అంతా చెప్పడంబట్టడం భాస్కరం అనుకోని వద్దాతో ఏమీ చెప్పలేకపోతాడు. ఎగ్జిబిషన్లో నాదా వద్దావతిని కలుసుకొని పోగానే జరిగింది చెప్పాలి చాలా ప్రయత్నించాడు. భాస్కరం. కాని చెప్పలేక పోయాడు. వసంత పెళ్లి జరుగుతోంది. అక్కడ సురేఖను ధనమ్మగారు జానికమ్మగారి కొడుకు అని చెప్పింది వద్దావతి పాతాళమై వెళ్లి పోతుంది. మనస్సులోని చికాకులన సురేఖకు సుస్త చేస్తుంది. వద్దావతికి ఆమె వరన అన్న రాజు రే సంబంధాలు ముస్తుంటాడు. భాస్కరం సురేఖను వద్దావతి పిసిల్తో చెప్పేస్తాడు.

వద్దావతికి విశ్వ విద్యాలయ అవరణమంతా విచిత్రంగా తోచింది. సురేఖ క్లాసులకి రాలేదు. భాస్కరం అగుపించలేదు. పైను కళాశాల పైపు చూస్తూ చూస్తూ కళ్ళు పీకిపోయాయి. రక రకాలుగా వెలితి, శంక, భయం పీడించసాగాయి. ఇంటికి పోదామనిపించింది. చదువుకోసం మున్న వారందరి మధ్యలా వొక్కతే దాని విషయం వట్టిం చుకోకుండా కూచున్నానే అన్న బాధ కలిగింది. "అమ్మకి నే నిలా చదువు నీళ్ళగార పెడుతున్నా నని తెలిస్తే ఎలా?" అనుకోగానే వద్దావతి గుండెలు దడదడ తాడాయి. పాతాలే చెప్పారో... నోట్సులే చెప్పారో తెలియదు. క్లాసులన్నీ, రైల్వో కూచుని కిటికీలోంచి బయటికి చూడని వాడికి కుదుపు అప్ప మరేం తెలియనట్లుగా అయిపోయాయి వద్దావతికి. తిన్నగా ఇంటికి వెళ్లింది. జయమ్మ ఈమెకు కానీ ఇచ్చి "అమ్మాయి! రాజు ఏ విషయం చాలా శ్రద్ధ వహిస్తున్నాడు నుమా" అన్నది. "ఈ రాజు అప్పయ్యకదూ వెనకటికి నిన్నూ, నిన్నూ దిక్కుమాలిన వాళ్ళనిగా చేసి తీరుతానని శవధం చేశాడూ" వద్దావతి వెలుకారం చేసింది. "వెనకటిని అప్పకుని వెక్కి వెక్కి ఏడవ కూడదు! కదుపు చించుకుంటే కాళ్ళమీద పడు తుండు, ఇలాంటి మనం మరిచిపోవాలి!" అన్న తామె. "అదీగాక మనకి మగ దిక్కువరున్నా రమ్మాయ్! నీకు ఒక చక్కని సమ్మంధం లేవాలి అంటే నవతి అప్ప దమ్మలే అయినా, అప్పలే అయినా వాళ్లే కదా?" వద్దావతికి కోపం, దుఃఖమూ రెండూ వచ్చాయి. "అసలు ఇప్పుడు నీకు నేను అంత బరువై పోయా నా? ఎందుకూ సమ్మంధాలు?" "ఇప్పు ! ఏమిటా కేక! ఎవరూ ఎంటే ఈడొచ్చిన పిల్లల్ని నవ్విపోగెలు....." జయమ్మ గారు గద్దించింది. మళ్ళీ బాధగా అన్నది. "నాకు నువ్వు బరువా అట్టి? ఏ చెట్టుకాయ ఆ చెట్టుకి బరువా? కాని అడవిలోకి ఈడొచ్చాకా వివాహమూ, మగవాడికి ఎదుస్సు రాగానే ఉద్యో గమూ కోభ నిస్తా యున్నా!" కూతురు తల విమరిందామె.

"కాని నాకు ఇప్పుడు పెళ్లి చేసుకోవాలని లేదమ్మా!" అటు మొహం తిప్పుకుంది వద్దావతి. "నేను బాగా అలోచించాను వద్దావతి!" జయ మ్మగారు కూతురి ఈ పెదసరమైన జవాబుకు కొస్త నొచ్చుకున్నట్లు చెప్పింది. "నీవు నన్ను పోషించి తీరాలి అనే మాట అర్థం లేనిది..... నీ ఇల్లు పేరు..... నీ బ్రతుకుపేరు..... "అది" న నేను మా అమ్మను, నాన్నగారిని నీ మాత్రం పోషించాను.....? అఖిరికి ఆ ఇద్దరూ ఇవాళ స్వర్గావ ఉండికూడా నన్ను కనికరించ లేనంత పేరం చేశాను... అంతేత నువ్వేనా పెళ్లి చేసుకుని ముచ్చటగా ఒక నాలుగు కాలాలపాటు ఉంటే చూసి కను మూస్తాను....." ఆమె నిట్టూర్చింది. "ఇతే ఈ ఏమై చదువుకు స్వస్తి చెప్పాలేగా మీ ఉద్దేశం?" జయమ్మగారు చాలాసేపు ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు. "నలక్షణమైన సమ్మంధాలు మనం కాలనకుతున్నప్పుడు వస్తాయా? అమ్మాయి!" అన్నది. "వస్తాయి" అచయత్నంగా అన్నది వద్దా వతి. "అసలు నువ్వు మీ అన్నయ్య మానంచిన ఆ సమ్మంధం చూడకండానే ఎందుకు ఇలా విము ఖత చూపుతున్నావో నాకే తెలియదా?....." ఆమె నిలదీసింది. "అది కాదమ్మా! నాకు 'ఏమై' అవ్వాలనుంది." "చదివి?" "ఉద్యోగం తెయ్యాలనుంది" "చేసి?" వద్దావతి కొరకొర చూసింది. మూలాడలేదు. "నేను ఈ ముసిలి ప్రాణాన్ని పోషిస్తావు అంతేగా" జయమ్మగారు రడిగింది. "ఉహూ.....మగవాళ్ళ అహమంతా వాళ్ళ పోషణకు, రక్షణకు అడవాళ్ళు ఓపుళ్ళూరుతారు" అన్నదేదా! దాన్ని అణగ కొట్టిస్తాను" అనే శంకా అని మళ్ళీ పిగ్గితో తలదించుకుంది వద్దా వతి. నవ్వింది జయమ్మగారు. "బాగావేఉంది చదువు" అన్నది అనివట్టి "మగవాడ అహాన్ని ఎవరూ అణవ లేరే పిచ్చిత్తి -మగవాడు నవ మాసాలు మోసి బిడ్డ లను కనడు.....అడవాన్ని ప్రక్కరి ఈ విధంగా అణగ దొక్కేసింది. ప్రక్కరికి తోచిపోడం

మనకు ఈ దేశంలో అంబాటై పోయింది!—”
పద్మావతి ఏం మాట్లాడలేదు.
జయమ్మగారు కూడా కూతురి విముఖతకు
కారణం అతోచిస్తున్నట్లు పరధ్యానంగా పనులు
చూసుకో సాగింది.

* * *

పద్మావతి పుస్తకం చేతుల్లో తీసుకుని ఆలో
చిస్తున్నది. “అమ్మ అప్పట్లో ఉద్యోగం చేసి....
ఉద్యోగం చేశాక కూడా తాను ఇంకోకర్మి పెర్లా
దానిగా.....”

“అనలు భాస్కరంగారిని ఇక తాను ఈజన్మలో...
తాను ఈ జన్మలో.....” ఆ పిల్లకి దుఃఖం వచ్చింది
జయమ్మగారు ప్రతిపత్తికి పరువు ప్రతిష్ఠలకూ
ప్రాకులాడుతున్నది. అమె ఒకనాడు చేసిన సాహ
సానికి ఇవాళ ముప్పై సంవత్సరాల తరాల్ని
కూడా నేరంగా పరిగణిస్తారేమోనని భయపడ

తున్న దామె. పద్మావతి తల్లి ఆవేదన గ్రహించు
లేనంత చంటిపిల్ల కాదు. కాని? కాని?.....

“ఈ అంతస్తులు వాటికోసం పాకులాట! ఈవరువు
ప్రతిష్ఠలు, సంఘ స్థాయి పీటికై తహతహ
ఎందుకూ? ఇవి లేకపోతేనే?” అనుకున్నది.
“ఇవన్నీలేని ఒక సమాజంవస్తే బాగుండు.....”
పద్మావతికి సవ్యోచ్చింది. “ఎలా వస్తుంది? ఆర్థిక
వ్యత్యాసాలులేని సమాజం రాదు. సంప్రదాయాలు
సంస్కారాలు పీటి హయాం పోయినా, అంతస్తుల
తేడా మనుషులను ఎడం చేస్తుంది తప్పదు.....”
అనుకుంది.

వాస్తవానికి తనకూ భాస్కరానికి తేడా ఏమిటి?
ఎక్కడవుంది?

ఈ పూహ తట్టడంతోనే ఆ పిల్ల బుద్ధి మరు
కుగా పని జేసింది. (పేను, ప్రణయం పీట

న్నింటికి పట్టి వగ్గంవేయగల బంధనం వీదో
తెలిసిపోయింది.

“తన తల్లి పరిక్రమే బహుళా భాస్కరంగారి
ఈ విముఖతకు కారణం” అన్న మాట అనుకుంది.

ఈ ఆలోచన రావడంతో కుమిలిపోయింది.
పద్మావతి. “ఫీ” అని తనను తానే అసహ్యించు
కుంది. తనకూ సురేఖకూ తన తల్లికి సురేఖ
“పెంపుడు తల్లి” ధనమ్మకి గల వ్యత్యాసం ఎక్కడా?
ఈ ఆలోచనలతో పద్మావతికి ఎవరో కళ్ళు
తెరిపించినట్లైంది. అవమాన భారంతో క్రుంగి
పోయింది.

జయమ్మగారు “అమ్మాయి! ఆలోచించే
కులే! స్నానం చెయ్యి! అన్నింటికీ దైవమే ఉన్నాడు”
అన్నది.

“పాడు దైవం ఉన్నాడా?”ని పద్మావతి పుస్తకం
అవతల పడేసి లేచింది.

“చూడు పద్మా! మనకి సమాజంలో ఒక
పరువైన ఉనికి కావాలి అంటే రాజా, పార్వతి, సుబ్ర
హ్మణ్యం అనే నీ ముగ్గురు పవిత్ర తోబుట్టువుల
అండ దండలూ కావాలి.....రాజా నిన్ను, వన్నా
గౌరవించడానికి, పదిమందిలో మనం తల ఎత్తుకో
డానికి సమ్మంధమున్నదమ్మా!” కూతురు జెడ
విప్పి స్వయంగా నూనె రాస్తూ చెప్పిందామె.

“పోనీ ఇలాంటి సమ్మంధాలు, గౌరవాల్నా అక్క
లేల్లని సమాజంలో కలిసిపోదామమ్మా మనం?”
పద్మావతి అడిగింది.

“అటువంటి పరుడు ఎవరు పద్మావతి మనకి?”

పద్మావతికి దుఃఖ మొచ్చింది. ఇదే జడారు
వెలక్రితం అయితే “భాస్కరంగారు అని ఒకా
యన ఉన్నారమ్మా” అని చెప్పేది. కాని ఇవాళ....

ఇవారే "లేడమ్మా! అలాంటి బుద్ధి పోనుదు బహుశా రాజస్థాన్‌కు పోతున్నారేమో" నన్నది బాధగా.

బయమ్మగారే రడిగింది. "చూడమ్మా! నాకు సువ్వు పిక్కు వేనూ పేపిటలమై వా బంధువుల మై వా, ఎవరమై వా ఇద్దరమే.....నాకు ఒక చరిత్ర ఉంది—లేచిపోయినదాన్ని అని— పిక్కు ఒక చరిత్ర ఉంది. అదే వా కూతురువు అని ఈ చరిత్రకు పి తండ్రి ఈ క్రైస్తవి విలువలతో తలపు వింది ఏవ్వతా పన్నయిమ్మా!"

పద్మావతి మాటలతోడు కాస్తేస్తే.

"ప్రేమకు అర్థం, విలువ ఉండదా? అమ్మా?"

అన్నది బరువుగా నిట్టూర్చి.

బయమ్మగారు నవ్వండి పిడిగా....."నీ పిల్లలకి నన్నీ ప్రశ్నకు ఏ సమాధానం ఎలా చెప్పి వో బ్రతికుంటే చూడాలనుందమ్మాయ్?" అన్నది.

పద్మావతి విసుబోయింది.

బయమ్మగారన్నది. "నిన్ను ప్రేమించిన దాడు నీ తల్లిని గౌరవించగలవాడే నమ్మకముందా?" బయమ్మగారు కూతురు రహస్యం కనుక్కోడమే కాదు. దానికి ఒక నవలలు వివరి మరీ లేచి వెళ్లి

ప్రేమకు పగ్గాలు

పోయింది వంట ఇంట్లోకి. అమె కన్నీరు ఒత్తు కున్న సంగతి దేవుడి పటానికి మాత్రమే తెలుసు!

పద్మావతి పిక్కు పోసుకుంటూనే ఉన్నది. బుర్ర వేడక్కుతూనే ఉన్నది. "నన్ను ప్రేమించినవాడు, నన్ను ప్రేమించిన వాడు, వా తల్లిని వా తల్లిని గౌరవం గౌరవం....." అదే అవేదన.

"భాస్కరం తనను కాదని సురేఖ వేపు మొగ్గు చూపడాని క్షారణం ఏమిటి?—"

పద్మావతికి గుండెల్లో తెలుక్కుమంది. "ఫీ! ఇవ్వాళ్ళు తనను భాస్కరం అవమానం చేశాడు...." అనుకుంది. "ప్రేమించలేదు. అవమానం చేశాడు ప్రేమించలేదు అవమానించాడు."

"అంతే — ఇక బుణం తీరిపోయింది. మా అమ్మను పూజించగలవాడే, అమ్మను గౌరవించ గలవాడే వాడవడనని నాకు భర్త" అనుకుంది.

ఆ రాత్రంతా నిద్రించికాని భాస్కరంమీద ఇంకా ఆక వదులుకోలేక పోయింది.

రాజా తెచ్చిన నమ్మంధం కాదు అంటే ఈ తల్లిని రాజా అని కుటుంబమూ తిరిగి వెలి వేస్తారు. ఈ సంగతి వద్దానతికి తెలుసు.

బయమ్మగారు ఎన్నో సార్లు అన్నది కూడా.

"ఆ మహానుభావుడు నీ తండ్రి మాత్రాలో పడుతున్నదాన్ని నన్ను రక్షించాడుకాని అతని పిల్లలు మీరు నువ్వే అవనీ, మీ నవతి అన్నలే అవనీ నన్ను దిక్కుమాలిన చావు చంపుతారేమో" నని.

"ఫీ! వేను అలా చెయ్యనమ్మా! వేను వేను నీ కోసమేనమ్మా బ్రతుకుతానూ" — పద్మావతి హృదయం ఆక్రోశించింది.

48

జానికమ్మగారు కొడుకు తిరుగుబాటును తట్టుకోలేక పోయింది. "వాడు ఇంత వాడైపోక మునుపే వేను చచ్చిపోయినా బాగుణ్ణు" అన్నది వసంతలో.

వసంత చాలా ఎదిగి పోయింది.

"ఫీ! ఏం మాటలుఅమ్మా అని? అన్నయ్య పింటే ఏడుస్తాడా" అన్నది.

"ఏడుస్తాడంటావా?"

"చచ్చిపోతాడు కూడా" నంది వసంత స్పష్టంగా

"ఫీ! నోర్సుయ్!" ఆ పిల్ల నోరుమూసింది.

జానికమ్మగారు.

"నిన్ను అత్తగారింటికి పంపేస్తాను— అనక సురేఖ ఈ ఇంట కొల్పోదీవంలా మనలంతా ఉంటుందనుకున్నాను" అనిడ బాధగా చెప్పింది.

"సురేఖ కాకపోతే మరో అమ్మాయి కాకూడదా? అమ్మా!" వసంత భయం భయంగా అన్నది.

"ఎందుకవ్వారీ?"

"మరీ అన్నయ్యకు యిది ఇష్టంలేదుగా...."

"ఆ సంగతి ముందే చెప్పకూడదూ.... ఇప్పుడు మన పరువు బజారున వడేయకపోతే తప్ప వాడి ప్రయోజకత్వం తెలియదా?"

"అప్పుడు కూడా తాను నాన్నె కోసరమే ఒప్పుకున్నాట్టే" అంది వసంత అమాయకంగా. జానికమ్మగారు అశ్రుర్యంగా అర్థంగానట్లు చూసింది.

"ఏమిటే సువ్వు అంటున్నది?" అన్నది.

వసంత సిగ్గు పడి పోయింది. భయపడిపోయింది. కూడా.

"సురేఖను ఇవారే కారంటే వాళ్ళు నిన్ను నన్ను అడిపోసుకోరా?" జానికమ్మగారడిగింది.

"వాళ్ళ కర్మ! ఏదవనీ మనకేం...." వసంత ధైర్యంగా అంది.

"ఇంతకీ ఆ సురేఖకు వా మొహం నిలా చూపనమ్మాయ్?" బాధ పడ్డదామె.

"ఎందుకమ్మా! అనలు సురేఖగారే అన్నయ్యను వద్దన్నదేమో?" నవ్వింది తెచ్చికోలుగా వసంత

"ఎంతమాట? ఎంత బిరిదీరి పోయారూ ఆడ పిల్లలు?" వోరు నొక్కుకుంది అంత బాధ లోను జానికమ్మగారు.

"నీ కాపురం ఆ ధనమ్మచేత బద్దది కదా? ఇప్పుడు వాకేం దారీ?"

అమెకు జ్వరం తీవ్రంగా కాస్తున్నదని గ్రహించిన వసంత అందోళన పడింది.

లేచి గదిలోకి వెళ్లి తల్లికి తెలియకండా అన్నయ్యకు ఉత్తరం రాద్దామనుకుంది. కాని అన్నయ్య వెళ్లి ఇంకా బాలుగు రోజులే అయింది.

ఆ ప్రయత్నం మానుకుంది అందరి దగ్గర
ఆ పిల్లకు చనువులేదు.

సురేఖ దగ్గరికి వెళితే ? కాని ఎందుకూ...
ఐనా ఎలా వెళ్ళడం? తమ్ముడు రాముణ్ణి పిలిచి
అడిగింది.

“ఏరా ! రామూ ! మనం గాంధీ నగరం
రిక్షాలో వెళ్దామా ?” అని. “కాని ఎందుకు ?”
అన్న ప్రశ్న ఎదురైంది వాడినించి.

“ఓ ! ఉండు అమ్మకి చెప్పాస్తా” నంటూ
వాడు పరిగెత్తాడు.

“ఓరి బాబోయ్ !” ఆ పిల్ల గుండెలాగి
పోయాయి.

“వారేయ్ రామూ !” అన్నది వెనక్కి కేక
వేస్తూ.

వాడికి పావలా తీసి ఇచ్చి “బాబూ ! నువ్వు
వేస్తూ రేపు పినిమాకి వెళ్దాంగాని ఇవాల్కి, ఎదు
రింటి సత్యవతితో ఆడుకోమని” తోలేసింది
“గాంధీ నగరమో ?” నవ్వాడు వాడు.

“వద్దు వూరికే అన్నానంది”

“కొంపలు తీస్తావు వెధవా ?” అనుకుంది.
నెలరోజుల్లోనే పెళ్ళి బోత దెదిగిపోయిన
వసంత తుర్రన పరిపోతున్న తమ్ముణ్ణి చూస్తూ !

* * *

సురేఖకు ఏమీ తోచలేదు.

ధనమ్మగారు రాఘవేంద్రరావును పిలిచింది.

“ఏనుయ్యా ! నీకు తెలుసా?” అని అడిగింది.

“ఏమిటి తల్లీ ! ఏమిటి !” వినయంగా ఆశ్చ
ర్యం వెల్లెబ్బాడతను.

“ఈ భాస్కరం ఎవతనో ప్రేమించాడట !”

“ఇవళా !”

“ఇవాలేదూ రామాలేదూ.... నీ కొడుకు
పెళ్ళికని నేను ఒళ్ళు ఇల్లా పూనం చేసుకున్నా
కాని నా ఇంటి విషయంలో నువ్వు ఇంత ప్రవృత్త
వహించడ భావ్యమా ?”

“చెల్లీ చెల్లీ ! నన్ను నువ్వు ఇంత సరాయి
వాడిగా అదమాయించడం బాగోలేదు.”

“అదమాయించుకాదు.... ఇదంతా నా కర్మ.
ఈ సురేఖ చెబుతున్నది.... ఆ భాస్కరం అక్కడ
వాల్తేరు బోల్ల ఎవతనో వద్దాకుమారిని ప్రేమించా
డట.... ఇప్పుడేం చేస్తావు ?”

విన్న బోయాడు రాఘవేంద్రరావు కాస్త
ద్వైర్యంగా పరి కాస్త కసిగా.

“ఎంత దారుణం” అన్నాడు.

“ఋణం సంగతి వేచాస్తాగాని ఈ దారుణం
నువ్వుపాలి...” ‘ధనమ్మగారు విసుక్కుంది.’

మళ్ళీ మెత్తబడి తానే వ్యయంగా
లోపలికి వెళ్లి గ్లాసుతో కాపీతీసుకుని వచ్చింది—
ఆప్యాయంగా ఇచ్చింది.

“అది కాదన్నయ్యా ! చూడు మనకి ఇప్పుడా
కుర్రాడు సురేఖను కాదంటే ఎంత అవమానమో ?”
నవ్వుది కాస్త దీనంగా మొహంపెట్టి.

“కాదూ మరి !” అన్నాడు కండువా సవరించు
కుని రాఘవేంద్రం కాఫీ చప్పరించి !

“కాదూ మరి అని మీనమేషాలుగుడిస్తే ఎలా ?”

“సరే ! నేను ఆ సంగతి చూస్తూ నీవు
నిశ్చింతగా ఉండు.” అన్నాడు రాఘవేంద్రంగారు.

“చూస్తాను అంటే కాదు. నేను నీ ముకుందం
పెళ్ళి ఎలాగైతే జరిపించానో నీవు నా సురేఖ
పెళ్ళి సలాగ్ జరిపించాలి....” అని అంతలో

ప్రేమకు పగ్గాలు

తలుకున్న మాటమార్చి “అన్నట్లు మరిచి
పోయానన్నయ్యా ! నీ ఇంటి తాలూకా కాయతాలు
తీసుకుని వచ్చి మా లాయరుగారు అమ్మా ! వడ్డీ
రాలేదన్నాడు. వేనే ఇస్తాను వేరే పైకం కావాలి
అంటే ఆ వడ్డీ కట్టేయ్ ! లాయర్ దగ్గర నిన్ను
కించనరచడం నాకు ఇష్టంలేదు” అన్నది. ధనమ్మ
గారు.

గొంతులో పచ్చి వెంక్కాయ వడ్డది రాఘ
వేంద్రానికి.

“ఎంతమాట చెల్లీ ! మన మనం ఒకటే
ఐనా లాయర్లు నౌకర్లు మొదలైన వాళ్ళ
దగ్గర పరువు తీసుకుంటామా ? ఇదో పెళ్ళింది
గదా ! నేనే కడతాను....” అంటూ లేచాడు

“మొదట ఆ జానికమ్మ దగ్గరకివెళ్ళా ?” అంటూ.

“వద్దు వద్దు.... పాపం ఆమె నెండుకుహింస
పెట్టడం?— ఆమె యెప్పుడూ మన పక్షమే !
మవ్వా వాల్తేరు వెళ్లి ఆ వగలాడి ఎవతో దాని
సంగతే చూడు....” మన్నది ధనమ్మ “కావాలంటే
ఓ వెయ్యో ఎంతో పారేద్దాం” అన్నది కూడా.

రాఘవేంద్రం ఏమనగలడు ?

తన ఇల్లు వేలం వేయించగలడు, ధనమ్మ
తన ఇల్లు వేలం వేయించగలడు, ధనమ్మ

‘ఇది మా ముత్తా త గా రి
పోటా’ గృహస్థు అతిథికి
చూపించాడు.

“చాలా ఆశ్చర్యంగా వుందీ
ఆయనకు మీకన్న ఎక్కువ
వయస్సుండదన్న మాట” అతిథి
ముక్కుమీద వేలేసుకున్నాడు.

తల్లుకుంటే ! బుర్ర వూపాడు.

“అమ్మాయ్ ! సురేఖా !” అన్నాడు లోపలికి
కేకవేస్తూ “దాన్వెండుకూ ?” అడిగింది కాస్త
అనుమానంగా ధనమ్మగారు.

“ఆ పద్మకుమారి కాదుకాదు పద్మావతి
గురించి....” అంటూన్న రాఘవేంద్రాన్ని వారించి
మధ్యలోనే ధనమ్మగారుదుకుంది.

“దాన్ని అడగవద్దు.... అసలే కథంతా అదే
నడిపించింది.... వెర్రిబొనల్లికదా !” ధనమ్మ
గారు వారించింది కాని అంతలోనే సురేఖ అక్క
డకు వచ్చింది. రాఘవేంద్రరావు సీసాతో మంత్రించి
దింపిన భూతంలాగ ఉన్నాడు. అవకాశం కాస్త
దొరికింది గనుక జార విడవకుండా సురేఖను
చూసి. “అవును మరి ఇంకా చిన్నపిల్లకదా”
అంటూనే “అదినరే సురేఖ! నేను వాల్తేరు వెళ్తా....
నువ్వై కులాసాగా ఉన్నావు అంటే రాసోదాం....
నేను ఆ పద్మావతి పని పడితేగాని రాను. నీకాభయం
అక్కర్లేదు” అన్నాడు.

మధ్యలో కోపంగా ధనమ్మ వారించింది.

“నువ్వెళ్ళవయ్యా అన్నయ్యా ? చిన్నదానితో నీకే
మిటి ? దానికి మరోవారం శలవు పెట్టించాను....”

“అహ అహ ! సరే సరే ! రెస్ట్ తీసుకో
తల్లీ !” అంటూ నిష్క్రమించాడు రాఘవేంద్రం

“ఏమిటి దొడ్డమ్మా ! పద్మావతి దగ్గరికి
ఇతగాడెందుకూ ?” సురేఖ అడిగింది.

“పెళ్ళి చేస్తాడట అందుకూ ?” వెలుకారెం
అడింది ధనమ్మ.

“నీ భోజన బాగులేదు. పద్మావతి భాస్కరం
గానిని ప్రేమించింది. భాస్కరం కూడా ఆమెకు
మాట ఇచ్చాడు.”

“నోరూయ్ ! మాట ఇచ్చాట్లు మాట !
వాడు నాకూ ఇచ్చాడు మాట, అందుకే వాళ్ళ
చెల్లిపెళ్ళి నిక్షేపంలా జరిగింది....”

“పుహా అందుకు బేరంగా భాస్కరం
గానిని నీ అల్లుడవ్వాలంటావ్ ! అంతేగా !”

“అంతే !”

“కాని నేను ఆ పెళ్ళికి ఒప్పుకోను.”

“నేను చెప్పినాసరే ఒప్పుకోవా ?”

వెళ్ళిపోయింది సురేఖ అక్కణ్ణించి.

పూనకమే వచ్చింది ధనమ్మగారికి.

“అగు ! భద్రభావా ! వివరికి తల్లి రొమ్ములు
గుద్దారూ అప్పట్లు నన్నే ధిక్కరిస్తావా ?....
నీవు ఈ భాస్కరాన్ని పెళ్ళి చేసుకోవాలే నా అన్న
చిల్లిగవ్వరాడు గ్రహించు” మన్నది.

సురేఖ వెళ్ళిపోయింది. నిశ్చయంగా అడుగులు
వేస్తూ.

ధనమ్మగారికి నీకే పిసుకున్నంత కోపం
వచ్చింది. “భాస్కరానికి నీకూ నా డబ్బు ఎలా చేదవు
తుందో నేనే చూస్తా” నంది కసిగా.

* * *

మర్నాడు ఉదయం ధనమ్మగారు లేచి సురేఖను
కాఫీకి రమ్మని కబురు పెట్టింది అలవాటు
ప్రకారం, గదిలో సురేఖ లేదు. వంట వాడిమీద
మండి పడుతూ ఆమె స్వయంగా సురేఖ గదిలోకి
వెళ్ళింది. అక్కడ మేజామీద ధనమ్మగారి
పటం క్రింద తెల్లని ఉత్తరం మడత ఉన్నది.

“అయ్యా ! కొంప ముంచేనే”నని కాభరా
పడుతూ ఉత్తరం తీసుకుంది ధనమ్మ. కాని అది
చదువుతూనే ఆమె అందోళన చెరిగి ఆ గ్రహంతో
కనులు నిప్పులు చెరిగాయి. అందులో ఇలాఉంది.

“దొడ్డమ్మా ! నన్ను తల్లికన్నా ఎన్నుగా
పెంచావు, నాకు తెలుసు ఆ సంగతి. అందుకే నీ అన్నని
నీకే వదలి నీవు నాకు ప్రసాదించిన సంస్కారం
మాత్రం తీసుకుని వెళ్తున్నాను. నీ సేవకు అవకాశం
ఇస్తే వస్తానేగాని నీ అన్నకి, అమ్మడవడానికి
రాలేను క్షమించు. ఆడపిల్లకి పుట్టింటి అన్న
అన్నకాదుకదా! అందుకే నీ అశ్రుస్పృహకై సదా ఎదురు
చూసే నీ కూతురు— సురేఖ.”

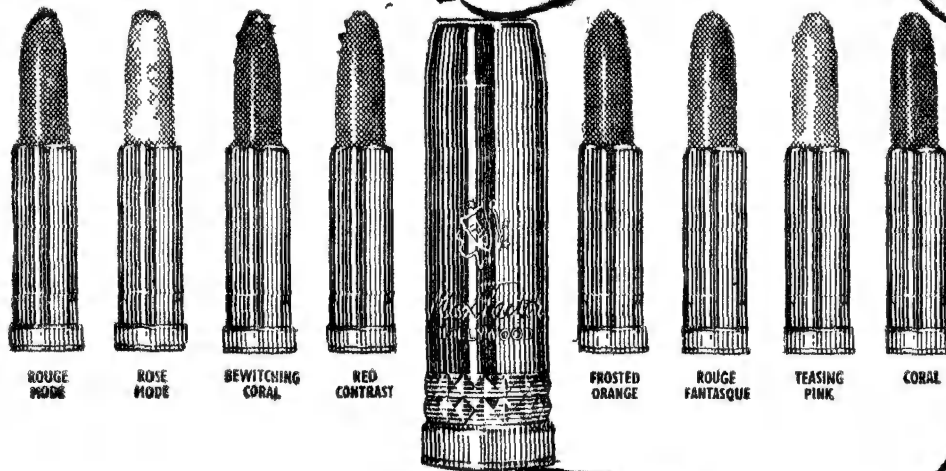
“నా కూతురు.... నా కూతురే అయితే ఇలా
ధిక్కరిస్తుందా ?” ఆమె మండిపడి— “చూడు
గురువులూ !” అని నౌకర్ను కేకేసింది. సురేఖ
వాళ్ళ నాన్నకి టెలిగ్రాం ఇవ్వ. అడక్కడికే
వెళ్ళిందో గంగలోనే దూకిందో— నన్నది. మళ్ళీ
నౌకర్ను వెనక్కి పిలిచి, “అతగాడికి స్పార్ట్స్ ఇమీడి
యట్లీ అని కూడా మరోవైర్ ఇయ్య....
నాలుగూ తేల్చేస్తాను” అన్నది. “తిరుగుబాటు
చేస్తుందా వేలిడులేదు కదాయదీ ?” అనుకుంది.

ఆ ఉత్తరం పట్టుకుని ధనమ్మగారు ఆగ్రహం
వేశాలతో ఇల్లంతా చిందులు తొక్కడం నౌకర్
లందరూ చూశారు గాని, కన్నీరు కార్పడం ఒక్క
దేవుడి పటం, భర్తపటం మాత్రం చూశాయి.

“ఈ అన్న అక్కర్లేదట పింజారికి ! మరి
వరి కోసం దాచానుకుందో”నని దుఃఖ వడ్డదామె !

(ఇంకావుంది)

Eight
new
fashion-fresh
colours!

Choose your shade of creamy HI-FI lipstick from this exciting range! Luscious, light, bright colours from party pinks through golden-orange tones to brilliant clear reds.

MAX FACTOR

SOLE SELLING AGENTS. T. T. KRISHNAMACHARI & CO.

BOMBAY - CALCUTTA - DELHI - MADRAS

© 1963 Max Factor & Co. All rights reserved under international Copyright Conventions.

Alpans OC, 243B

"హిదాము! లో ఆర్స్ అంటున్" అన్నాడు బందిపోటు, కట్టు కట్టుటం పూర్తి చేసి "అదిగో చిలివా గుర్రం పట్టుకొస్తాంది. ఎక్కి నాతో సిజోనాకి వచ్చేయండి! మిమ్మల్నివరు పట్టుకో గలరు? మేము మిమ్మల్ని బాగానే చూసుకుంటా ముకదా! సెయింట్ క్రిస్టిన్ క్రాస్ దగ్గరకి రాగానే గుర్రం దిగి, కాలి నడక సాగించాలి. మీ గుర్రం చిలినాకి ఇచ్చేయ్యండి. తీసికెళ్ళి మీ చెల్లెలు గారికి ఇచ్చేస్తుంది. చెప్పేదేమయినా ఉంటే చెప్పి వంపచ్చు. ఆ చిన్నమ్మాయి ఎంతవయినా చేసుకు రాగలగు." అని వాత్సల్యం ఉట్టిపడేట్లు ఆమెతో అన్నాడు: "ఏయ్ దొంగ! చెప్పేట్లు చెయ్యి. లేక పోతే మనందరికీ కీడు వస్తుంది!" (బాందలచ్చి యోకి బందిపోట్ల మూఢ సమ్మకాలన్నీ ఉన్నాయి. చిన్న పిల్లలతో మంచి మాటలు వాడితే వారికి 'దృష్టి' తగలటం వంటిదేదో వస్తుందని అతని వమ్మకం.

"నన్నెక్కడికి వెళ్లమంటావు, బ్రాందో?" అర్స్ కంఠస్వరం బాగా నీరసించి పోయింది.

"ఫి ఫి వెధవకొంప. క్షణం కొంతి లేదు...." అని అంటూ కోటయ్య కొడుకు బయట కొచ్చేగాడు. జానకిరామయ్యగార్ని చూసి గతుక్కుమన్నాడు. ఏమీ మాటాడలేక, ఇంట్లోకి చూస్తూ వాళ్ళ నాన్నని ఉద్దేశించి, "జానకిరామయ్యగారోచ్చారు. వెళ్ళండి మాస్తారా—మా నాన్న ఇంట్లోనే ఉన్నాడు" అనేసి అరుగు పక్కనున్న పైకిలు తీసుకుని వెళ్లిపోయాడు. పంతులే బయట కొచ్చేరు. "ఎంతసేపయింది నువ్వచ్చి?" "ఇప్పుడే." "అలా పార్కుకి వెళ్ళొద్దండం. ఉండు. ఒక్క క్షణం. ఇప్పుడే వస్తాను." అని పంతులు ఇంట్లోకి వెళ్లి చెప్పులు తొడుక్కుని వచ్చారు. ఇద్దరూ పార్కువైపు బయలుదేరారు. పార్కులో ఓమూల కూర్చున్నారు. జానకి రామయ్యగారు బరానీలు తెప్పించారు. ఇద్దరి ముందు పోయించారు. పంతులు ఒక్క బఠాణి గూడా ముట్టుకోలేదు. జానకిరామయ్యగారు అడుగు గుతే వార్దని చెప్పారు. "నువ్వచ్చేసరికి మా యింట్లో చిన్న యుద్ధం జరుగుతోంది" అన్నారు కోటయ్యపంతులు. "కొంత విన్నాను."

"మరేంలేదు. నామాటంటే ఆ యిద్దరికీ తెల్లారేకుండా పోయిందోయ్" అన్నారు కోటయ్య పంతులు బాధగా.

"ఫ అవే మాటలరా?" "ఉన్నమాటే అలాంటివి."

"అక్కడే పారవడుతున్నావోయ్ పంతులూ! దీంట్లో తప్పంతా వాళ్ళదే నని నే చెప్పను. మనం పెద్దవాళ్ళమయ్యేకొద్దీ కొన్ని తలతిక్క పనులు చేస్తుంటాం. నీకు కాఫీ తాగాలని అనిపించిందే అనుకో. ఆ సంగతి అనేస్తే కాఫీ యిచ్చేదేగా నీ కోడలు. కానీ—నువ్వ కాఫీ అడగవు. అడక్కం కానే కాఫీ రావాలనే పంతం నీది. అసలే యింటెగు వాకిరితో అపిల్లి వగలంతా అలసిపోయి ఉంటుంది. ఇలాంటప్పుడు విసుగూ చిరాకూ కలగడం సహజం. అన్నీ సర్దుకుపోయే ముగుణం నీతో ఉంటే అసలి గొటా జరగదనే నా ఉద్దేశ్యం."

"నువ్వన్నీ యితాగే చెప్తావ్. ఎంత విషయా

కొలంబా

19 వ పేజీ తరువాయి

"నీ ఇష్టం! పాదలో (అంటే అడవులో—అ) అయినావరే జయలు లోనయినా సరే..... దెల్లా రెబ్బియాలు జయలుకి పోరుకదా! పాదలోతే!"

"నా ఆశలన్నీ నాశనమయి పోయినట్లే!" అని అరిచాడు అర్స్.

"నీ ఆశలా? రెండు కాల్యులకి ఇద్దర్ని చంపే శావు చాలరా? అసలు పిళ్ళ మామూలుగా చచ్చే రకం కాదే....."

"వాళ్ళే ముందు కాల్యారు" అన్నాడు అర్స్.

"నిజమే, మర్రిపోయాను.....పుఫ్! పుఫ్! బూమ్! బూమ్!.....ఒక చేత్తో తుపాకి పట్టుకుని ఇద్దర్ని కొట్టారు!.....అంతకన్నా ఎవరు బాగా కాల్యగలరు?.. అన్నట్లు మీ చేత జరిగిన పని ఫలితాన్ని చూసి వెళ్ళండి!"

అర్స్ గుర్రం ఎక్కాడు. అతనికి తనచేత సంభవించిన వాపు పొక్త్యం చూడలేనే కోరిక

మనిషి - మిథ్య

25 వ పేజీ తరువాయి

వైసినా అలా గోటితో తీసిపోలేని 'ఏముంది— యింతేగా' అనడం నీకు అలవాటై పోయింది."

జానకిరామయ్యగారు నవ్వేరు. పంతులి భుజం తట్టి. "జీవితానికి మరో అర్థం ఏమిటో తెలుసా? —సహనం" అన్నాడు.

"పోనిచ్చాకొకరు నీ పాతాలు చెప్పకునే బుద్ధి!" అన్నారు కోటయ్యపంతులు రుసరుస తాడుతూ.

జానకిరామయ్యగారు పంతులి విషయం మార్చి తన విషయంలోకి వచ్చారు. పెద్ద కొడుకు, పంపిన పైకమూ, అతను రాసిన విషయాలూ చిన్నకొడుకు ఉద్యోగ వ్రాయుతూలా వివరించారు. అన్నింటికీ డూగ్ కొట్టడం పంతులి వంతయ్యింది అంతేగాని, రోజూ వాదించేలా యీనాడు వాదించ లేదు.

దీంతో జానకిరామయ్యగారు కూడా చప్పబడి పోయేడు. దాదాపు ఏడు గంటలకి యిద్దరూ పార్కునుంచి కదిలారు. కొంద దూరం కలిసి నడిచి, అక్కడ్నుంచి ఎవరిళ్ళకీ వాళ్ళ వెళ్లి పోయారు.

జానకిరామయ్యగారు యింటికి రాగానే సుశీల అడిగింది. "వెచ్చాలేని నాన్నా" అని.

జానకిరామయ్యగారు నాలుక్కరుచుకున్నారు. తన మతిమరుపుని మరోమాట తిట్టుకున్నారు. సుశీల వకా వకా నవ్వింది.

"నే నవ్వుడే అనుకున్నాను యింతవసే అవుతుం దని."

"పోనీలేమ్మా, రేపు ఉదయం జ్ఞాపకం పెట్టు కుని తప్పకుండా పట్టుకొస్తాను సరేనా?"

"జ్ఞాపకం పెట్టుకున్నట్టు నేను మళ్ళీ రేపు ఉదయం జ్ఞాపకం చెయ్యాలి కాబోలు ఖర్మం" అన్నది సుశీల.

జానకిరామయ్యగారు చిన్నగా నవ్వేరు.

భోజనం ముగించి చదువుకునేందుకు 'గీత' తెరిచారు జానకిరామయ్య. ఆ పుస్తకం సుధ్యలో పెట్టిఉంది—మధ్యాహ్నం నిరంజనానికి రాసిన ఉత్తరం.

అసలే లేదు.

"అర్స్ అంటున్" అన్నాడు బందిపోటు గుర్రం కళ్ళెం తాగుతూ. "మొహమాటం లేకుండా చెబు తాను. పాపం, ఈ ఇద్దరు యువకులని చూస్తే నాకు బాధగా ఉంది. అందగాళ్ళు.....బలమయిన వారు.....వయసులో ఉన్నవారు!.....అర్థాంధు చ్చియోతో ఎన్నో సార్లు వేటకి పోయాను..... ఒకసారి నాకు అతను కొన్ని చుట్టలు బహు మానంగా ఇచ్చాడు.....విన్నెంటిలో చాలా సరదా నుపిసి.....మీరు చేయ్యనలసింది మీరు చేశా రనుకోండి.....అదీ కాక బలే గురి ఉంది మీకు..... మీ వైపు న్యాయం కూడా ఉంది.....శత్రువులు ఉంటే రక్షించుకొనాలికదా!.....కాని బారిచివీ చాలా పాత వంశాలలో ఒకటి.....అనవసరంగా విడిపోవటం జరిగింది.....జోడు దెబ్బ!..... నిజంగా చిత్రంగానే ఉంది!"

ఈ వ్రసంగంతో (బాందలచ్చియో అర్స్) చిలిచానీ, కుక్కు (బుస్సాని, స్తజోనా చిట్టడవుల వైపు తీసుకుపోయాడు. (ఇంకా ఉంది)

జనకిరామయ్యగార్ని సగ్గు వేసింది. ఇది మళ్ళీ లకి తెలుస్తే మళ్ళా ఏదో ఒకటి అంటుందని ఆ ఉత్తరాన్ని గోడుకు తగిలించిన కోటుజేబులో భద్రంగా దాచడానికి లేచారు.

గుమ్మం దగ్గర సుంచున్న సుశీల మళ్ళా నవ్వింది.

"ఏమిటి నాన్నా, మరి యింత మతిమరుపైతే ఎలా?"

"నిజమే సుమా!" అన్నా రాయన నవ్వు తెచ్చు కుంటూ.

పది గంటలకి లైట్ అర్చి నిద్రపోడానికి కళ్ళ మూసుకున్నారు. నిద్ర పట్టడంలేదు. ఏదో ఆలోచనలు.

పాపం పంతులు, కొడుకుని ఆశ్రయించి సుఖాన్ని దూరంచేసుకుంటున్నా డేవెటి? పంతులు అమాయకుడు. పట్టిన పట్టు ఒక పట్టాన వొదిలి పెట్టే రకం కాదు. ఈ సయస్సులో, ఒకళ్ళని ఆశ్రయించి యింకా యీ పట్టుదలలా, పంతులు ఏమిటనలు?

ఈ పంతులే అంటాడు. 'అంతస్థులో కులుకు తూన్న కొడుక్కి తండ్రి కనిపించడ'ని.

పంతులు కొడుకు లాటివాడేనా నిరంజనం? అనుకోకూడదు గాని, తనని తలమీద పెట్టుకు పూజి స్తాడు నిరంజనం. ఇప్పటివరకూ తనమాట తెదురు చెప్పి ఎరుగడు. తన అధ్వష్టం కొద్దీ రత్నాల్లాటి కొడుకు లిద్దరు కలిగారు. చూస్తున్నా రుగా—తండ్రులకీ, కొడుకులకీ మధ్య వేరే అపూతాలుంటున్నాయో?

అన్నివిధాలా తాను అధ్వష్టవంతుడే.

శంకరానికి చక్కటి ఉద్యోగం దొరికి, సుశీ లకు మంచి సంబంధమయ్యి, ఓ యింటిపై పోతే—యిక తనకే సమస్య ఉండ దనలు. ఎవళ్ళ దగ్గరో ఒకళ్ళ దగ్గర—లేదా—కొన్నాళ్ళ ఒకళ్ళ దగ్గరా మరికొన్నాళ్ళ మరొకళ్ళ దగ్గర, యిలా వంతులవారిగా ఉండి కృష్ణా రామా అంటూ కాలం గడిపేయవచ్చు.

ఆ రాత్రి జానకిరామయ్యగారికి అలాటిదే ఒక షక్కటి కల వచ్చింది. (నకేషం)

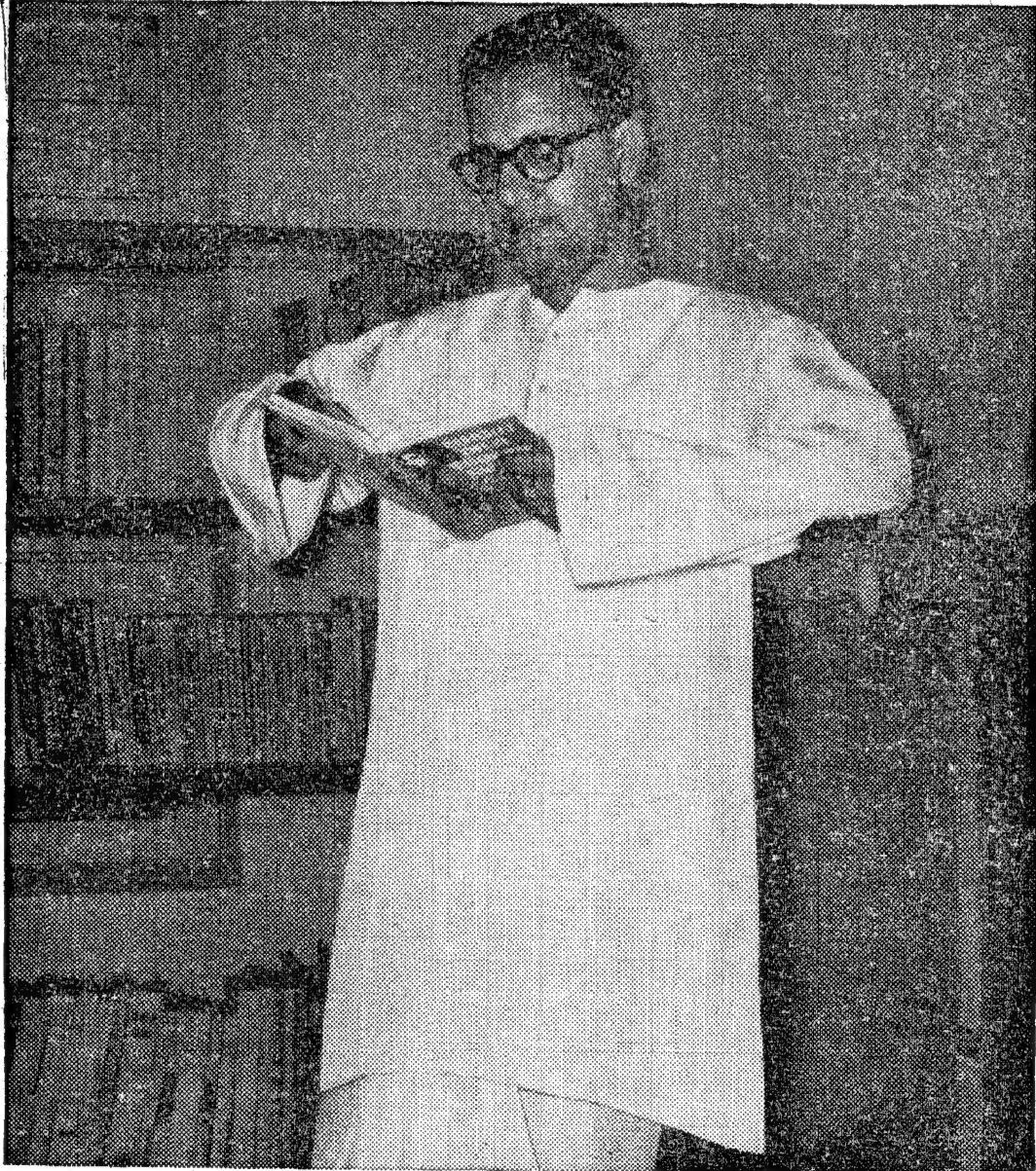
అంకా సంకీర్ణం జేస్తామి. అంకా కండరములను వ్యాకోచించ జేస్తామి. అనేక అపాయములలో ఈ పేరా సంకీర్ణం నరములు తెగినప్పుడు, తెగిన నరములను బట్టి ప్రేగులో కండరముల వంకోచ వ్యాకోచములు మారుతవి. అంకాములో ఒక ప్రదేశం బహుకాలం వంకోచ వ్యాకోచక శక్తిని కలిపివచ్చును గూడా. కాని కొంత

మనమూ-మనదేహస్థితి

11 వ పేజీ తరువాయి

కాలం అయిన తరువాత ఆ శక్తి తిరిగి యేర్పడు తుంది. ప్రేగుల అంతరాళమును క్రమ్మి ఉండే మ్యూకస్ పొర ప్రేరేపితమైనప్పుడు ఈ అంకా

నరజాలము ఉద్రిక్త మవుతుంది. జీర్ణ పదార్థం ముందుకు నెట్టబడుతోంది. అదే విధంగా ప్రేగులు ఉబ్బి పొగివచ్చును, ఈ నరజాలము ఉద్రిక్తమై బాధ కలుగుతుంది. సంకీర్ణం నరములూ పేరాసంకీర్ణం నరములూ కూడా వెన్నుపొములో గుండ్రనే కిందికి వచ్చి వేరువేరు ప్రదేశములలో బయటటి పోయి, సంకీర్ణం

స్వచ్ఛంగా బిన్నీవారి అచ్చమైన సిల్క్ పర్టింగ్ మీదే

రూప లావణ్యానికి బిన్నీవారి నల్లు పర్టింగు నప్పనట్లు మరొకటిది నప్పుడు, విడికూడా ఇంత మృదువుగా ఇంత సుఖంగా ఉండదు. ప్రత్యేక ఫినిష్ లో బిన్నీస్ యస్ 56 అని అడగండి-వాస్తవానికి విలాస జీవితపు ముఖ్య లక్షణము, ది బెంగుళూరు ఉలెన్, కాటన్ & నల్లు మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అగ్రహారం రోడ్డు, బెంగుళూరు-28 బిన్నీ & కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్ వారి కాం

AWT-BH-SJ-2139

దండలో ఉండే గొంగ్గియానులలో ఉండే మ్యూసలను అంటి ఉంటుంది. వాటి నుండి మల్లీ బయటికి పోయి, కొన్ని ప్లెగ్మనులుగా ఏర్పడతవి. ఈ ప్లెగ్మనులలో నుండి బయలుదేరి శాఖలే, పూర్వయానికీ, జీర్ణకోశ భాగాలకూ, కిష్టిలకూ మూత్రాశయానికి జాత్యాంగాలకూ (Sex organs) పోతవి. వదన శిరోసరమైన వేగన్ నరంలో పేరా సింథెటిక్ నరములు క్రిందికి వచ్చి, ఈ ప్లెగ్మనులలో అంత మవుతవి. మనస్సుకూ జీర్ణకోశ వ్యాధులకూ చాలా సన్నిత సంబంధం ఉన్నది. ఆ వివరములు వచ్చే వ్యాసంలో చిత్రించి చర్చిస్తాను.

జీర్ణాశయం కార్య కలాపానికి, శరీరంలో ఏర్పడే వివిధ రసాయనిక పరిస్థితులకూ చాలా సన్నిహిత సంబంధం ఉన్నది. శరీరంలో ఇన్సులిన్ (Insulin) ఉత్పత్తి తగ్గినప్పుడు, బోజనంలో ఉండే కార్బోహైడ్రేటులు జీర్ణమై గ్లూకోజుగా మారినా ధాతువులు దానిని వినియోగించుకోలేనందున, ఆ గ్లూకోజు రక్తంలో పేరుకుంటుంది

ప్రతి నూరు మన పెంటేమిల్లర్లకూ, 80 నుండి 120 మిల్లిగ్రాముల వరకూ ఉండవలసిన గ్లూకోజు. 200 నుంచి 400 మిల్లిగ్రాముల వరకూ పెరిగిపోతుంది. అప్పుడు జీర్ణకోశపు క్రియా కలాపము తగ్గిపోతుంది. రక్తంలో గ్లూకోజు తగ్గితే హెచ్చిపోతుంది.

ఆంధ్ర నరజాలము శరీరంలో అనేక చోట్ల నుండి వచ్చే ఆదేశములను సేకరించి సమన్వయించి జీర్ణాశయ మెంతగా తన విధులను నిర్వహించాలో నిర్ణయిస్తుంది.

హత యోగాభ్యాసం చేసేవారికి, అనిచ్చాధీనములైన ఆంధ్ర కండరములు ఇచ్చాధీనములు అవుతవి. అనువాచినివైన శరీర కార్యక్రమమును ఇచ్చాధీనం చేసుకోవడం కోసమే యోగ శాస్త్రము వృద్ధి చెందింది. ఆ యోగ విద్యను అభ్యసించినవారు, తమ ఇష్టానుసారంగా ఆంధ్ర తరంగ చలనమును, అధోముఖంగా కావాలంటే అధోముఖంగామూ ఊర్ధ్వముఖంగా కావాలంటే

ఊర్ధ్వ ముఖంగానూ నడిపించగలరు. పాపిని న్తంభించునూ గలరు.

శరీరంలో తరంగ చలనమును కంట్రోలు చేసే పరిస్థితులు మూడు (1) గ్రంధులకు వచ్చే (సేరేనా, (2) మెదడు నుంచి వచ్చే ఆదేశములు, (3) శరీరంలో ఉండే అనాళికా గ్రంధుల సారముల ప్రధానము. ఈ హార్మోనులు ఉత్పత్తి మనం తీసుకునే ఆహారం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒక్కొక్కరకమైన ఆహారము ఒక్కొక్క హార్మోను ఉత్పత్తిని ప్రకటించి, ఒక్కొక్క రకమైన జీర్ణరసముల స్పందనములను అధికం చేస్తుంది. వీటి ప్రధానవల్ల, భోజన వద్దార్థము లన్ని జీర్ణమై, దేహం స్వీకరించదగిన సార భాగాముగానూ విసర్జించ దగిన 'కిట్ట' భాగాముగానూ మారిపోతవి. ఇక్కడే సోటీను ఎమైన్ వీసిడ్లుగానూ, కార్బోహైడ్రేటులు, గ్లూకోజుగానూ, తైల ద్రవ్యములు (Fats) 'ఫేటీ ఏసిడ్, గ్లిసెరాలులుగానూ మారిపోతవి.

కూర్చుంది. కాని, రాణిగంజి నుంచి బయలుదేరి యింకో బస్సుకు 7 బి వెంబరు యిచ్చారు యిప్పుడు. దీంతో మామూలుగా రెపిడెన్సీ వెళ్ళుదామని, రాణిగంజి దగ్గర 7 బి బస్సు కనక ఇప్పుడు ఎక్కితే మారేడుపల్లి వెళ్ళి చూర్చుంటాం. అయితే ఆ బస్సులు అగేచోట్లు మాత్రం వేరుగా ఉన్నాయి కదా అనచ్చు. నిజమే అయినా ఈ వెంబర్ల వలన కలిగే అనుమానాలు మాత్రం తొలగించలేవు. పై బస్సుల 'స్టేజ్'లు మారినియేమో అనే అనుమానానికి కూడా అవకాశం లేకపోలేదు. ఇవి అధికారులు గమనించి అవసరమైన తగు మార్పులు తీసుకొస్తే బాగుంటుంది. ఈ వెంబర్ల మార్పు ఓ కొత్త పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టినట్టే అనుకుంటే మిగతా ఎవ్వరూ కూడా బాగా మార్పులు తీసుకున్న పలుగురూ సంతోషిస్తారు.

వేలం వెలి

ఏదొచ్చినా వేలం వెలే! డిటెక్టివ్ సాహిత్యం గుట్టలు గుట్టలుగా వచ్చిన పుస్తకాల రూపంలో వివరితంగా అమ్ముడుబోయిన రోజులున్నాయి. ఆ ఉద్యతం యిప్పుడు అంతగా లేదు. నిజానికి వది మంది ఏదీ హార్మిస్టే అడే మంచిదేమో ఈ ప్రజాస్వామ్య యుగంలో. కాని ఈ మధ్య అల్లెల సాహిత్యం ప్రచారం ఎక్కువయి పోయింది. ఏ షేపు దగ్గరకు వెళ్ళినా ముందర అసభ్యపు బొమ్మలతో ఈ పుస్తకాలు తయారు, కొన్ని ఎక్కడినుంచి వస్తున్నాయో, ఎవరు అచ్చు వేస్తున్నారో కూడా తెలియదు. వాటికి గిరాకీ ఎక్కువ! అన్ని షేపుల వాళ్ళు తెచ్చిస్తారు! మరి ఇంతమంది కొంటుంటే కాదంటం యెట్లా? ఇక్కడే ప్రజాస్వామ్యం అంటే వివరితార్థం చెప్పుకోకండా చూడాలి. వది మందికి ఏదీ మంచిదో, చెడ్డదో అని కూడా నిర్ణయించాలిసిన బాధ్యత తీసుకోవాలి. పక్షమమైన మార్గంలో నడుచుకునేటట్లు చూడాలి. అందు వల్లనే ప్రభుత్వంవారు సత్వర చర్యలు తీసుకుని కొన్ని పుస్తకాలను జప్తు చేయటం, షేపు యజమాన్లకు తగిన శిక్ష విధించటం, జరిపించటాన్ని చూపించి తీరాలి. కాని యిప్పటికీ చాలు మాటు బేరాలు సాగుతున్నట్టే తెలుస్తోంది. వీరిని కూడా పట్టేసి మరింత కఠినశిక్ష విధించటంతో

రాజధాని కబుర్లు

16 వ పేజీ తరువాయి

ఈ రూపంలో జరుగుతున్న అసభ్య ప్రచారం అరికట్టచ్చు.

ఇంకోరకం బయలుదేరింది జంటనగరాల్లో ఉన్నట్టుండి పని పాటా లేకుండా, పెట్టుబడి బాధ లేకుండా డబ్బు సంపాదించాలనే తాపత్రయం. ఒకరు ఒక టెక్నెట్టు కొనటం, కొన్ని వ్యక్తి అలాంటి టెక్నెట్టు మూడు, ముగ్గురికి కొమ్మ పెయ్యటం, వాళ్ళ కూడా ఆవిధంగానే కొంటూ ఉండటం అమ్ముతూ ఉండటం. ఈ ప్రవాహం నింతవరకు సోతుందో అర్థంకాదు. దీనివలన ఒక్కొక్క వ్యక్తికి తాను కొన్ని టెక్నెట్టు నిలువకంటే అధికంగా డబ్బు రాబట్టుకోవటం. దీనికి కంపెనీలు తయారయినాయి. మొట్టమొదట ఒక కంపెనీ వచ్చి, ఈ పద్ధతి అవలంబించింది. దాన్ని చూసి కుక్కగొడుగులలాగ అనేకం వెలినాయి. ప్రతివాడు డబ్బు సంపాదించానే ఆదుర్దాతో యీ పద్ధతి అవలంబించటం, చివరకు టెక్నెట్టు మూడు అమ్ములేనివాడు ఏన్నూ చెంది తాను పెట్టిన డబ్బు కూడా పోగొట్టుకోవటం, రాఖించినవాళ్ళు వరేసరి. సీటీ సోటీను వేర శాఖాధికారులు దీన్ని గమనించి ఒక కంపెనీమీద దాడి చేశారు. దీంతో మిగతావి కొన్ని వాలుతలువే నద్దుకుంటున్నాయి. అసలు యీ పద్ధతిలో చట్ట రీత్యా ఏమేమి లోపాలున్నాయో ముందుగానే ఆలోచించి ఉంటే, ఇంతవరకు వచ్చేదే కాదేమో!

* * *

కమధ్యన ప్రారంభోత్సవాలు వాలావాటికి జరిగినాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ 'నాటక' అనే ద్వైమాస పత్రికకు ప్రారంభోత్సవం జరిపించారు. సికింద్రాబాదు 'సప్త వ్యాపారస్థుల' సంఘం వారి అధ్యక్షుల ఒక అనుపత్రిక కూడా ఇలాంటి ఉత్సవమే జరిగింది. ఈ రెంటికీ ముఖ్యమంత్రిగారే సారధ్యం వహించారు. ఆంధ్రవిశ్వసాహితీవారు "యూనిట్" అనే త్రైమాసిక పత్రిక ఇంగ్లీషు భాషలో వెలువరిస్తూ వస్తున్నారు. ఈసారి గురజాడవారి ప్రత్యేక సంచి

కగా రూపొందించిన పత్రికను, గవర్నరుగారి ఆవిష్కరించారు. జంతువులకు సంబంధించిన ప్రవదర్యనశాలను కూడా గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. మీరాలం చెరువు దరిదాపుల్లో అంటే వార్మినియోకు సుమారు రెండు మైళ్ళ దూరములో, యీ నూతన జంతు ప్రదర్శనశాల ఉంటుంది. అక్కడ ఒక పార్కు కూడా ఏర్పాటు చేశారు. వీటిని దర్శించటానికి 10 వయా పై సలబు చెల్లించుకుంటే ఉదయం వది గంటల్పించి, సాయంత్రండాకా ముట్టు తిరిగి రోవచ్చు.

పైదరాబాదు పట్నంలో కోర్టులున్న భవనాలు నానా అధ్యాప్తంగా ఉన్నాయని, సరియైన ఆర్కీగ్యరమైన భవనాల్లోకి వీటిని తరలించాలని, చాలా రోజులుబట్టి, చాలామంది అనుకుంటున్న విషయాలే. ఈ ఇబ్బందులను తొలగించటానికి, సాధ్యమైనంతవరకు అన్నికోర్టులు ఒకచోట ఉంచటానికి తీవ్రమైన కృషిజరిగింది. దీని ఫలితమే 35 లక్షల రూపాయలతో ప్రస్తుతమున్న అవరణలోనే మూడంతస్తుల భవనం, సివిల్, తదితర కోర్టులకీసంతయారూకాబడుతోంది. నూతన భవనాలకు శంకు స్థాపన కోసం, సుప్రీమ్కోర్టు ప్రధాన వ్యాయమూర్తిని ఆహ్వానించటం వారు దానిని మన్నించి రాజధాని నగరానికి విచ్చేయటం ఎంతో సముచితంగా ఉంది. ఈ రాకను పురస్కరించుకొని బాల్ కాన్సిల్ ఫెడరేషన్వారు చేసిన సత్కారంలో ప్రధాన వ్యాయమూర్తి శ్రీయుతులు బి. సి. సిన్హాగారు యిచ్చిన సలహాలను వారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను, అందరూ గమనించదగినవి. వ్యాయశాస్త్ర విద్యలో కూడా శాతానుగ్రహంగా మార్పు రావాలని, రాజ్యాంగ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన విద్యకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం యివ్వాలని కూడా అన్నారు.

సీటీ సివిల్కోర్టు భవనాలకు శంకుస్థాపన కూడా శాస్త్రోక్తంగా జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రధాన వ్యాయమూర్తి శ్రీయుతులు చంద్రారెడ్డిగారు సభను ప్రారంభిస్తూ హుందాగానూ, ఉన్నతస్థాయిలోనూ ప్రసంగించారు.

—డా. ఎల్. ఎస్. *

కొందరు గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన వివరాలతో పాటు పరుస్తున్నాను.

1. ఒకానొక వ్యాజ్యానికి సంబంధించిన కౌగిటాలు ఉన్నట్లుండి మూడుమై పోయాయి కొన్ని నెలలపాటు దొరిక లేదు. ఆ వ్యాజ్యానికి సంబంధించిన వ్యక్తి కోర్టు మున్హి చేతులు తడపలేదట. 2. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో పనిచేసే ఓ సంయుక్త కార్యదర్శి (జాయింట్ సెక్రటరీ) వాళ్ళ నాన్నగారుంటాన్న ఇంటికి విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటు చేయించాలని నెలల తరబడి ప్రయత్నించి నా కృతార్థుడు కాలేదట. వాళ్ళ నాన్నగారు ఆ వ్యవహారంలో 'జోక్యం గల వ్యక్తి'ని కాస్త (ముడుపు చెల్లించి) చట్టబరచిన వెంటనే విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చిందట.

ఈ విషయాన్ని గూర్చి చెప్పాలంటే ఇలా ఇంకా వందలకొద్దీ నిదర్శనాలు, ఉదాహరణలు దొరుకుతాయి. అసలు ప్రశ్న యేమిటంటే ఇప్పుడే కామరాజ్ ఎథకం వల్ల లంచగొండితనం ఏ విధంగా పోతుందీ అని! అలా అడగటం బాగుండదేమో! కాంగ్రెస్ పార్టీని బలపరచటం ఈ లంచగొండి నిధానాన్ని ఏ విధంగా రూపుమాపుతుందంటే?

ఈ విషయాన్ని గురించే ఇటీవల యు. పి. కాంగ్రెస్ సభ్యులొకరు మాట్లాడుతూ, దేశంలో

న్యూ థిర్స్ థింగ్

9 వ పేజీ వరువాం

ప్రజల వైతిక ప్రవర్తన, శిలం పతనావస్థతో ఉన్నంతకాలం లంచగొండితనాన్ని రూపు మాపట మనేది అసాధ్యమని అన్నారు. అందుకు ఉదాహరణగా ఆయన, ఉత్తరప్రదేశ్ లో వ్యాపారస్తుల దగ్గర నరైన తూకపు రాళ్ళుండటంగానీ, ఉన్నా సరిగ్గా తూచటంగాని అరుదైన విషయమని చెప్పారు. పరిస్థితులు ఇలా ఉన్నందువలన, మనిషి ప్రవర్తనతో మంచిమార్పు ఏర్పడవలసినదని ఈ వ్యాధిని రూపుమాపటం జరిగి పని కాదనే భావాన్ని ఆయన వెల్లబెట్టారు.

కామరాజ్ పదకొన్ని పురస్కరించుకుని ముఖ్యంగా పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంపై గూర్చి ప్రధాన మంత్రి చాలా ప్రాముఖ్యం గల ప్రకటనలను, పత్రికా విలేఖరుల సమావేశంలో చేశారు. అందులో ప్రధాన మంత్రి, వివిధ రాష్ట్రాల మంత్రి మండలులను విర్లయించే ముఖ్యమంత్రి కాదని, కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గమేమి కాంచెం గట్టిగానే చెప్పారు. అంటే ముఖ్యమంత్రి సలహాతో గవర్నరు మంత్రిలను నియమించాలి అనే రాజ్యాంగ సూత్రం కాల దోషం వట్టి పమ్మయి పోతుందన్నమాట. అందువల్ల రాజ్యాంగానికి ఈ క్రింది విధంగా ఇక నుంచి అర్థంచెప్పుకోవాలి వస్తుంది.

1. ముఖ్యమంత్రి లేక ముఖ్యమంత్రిలతో ఒక మంత్రి మండలి గవర్నరుకు సలహా తీర్చేందుకు రాజ్యాంగ వ్యవహారాలలో సహాయపడేందుకు పని చేస్తుంది.

2. ముఖ్యమంత్రి అనే వ్యక్తిని కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం నియమిస్తుంది. దాని ఇష్టానిష్టా లనుసరించి అతడు పదవిలో ఉండటం జరుగుతుంది.

3. మంత్రిలను ముఖ్యమంత్రి సలహాతో నియమించాలి. వాళ్ళపేర్లను కాంగ్రెస్ అధిష్టాన వర్గం సూచిస్తుంది.

4. మంత్రి మండలుల సమ సంతృప్తికంగా ఉండి ముఖ్యమంత్రి కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గానికి లోబడి ఉండటమే ధ్యేయం గనుక మంత్రిలను ఎన్నిక చేసేటప్పుడు కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం

రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ పార్టీలతోనూ వ్యతిరేక వర్గాలతో కూడా తగిన ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి.

5. పండిత నెహ్రూ ప్రధానిగా ఉన్నంత కాలం, రాజ్యాంగ సూత్రాతీతమైన హక్కులు కేంద్రానికి వర్తించనే కూడదు.

తాము అధ్యక్షులుగావున్న ప్రణాళికా సంఘంపై ప్రశంసిస్తూ ప్రధానమంత్రి భారతదేశమంతటా ఫెడరల్ రాజ్యాంగంలో ప్రణాళిక అనేది చాలా కష్టంతో కూడకున్న పని అని, అందుకూర్చడాం రాష్ట్రాన్నిటిని కూడ గట్టుకుని సాగించాలి ఉండటమేమని అన్నారు. కాని ఇదివరకప్పుడో ప్రధానమంత్రి, ఏ ముఖ్యమంత్రి కూడా కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గానికి వ్యతిరేకంగా పోడిన అన్నట్లు గుర్తు! అమాంతం ఇప్పుడు దాయన రాజ్యాంగానికి అనుకూలంగా మాట్లాడుతూ ప్రణాళికా సంఘం తన కార్యక్రమాన్ని, రాష్ట్రాలను ఒప్పిస్తూ చర్యలు సాగిస్తూ కొనసాగించాలి ఉంటుందని అంటున్నారు!

అయితే ప్రణాళికల అమలు జరపటానికి కాంగ్రెస్ అధిష్టాన వర్గాన్ని ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు. ఈ విషయాన్ని మాత్రం ఆయనే చెప్పలేదట.

అంతటితో ప్రధానమంత్రి ఆపలేదు. దేశంలో 'తలెత్తుతున్న' ఫాసిస్టు తత్వాలను గూర్చి మళ్ళీ ప్రసంగిస్తున్నారు. తన ప్రతికార లక్ష్యాలను సాధించేందుకు ఏపీసా పద్ధతులమీద ఆధారపడి ఉన్నాయని, అవి చాలా అసభ్యకరమైనవి అయిన అలోపించారు. అసలు ఆక్స్ ఫర్డ్ నిఘంటువు ప్రకారం 'ఫాసిస్ట్' అన్నమాటకు అర్థం "బొల్షివిజంను ఎదిరించేందుకు ముస్సోలినీ నాయకత్వాన ఏర్పడిన ఇటాలియన్ జాతియ వాదపక్షం". అందువల్ల ఈ సంస్థ ఫాసిస్టు సంస్థ. వ్యవస్థ సూత్రం ఫాసిజం కనుక మనం కమ్యూనిజంను వ్యతిరేకించేస్తా అభివృద్ధి నిరోధకమనీ, అసభ్యమూ అన్నమాట. అంతేగాక ప్రధానమంత్రి కాంగ్రెస్ సామ్యవాదాన్ని నిర్వచించ ప్రయత్నించారు. ఆయన చెప్పి దిడి: "కాంగ్రెస్ పద్ధతి సామ్యవాదంలో అందరికీ సమానవకాశాలుంటాయి. (2) అది ఎక్కువ అవకాశాలు, తక్కువ అవకాశాలు గల ప్రజల మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని భరించేసేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది. ఈ సాధన అంతా శాంతియుత మార్గాల ద్వారానే జరుగుతుంది." సమానావకాశాల విషయంలో వేరే చెప్పక్కర్లేదు. మంత్రిగారి బంధువైన మూడవతర గతి వ్యక్తి, 1 వ తరగతిలో ఉత్తీర్ణుడైన ఓ విద్యార్థితో పోటీగ సీటుకోసం నిలబడి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో సీటు సంపాదించుకోవటం తెలిసినవిషయమే. ఇంక అధిక, అల్ప అవకాశాలు గల వ్యక్తుల మధ్య అంతరాన్ని తొగించే విషయం కాంగ్రెస్ పరిపాలకులు 'అతి ముఖ్య వ్యక్తి' అనే తరగతిని ఒకదాన్ని సృజించారు. అంటే ఇంగ్లీషులో ఎ. ఐ. సి. (రెరి ఇంప్లైడ్ రెవరెన్స్) అంటారు. అదికాదు మేం చెప్పిన వ్యత్యాస రాసత్యం అనేది సంపద విషయంలోమాత్రమే నంటారా? ఇదివరకు కన్న కాంగ్రెస్ సరిపాలనలో సంపదంతా కొద్దిమంది చేతుతో పేరుకుపోయిందన్న విషయం మహా నోటబిస్ నేనేదిక బయట పెడతేంది. కాంగ్రెస్ సీసాతో సామ్యవాదపు సారాంశ ఇలా ఉంది!

వచ్చే వారమే!
క్రిస్టిన్ కీలర్

శీర్షిక ప్రారంభం!

ఆవి - ఇవి - అన్ని

మద్రాసులో అధునిక రీతులలో నిర్మించబడిన మ్యూజిక్ అకాడమీ హాలులో అక్టోబరు 7 వ తేదీ సాయంత్రం జరిగిన డ్యూక్ ఎలింగ్టన్ బృందపు వాద్య సమ్మేళన కచేరీ శ్రోతలను తననయత్నంలో ముంచింది. 1800 మంది ప్రేక్షకులతో హాలు నిండిపోయింది. ఈ బృందంలో 15 మంది వాద్యకులున్నారు. డ్యూక్ ఎలింగ్టన్ ఢిల్లీలో అనన్యంగా ఉన్న కారణంగా బిల్ స్ట్రే హార్న్స్ ఈ కచేరీకి దర్శకత్వం వహించారు. ఈ గోషిలో వాయిదల బడిన వస్త్రేందు ప్రఖ్యాత కీర్తనలకు శ్రోతలు ఉత్సాహంతో హర్షధ్వనాలు చేశారు.

హారీకార్ని ఈ గోషిలో వాయిదే కీర్తనలను గురించి పరిచయం చేశారు. వీటిలో కొన్ని ప్రసిద్ధమైన పాటలీ, డ్యూక్ ఎలింగ్టన్, ఆయన సహచరులు సృష్టించిన కొత్త స్వరాలు కొన్ని ఉన్నవి. బిల్లి స్ట్రేహార్న్ కూర్చు చేసిన "అప్రా-భా" అనే గీతంలో ప్రారంభమై ఈ కచేరీ టాన్ సంగీతంలో ఉన్నతస్థాయి నందుకొని శ్రోతలను ఉత్తేజపరిచింది.

జాజ్ సంగీతంలో పెద్ద పరిచయంలేని శ్రోతల ముఖ కవళికలనుబట్టి చూచినట్లయితే "జాజ్" సంగీతం అనీ మరో సంగీతం అనీ వ్యత్యాసం ముంటూ ఏమీలేదు. సంగీతమంతా ఒకటే" అన్న డ్యూక్ ఎలింగ్టన్ మాటలు యదార్థమైనవని తేలుతుంది.

"కాట్" యాండర్సన్, "కూటీ" ఎలియమ్స్ (ట్రంపెట్ వాద్యగాళ్లు) పాల్ గన్ సెల్వ్స్, జానీ (కాగ్జిఫోన్ వాద్యగాళ్లు), ఎర్నీ పెరిర్డ్ (బాప్ వాద్యగాడు) కాప్ ఉడ్ యార్డ్ (డ్రమ్ వాయిద్య గాడు) విడిగా చేసిన వాద్య ప్రదర్శనలకు శ్రోతలు హర్షధ్వనాలు చేశారు.

"ఈ గోషిలో వాయిదించిన ప్రఖ్యాత కీర్తనలలో కొన్ని "టేక్ ది 'సి' ట్రెయిన్", "ఎయిత్ వెయిల్", "జాప్ ఎత్ కామ్", "కాటిన్ డాల్" "స్పిస్టి కేజిడ్ లేజి."

ఈ సంగీతకచేరీ మద్రాసు సంగీత సమితి (మ్యూజిక్ ఎసోసియేషన్) అమెరికా సమాచారకార్యాలయంవారి ఉమ్మడి ఆధ్వర్యంలోజరిగింది. అప్పస్తత కారణంగా ఈ కచేరీలో పాల్గొనలేకపోయినందుకు విచారం చెల్లడిస్తూ డ్యూక్ ఎలింగ్టన్ పంపిన సందేశాన్ని మద్రాసు మ్యూజిక్ ఎసోసియేషన్ అధ్యక్షులు డాక్టర్ పి. వి. చెరియన్ చదివారు.

ప్రస్తుతం ఇండియాలో నెలరోజుల పర్యటన జరుపుతున్న ఈ ప్రపంచ ప్రఖ్యాత జాజ్ వాద్య బృందం సోమవారం సాయంత్రం నగరంలో రెండు కచేరీ జరుపుతుంది. కె.

"పెళ్ళికానుక" శ్రీధర్ కు పెళ్ళి

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి మనుమరాలు కుమారి దేవసేన మదరాసు క్లీన్ మేరీస్ కాలేజీలో బి. ఏ. చదువుతోంది. పెళ్ళికానుక, కళ్యాణ సరుసు, టేల్వ్, వెంజల్ ఒర్ ఆలయం, ఓల్ ఏక్ మందిర్, వెంజల్ మరుప్పదిల్లె మొదలగు చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించి, చిత్రనిర్మాణంలో అనేక విధాల సహాయం వహించిన శ్రీధర్ కు కుమారి దేవసేనకు వివాహం జరుగ బోతుంది.

15 మంది సభ్యులతో కూడిన డ్యూక్ ఎలింగ్టన్ వాద్య బృందంవారు అక్టోబరు 5 వ మద్రాసు వచ్చారు. వారు హాలుగుర్ జాబు మద్రాసులోవుండి, రెండు వాద్య ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. ఈ బృందం తాత్కాలిక వాయుకుడుగా వున్న బిల్లి స్ట్రేహార్న్ కు విమానాశ్రయంలో స్వాగతమిచ్చినప్పుడు తీసినచిత్రం.

బాబ్బోయ్యుద్ధంలో ఎం. ఆర్. రాధా. కీ! శే|| సి. ఎస్. ఆర్.

మహాకవి తిక్కన

తిక్కనాచార్యుని ప్రాచీనమునకు తులనాత్మక చరిత్రాత్మకమైన చిత్రానికి "మహాకవి తిక్కన" అని నామకరణం చేశారు. శీలవరకు ఎన్. టి. రామారావు, సాహితీలను ఎదురుకున్నారు.

కథ : ఆరుద్ర, మాటలు : ఆరుద్ర అండ్ శ్రీ శ్రీ సంగీతం : టి. వి. నాదముని, దర్శకత్వం : కమలాకర కామేశ్వరరావు, నిర్మాత : కె. ఆర్. శివరామ్.

ఈ చిత్రానికి సంగీతం : ఎస్. రాజేశ్వరరావు, దర్శకత్వం : ప్రభుగౌరవు, నిర్మాత : పి.దురుభాస్కర్.

దొంగనోట్లు

జి. జి. ఫిలింస్ (ప్రైవేట్ లిమిటెడ్) వారు సమర్పించు రమణ పిక్చర్స్ వారి "దొంగనోట్లు" సాంఘిక చిత్రం త్వరలో ఆంధ్రదేశ మంతటా విడుదల చేయబడుతున్న సర్వ సన్నాహాలతో సిద్ధమౌతోంది. చిత్రంలో ఎం. జి. రామచంద్రన్, నందియాల్, అశోక్, నగ్, బి. సరోజాదేవి, ఎం. వి. రాజమృ

తేజునుండి గోల్డెన్ స్కూ / యోతో ి రికార్డింగ్ ప్రారంభించారు. సంగీత దర్శకుడు కోదండరాజు యీ చిత్రానికి తగిన ితీని ి రికార్డింగ్ జరిపిస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది.

ఈ చిత్రంలో రామచంద్రన్, నాట్యంచేసే గుర్రం, గోరె, పొట్టిళ్ల వందాన, పులులు వాటిలో కావలసిన ితీని చిత్రీకరించినందుకు వెతలాదార్య ఘటికుడనించుకున్నారు.

ఈ చిత్రంతో కాలారావు, కృష్ణకుమారి, రాజనాథ, రాజశ్రీ, ముక్తామల, సత్యనారాయణ, బాలకృష్ణ, లక్ష్మీదేవి, బృందావరం, రమాదేవి, లంకా సత్యం మొదలగువారున్నారు.

రచన : జి. కన్నమూర్తి, నిర్మాత—దర్శకుడు వి. వెతలాదార్య.

ఈ నెలలో యీ చిత్రం విడుదలవుతుంది.

చూడబోతే చుట్టాలే

జి. జి. చౌదరి సమర్పించు స్వాశ్రీ సినిమావారి "చూడబోతే చుట్టాలే" సాంఘిక చిత్రం త్వరలో ఆంధ్రదేశ మంతటా విడుదలయ్యేందుకు సర్వ సన్నాహాలతో సిద్ధమౌతోంది. ఈ చిత్రంలో జమున, కళ్యాణకుమార్, ఎం. లల్, రాధా మొదలగువారు నటించారు. "కుక్క" ప్రదర్శన ప్రత్యేకత. కూర్పు : జి. ఎన్. కృష్ణమూర్తి, సంగీతం : బాధారావు, నిర్మాత: బ్రహ్మాండం వెంకటేశ్వరరావు.

పాతాళ సంగరి

చిత్ర, అచార్, బి. ఎం. వ్యాస్, రాంకుమార్, హెబ్బే నటించిన సాహసోపేతమైన పాతాళములలోనూ, మంత్రశక్తి, మంత్రజాలములతోనూ కూడిన ప్రేమపూరితమైన చిత్రము. కింగ్ కౌన్ బ్రహ్మాండమైన కృష్ణ కుష్మి యీ చిత్రంలోని ఒక ప్రత్యేకత. సంగీతం : బి. ఎన్. బాలి, డైరెక్టర్ : ప్రాధ్యూనర్ కుమార్.

సెట్టుమీద "దేశ దోపాలు"

రాము కుటుంబం దబ్బుతో తులతూగుతున్న రోజులు. లీల తండ్రి రామును అప్పుడప్పుడు రాముకు మా లీల విచ్చి వివాహం చేయించండి అని ప్రాధేయపడి రోజులు కూడా లేకపోలేదు. రాము, లీల విన్నప్పటినుండి ఎక్కువ కలిసి ఆడుతూ, తిరుగుతూ పెద్దవారయ్యారు.

రాము తండ్రి చనిపోతాడు. కుటుంబం విడికి పోతుంది. పేదరికంతో వదలారు.

లీల తండ్రి భుజంగరావు మనస్సు మారుతుంది. దరిద్రులకు వా కూతురిని యిచ్చి అది బాధపడుతూంటే చాల కష్టం అనుకుంటాడు. రాము కిచ్చి తనను వివాహం చేయమని లీల తండ్రిని ఒకే కోరికగా అడుగుతుంది.

"నడ" అంటూ విశ్వయ తాంజూలం తీసుకొనే రోజున భుజంగరావు మోసంచేసి రామును అరెస్టు చేయిస్తాడు.

"దబ్బులేక దరిద్రుడయినా ఫరవాలేదు. పరువు ప్రతిష్ట లేనివాడిని ఎందుకమ్మా" అంటాడు. భుజంగరావు విధన చెట్లెలు అందుకుంటుంది. అప్ప దగ్గరకు చేరుతుంది.

'గురువును' మించిన శిష్యుడులో ఒకదృశ్యం.

ఇంకా మిగిలిన నటీనటులను, సాంకేతిక వర్గాన్ని ఎన్నుకుంటున్నారు.

మిత్ర ద్రోహి

మహానంది పిక్చర్లవారు తమ సాంఘిక చిత్రానికి "మిత్ర ద్రోహి" అని నామకరణం చేశారు. ఈ చిత్రములో అక్కినేని ప్రాగేశ్వరరావు, జమున, గుమ్మడి, రేలంగి, గిరిజ, సద్వనాభం మొదలగువారు నటిస్తారని తెలుస్తుంది.

మొదలగువారు నటించారు. పాటలు, మాటలు : అనిశెట్టి, సంగీతం : పెండ్యాల శ్రీనివాస్, దర్శకత్వం : కె. శంకర్, స్టూడియో : ఘంటసాల అండ్ సుశీల, నిర్మాత : శ్రీ మణియ్యర్ అండ్ శ్రీ పాకూరి సుబ్బారావు.

గురువుమించిన శిష్యుడు

ఒకర్ ప్రావీణ్యవారి చిత్రం "గురువును మించిన శిష్యుడు" ప్రారంభించింది. సోమవేల 11 న

"మే మందరం అదవాళ్ళమే, మేము యిలాగ మొగవాళ్ళ వెనుకవడి పెళ్లిళ్ళు చేసుకున్నామా. వెను తీసుకువచ్చి పెళ్లి పీటపీడ కూర్చోబెడతాను. ఈ ముహూర్తానికి ఎవరికైనా యిచ్చి వివాహం చేస్తాం" అంటుంది.

భుజంగరావు తనకు నచ్చినవాని కిచ్చి లీలను వివాహం చేస్తాడు. అల్లుడు (కాంతారావు) పెద్ద వ్యాపారి.

మూల్యాపేటలో వాటకానికి అధ్యక్షత వహించి అర్ధరాత్రి కారులో వస్తూంటాడు అల్లుడు. తనను చంపి భుజంగరావును వశపరుచుకుందామని ఎదురుచూస్తున్న జోగిందర్ (రాజనాం) తన అనుయాయుల్ని పంపించి అటకాయుస్తాడు. వెనుక వాటకం కంపెనీవాళ్ళ వచ్చి భుజంగరావు అల్లుణ్ణి రక్షిస్తారు. ముఖ్యంగా రామూ సోపాపిస్తాడు. దొంగలముఠా పారిపోతారు. కారు గాలి కూడా తీసేసినందువల్ల, వాటకంవాళ్ళ కారులోనే ఇల్లు చేరుకుంటాడు. రాముని యింటోకి అవ్వ విస్తాడు. ఇంకా చాలామంది ఉన్నారనీ, తర్వాత కలుసుకుంటామని రాము అంటాడు. లీల భర్త తన పుట్టిన రోజుకు రమ్మచమని అప్పగిస్తాడు. రాము కారులో కూర్చోని బయలుదేరుతాడు. లీల తలుపు తెరుస్తుంది. విషయం తెలుసుకుంటుంది "పింజరేకపోయారా" అంటుంది. "పుట్టిన రోజుకు అప్పగించాను" అంటాడు.

ఆరోజు లీల భర్త పుట్టినరోజు వండగ మహా వైభవంగా జరుగుతుంటుంది. రాము వస్తాడు. రాముని లీలకు, లీలకు రాముని లీల భర్త పరిచయం చేస్తాడు. ఇద్దరూ చూచుకొని ఆశ్చర్యపోతారు. రాము "పియావ్" మీద పాట పాడుతాడు. రాము, లీల ప్రవర్తనమీద, లీల భర్తకు అనుమానం కలుగుతుంది. రాముని కొడతాడు కూడా. విషయం తెలియని రాము "జనవలస ఏమైనా తప్పుంటే క్షమించమని" వెళ్లిపోతాడు.

జోగిందర్ లీల భర్తను బంది చేస్తాడు. ఆ విషయం ఆ వూరిలో "రేడిన్ వెల్ పేర్ అఫీసు" గా పనిచేస్తూ రాము ఇంటికి దగ్గరలో ఉన్న కరుణ ద్వారా, రాముకి తెలుస్తుంది.

రాము లీల యింటికి వరుగెత్తు కెళ్తాడు విషయం తెలుసుకుందామని. రాముని చూసేసరికి లీల తన జీవితం పాడు అయిందని, యిప్పుడు వీవు వచ్చినట్లు ఆయనకు తెలిస్తే యిటుసై వా ముఖం కూడా చూడరని, వెంటనే వెళ్లి పొమ్మని—తన గదిలోనికి వెళ్లిపోతూంది. మేడపై నుండి వింటున్న భుజంగరావు రాముని పిలిచి "బాబూ, నీకు చాలా అన్యాయం చేశాను. అందుకే అనుభవిస్తున్నాను" అంటూ వింటిస్తాడు. "లీల భర్త విషయం ఏమైనా తెలుసా" అని రాము అడుగుతాడు.

"జోగిందర్—వాళ్ళ ఏమైనా చేసి ఉంటారని" అన్నాడు.

రాము లీల భర్తను విడిపించే ప్రయత్నంలో.

"మీరు లీలను జాగ్రత్తగా చూస్తూ ఉండండి. వేసు లీలభర్తను తీసుకు వస్తా"ను వెళ్తాడు.

రాము కరుణలో.....

"లీలను స్వంత చెల్లెలుగా భావించి, అమె పోషకం నా బేసెలాన్ని కూడా అర్పించడానికి

సిద్ధపడి వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళితే, అలరుకు లీల కూడా సన్నపిర్తం చేసుకుంది."

"ఒక్కొక్కప్పుడు పరిస్థితుల ప్రభావానికి మానవులు లొంగిపోతారు. మీరేం బాధపడడంలే మిస్టర్ రామూ!"

వాణీ పరిగెత్తుకుంటూ వస్తుంది. చేతిలో ఉత్తరం ఉంది.

"అన్నయ్యా! అన్నయ్యా! ఇదిగో నీకు ఉత్తరం వచ్చింది." అంటూ చేతిలో ఉన్న ఉత్తరం అన్నయ్య చేతికిచ్చి వెళ్లిపోతుంది.

నర్తనశాలలో రామారావు.

రాము ఉత్తరం చదువుతాడు. విర్హంత పోతాడు. ఉత్తరం చదువుతున్నప్పుడు రాములో కలిగే మార్పులు గ్రహిస్తుంది కరుణ.

"అదేమిటి మిస్టర్ రామూ! ఉత్తరం ఎక్కడనుంచి?" రాము ఉత్తరాన్ని కరుణకు అందిస్తాడు. కరుణ చదువుతుంది.

"మిస్టర్ రామూ! నీకూ లీలకూ మీ చిన్నప్పటినుంచి ఉన్న

వెరిచయం గానీ, వీపేరకం కారణంగా మీ ఇద్దరి ప్రేమ భగ్నమయిన విషయంగానీ వాట తని యుడు. వేసు వివక్ష అత్యియుడుగా, పోటకుగా భావించి వా ఇంటో స్థానమిచ్చినందుకు ప్రతి ఫలంగా నా సంపాదాన్ని పాడుచేసి, నా పరుపు— ప్రతిష్ఠలు మంట గలిపావు. నా జీవితం వాత మయి సోయినా మీ ఇద్దరయినా ముఖంగా ఉండండి.

ఇల్లు, అచ్చన్న హీనుడు, యు"

కరుణ ఉత్తరం చదువడం ముగిస్తుంది. "అనుమానం పెనుభూతమన్న మాట నిజం అందులోనూ భార్య శిలాన్ని శంకించిన భర్త మానసిక నేడను చెప్పవచ్చులేదు! ఏమోమో వూహించుకొని, విద్యా, వివేకం, వివక్షదా శక్తి మొదలయిన వన్నీ కోల్పోయి, అతనిం చేస్తున్నాడో తానే తెలియకుండా ప్రవరిస్తాడు! నిజం విలకడ మీద తప్పుక బడుట వడకుండు. రామూ ఈ ఉత్తరం చూసి మీరేం బాధ పడకండి! మనలో ఏ కల్మషం లేనప్పుడు లోకం మనల్ని ఎలా అనకున్నా బాధ పడదనిమన వేదనూ లేదు. మనవల్ల అద్యో సూయం మనం చేసి కుంటూ వెళ్లడమే మన కర్తవ్యం."

ఈ సన్నివేశంలో రామూ యస్. టి. రామారావు, వాణిగా కుమారి ఇంద్రాజ్ కరణగా జానకి పాల్గొన్నారు.

* * *

అది కరుణ ఇల్లు. ఉత్తరం వస్తుంది. "అమ్మా! అమ్మా! మన అన్నంలా మన కొచ్చేస్తుందే."

"ఎవరూ చెప్పకమ్మా!"

"ఇదిగోనమ్మా — కోర్కెనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. మనం ఆక్కడకు వెళ్లి వ్యాధుమూర్తి ఎదుట సంతకాల చేస్తే మన అన్న మమ్మ వస్తుందని తెలియ జేశారు. ఇప్పుడే పట్టివమ్మా!" అంటూ రాము ఇంటికి వెళ్తుంది.

"ఆ పరమేశ్వరుడి కెప్పుడల్లాకు దయ కలిగింది తల్లీ. ప్లామీ ఇక... ఇక నా లోకటే కోరిక! మా కరుణని కూడా ఓ ఇంటిదాన్ని చేశామంటే నా బాధ్యత తీరిపోతూంది తండ్రీ!"

రాముని తలుచుకుంటూ వూహలో పరుగెడుతూ తనని తనే పరచి కళ్ళు మూసి అలో చిమ్మా నిలబడింది. కరుణ. తనలో మృతం పలుకుతుంటుంది.

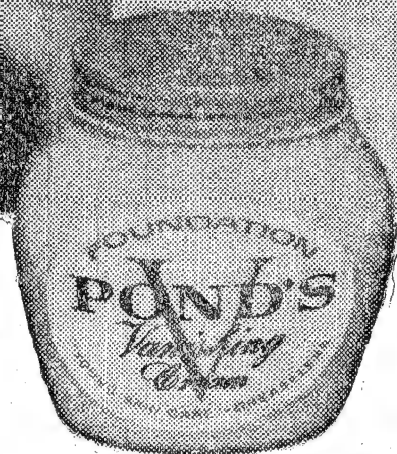
"ఈ సంగతి రామూ వింటే ఎంత సంతోషిస్తాడో వీచం దబ్బుకు చాలాఇబ్బంది పడుతున్నాడు. మనకిక ఏ బాధలా ఉండదు. ఈ పండులూ, ద్రోహులూ మర్య నుంచి వెళ్లిపోయి— ఏదైనా పనిత్రుమైన ప్రదేశంలో వివాసం ఏర్పాటు చేసుకుందాం. ఇదేమిటి? కరుణా అని సువర్ణదీపే నీతో నేనేమని చెప్పగలను రామూ! విన్న చూస్తేనే నాలో ఏదో తెలియని అసందం రేకెత్తుతుంది! నీతో అది ఎలా చెప్పాలో నా కర్తం కావడంలేదు రామూ!"

ఆమె రూపవతి... ఆమె పౌండ్స్ ను వాడుతుంది

మృదువైన, యవ్వనవంతమైన ముఖ చర్మమునకు
పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ వాడండి—
అది జిగురుగా లేకుండా దివ్యముగా ఉంటుంది!

పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు మనోహరముగా చేస్తుంది ... ముఖముమీద ఉన్న వల్లని కాయలను మరియు చిన్న చిన్న కళంకములను పోగొట్టుకొనుటకు సహాయ పడుతుంది. పొడరును అద్దుకొనే ముందు రాసుకొనుటకు అది దివ్యముగా ఉంటుంది! నలుగురిలోనూ ఆకర్షణీయముగా కనపడుటకు పౌండ్స్ క్రీమ్ ప్లవర్ ఫేస్ పొడరును వాడండి. అది మీ చర్మపు రంగులో కలిసిపోతుంది, ఏకరీతిగా అంటుకొంటుంది మరియు చిన్న చిన్న లోపములను కప్పతుంది.

పౌండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్

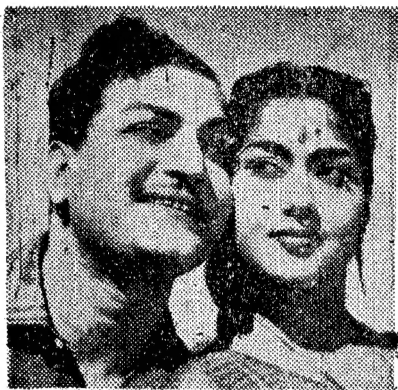

శ్రీ ౯౯. పౌండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్ ను ముఖముమీద, మెడ చుట్టూ రాయండి. వెంటనే విమిషముల కరువార ఎక్కువగా అంటుకొన్న క్రీమ్ ను తుడిచివేయండి. అది పీటితో తొలగిపోని, ముఖముమీది దుమ్మును మరియు పొడరు మొదలగు వాటిని తొలగిస్తుంది!

చిన్ బ్రౌ-పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేటెడ్ (పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపించబడినది)

అవీ - ఇవీ - అన్నీ

వాణీ పచ్చి కరుణను చూస్తుంది.
 "అక్కాయ్ - కరుణక్కాయ్ ! అదేమిటి నుం
 తొని విద్రాపకున్నావ్ ?"
 "అఁ - ఎవరు ? వాణీ - వాణీ అన్నయ్య
 ఏడి ?"
 "అన్నయ్య - గోపీ కలిసి ఏదో తొందరపన్న
 మీద వెళ్ళారక్కయ్య - రాజదానికి కొంచెం
 అలశ్యమవుతుందని కూడా చెప్పి వెళ్ళారు."
 "చూడు వాణీ ! మనకు చాలా డబ్బు పచ్చిం
 దమ్మా ! ఇక నుండి మనం పేదవాళ్ళం కాము!
 నీకు మంచి బట్టలూ బొమ్మలూ అవీ కొనాపెడ
 తాను. అన్నయ్య రాగానే నువ్వు నాలో పరుగేసు
 కొచ్చి చెప్పాలి - ఏం ?"
 "అలాగే నక్కయ్యా !"

లక్ష్మణ్ణి కారితో రామారావు, కృష్ణమూరి.

ఈ తెండు నవ్వువేళాలు శ్రీరామా పీకర్పు
 వారి "దేశభోజాలు" చిత్రంలోనిది. ఈ మధ్య
 వాసాని మృడేయోలో చిత్రీకరించారు.

ఈ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు : యస్.
 రాజేశ్వరరావు, ఛాయా గ్రహణదర్శకణ, నిర్మాత,
 దర్శకుడు బోళ్ల మల్లారావు, బి. వి.

సి. ధర్మారావు. ★

శ్రీ చెరుకూరి రామారావు మృతి

విజయా పిక్చర్స్ ఆధిపతి యైన శ్రీ చెరు
 కూరి పూర్ణచంద్రారావుగారి కుమారుడు, తారక
 పత్రికా సంపాదకులు ఐన శ్రీ చెరుకూరి రామారావు
 గారు ఆదివారం బెజవాడలో కారు ప్రమాదానికి
 లోనై య్యారు. మంగళవారం అక్టోబర్ 22 వ
 తేదీ తెల్లవారఝావైన, బంధు మిత్రులను రుఃఖ
 సాగమున ముంచి మరణించారు. వారితో కూడా
 పున్న వారి మిత్రుడుకూడా యీ ప్రమాదంలో
 మరణించారు. శ్రీ రామారావు వయసు 27, వారు
 వివాహితులు.

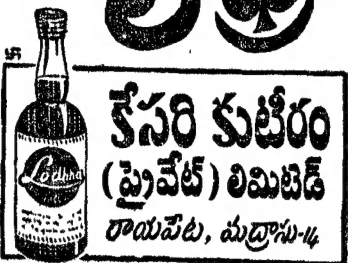
తగ్గింపు ధరలకు అమ్మకం

ఆకర్షణీయమైన రంగులలో
 మిక్కిలి అందమైన చేనేత
 చీరలు. ఒక్కొక్కటి ధర రు.
 7/50. 2 చీరలు రు. 14.
 3 చీరలు రు. 20. పోస్టేజీ,
 ప్యాకింగు ఉచితం.
 ఉత్తమ రకం చీరలు 1కి రు.
 14, 2 చీరలు రు. 25/-
 3 చీరలు రు. 37/- పోస్టేజీ,
 ప్యాకింగ్ ఉచితం.
 బహుమతులు - 2 చీరలు

కొనువారికి ఒక జత ఇయర్ లూప్స్. 3 చీరలు
 కొనువారికి ఒక బ్లవ్స్, ఒక జత ఇయర్ లూప్స్,
 కొద్ది స్టాక్ గలదు. మీ ఆర్డరును వెంటనే
 పంపండి. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వాయండి.
 చీరలు నచ్చని యెడల సరియైన వరిస్టిటిలో
 తిరిగి పంపిన ఖరీదు వాపసు చేయబడును.

THE ROYAL STORES (APM6)
 Post Box No. 1774. Delhi 6.

శ్రీ లోధుః
 సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజెన్సీస్)
 విజయవాడ, సికిందరాబాద్, మద్రాస్, బరహంపురం, తెంగుతి

లాభదాయకమైన లఘు పరిశ్రమ ప్రారంభించండి

"అభినాతన కుటీర పరిశ్రమలు" (తెలుగు) పుస్తకంలో లాభదాయకమైన

వివిధ పరిశ్రమలు వున్నాయి. ఈ పరిశ్రమలతో పుస్తకాలకు చక్కటి లాభాలను ఆర్జి
 మ్మన్నారు. ప్రతి పరిశ్రమను గూర్చి సంక్షిప్తమైన వివరాలు, ముడి పదార్థాలు లభించే
 చోట్లు, ముడి పదార్థాల కొనుగోలుకు, వాయిదాల వద్దలైన యంత్రాల కొనుగోలుకు
 ప్రభుత్వం యిచ్చే సహాయం - ఇందులో వున్నాయి. లఘు పరిశ్రమలు ప్రారంభించడలనుకున్న
 వ్యక్తుల సమస్యలకు తగిన సరిష్కారమార్గాలు యిందులో వున్నాయి. పుటలు 878, సుమారు
 300 బొమ్మలు, ధర రూ. 13, తపాలా రుసుము రూ. 1-61. Phone : 2298385

COTTAGE INDUSTRY, (WN-61), P.B. 1262, Jamuna Road, Delhi-6.

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

విరామకాలంలో ఇంటిలో హోస్పిట్
 బ్యూజినేషన్ ద్వారా హోమియోపతి
 డిగ్రీ, గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రర్
 శాతేజిద్వారా డిప్లొమా పొందండి.

పాపుక్టన్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.
 Indian Homoeopathic College,
 (APW), JULLUNDUR CITY

చరకాశ్రమం ఫార్మసి వారి

వె. రోసాల్ రక్తశుద్ధి
 విశ్లేషణ

దీర్ఘకాల జీర్ణ మహామేహము, కురుపులు, నల్ల,
 రాగిరంగు మచ్చలు, తిమ్మెరలు, గజచర్మము,
 మంగు మచ్చలు, శోభిమచ్చలు పొందుము.
 60 విశ్లేషణ రు. 10/- హిస్టు 1-50.
 కన్సల్టింగ్ ఫీజిషియన్ :

డా॥ వి. సుబ్బారావు, షర్కరీగ నిపుణులు,
 గాంధీనగరం - విజయవాడ-3

తప్పక చూడండి

శ్రీరామ

రాజ్యం పిక్చర్స్.

నర్దనశాలి

(వెంటన పర్వము)

ప్రొడ్యూసర్లు: శ్రీధరరావు, రాజ్యం ప్రొడ్యూసర్స్, కె.కామేశ్వరరావు.

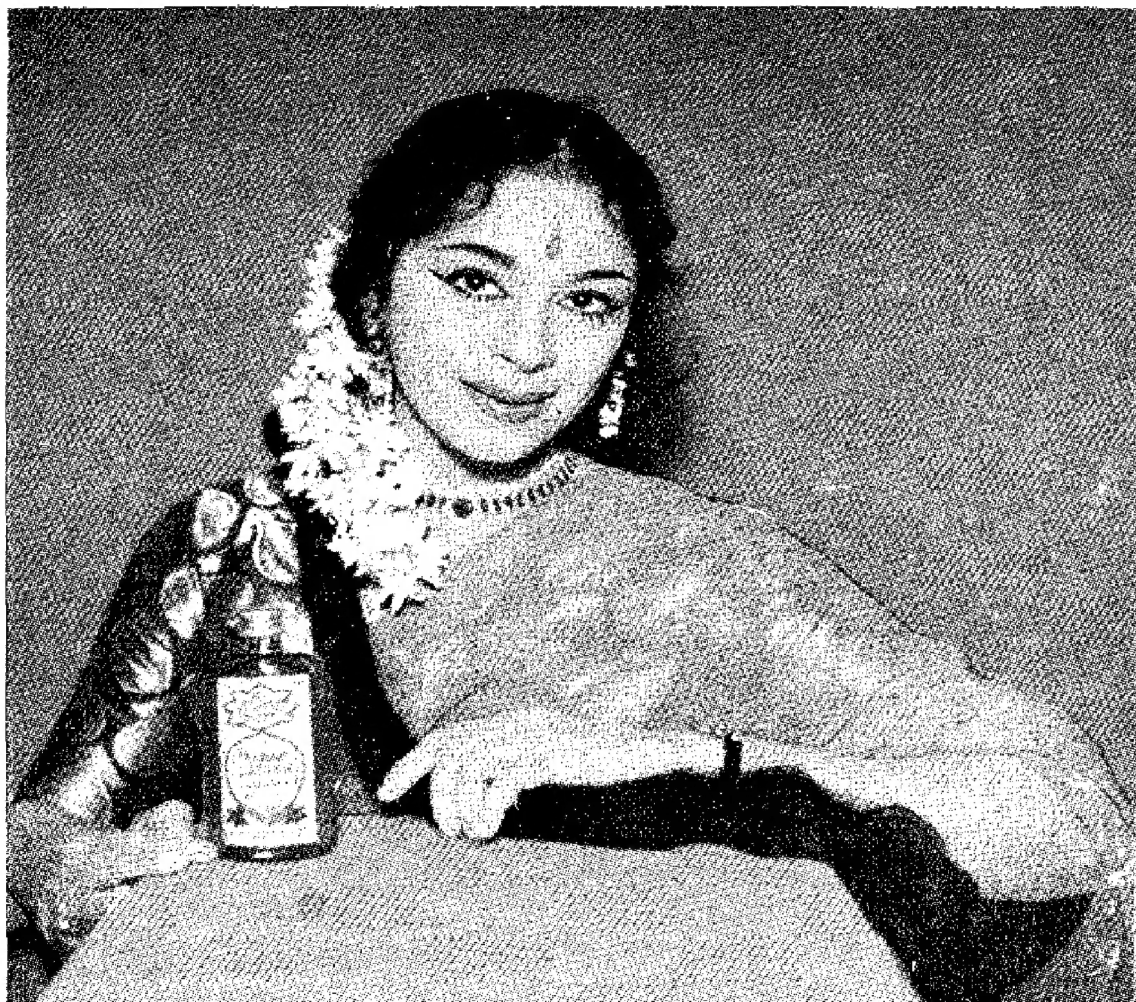

నర్దనశాలి

ప్రొడ్యూసర్

తెలుగు చిత్రాల్లోని కన్నడ నటి లీలావతి.

ఆ పొడుగు నిగనిగలాడు కేశములకు

కేస్టర్ హేర్ ఆయిల్